

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KGL. BIBLIOTEK

FR. HJORT

SLÆGTEN GJERLØFF

1904

FR. HJORT

SLÆGTEN
GJERLØFF

ODENSE
ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE
1904

SLÆGTEN GJERLØFF

Dette Billede af *Gabriel Jacobsen Kyng* og *Ellen Pedersdatter* med deres Børn er en Gjengivelse efter et Maleri i Holmens Kirke.

SLÆGTEN GJERLØFF

MED DENS SPINDELINIER

GJENNEM CIRKA TRE HUNDREDE AAR

SAMLET OG UDGIVET

AF

FREDERIK HJORT

EJER AF BAAGEGAARD VED TOMMERUP STATION

ODENSE

ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE

1904

De oprigtiges Slægt skal velsignes!

Davids Ps. 112, 2.

**Den, som vandrer frem i sin Fromhed, er retfærdig;
salige ere hans Børn efter ham.**

Sal. Ordsp. 20, 7.

SLÆGTEN GJERLØFF'S SENIOR

HR. GROSSERER CHRISTIAN GJERLØFF

HOLMENKOLLEN

FØRHV. SKIBSRHEDER OG TRÆLASTHANDLER

I KRAGERØ

TILEGNES DENNE SLÆGTSBOG
VENLIGST AF FORFATTEREN

Hvad Fædrelandshistorien er for Fædrelandskærligheden, er til en vis Grad Slægtshistorien og Slægtsbeskrivelsen for de enkelte Familier! --

I en Tid som vor, da den materielle Udvikling udsletter saa mange Spor af ældre Tiders Færd, er det en Forpligtelse, der paahviler alle, hvem Gud har givet Kald og Evne dertil, at samle de Oplysninger om Fortiden, der kunne bevare Forfædrenes Gjærninger fra den Forglemmelse, hvortil de om ikke lang Tid ellers vilde hjemfalde.

Det er desværre i vore Dage ikke saa ualmindeligt at træffe paa Mennesker, der nære den Anskuelse, at et Menneske ikke har Ret til at ihukommes længere, end til han er kommen i Jorden, og som betragte det som et Slags Afgudereri at beskæftige sig mere med de døde. Og den allerstørste Del af »vore ærede samtidige« betragter Genealogien og Personalhistorien som den ligegyldigste Ting af Verden. Flere og flere faa imidlertid Øjnene op for, at det er berettiget af den nulevende Slægt, at den véd Besked om, hvem dens allernærmeste Forfædre ere, hvilket Punkt i hvert Fald enhver Landmand i Danmark burde bekræfte, eftersom netop vi som Landmænd vide, hvilken Rolle det spiller for os i vor daglige Bedrift at have rede paa vore forskellige Husdyrs Afstamning. Ikke alene af økonomiske Grunde, men ogsaa af ren Interesse drive vi denne Sport og vil slet ikke være bekjendt ikke at vide Besked om, hvem de enkelte Dyr nedstamme fra i mange Led, ligesom vi vide noget interessant at fortælle om hvert enkelt Led og nævne Datoer og Aarstal over en lav Sko. Samtidig er saa overmaade mange af os godt bekjendt ikke at vide, hvem vor egne Bedste-forældre vare, end sige Oldeforældre o. s. f., og vide endnu mindre nogen Rede paa, naar de ere fødte eller døde, eller hvad de have udrettet i Livet og levet for.

Selvfølgelig ere vi ikke alene berettigede til at beskæftige os med vore Fædres Liv og Færden, men det er ogsaa den

naturligste Sag af Verden. Thi det lader sig paa ingen Maade nægte, at Menneskeslægten fra Begyndelsen til denne Dag er en sammenhængende Helhed, i hvilken ethvert Menneske er et Led, sat paa sit Sted, til sin Gjerning til sin Tid. Og at denne Ledføjnig ikke er tilfældig, at det enkelte Led ikke er henkastet tilfældigt i en isoleret Tilværelse, viser Historien os og Synet paa den levende Menneskehed. Ethvert enkelt Menneske har sit Racemærke, sit Fællesmærke, ja, sit Slægtsmærke, ydre og indre, der henviser ham til den Plads, han har faaet. Og det enkelte Menneskes Liv og Gjerning, Karakter og Tænke- maade bærer tydeligt nok Vidnesbyrd om hans aandelige Sammenhæng med hans Folk og hans Slægt, saa det kan ses, at han er vokset frem af en aandelig Rod og ikke som et Frug eller Støvgran ved en Hændelse.

At dette er saa, siger Erfaring og Eftertanke og endnu tydeligere den naturlige Følelse ethvert enkelt Menneske. Som Menneske har enhver af os en bestemt Følelse af, at der ere *nogle*, hvem vi ved Fødselen staa nærmere end andre, med hvem vi ikke blot have en tilfældig aandelig og legemlig Lighed, men til hvem vi hjertelig og aandelig drages. Det er dem, med hvem vi have fælles Blod; til dem ere vi knyttede med en naturlig Kærlighed. Blodets Baand er stærkt, og det lader sig ikke sønderrive af et koldt materialistisk Ræsonnement. Og her skal ikke blot tænkes paa det stærkeste Blodets Baand, mellem Forældre og Børn, og det næst stærkeste, mellem Søskende; vi kan gaa meget videre, langt tilbage til fjerne Slægtled i Fortiden. Vilde vort Hjerte ikke banke af Glæde og Stolthed, hvis vi hørte om en stor og god Daad, optegnet af Historien til Berømmelse for den, der øvede den, og vi erfarede, at denne Mand var en af vore Forfædre, — om han saa end havde levet for flere Aarhundreder siden? Men hvis det var en Skjændselsgjerning, han havde øvet, vilde vi da ikke som hans Ætlinge af en naturlig Skamfølelse undse os ved at vedkjende os denne Stamfader? Jo, vi ere med til at bære vore Fædres baade Ære og Skam, fordi det samme Blod rinder i vore Aarer! Lovgivningen lader en Mands Formue gaa i Arv selv til fjerneste Slægtled; men Naturen lader i langt større Udstrækning en Mands *aandelige Eje* nedarves til Efterslægten, og vi have en Følelse af Meddelagtighed, ja, af et Medansvar! Det skal ikke nægtes, at den indre og ydre Slægts-

lighed stundom kan være udslettet i meget faa Led, saa den næppe nok kjendes i det tredie eller fjerde (2. Mos. 20. 5), men vi have paa den anden Side ikke saa ganske sjældent Eksempler paa, at i det mindste den udvortes Lighed har bevaret sig i én Slægtlinie i flere Aarhundreder — besynderligt, om ikke den legemlige Lighed omsluttede den aandelige! Det er Bevidstheden om dette Blodfællesskab, der vækker hos os Attraa efter at kjende vore Forfædre. Saaledes var det hos Oldtidens Folk, og saaledes er det endnu, skjønt det ikke lader sig nægte, at for Tiden er denne Interesse hos mange Mennesker tilsyneladende mat og hensygnende, og det ikke blot, fordi en aandløs Stræben efter at dræbe den naturlige Følelse søger at arbejde sig op og brede sig, men fordi Nutidens Mennesker i en saa uhyre Grad — nu langt mere end før — ere optagne af Fremtiden og dens Krav, der peger hen i helt andre Retninger, saa det forekommer dem meget for brydsomt og vidtløftigt at faa tilfredsstillet et Ønske, de i Grunden nære, om at faa saa meget som muligt at vide om deres Slægt.*)

I denne Slægtsbog, som nu forelægges for Slægten og Offentligheden, har det stedse været min Opgave at bringe saa paa-lidelige Oplysninger som muligt om de enkelte Forfædre og særligt om de ældste, da jeg formener, at fyldig autentisk Viden om de ældste er af størst Interesse, medens det om de yngre Slægtled er forholdsvis let at faa Kundskab. Ligeledes har det været mig magtpaaliggende at skaffe saa mange og gode Billeder som gørligt af de ældre Slægtled, og Grændsen har jeg sat omkring ved Aar 1810, saaledes at de, der ere fødte efter dette Aar, kun undtagelsesvis ere tagne med, dels fordi, at det før den Tid ikke var meget almindeligt, at man havde Sans for og Raad til at lade sig og sine portrætter, og dels fordi, at dersom Grændsen skulde være flyttet længere frem i Tiden, vilde der være kommen en Mængde flere Billeder med, hvorved Bogen vilde være bleven fordyret i høj Grad, hvilket jeg ikke turde indlade mig paa, da den alt i Forvejen er bleven kostbar nok, saa meget mere, som jeg ikke tør gaa ud fra, at flere end Familien og de mere interesserede Personalhistorikere ere Liebhaveere til den Slags Lektüre.

*) Personalhist. Tidsskrift.

Mit Haab og Ønske er, at Bogen maa blive til Glæde og Fornøjelse og muligen indirekte til nogen Gavn, idet jeg maaske tør formode, at den paa sine Steder vil virke som en Slags Spore til, at en eller anden i Slægtens forskjellige Grene nedskrev sin nærmeste Familiehistorie, enten som et selvstændigt Arbejde, hvilket maaske var det mest naturlige, eller ogsaa saaledes, at de enkelte Arbejder efterhaanden bleve samlede under et og førte videre paa den Maade, der her er paabegyndt. Dette sidste lod sig dog maaske i Længden ikke gjøre og svarede vel ejheller til de Krav og Ønsker, som stilles af den specielle Viden-skab, der beskæftiger sig med denne Slags Arbejder, idet man fra den Side ikke gjerne ser Spindelinerne indblandede, en Anskuelse, jeg kan tiltræde og ogsaa støtter her, forsaavidt som jeg lader Spindelinerne trykke med mindre Typer for desto bedre at skjelne dem fra Sværdlinierne.

Paa den anden Side kan det ogsaa have sin Interesse og Betydning at holde Rede paa Spindelinerne.

Hvad enten man nu foretrækker det ene eller det andet, vil det sikkert erkjendes, at jo mere de Baand og Minder holdes i Ære, der knytter den ene Slægt til den anden, desto mere ville uden Tvivl ogsaa Familiens enkelte Medlemmer finde en Tilfredsstillelse ved at tilhøre Slægten, og en desto større Opfordring ville de uden Tvivl ogsaa finde til at bevare dens Ære og forøge dens Anseelse og derigjennem deres egen.

Vi, der nu udgjøre Slægtens Medlemmer, vilde have været meget taknemmelige, om vore Forfædre havde efterladt os en Optegnelse om deres Familieforbindinger og Nedstamning. Lad dette være en Opfordring for os til ikke at glemme, hvad der i saa Henseende paahviler de nulevende Medlemmer.

Naar man forfølger Slægten godt et Par Hundrede Aar tilbage i Tiden, begynder Stoffet at blive noget udtyndet, Kirkebøgerne eksistere de fleste Steder ikke mere eller befinde sig i en yderst defekt Tilstand, ligesom Skifteprotokollerne ogsaa blive yderst sparsomme, hvortil kommer, at en grundig Undersøgelse af Skjøde- og Panteprotokoller samt Retsprotokollerne vanskeliggjøres overordentlig, særlig for en Dilettant, da der som Regel savnes Registre, saaledes at en fuldstændig Gjennem-bladning bliver nødvendig og saa godt som uoverkommelig. Naar jeg desuagtet er naet henved 300 Aar tilbage i Tiden,

da har dette kun kunnet ladet sig gjøre ved, at jeg i de forskjellige Arkiver baade i Kjøbenhavn, Viborg og Odense har mødt den største Imødekommen og hjælpsomme Støtte, ligesom flere af Slægten beredvilligt har vist Sagen megen Interesse og ydet mig virksom Hjælp.

Jeg vedbliver at samle paa Materiale til en forbedret Udgave af denne Bog og tillader mig derfor herved at anmode enhver af Slægtens ærede Medlemmer og udenforstaaende, som interesserer sig for Personalhistorie, om at underrette mig om i Bogen mulig forefindende *Mangler* og *Fejl* samt om de *Fødsler*, *Ægte-skaber* og *Dødsfald*, der i Fremtiden maatte foregaa i enhver nærmeste Kreds. Opgivelse udbedes af fulde Navn og Dato samt de enkeltes hele Avancement og nuværende Stilling, ligesom hvad andet, der muligvis kunde ønskes optaget i Slægtsbogen.

Hver enkelt, der henhører til Slægten og her findes optaget i Bogen, har sit eget *Løbe-Numer* i Teksten, som svarer til Numer i Stamtavlerne. Disse findes indsat paa forskjellige Steder i Bogen, for at Læserne bedre kan orientere sig og navnlig bedre finde, hvilken Generation den enkelte tilhører.

De ældre Gjerløff^{er} skrev som Regel Navnet med et f, dog findes mange Undtagelser; men i de sidste 100 Aar skriver alle Navnet med to ff^{er}. Her i Bogen vil Navnet findes som de enkelte skriver det.

Iøvrigt findes ikke faa Afvigelser med Hensyn til Maaden at skrive Navnet paa; saaledes ser man ikke sjældent der staar *Gierlew* eller endog *Gerløv*, ligesom jeg har set vedkommende Bærer af Navnet Gjerløf, selv underskrive sig saaledes, men uden paa Brevet skrive *Gierløv*.

Af disse og andre forskjellige Maader at skrive Navnet paa findes der flere Familier, som ikke vides at henhøre til den her omtalte Slægt. Saaledes findes i en Magistratsskrivelse af 2° 1707 omtalt en *Christoffer Gierløf*, der var født i Birkenfeldt ved Mosel, der var bleven afbrændt af Fjenden og dens Indbyggere adspredte, saa han ikke kunde faa sit Lærebrev som Væver. Han kom til Kjøbenhavn 1703. En Sognepræst i Værdalen i Norge, *Ove Gjerloussen*, død 2° 1779, havde en Sønnesøn, Gjerlov Christian Krog, der døde som Provst og Præst i Stege paa Møen 1830. Endvidere forekommer 2° 1486 paa Vester Horne Herredsting en *Christian Gerlogssøn* (da) »foghet i Warde«.

Disse ere imidlertid nærmest enkelte Navne; derimod forekommer i det 18. Aarhundrede en *Lasse Ellesen Gierløw*, som var Lærer og Kirkesanger i Ledganger ved Bergen; af ham lever endnu talrige Efterkommere; de her i Landet boende stamme fra hans Søn *Erik Laurits Gjerløv*, der var Præst i Torup og Klim. Denne Familie stod i ret nær Venskabsforhold til den her i Bogen nævnte *C. C. H. Gjerløff*, der endog var Fadder til en af ovennævnte Families Børn, som blev opkaldt efter ham og kaldes Carl Christian Henninger Gjerløv, idet begge Familier gik ud fra, at de vare nær i Slægt, medens, som det nu ses, de intet har med hinanden at skaffe, kun Navnene ere tildels ens. En saadan Sammenblanding kan grundig bidrage til at vildlede ved Undersøgelser.

Omtrent paa samme Tid var der en *Michael Gjerlev*, som var Birkedommer i Lundbæk Birk ved Nibe; han var Broder til *J. C. Gjerlev*, der var exam. juris fra 1770 og Byfoged i Nysted til 1809; disse to vare uden Tvivl ogsaa Brødre til *Andreas Nicolaj Gjerlev* (han havde en Søn, Etatsraad A. C. Gjerlew, f. $\frac{2}{8}$ 1774), der døde som Byfoged i Roskilde $\frac{7}{1}$ 1811 (og alle tre maaske Sønner af *Anders Gjerlev* og *Karen Haugen*, som boede i Øster-Tørslev Nord for Randers.)

Ovennævnte Gierløw'er og Gjerlev'er have alle efterladt sig Descendenter; men det har ikke været mig muligt at finde nogen Forbindelse mellem disse og de heri Bogen omtalte Gierløw'er; og der er da heller ingen Plads for dem i Linien, der stammer fra Christian Pedersen Gierløf, født 1667, medens det jo ikke er umuligt, at Gjerlev'erne (eller Gierløw'erne) kunde være Efterkommere af en af de andre 3 Brødre, hvis Navne ere nævnte her i Bogen.

Hermed overgiver jeg da Bogen, som nu forberedes til at gaa i Pressen akkurat 250 Aar efter, at den første Mand, der bar Navnet Gjerløff, tog sit Borgerskab i Randers den 24de December 1653, til Slægtens Velvillie med Haabet om, at hin saavel som denne maa vedblive at leve og fortsætte sin Udvikling.

Baagegaard pr. Tommerup, den 24de December 1903.

F. Hjort.

GJERLØFF-SLÆGTEN.

Ær din Fader og din Moder!
at du længe Livets Goder
nyde maa i Fædres Land.

GJERLØFF-SLÆGTEN har sin Rod i Jylland. Denne Provins, som vel nok kan siges at være den Del af Danmark, hvis Befolkning har det bedste Handelstalent, har, som naturligt er, sat sit Stempel paa Slægten, der igjennem alle Led til den Dag i Dag gjennemgaaende har været og er Handelsfolk. Vi finde Slægtens første historiske Spor i Randers, i den By, der ogsaa blandt andre Familier har frembragt mange af Landets dygtigste og mest betydende Handelsmænd. Her i denne By har den Gjerløffske Handelsslægt gaaet i Skole og lagt Grunden til den Virksomhed, der gjennem 250 Aar til Nutiden har præget dens Mænd.

Man hører ofte Folk udtale omtrent som saa: »Ja, min Slægt er ikke værd at granske efter, thi dens Medlemmer have ikke været noget i Livet«. — Ja! hvis det virkelig var Tilfældet, at de slet ikke havde kunnet drive det til noget i denne Verden, kunde det jo ganske vist se lidt trist ud, men det kunde jo ogsaa tænkes, at mange kan sige som *Jung Stilling* et Sted i sine Skrifter: »*Jeg er af fornem Herkomst, thi mine Forfædre vare alle gudfrygtige Folk*«; og i det følgende faar man at vide, at disse Forfædre vare Smaabønder, Haandværkere, Fragtkjørere og desl., altsaa nærmest den Slags Folk, som mener, at de ingen Ting er. Men *Stilling* har Ret! Det var fornemme Folk; thi de vandrede med Gud.

Jeg finder Anledning til at gjøre den Bemærkning her; thi om den her omhandlede Slægts Stamfader, *Peder Jensen Gjerløff*,

maa det vel siges, for saa vidt det tilstedeværende Arkivmateriale giver tilstrækkeligt Stof til at karakterisere Manden, at udover at være en dygtig Handelsmand, der fra vistnok smaa Kaar har arbejdet sig frem til en økonomisk god Stilling, har Livet for ham ikke forment sig paa nogen fremtrædende Maade. Ret interessant er det dog, at han har efterladt sig en meget stor Bibel, trykt 1633, og hvori flere af de efterlevende, som det senere skal ses, have gjort interessante Notitser. Om Peder Jensen Gjerløff nu selv har anskaffet denne Bibel, eller den vel snarere er tilfalden ham som Arv, er ikke let at sige. Om denne Bibel vel ikke giver den nulevende Slægt Ret til at sige som Stilling, saa have vi dog Lov til at glæde os over, at dette sjældne Familiestykke med saa god Pietet og saa vel er bevaret gennem de mange Slægtled til denne Dag. Man faar derved en Anelse om, at dens Ejere have haft Interesse for de Ting, Bogen omhandler.

Trykte Bøger vare endnu i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede meget sjældne, hvad man blandt andet kan vide deraf, at Fyens Biskop, Niels Jespersen, 1560 paalagde Præsterne i Stiftet, at de, der *ikke ejede Bibelen*, straks skulde anskaffe den, og Bispemanden var nok Mand for at faa sine Præster til at gjøre efter dette Paabud; men hvor underligt det end lyder, maatte Biskoppen i Ribe endog 40 Aar senere, altsaa Aar 1600, befale det samme for sit Stifts Vedkommende. Hertil maa dog gjøres den Bemærkning, at Bibelen var en dyr Bog, selv længe efter Bogtrykkerkunstens Opfindelse, saa det nok kunde falde mangan fattig Landsbypræst besværligt at kjøbe den. Da »Christian III's Bibel« udgaves 1550, blev Prisen sat til 5 Rigsdaler, hvilket efter Sammenligning mellem Pengeforholdene den Gang og nu vil svare til omtrent 100 Kroner i vore Penge. Selv om nu den ovennævnte Bibel i 1633 har været forholdsvis billigere, saa har den dog alligevel paa den Tid været et dyrt Stykke, som det ikke var enhvers Sag at anskaffe. Naar vi nu ser hen til, hvor vanskeligt det var at faa selv Præsterne til at anskaffe Bibelen, tør man vel gaa ud fra, at denne Bog har været en Sjældenhed, saavel i Kjøbstaden som i Sognet paa Landet. Dette i Forening med Navnet har givet mig Anledning til at opstille en Hypothese om, at Peder Jensen Gjerløff var en Præstesøn, men trods alle anvendte Anstrængelser har det ikke

været mig muligt at bevise det, ligesom jeg rigtignok heller ikke har fundet noget Bevis for, at han *ikke* er en Præstesøn.

Erfaringen (tiltraadt af Videnskabsmænd) har lært, at *Stednavne* i det 17. Aarhundrede i Danmark næsten udelukkende brugtes som Familienavn af vedkommende Steders *Præstesønner*. Derom vidner hver Side i Vïbergs Præstehistorie.

Da Peder Jensen Gjerløff levede i Randers, ligger det nær at søge ud til den nærliggende Landsby *Gjerlev*, der paa den Tid altid skreves *Gjerløf*, og se, om der ikke dér paa den Tid skulde have været en Præst, hvis Navn kunde tyde paa, at han var Fader til Peder Jensen Gjerløff. Og ganske rigtig, der findes en Mand ved Navn *Jens Christensen*, født 1593 og død $\frac{1}{8}$ 1666. Han skal først have været Rektor i Randers fra 1631 til 1633 og derefter Præst i Gjerlev og Enslev til 1642, da han blev forflyttet til Voldum og Rud, hvor han døde $\frac{1}{8}$ 1666. Denne *Jens Christensen* egnede sig jo udmærket til at være Fader til Peder Jensen G. Baade Tiden, Navnet og Stedet passer, men der er det fatale ved det, at det ikke kan bevises, idet der hverken findes Kirkebøger i Gjerlev eller Voldum saa langt tilbage i Tiden og ikke heller nogen Skifteprotokol, som kan fortælle os noget om denne Præstemands Slægt og Efterkommere, ligesom Retsprotokollerne tie stille i saa Henseende. Hertil kommer, at hvor ofte man end finder Peder Jensen Gjerløff nævnt ved forskellige Lejligheder, saa er det altid i Forbindelse med hans Kones Familie, aldrig kommer *hans* Slægt tilsyne.

Endvidere kan her passende anføres, at $\frac{1}{8}$ 1650 blev indskrevet ved Kjøbenhavns Universitet en Christiernus Jani Gerlovius, dimitteret fra Helsingørs Skole, der efter Navnet og Tiden egner sig udmærket til at være Søn af Præsten *Jens Christensen* og ældre Broder til Peder Jensen G., men det kan bare ikke konstateres.

Imidlertid er Peder Jensen Gjerløff født i Landsbyen Gjerlev Nord for Randers, som vi ligestraks skal se, og fra dette Stednavn stammer uomtvistelig *Familienavnet*, der iøvrigt er af urgammel Oprindelse i Danmark. Saaledes nævnes der alt i Valdemar Sejrs Jordebog fra 1231 en gejstlig Herre ved Navn *Gjerløf*. Rigtignok omtales *Gjerløf By* og Herred i denne Bog som *Herløf Herred*, men det er uden al Tvivl en Fejlskrivning for *Gjerløf*, hvad Bogens Udgiver, Dr. Nielsen, da ogsaa mener.

Om Navnet Gjerløfs Betydning og Ælde skal jeg her anføre, hvad »Historisk Tidsskrift« siger om de gamle Bynavne:

»Alle Byer, der have Endelsen lef eller lev, ere som Regel de største og ældste Landsbyer. Bynavne med Endelsen lef forekomme overalt i alle det gamle Danmarks Landsdele, ligefra Skaane og Halland til Ejderen, hvorimod de ikke findes hos vore nordlige Naboer, Svenskere og Nordmænd, og ej heller Syd for os, i Holsten, Mecklenburg eller Hannover. Om denne Endelses etymologiske Forklaring synes der nu at være Enighed hos Forskerne. Ordet maa være det samme, som det oldnordiske leif, Arvegods, det gamle danske Ord lef, der findes i Benævnelserne Kununglef, Krongods, Sigridlef, Jordegodset, som havde tilhørt Sigrid Storraade, og det i forskjellige Aktstykker brugte Udtryk: som er mit rette Fædrene og Oldeleffue, har været i min Faders Være og Oldefaders Lefve; hvorefter et saadant Bynavn med Endelsen lef, lev, maa betegnes som den Persons (altid Mandsnavn) *Arvegods*, hvis Navn staar foran Endelsen (altsaa i dette Tilfælde »Gier« eller muligvis »Gøter«). Dog saaledes at forstaa, at denne Mand var den første, som tog denne »By«, det Landomraade i Besiddelse paa et givet Tidspunkt, da Landet ved Indvandring eller Erobring deltes paany. Han blev da Eneer deraf, eller snarere var han Høvding for den mindre Hob, som der bosatte sig; men Tidspunktet har været det samme eller nogenlunde det samme for alle Byer med Endelsen lef. Den Omstændighed, at de Byer, som ende paa lef, ved Kristendommens Indflydelse valgtes til Kirkebyer, taler for deres tidlige Betydning, ligesom ogsaa deres Beliggenhed i let bebyggelige Egne paa velvandet Sletteland viser, at de maa tilhøre den første Kolonisation.«

Gjerløf er altsaa et ældgammelt, nordisk Navn, der har eksisteret i over 1000 Aar.

Mærkeligt nok findes der ikke i den Gjerløfske Familie noget Sagn om Familiens ældre Oprindelse, saa inan kan hverken retledes eller vildledes deraf.

1. Peder Jensen Gjerløff

tog sit Borgerskab som Kjøbmand i Randers 24. December 1653, hvilket er det første, man med Vished véd om Manden, og forsaavidt man vel da kan gaa ud fra, at han den Gang har været over 25 Aar gammel, maa han være født omkring Aar 1625 i Landsbyen Gjerløf, som det hedder i Randers Bys Borgerskabs-Protokol, hvor der staar: »1653 den 24. December. . . Samtidig tog Peder Jensen, barnefødt i Gjerløff, sit Borgerskab, wdluet till Byen, 4 Rixdr. til Borgmester og Raad (Betalte strax til Jens Nielsen), som bleff lagt i Schrinet; forpligtet sig til at Stede Hus til førstkomende Paasche, og holde Ild och Lius, egt och Vegt lige ved andre borgere«. Her faar man altsaa hans Fødested at vide, men ikke hvem, der er hans Forældre, der jo meget rimeligt kan være Bønderfolk. Ifølge Lehnregnskaberne findes der i Tiden før 1653 netop særlig mange baade

Gaardmænd og Husmænd i Gjerløv By med Fornavnet Jens, men hvilken af disse, der skal foretrækkes, er umuligt at afgjøre.

Hen imod Slutningen af Aaret 1657 maa Peder Jensen Gjerløff sikkert være bleven gift med *Karen Johansdatter*, hvilket fremgaar af en Retstrætte med tvende Viborg Kjøbmænd, hos hvem Brudeudstyret var kjøbt 14. Juli 1657, hvilket giver én ligesom en Smule Forestilling om, at Viborg endnu den Gang har haft noget af sin Fortids Glans, siden man fra Randers søgte dertil for at købe Brudeudstyr. Retstrætten findes i Randers Bys Thingbog for 1662 $\frac{4}{3}$ og lyder:

Hans Jørgen och Jacob Hasse i Wiborg en Domb.

..... at haffue steffnet Erlig och gudfrøgtige Qvinde Karen Johansdatter, med hendis Laugverge, Peder Jensen Gierløff Borger i Randers for en Summa 79 Slr. 2 Mk. som hun er bleffuen form Jacob Hasse och Hans Jørgen Majoner schyldig for adschillige Kramvahrer bemte Karen Johansdatter schall haffue udtagen hos dennem den 14. July 1657 och formeente at form Karen Johansdatter med hendis Laugverge Peder Jensen Gierløff burde nu strax uden Ophold form 79 Slr. 2 Mk. med sin resterende Rente fra Michaely 1657 — 101 Slr. at betalle Derhos fremblagde *et Sl. Johan Jørgensen Strop hans Missive* (skrevet paa tysk och dateret Randers 13. July 1657 og underskrevet Johan Strop Eg Hand)

Herimod at suare, mødte udj Erlig och vel forstandig Mand Peder Jensen Gierløff och fremblagde it Schifftbreff efter Sal. Johan Jørgensen Apotheker i Randers oprettet den 9. February 1661 som iblandt andet formelder: Hans Jørgen och Jacob Hasse af Viborg deres Fordring effter Registeringen er 79 $\frac{1}{2}$ Slr. derfor giort Udleg udj dend Sl. Mandis Anpart udj dend Gaard paa Brødregade som Peder Christensen nu ihoer, hvorudj beretis dend Sl. Mand Johan Jørgensen at haffue 3 Sødsterloder efftersom Gaarden er taxerit i Sødskendschifte for siuff Sødster Loeder, hans Anpart derudj med tillegendis Agere efftersom Gaarden er vorderitt for 600 Slr. er — 257 Slr.

..... Dernæst i Rette lagde et underschreffuet Indlæg lydende: Efftersom och velførnehme Jacob Hasse och Hans Jørgen Major Handelsmænd i Wiborg haffuer Tiltalle til min kiere Høstru Karen Johansdatter for 79 Slr. og 2 Mk. for Kramvahrer hun efter hendis Sl. Faders Breffschab i hendis umøndig Aar, udtaget och bekommet hos dennem den 14. Juli 1657. Saa er derimod mit korte Svar at effterdj form Handelsmænd haffuer taget en Handschrift af en umøndig Pigebarn da som de Dannemend uell uiste icke kunde gielde eller staa ved Magt, Besynderlig effterdj huerken hendis Laugverge heller nogen vederhefftig effter Louen haffuer underschreffuet med hende, Anseende Kgl. May. Resceps ingen umøndig schall vere forpflichtet heller tilladt at suare till noget Løffte heller Hecktelse och den som sig med saadan umøndige forloffuer haffuer ladet nøye for hans Anpart tager Skade, for hiemgiæld och achtis som han saauit ingen forloffuer hafft haffde tilmed haffuer Sl. Johan Jørgensen hendis Fader forschicket hinder da som sin Barn og tiener effter form Goedtz til form J. Hasse og H. Jørgen som den Sl. Mand udj sin Missive till dennem ochsaa haffuer loffuet at betalle som han ochsaa var samme sin Datter schyldig efter Schifftbreffuets Indhold *effter hendis Sl. Moeder*, thi det er joe ubilligt at betalle 2 Gange en Giæld baade quittere den Betalling hun schulde haffue af hendis Fader, och nu igien betalle der for samme Vahrer.

2) Dersom det icke maae ansees, da haffuer joe Borgemester och Raad her i Byen giord form Dannemend Udleg effter deris Egen fordring paa Schifftte effter hinders Sl. Fader for al deris Kraufft och gield effter hosfølgende deris egen fremlagte Optegnells Regenschabs Zedell, som af Stadtzschriffueren lindes lest och paaschreffuen, saauell effter hoes følgende Registerings Indhold som nu ochsaa her for Retten fremblegis och begieris at maatte ansees, lessis och paaschriffues, formener derfor form min kiere Høstru frie effter forberørte Leylighed for deris Tiltalle, saa lenge Borgemesters och Raadz Registering och Udleeg, staar ved Magt, formoeder derhoes Kgl. May. Byefoged uell betencher och achter Kgl. May, Loug som liuder, huo En gang fordrer, heller lader sig Indføre, och Tager Udleg, maa hand i den Sagh, och saauit hand den gang eschit haffuer, Intet ydermehre Fordre Thi schulle saadan gieldte komb der flere och wild bruge den samme still, och schulle nu den sidste Prosess och Tiltalle gieldte, da schulle joe de førige først steffnes och Casseris. Begierendis paa Rettens veigne dette mit Indleg maatte ansees Læssis paaschriffues och indføris i huis hand achter herudj at kiende. Actum Randers den 4. Augusty Anno 1662 och stod unterschreffuen Peder Jensen Egen Haand.

Effter et Sl. Johan Jørgensen forrige Apotheker her udj Randers hans udgiffne Sendis Breff tiltalles Erlig och gudfrygtige Qvinde Karen Johansdatter Peder Jensen Gierløffs her ibid. anlangendis adschillige Vaahrer den indholdende Begiering at være effterkommet, som schall bedrage sig 79½ Slr., som med hans Datters, Karen Johansdatters Haand bekrefftis. Da efftersom offuenbemelte tuende Dannemend, offuer Schifftte effter Sl. Johan Apotheker scaal haffue ladet fordret betalling effter form Breffues Indhold for forschreffne leuerede Vahrer, for huilchen dennem da aff uelvisse Borgemester och Raad schal vere giort fuld Udleg udj den Gaard her i Randers som Peder Christensen nu iboer. Da vidste ieg effter forberørte Leylighed icke rettere herom at kiende end form Hans Jørgen och Jacob Hasse joe bør at trede till samme Udleeg, och dj dett al beholde for fuld Betalling och Karen Johansdatter for videre deris Tiltalle i den Sag frj at vere.

Actum ut supra.

Karen Johansdatter var altsaa en Datter af *Johan Jørgensen Strop*, der rimeligvis har været den første Apotheker i Randers. Han ejede ifølge en gammel Jordskyldbog Gaarden Nr. 29 paa *Torvet*, hvortil ogsaa hørte en Grund, hvor den afbrudte St. Petri Kirke havde staaet, og hvoraf han aarlig svarede Jordskyld til Skolen. Han var to Gange gift, først med *Margrete Christensdatter*, der vist nok er Moder til alle Børnene, men som ifølge Randers St. Mortens Kirkeregnskab allerede er død før 2° 1642, da Kirken paa denne Dag »Annamit af Johan Jørgensen for sin Hustrus Ligs Nedersættelse i Kirken med en Egekiste — X X Sldr.« Anden Gang giftede han sig med *Karen Nielsdatter*, der overlevede sin Mand. Om disse Johan Jørgensen Strops tvende Hustruer giver Randers Bys Thingbog for 1662 følgende interessante Oplysninger:

Margrete Nielsdatter, Sl. Doctor Egidius — j Domb.

. i Rette steffnet Erlig och velacht *Mand Johan Cuur Apoteker* her sammestdz, for 100 Rdl. jn specie hoffuetstoel, *hans Hustrus Fader*

och Moder Sl. Johan Jørgensen och Margrete Christensdatter her sammesteds hinder pligtig vaer effter derpaa udgiffne Breffis Indhold, lydendis:

Jeg Johan Jørgensen Borger och Indvohner udj Randers, kiendis och hermed vitterlig gjør mig aff ret billig Gield schyldig at være hæderlig och højlræde Mand Doctor Egidius Jensen Medicus her sammesteds hundrede gode och gangbare Rdl. jn specie, som hand mig effter min venlig Begiering laant och med forstract haffuer, huilche form hundrede Daller Rixis in specie hoffuetoel med sin tilbørlig Rente aarligen forbemte Johan Jørgensen beplichter mig och mine Arffuinger, En for alle, och alle for een, ved voris gode Troe och Loffue, redelig och vel at fornøye och betalle form Dr. Egidius Jensen, eller hans Arffuinger udj hans Huus och Gaard, her udj Randers den 12. Dag February Aar 1643.

Actum Randers den 12. February 1642, och stod underschreffeien, efterdj min Husbonde for sin Suagheds Schyld iche kand schriffue haffuer ieg Margrete Christensdatter med egen Haand underschreffuet. Huor imod at svare mødte Jens Jensen Schiøt af Bierbye, med Johan Cuurs underschreffne Indlæg och Fuldmacht lydendis: Som Erlig och gudelschende Matrone Margrete Sl. Dr. Egidius efterleffuersche mig tiltaller for 100 Rdl. med 5 Aars Rente min kiere Hustrues Sl. Faders Gield efter en Haandschrift dat. 1642 den 12. Febr. osv.

Dateret Randers den 14. July Anno 1662 och stod underschreffuet Johannes Chur. Noch derhos i Rette lagde et uelvisse Borgemester och Raads oprettede och forseglede Schifftebreff dateret Randers den 9. Februar 1661, som bl. a. formelder, at Margrete Nielsdatter for form Hoffuetoell och Rente er indtegt, udj dend Gaard Sl. Johan Jørgensen afdøde der Haffuested och tilliggendis fire helle Agere som er taxerit for otte hundrede Slette Dl. for Penge 121½ Rdl. 12 Sk., huilche form Schifftebreff saavdit samme Post om formelder i Dag her for Retten bleff lest och paaschreffuen

I samme Thingbog under Retsdagen $\frac{6}{10}$ findes omtalt et Brev, dat. Randers 28. December 1645, hvori forekommer: Niels Jensen Føylumb Borger i Randers schyldig at være til Erlig och gudfrygtig Pige Karen Nielsdatter, Sl. Jørgen Nielsens Søster = 140 Rdl.

I samme Sag nævnes en Bythingsdom af 19. Juni 1654, hvori forekommer: »Da efftersom for mig udj Rette legges Niels Jensen Føylumb schadisløes Breff och forpflicht paa 140 Rixdl. dat. Randers 1645 den 28. December, som hand til Karen Nielsdatter Sl. Jørgen Nielsens Søster, och nu Johan Jørgensens Apothekers Hustrue udgiffuet haffuer osv.

Foruden Karen Johansdatter, der blev gift med Peder Jensen Gierløff, havde Johan Jørgensen Strop en anden Datter, *Anna*, der først var gift med Apotheker i Randers *Christian Lemman*, der fik sin Bevilling $\frac{2}{4}$ 1646, og efter hvis Død Enken fik en Gjældssag paa Halsen $\frac{1}{9}$ 1656, men havde forinden $\frac{1}{3}$ 1656 faaet Bevilling til at drive Apotheket og giftede sig senere med *Johannes Cuur*. En tredie Datter var gift med Sognepræsten i Borup, (*Jens Bloch**). Desuden var der mindst 3 Sønner,

* *Jens Jensen Bloch*, Præst i Borup og Hald i Støvring Herred, Randers Amt, fra 1624 til sin Død $\frac{1}{11}$ 1675. Han var en Søn af Sognepræst til Domkirken i Viborg Mag. *Jens Pedersen Løvenbalck* (1592, død 1609) og Inger Jensdatter Bloch (Datter af Formand i Embedet Jens Nielsen Bloch og Anna Jensdatter Høy).
Jens Pedersen Løvenbalck var Søn af Mag. Peder Thøgersen (Løvenbalck) Sogne-

hvoraf den ene, *Christen Johansen Strop*, var Kapellan til St. Mortens Kirke og Præst ved Hospitalet i Randers fra 1658 til sin Død 1671. I gejstlig Skifteprotokol findes Skifte efter hans Enke, *Elisabeth Henrichsdatter*, der døde paa Dronningborg 1 $\frac{4}{0}$ 1688. En anden Søn, *Povel Johansen Strop*, kaldes »Studenter« i Randers, og blev begravet 1 $\frac{7}{7}$ 1669 i Randers, og en tredje, *Jacob Johansen Strop* af Kjøbenhavn, fik en Dom 8 § 1662 ifølge Randers Bys Thingbog. Før 2 $\frac{4}{6}$ 1659 var Apotheker Johan Jørgensen død, thi paa den Dag »Annamit for Sallig Johan Jørgensens Apotheker Liigs Nedsættelse, i St. Mortens Kierke 14 Sldr. — Ehnu Annamit for thou af St. Mortens Kierkens lius, for det som bleff brent aff dennem Paa Alterit Imidlertid der bløf predichet offuer dette fou Sallige Ligh . . . Penge y Sldr.« Skiftet efter ham blev holdt 9. Februar 1661, men desværre har det ikke været muligt at finde det i Arkivet. Hans Navn lever den Dag i Dag i Slægten. Datteren Karen og hendes Mand P. J. Gjerløff fik hans Hovedejendom, Gaarden Nr. 69 paa Torvet i Randers, og købte efterhaanden de andre Søskende ud, som det fremgaar af nedenstaaende Uddrag af Randers Bys Thingbog 1669:

Randers Byes Tingbog 1669.

Mandag den 5. Juli.

Dernest for Retten fremblagde Peder Jensen Gierløff threj Kiøbe breffue som i lige maader idag findes leest och paaschreffuen, det første lydendis Ord fra Ord som følger, Jeg Pouell Johansen Studenter her udj Randers kiendis och gjør hermed for alle uitterligt udj dette mit obne breff at ieg med min frj Villie och velberaad Hue halfuer solt och afhendet, fra mig och mine Arffuinger till Erlig mand min kiere Suoger Peder Jensen Borger och Induohner her i Randers til hannem och hans Arffuinger min Part udj de halffanden Gordtz Eie som ieg er arffueligen tillfalden efter min Sl. Moder, som er mig udlagt for seexs

præst til Domkirken i Viborg (f. 1532, d. 13/1 94, der 2/1; 1571 blev Biskop over Viborg Stift) og Margrethe Jensdatter (Datter af Mandens Formand Mag. Jens Hansen, der døde 2/9 1558).

Ovennævnte Peder Thøgersen Løvenbalck var Søn af Sognepræsten til Sortebrødre Kirke i Viborg *Thøger Jensen Løvenbalck* (Søn Jens Løvenbalck til Tjele og Helene Pedersdatter Munk) og Nonnen Anna Pedersdatter. Han blev Præst dér ca. 1532 og døde 1540 eller 44, havde været Munk (Graabroder eller Korsbroder); meget bekendt for sin Virksomhed i Reformationstiden. Han var Hans Tausens og Sadolins Medhjælper ved Evangeliets Forkyndelse i Viborg.

En Datter af Jens Bloch, Maren Jensdatter Bloch, var gift med Præsten i S. og N. Kongerslev Mag. Peder Byrgersen (død 1679).

Løvenbalck: en gammel dansk Adelslægt. Laurits Mogensen Løvenbalck til Tjele, var det som, havde den skotske Kvinde paa Tjele-, der er Gjenstand for H. F. Ewalds historiske Fortælling af dette Navn. Fra denne Tid stammer Indskriften paa Tjele:

•Vi bygge her Huse og store Feste,
Endog vi ere kun fremmede Gjæste.
Gud unde os her saa at bygge og boe,
At vi kunde naae den evige Ro•.

hundrede och føretiuuffue Sdlr. som er halffanden Gordtz Eije med sin tilegendis Agere och Eige, offuer Randers Byes March huilche form min Part udj de halffanden Gaardtz Eige, haffuer form Peder Jensen mig nøyachtig betald mig effter min Villie och Nøye saa ieg tacher hannem gott, for god Betalling i alle Maader, thi loffuer ieg och tilforplicher, ieg mig Pouell Johansen for mig och mine Arffuinger, fri frels och tilstand, giffuer ieg Peder Jensen eller hans Arffuinger, samme Gaard och Ejendom med disse tilligendes Agere for huer Mands Tiltalle, som derpaa kand talle med Rette i nogen Maader och ydermere loffuer och tilforplicher ieg mig eller mine Arffuinger, at schiøde form Gaard och Eiendom till Peder Jensen eller hans Arffuinger, naar, eller paa huilchen Tingdag hand det af mig begirendes vorder. Thill Vindesbyrd bekrefter ieg med min Egen Haand.

Randers den 28. Jully 1660.

Pouell Johansen Stroph Egen Haand.

Randers Byes Tingbog 1669.

Mandag den 5. Juli.

Det andet Kiøbebreff lydendes Ord fra Ord som følger:

Kiendes och for alle vitterliggiør med dette mit obne Breff at ieg med frj Villie och forseet haffuer afhendte till min kiere Suoger Peder Jensen Gierløff Halfueparten aff Steenhuset som er den halffue sønderste Dell aff samme Hus der liger nest ved hans egen Gaard med Kielder Krambod Stue Lofte udj alle Quarta och seexten dell i alle maader som forfunden er, och loffuer ieg at holde form Peder Jensen frj der till for alles tiltalle och giffue hannem Schiøde derpaa til Randers Bye-ting nar hand det aff mig begirendes vorder, Thill Vitterlighed haffuer ieg dette schreffuet och med Egen Haand underschreffuet.

Actum Randers den 6. Februy 1664.

Pouell Johansen Egen Haand.

Randers Bys Tingbog Anno 1669.

Mandag den 5. Juli.

Dernest for Retten fremkomb, Morten Mortensen, och fremblagde en schriftlig Fuldmacht, som idag for Retten bleff leest och paaschreffuet, lydendis Ord fra Ord som følger, Fuldmacht giffuer ieg erlig velacht Mand Morten Mortensen borger och Induahner her i Randers at schiøde min kiere Suoger, Peder Jensen Gierløff, min Part aff den Ejendom som hand nu selffuer paaboer, och besider, och ieg, arffueligen effter min Sl. forældre er tilfalden i March och Bye som forfunden er, saa fuldkommeligen som ieg selffuer tilstede var.

Randers den 5. Jully Anno 1699.

Christen Johansen Stroph Mpp.

Randers Bys Tingbog 1669.

Mandag den 5. Juli.

Det thredie Kiøbebreff liudendes Ord fra Ord som følger:

Jeg Pouell Johansen Borgersøn her i Randers kiendes och vitterliggiør att efftersom ieg for nogen Tid forleden haffuer med min frj Villie solt och afhendte fra mig och mine Arffuinger och til min kiere Suoger Peder Jensen Gierløff Borger her i Randers och hans Arffuinger halffue Parten aff det Steenhus nest norden min Sl. Faders Johan Jørgensens Gaard, saavel all min tilfaldene Arffue Lod udj March och Bye mig arffueligen er effter min Sl. Moder, tilfalden udj bemelte min Sl. Faders Gaard och Eiendom min bemelte Sl. Fader Johan Jørgensens paaboede ved Torffuet paa den vester Side mod Nørre Port och bemte min Suoger Peder Jensen nu selff paaboer, med derudj mig tilfaldene Boeschab och

trevahre effter Schifftebreffs formelding, effter derom voris venlig Affhandelling, och Affregning nøyachtig och uell i alle Maader intet undtagen, huor med det och neffnis kand effter min Villie, betald haffuer saa ieg tacher hannem got for god suogerlig betalling och paa det min bem^{te} Suoger dis bedere maa schall være forsichret haffuer ieg venligen ombedit saa och her med fuldkommeligen Fuldmagt giffuer velacht Mand Morten Mortensen Borger her i Randers hulken Tingdag for^m min Suoger Peder Jensen Gierløff aff hannem begierendes vorder daa hand her til Randers Byeting at giøre och giffue hannem med fuldkommen trøg och u-igienkaldendis Schiøde paa for^m tuende mine tilfaldene Eiendommer i By och March, saa som mine förrige Kiøbebreffue derom videre formelder, effter Peder Jensen Gierløff egen Villie och fornøyelse schadesløs i alle Maader. Dis till Vindisbyrd haffuer ieg dette min Egen Haand underschreffuet och uenligen ombedet min kiere Suoger!! Hr. Christen Johansen med mig till Vitterlighed at underschreffue.

Datum Randers den 16. Juny 1669.

Pouell Johansen Egen Hand.

Christen Johansen Stroph Mpp.

Randers Bys Tingbog Anno 1669.

Mandagen den 5. July.

Peder Jensen Gierløff i Randers j Skiøde.

Det for^m Peder Jensen Gierløff for Retten fremkomb och fremlagde et schriftlig Kiøbebreff som idag for Retten bleff lest och paashreffuen, lydendis Ord fra Ord som følger, Jeg Hr. Christen Johansen Kapelan till St. Mortens Kierche her i Randers kiendis och giør hermed for alle vitterligt udj dette mit obne breff, at ieg med min frj Vielle och, Velberad Hu haffuer solt och afhendet fra mig och mine Arffuinger till erlig mand min kiere Suoger Peder Jensen Borger och Induahner her i Randers till hannem och hans Arffuinger, min part udj den Gaard som ieg er arffueligen tilfalden effter min Sl. Moder som er mig udlagt, for seexs Hundrede och føre tyffue Sldr. som er halfanden Gaardtz Eige, med sin tillegendis Agere och Eige offuer, Randers Byes March huilche for^m min part, udj der halfanden Gaardtz Eige haffuer for^m Peder Jensen mig noyachtig betald mig effter min Villie och Nøye, saa ieg tacher hannem gott for goed Betalling, thi loffuer ieg och tillforpligter ieg mig Hr. Christen Johansen for mig och mine Arffuinger, frj frels, och tilstand giffuer ieg Peder Jensen eller hans Arffuinger, samme Gaard och Eiendom, med i dise tilligende, Agere for huer mandtz tiltalle som derpaa kand talle med Rete, i nogen Maader och ydermeere loffuer och til bepligter ieg mig eller mine Arffuinger, at schiøde for^m Gaard och Ejendomb till Peder Jensen eller hans Arffuinger, naar eller hulchen Tingdaug, hand af mig begierendis vorder, Thill Vindisbyrd, bekreffter ieg med Egen Haand.

Randers, 28. Jully Anno 1669.

Christen Johansen Stroph Mpp.

Randers Bys Thingbog 1669.

Mandag den 5. July.

Da effter forschrefne indførte Kiøbebreffues saauel som fuldmachtes formelding Daa lydeligen her idag for Retten frembkom Morten Mortensen paa Hr. Christen Johansen saauel paa Pouell Johansens deris Vegne og toeg for^m Peder Jensen Gierløff udj Haand, *schiotte och aldels afhendet fra for^m Hr. Christen J. och Pouell J. thill euindeligen Ejendom eiendis samme halfanden Gaardtz Eige och dez tilligende Agere i March*

och Bye som forfunden er indtet med alle undertagen i nogen Maader, med huad Naffn det haffue kand som der till bør leege med Rette och aff Arildz tid tillegnet haffuer. Saa for^m Morten Mortensen paa Hr. Christen J. och Pouell J. och deris Arffuingers Veigne. kiendis effter denne Dag ingen mere Lod, Deel Rett eller Rettighed att have till eller udj samme, halfanden Gaardtz Eie dis Tilligelse som for er meldt, i ringeste Maader, men der till ville bære for^m Peder Jensen Gierløff, frj fuldkommen Hiembmell, for alle och enhuer som i ringeste Maader, kand siunes derpaa noget ville anche eller talle osv.

Actum ut Supra.

Randers Bys Justitsprotokol 1663.

Mandag den 23. November.

Johan Kuur Apoteker i Randers lod læse og paaskrive et Kjøb-brev, hvorved »Jacob Johansen Strop Borger och Induahner i Kiøbenhavn bortselger til Johan Kuur den fierde Part aff dend Hauffe som ieg er arffueligen tillfalden effter min Sal. Fader, Sallige Johan Jørgensen Strop, som liger vesten uden Nørreport.« Han paaberaaber sig Skiftebrevet efter sin Sal. Fader, dateret Randers 9. Februar 1661.

Kjøbebrevet er dateret Randers den 20. Juni 1663 og underskrevet Jacob Johansen Strop Egen Haand.

Desuden findes en Sag i Randers Bys Justitsprotokol for Aar 1669, Fol. 135, der yderligere konstaterer Svogerskabet med P. J. Gjerløff og Apotheker Johan Jørgensen Strops andre Børn:

Randers Bys Justitsprotokol for Aar 1669, Fol. 135.

20./12. 1669.

Rasmus Nielsen Foget j Domb.

Det Rasmus Nielsen Foget paa sin Egen Veigne och Peder Christensen procurator her ibid. paa Sl. Christen Johansens Veigne Møtte udj Rette och daa beuiste med deris Kaldtzmend Varsel gifuen efterschreffne Lauridz Niels Brems og giftuender hannem til sag for 30 Slr. 1 Mk. 4 Sk. paa denne ha. effter Lauridz Nielsens derpaa udgiffne Obligation daterit Randers den 4. September Ao. 1653, som idag for Retten bleff leest och paaschreffuen Lydendis som følger, Kjendis Jeg Lauridz Nielsen brems Barnefød i Mellerup, och herved for alle Vitterliggør det ieg schyldig er Karen Matzdatter Sl. Anders bremsis effterleffuersche nemblig penge 60 Sldr. 2 $\frac{1}{2}$ Mk. danske, Huilche for^m 60 Sldr. 2 $\frac{1}{2}$ Mk. ieg for^m Lauridz Niels. loiffuer for mig och mine sande Arffuinger Redelig och Vell at betalle for^m Karen Matzdatter eller sin Arffuinger, nu til førstekomendis paasche uden schade, och shadesløes i alle maader til Vitterlighed, haffuer ieg med mit Egen Haand underschreffuet. Actum Randers den 4. Septbr. Anno 1653. Lauridz Nielsen Egen Haand.

Dernest udi Rette lagde for^m Rasmus Nielsen Anders Nielsens Sl. Hustru Karen Matzdatters Schifftebreff dateret Randers den 13. Juny 1667 som idag for Retten bleff leest och paaschreffuen, saaledes liudendis: Lauridz Nielsen bremsis breff daterit 4. September 1653 paa 60 Sdr. 2 $\frac{1}{2}$ Mk., deraff den halfue Part til denne Lod — 30 Sldr. 1 Mk. 4 Sk., dernest for Retten fremkomb, Peder Christensen paa for^m Sl. Christen Johansens weigne och fremblagde et schriftlig Indleeg som idag for Retten bleff leest och paaschreffuen, Lydendis ord fra ord som følger:

Efttersom Hr. Jens bloch*) i Boerup, Johan Chuerr Apotheker i Randers, och Peder Gjerløff Borger her ibid. till Tinget haffuer wedersagt min Sl. broder, och deris Hustrues Kiødelige Broder, Pouell Johansen, och sig for en heell ringe Ting, fra Arffue och Geld frasiger, saa tuers imod [giffuer] ieg idag tilkiende, till Randers Byting, at ieg kiendis ved arfue efter min Sl. Broder, Povel Johansen. Erbyder mig ochsaa at svare och betalle hans Geld huor hans richtig handschrift findis, eller och huo som kand haffue noget efter hannem at fordre, som Nøyachtig kunde erachtis, Saa erclerer ieg mig enhuer richtig at Contentere och betalle saa ingen schall haffue efter min Sl. Broders død med Rette sig at beklage, eller besuerge, i Nogen Maade, Begieris aff welbuisse Kongl. Mayts Byefoget, Niels Jensen dette min Tilbud maatte lesis och paaschriffues och mig igien tilstilles. Randers den 16. S. 1669. Christen Johansen Stroph. M. p. p.

Nock udj Rette lagde Schifftebreff efter Sl. Johan Jørgensøn datterit Randers den 9. February 1661 som idag for Retten er bleffuen leest och paaschreffuen saaledis liudendis, Udj thil staaende Geld Lauridz brembs schyldig 13 Dlr., der aff till disse Loder, 8 Dlr., som hannem giffues Sag fore, Satte for^m Rasmus Nielsen paa sin egen weigne, och Peder Christensen paa bemeldte Sl. Christen Johansens Veigne udj Rette, och formeente, det for^m Lauridz brembs joe bør Och plichtig er bemeldte 30 Slr. 1 Mk. 4 Sk. efter hans Obligations Formelding schadisløes til Rasmus Nielsen at betalle, saauel dj 8 Dlr. for Hus Leie til Hr. Christen Johansen at betalle, och det inden 15 Dagen førstkommandis eller dj efter dis forløb at haffue Induisningh med Namb och Wordering, i hans Hus boe goedtz Och beste formue, huor det findes kand, och deraff giøris Udleeg till betalling for for^m Geld efter Kongl. Matys naadigste forordning som det sig bør, och var derpaa Domb begierendes.

Daa efter Tiltalle och denne Sags Leilighed och esfterdj bem^{te} Lauridz Nielsen brembs befindes loulig att være Kald och Varsell giffuen osv. Efttersom her for mig udj Rette leggis bem^{te} L. brembsis udgifne u-casserede Obligation daterit Randers den 4. September Anno 1653 till Sl. Karen brembs udgiffuet liudendis paa penge 60 Slr. 2½ Mk. hvorud af Rasmus Nielsen schal være berettiget udj bemelte Handschrift efter Schifftebreffuets formelding treduee daller, en March 4 Schiellig — Saa och for mig udj Rette legis Schifftebreff oprettet efter *Johan Jørgensen Apotheker* daterit Randers den 9. Februar 1661 huor udj befindis Sl. Poul Johansen loufligen at være tilfalden udj huis Leye, som L. N. brembs med resterer otte Slr. som Hr. Christen Johansen nu er berettiget bemelte L. N. brembs bør och plichtig at være Saggiffuelsis Geld, huis hand deraff med Rette skyldig er til bemeldte tuende Saggiffuere heller deres fuldmegtige at betalle, och det inden 15 Dage

Peder Jensen Gjerløff synes at have nyt almindelig Agtelse og Anseelse i Randers, i alle Tilfælde blev han brugt til forskjellige Tillidshverv; han nævnes saaledes bl. a. i de gamle Mand-

*) I *Støvring Herreds gejstlige Justitsprotokol 1687—1776* findes en Sag om »Hvorledes Hr. Jens Bloch, Sognepræst i Borup, haffver sig ofver sin egen Suooger, hæderlig og vellærd Mand Hr. Christen Johansen Medtiener i Embedet til Randers, at beklage, for nogle teologiske Bøger, hand den første Aar hand blief Præst, haffver som en Broder venligue laant hannem til Guds Ære och sin Studerings promotion Stevningen dateret 1667^{19/7}».

Paa Christen Johansens Indlæg i samme Sag af 1667^{9/8} har Broderen tilføjet: »disse Bøger ere alle mig, Pouell Johansen, af Hr. Jens i Borup laante, og endnu er hos mig at bekomme.»

taller som Rodemester for en Række Aar og »Anno 1660 den 3. January blev Per Gielløff forordnet til Kircheuerge til St. Mortens Kirche udj Niels Wörups Sted«. Det er formodentlig i en saadan Egenskab, at han har nydt Brugsretten af det Stykke Jord »sin Livstid«, som ifølge Randers Borgerskabsprotokol »Tirsdagen den 12. April 1703 blef Rasmus Mikkelsen formedelst hand har været Byens Kiemner, forundt det fold Jord, som Sl. Per Gierløff hafver haft«.

Hvor utydelige og medtagne, Kirkebøgerne fra Randers i Slutningen af det 17. Aarhundrede end er, saa er dog funden enkelte Oplysninger om Peder Gjerløff. Han staa saaledes opført som Fadder 1669 $\frac{2}{11}$, 1690 $\frac{2}{4}$ og $\frac{2}{8}$, 1671 $\frac{1}{4}$ og $\frac{2}{8}$. Derimod har det ikke været muligt at finde Daabsdagen for mere end ét af hans egne Børn, hvilket staa anført med følgende Ord: »1667 15. Juli Peder Gierløffs Søn *Christian*, bar det Anne Johan Cuurs. Fadd. Byfogden, Michel Lassøn.« Imidlertid véd vi, som det senere skal ses, at han efterlod sig mindst 4 Sønner, der bleve voksne, og ifølge St. Mortens Kirkes Regnskab for 1667 har denne »Annamet aff peder gierleuff for hans Sal. Barns Liig att nedersete i Kierchen 14 Dlr. og for Liusene som brente paa Alteret, offuer hans Sal. Barns Liig 1 Rdl.« og videre samme Sted «An. 1679 den 27. Aprilis opbaaret aff Peder Jensen Gierløff, for Jorden at bryde udj St. Mortens Kierche till hans Sallig barns Lig, penge $3\frac{1}{2}$ Slidr.«

Randers gamle Skattebøger angiver, at Peder Gierløff foruden meget andet ogsaa svarer Skat af »j Støche Jord« i Voldum Mark, som »Sl. Leene Jensdatter hafde«, en Skat, han svarer fra 1682, efter at Leene Jensdatter var død 1681, og til 1691. Ved hele denne Forbindelse kommer man let til at spørge, om hun ikke var en Søster til Peder Jensen G., og siden de har den Jordlod i Voldum Mark, om det ikke skulde være en Rest fra Præsten Jens Christensen, der døde i Voldum 1666; men ved nærmere Undersøgelse*) har det vist sig, at hun var Enke efter Raadmand Jens Nielsen, der døde 1665; skjønt Skiftet ikke er funden, saa er der dog funden en Del Indkaldelser af Gjældnere for Aarene 1678, 1674, 1673, 1672 osv. og intet Sted fundet noget, der antyder noget som helst Slægtskabsforhold mellem

*) For hvilken jeg, ligesom for mange andre Oplysninger, skylder Tak til Hr. Stabssergeant Danielsen i Viborg, der med megen Dygtighed og Rutine har støttet mig.

Peder Gierløff og denne Jens Niensens Enke Lene Jensdatter. Skifte efter Apotheker Johannes Cuur begyndte $\frac{1}{8}$ 1679, og $\frac{1}{13}$ 1680 bad Peder Gierløff sig fritagen for at være Væрге for hans yngste Datter. Under denne Skiftebehandling benyttede Peder Gierløff et Signet, hvori der i Midten er sammenslynget et P og J og i Randen af Signetet »Peder Jensen G.« . . . Han synes ikke at have brugt noget Bomærke, hvad derimod var Tilfældet med i alt Fald én af Sønnerne.

Den 10. Marts 1689 udsteder Peder Jensen Gierløf følgende Pantebrev:

Randers Skjøde- og Panteprotokol 1694—1709. Fol. 11.

Peder Jensen Gierløfs Pantebrev til Randers Latinske Skole paa Eet Hundrede og tiuge Sldr. i Croner, hvorfor »jeg pantsætter min Toft og Haugestad, bag ved min Staldgaard, som ligger nordvest for Ste Laurids Bock, saavel som 4re helle Aggere og 4re hafue, som tilhører min Gaard jeg iboer paa Torfuert i Randers.»

Dat. Randers den 10. Marty Ao. 1689.

Johan P. G. forhøyer dette Laan med 30 Sldr. ved Panteforskrivning af $\frac{3}{8}$ 1698. Fol. 96—97.

Efter Randers Bys Justitsprotokol $\frac{3}{8}$ 1692, Fol. 114, anføres:

Noch var de hos Peder Jensen Gierlef her ibid. som formedelst hans Hustru ligger syg icke self for Retten kunde møde og efter at Eden for hannem var oplæst bleff tilspurgt om hand *som var offverværende paa Schifte efter Sl. Hr. Jens Bloch, og var hans nærmeste Suoger*, nogen saadan Contract imellem ham og Magistraten om Brastrupholm*) enten paa Schifte efter ham eller tilforn hos ham fornemmet hafen, hvorpaa hand ved Eed svarede at hand hverken i den sl. Mands lefuende Liffve icke heller paa Schiffet havde seet eller fornemmet nogen saadan Contract

Ovenstaaende Tilførsel findes ogsaa som Udskrift i Geistlig Skifteprotokol for Støvring Herred 1687—1706.

Herefter ser det jo ud, som om Peder Gierløfs Hustru endnu levede den 30. Marts 1692; men ser vi efter i Kirkens Regnskab for 1692, finde vi: »30. Marts Peder Gierløfs Sal. Hustrues Liig i Kierchen 14 Dlr. for Lysene at brænde ofuer bem^{te} Liig 2 Dlr.« — Her synes at være en Modsigelse, men formodentlig er ovenstaaende passeret nogle Dage før, det blev forebragt i Retten, og umiddelbart derefter kan Karen Johansdatter være død, hvilket rimeligvis er sket nogle Dage før 30. Marts. Derefter skiftede hendes fire efterlevende Sønner, nemlig Johan Pedersen

*) En Gaard i Lene Sogn. der den Gang var Annex til Borup.

Gierløf, Jens Pedersen Gierløf, Christian Pedersen Gierløf og Christen Pedersen Gierløf og deres gamle Fader imellem dem »silf indbyrdis«, hvilket skete 10. Juni 1692. Johan, der vel var den ældste, i alle Tilfælde opnævnt efter Morfaderen, fik den fædrene Hovedejendom med Kjøbmandsforretningen paa Torvet i Randers, de andre tre fik nogle mindre Ejendomme, som det fremgaar af Skiftet efter Johan P. Gierløfs Hustrus Død. Imidlertid synes det at være gaaet mindre godt med Sønnens Drift af Ejendommen, som han vist ogsaa overtog med en betydelig Gjæld, saa han fik ondt ved at klare, hvad han skulde, og som det gamle Ord siger »naar Krybben er tom, saa hides Hestene«, saaledes ogsaa her. Den gamle Peder Gierløf klager stadig over, at han ikke faar, hvad der tilkommer ham. Saaledes findes i Randers Bys Justitsprotokol Fol. 220 fra 1701 $\frac{7}{3}$:

Randers Bys Justitsprotokol 1698—1703.

Fol. 230.

1701 $\frac{3}{4}$. Peder Jensen Gjerløfs i Dag fremlagte Documenter waar saa formeldende = Eftersom Peder Jensen Gierløff ved oprettede Contract med hans Børn af = 10. Juni 1692, Hafver afstaaet sine Midler till Johan Pedersen Gierløff imod nødtørfdig ophold hans Lifestid, og en Hæderlig Begravelse efter hans Død, Hvilchen Contract dend 13. Juny dernæst effter paa Byetinget er Lest og Kundgiort. Hvor efter Peder J. G. dend = 2. September 1695 hafver hendit Domb over hans Søn Johan P. G. til samme Contractis Efterkomelse, som paa Schiftet effter Johan Pedersens Hustrue er angifven, og dog ingen Udleg der till giort. Da som med Tingsvinde aff = 27. Septbr. nest afvigte beviises at det er Faderens Peder Jensen Gjerløfs Midler, som de andre Creditorer er udlagt, u-anseet hand ved ældre Domb og tingliust Contract, till Lefnedtzophold der af er Berettiget, Børe Borgemester og Raad paa Egen Bekostning at giøre Skiftet om igien, Særdelis at Peder J. G. kand blifve forsichret om Lefnets ophold og en Hæderlig Begravelse, efter Contractens Indhold, og der til som en Prioriteret giæld, at skee vedbørlig Udleg, og Sequestration udj Boens Beste Midler. Dette at være en rigtig Copie af dend Dombs Slutning som Passeret till Nørre Jyllands Landsting dend = 6. Novbr. 1700 Imellem Peder Jensen Gierløff i Randers, og Borgemester og Raad samme steds som til Dommens nærmere forferdigelse meddelis Effter Begiering Testerer Hans Kongl. Mayts Landstingsschrifver udj Nørre Jylland.

Viborg dend 1. December Ao. 1700.

L. Bering ppria

Ao. 1700 dend 6. December waare vj underschrefne hos welviise Magistraten udj Randers Raadhuus med Originalen til denne Copie hvilcken de toge til sig og Læste, og derhos svarede de endnu Begierede Landstingsdommen maatte dem forkynder, Effter at de denne Lige Liudende Original hafde læst, tilbød vj dem Copie deraf, Hvortil de svarede ney, de ville sielf beholde Originalen til derris efterretning. Testerer vj med woris Egen Hænders Underschrefvelse Randers ut supra: Niels Andersen Lindgaard, Sørren Michelsen. Lest for Retten paa Randers Byeting Mandagen dend 13de Decemb. 1700 = Ao. 1701 dend 7. Febr. war vj underschrefne Povel Povelsen og Christen Nielsen Møller begge Borgere her i Randers for Peder Jensen Gierløf med

en Landtztingsdomb udj Randers Raadhus angaaende hans Lefnets ophold, og forreviste Borgemester og Raad ommeldte Domb, at dj vilde dennem den efterretlig, eftersom formte Peder Gierløf icke hafde nogen Ting til sin Lefnetz Ophold, eller hafver nødt noget i saa Lang en tid, at der forre Magistraten ville Lade Schiftet komme till en Endelighed med første, mens tog Velbemeldte Hr. Borgemester Karmarck Dommen til sig og beholdte den, I hvor vell vj tilbød dennem Een Rigtig fidemerit Copie efter Dommens slutning: Endnu ydermeere var vj hos Hr. Borgemester Karmarck dend 14. dito efter Peder Gierløfs Begiering om hand endnu maatte bekomme Dommen igien som hand bemægtiget sig, og der hos begierede at Schiftet maatte komme til Endelighed med første, Saasom hand hafde Intet at lefve af, Hvorpaa Velbemeldte Hr. Borgemester svarede, hand skulle miste Dommen indtil Johan Gierløf lefveret schifte Brevet fra sig igen, som hannem er lefverit, at saaledis i Sandhed er som for er meldt, saa sandt hielpe os Gud og hans Hellige Ord, Bekreftes af os underschrefne.

Actum Randers ut supra.

Christen Nielsen.

Povel Povelsen.

Det endte med, at Johan maatte afstaa Ejendommen, og Faderen overdrager ²¹ 1702 den fædrene Gaard til den anden Søn, Christian Gierløff, som det fremgaar af nedenstaaende »Instrument«, der findes indført i Randers Bys Skjøde- og Pante-protokol, Fol. 189, for Mandagen den 23. Januar 1702:

Randers Bys Skøde- og Panteprotokol 1694—1709, Fol. 189.

Mandagen den 23. January 1702.

Seigr. Christian Gierløf loed lese paa Randers Byeting dette efterfølgende Instrument:

Kiendis ieg underskrefne Peder Jensen Gierløff og hermed for alle vitterlig Giør, At efterdj min Søn Johan Pedersen Gierløf icke har efterlevet dend imellum os oprettede Contract af Dato 10. Juni 92 om en Skiellig underholdning min Lifstid og En Hæderlig Begravelse efter min Død at forskaffe mig, men derudjnden befunden widerlig, og icke Vill eller Kand dendz Iadhold efterkomme som sceeh bør og heller Vill imodtage De mig efter Skiftetbref, af Hans Sterffboe Seqvestrerede Midler, till Vidre mit Lefnetz ophold Vorder udlagt, imod Vedbørende fornøelse, efter derom til hannem gjorde tilbud, og derpaa fuldte Svar videre kand fornemmis, Som ord efter anden følger. Hierte Kiere Søn Johan Pedersen Gierløff, Saa som du med mig om mit Lefnetz ophold og Een Hæderlig Begravelse efter min Død at forskaffe mig, imod mine Midlers Afstaaelse efter Contract hafver indgaaen, og Du samme Contractis tillhold ey hafver efterlevvet som sceeh burde, J det jeg har maatted hænde Domb ofver Dig den 5. Septbr. 95 till dendz efterkommelse, Saa vell som siden din Sal. Hustrues Dødelig afgang, som nu fast ofvergaar Halffjerde aar, Jmidlertid ieg ingen Lifis ophold af dig beekomet hafver, formedelst Borgemester og Raad icke udj det oprettede Skiftetbref af 18. Marty 1700 af Sterffboens Midler efter Contracten hafde tillfunden mig min Lifis ophold, Hvor ud ofver Jeg med Derris Welviisheder er geraaden udj Stor Process og penge Spilde for berørte mine Midler efter Lowschickede Contract at tilldeele mig, Hvor fore dend efter Lowen er igien kaldet, ja endog Derris welviisheder icke endnu efterlader at udmatte mig med det Nye Skiffes uendelig ophold, J hvor well Dend for Accorderede Lifisophold icke

engang er Rentterne af mine fri Midler du efter Contracten tilltræde. Da som ieg med Øynene Skinbarligen seer og fornemmer, at icke alleene Dinne Creditorer Særdeelis Lybscherne dig Daglig Strengerer og med Process haardelig angriber for Deris fordrende Krauf i din Sterfboe, men endog Creditorernis Midler, der Daglig dag formindschis og fortæris, Hvilcke deris Welwiisheder ved u-lowlig Skiffte, og nu ved u-Endelig ophold med Skiftetz omgiørelse, syfnis at forwolde, og ofver Slig med handling satt dig i yderste Ruin, og derofver befrygter mig mine udlagde Midler i tiden schulle komme till at Lide schaar om du dennem nu igien meere becom. Hvilcke anlediger mig till en anden Sufficant af Dine Brødre, der baade vill og Kand efter Loven forschaffe mig een schiellig underholdning nu i min Høye Alderdomb samme mine Midler at ofverdrage, Alt Saa vill Jeg dig forjnden det Svar først paa efterfølgende tilbud gierne fornemme, om Du til Din broder Christian Gierløff vill betalle dend giæld Jeg Høyligen har waaren tilltvungen fra den 27. July 1698 = hos Hannem at giøre till mit Lefnetz ophold, Saa og till ibragte Processis becostning for mine afstaaende Midler till mit Lifs ophold at for Maietenere bedragende sig ofver Toe Hundrede Rixdaller, Og Saa der efter forschaffe mig en Skiellig underholdning uden paa ancke og imodsigelse i nogen maade, som Een anden med mig vill Indgaa, Imod de Seqvestrerede Midler som mig af Sterffboen efter 2de der ofver Er verfvende Landztings Domme till mit Lefnetz ophold Vorder udlagt at nyde. Og for aldt derfore Stille mig fornøvelig forsickring, Hvorom Jeg det Skriftlig Svaar her paa tegnet till behørende efterretning will afwarte eller mine udschickede det mundtl. mig hafver at paategne.

Randers den 18. Janr. 1702.

Peder Gierløff.

Til Sønligst giensvar meldis. Det smertes mig icke Lidet, som Gud Best er bekiendt, ieg nogen tid schulde Lefve, dette nogen sinde schulle komme till denne Extrimitet, at I Eders Midler som I till mig hafde ofverdraget for Eders Lifs ophold schulle hafve Aarsag at igien Kalde, Der i tiden baade Kunde hafde verit mig till Velstand og mine Creditorer efter Eders Død till fornøvelig afbetaling, Hvilcke Deris Welwiisheder med u-Lowlig Skiffes forhandling forwoldt hafver, I Det De icke tillfandt Eder Eders Lifs ophold med Videre efter Contracten i Rete tide at Nyde og der ofver bragt mig i yderste Ruin og Sterfboen i allerstørste Confussion nu ofver 3 $\frac{1}{2}$ aar, Skiffed snart u-giort hafver henstanden Hvor ud ofver Jeg har waaren for aarsaget Ved schriftlig opsigelse at fra Sige mig Sterfboens gandsche Midler, som nu ere i Behold. Derris welwiisheder at ofver Lefvere till Vedkommende Creditorers fornøvelse, for at Søge min forsum paa andre Steder, at Slige omstendigheder, Kand Jeg hvercken betalle dend Debit I ommelder till min Broder at vere schyldig, ey heller Vidre gifve Eder ophold Langtmindre Stille forsickring derfor, med mindre Jeg der till maatte giøre De Seqvestrerede midler i Penge. Som ey endnu Vides Hvad de ere, og Hvor udj De bestaar, Saasom Jeg Intet Selver hafver at lefve af, til mig, Barn og piges underholdning uden af Sterfboens Midler, Hvorfore I derudjnden Selver Kand Raade till Eders Eget gafn, som Eder got Syfnis.

Randers den 19. Janr. 1702.

Johan Gierløff.

Daa saa som min anden Søn Christian Gierløff icke alleene siden Ao. 93 har gifven mig Leyen af sin Eyende Staldgaard her uden Byen beliggende som er halffellefte Slr., foruden aarlig tillsckicked mig = 6 à

= 8 Rdlr. Lige som Jeg der till trengte, og det aldt uden wederlaug og Betalling i nogen maader, men end og forstragt mig min Lifis ophold fra den 27. July = 98 = og til Dato, imidlertid ieg inttet efter Contracten nødt hafver, Saa vell og penge till dend ibragte processis Beckostning imod Borgemester og Raad at udføre, som tilsammen efter Rigtig Opschrift anløber till Trej Hundrede fem og tiue Slr. 2 Mrk. 8 Sk., Og saaledis for De andre *tvende* mine Søner Vaaren dend Beste, og Ladit Kiende Eet Rett Sønlig Hierte Laug imod mig, Saa at der som ieg icke her udjnden nu i min Høye alderdoms modgang hafde haft Hannem, der kunde taget mig under Armene, Baade med Raad og daad, Effne og Willie, som Een hver vell Er bekiendt, saa hafde Jeg lenge Siden der udofver maatted Crepere. Des Aarsage og paa det Jeg igien i denne min Høye alderdom Eengang for alle Kand Komme i Roelighed, Saa hafver Jeg der fore af Egen frj Willie og Velbe Raad Hue, Sampt mine Weners Povel Povelsen og min 3die Søn Jens Gierløff af Skousgaard Deres Raad og Samptycke, Efterschrefne Contract om Een Skiellig underholding min Lifstid at forschaffe mig og Een Hæderlig Begravelse efter min Død at nyde med form min Søn Christian Gierløff indgaan Saaledis. Først Lofver ieg Christian Gierløff at anschaffe bemte min gamle fader Peder Gierløff nu i Hans Høye alderdomb Hallitredzindztuifge og toe Slr. aarligen til Kost og Klæder, saa Lenge Gud Sparer Hannem Lifvet, og det udj = 4re = Terminer, nemlig til Juell, Paasche, St. Hansdag og Michely, forud Hver Termin som er Tretten Slr. at betalle Ham, Desforuden frj Kammer og Seng i Gaarden som han nu er udj (og till Hans Ophold blifver udlagt) Sampt Ild, Lys, varme og tilbørlig opwartning, alt sammen in natura at forschaffe Hannem, med mere Hvad Hand i tiden u-forbigiengelig entten i Hans Svaghed eller i andre maader Kand behøfve, Saa u-paa Klagelig og forsvarlig som Vedbør, Og Saa Endelig Naar Hand Ved Døden afgaar, Da Een Hæderlig Begravelse at becoste Ham i St. Mortens Kircke paa samme Maade og Lige Saa god og forsvarlig som Min Sal. Moder dend bekommet hafver, og ellers Hannem udj ord og gierning Self og wed andre vedkommende at beegne og beegne Lade Som En Lydig Søns pligt Sømmer og Vel anstaaer, og agter med Een u-schad Samvittighed Baade for Gud og Dend Christen Øfrighed at vill ansvaere og beickiendt Verre. Hvor Jmod Jeg Peder Jensen Gierløff her med fra mig og mine arfvinger effter Lowen, aldeelis Skiøder og afhænder til bemelte min Søn Christian Gierløff og Hans arfvinger alle disse Sequestrede Midler, Det Verre sig Eiendommer, Løsøre og andet i Hvad Nafn det end hafvis Kand som mig til mit Lefnetz ophold og Een Hæderlig Begravelse effter min Død af min Søn Johan Gierløffs Sterfboe worder udlagt, at giøre Sig saa Nyttig som Hand best ved vill og kand i alle optenckelige maader till Ewindelig Eye u-Gjien-Kaldendis at Nyde, saa Lenge Hand denne sin Forpligt effter Kommer (undtagen ey at afhende De udlagde Eyendomme forjnden min Død, som saaledis schall Staa mig till pandteforsickring) Saa schall Hand og tiltræde till ald Dend prætention og Rettighed ieg effter indmeldte igien Kaldende Contract og paafølgende Landtztings Dommer till Kommer, det wære Sig i Sterfboen eller imod Borgemester og Raad her J Byen for u-Lowlig Skiffteforhandling og ophold, der ofver ibragte Process og Penge Spilde Deris welwiisheder mig hafver forwoldet i Samme Krafft at paatalle og der effter at tillhøre, Som det vaar mig Selfver. Hvor fore Jeg lofver at holde Bemelte min Søn Christian Gierløff her udjnden Schadisløs for Hver Mands tilltalle, Som herjmod schulle ville talle i alle maader. At denne Contract Saaledis i alle sine ord og punger u-Rygelig paa begge Sider holdis og effterkommis schall, Hafver Vj Samptlig Vores Egne Hænder og Zignetter her under Satt og tiennistl. ombedet Velfornemme Borger Niels Peders Lueschreder, Christen Lasen Spentrup, Mads

Sørrensen Skomager og Jacob Hansen felbereder, med os till Witterlighed at underscrifve.

Randers den 21. January 1702.

Peder Gierløff (L. S.)

Christian Gierløff (L. S.)

Samptykt af os underschrefne

Povel Povelsen.

Jens Pedersen Gierløff (L. S.)

Efter Begiering til Witterlighed med underschrifvis og Testeris aff os underschrefne die et ut supra

Niels Pedersen
Lueschreder.

Mads Sørrensen
Skoemager.

Christen Lassen
Spenttrup.

Jacob Hansen
feldbereder.

Ikke længe efter døde den gamle Peder Gierløff, i Begyndelsen af Aaret 1703. Herom melder St. Mortens Kirke-Regnskab: »1703 23. Jan. Betalt for Sl. Peder Jensen Gierløffs Liig begravet udj Kirken 14 Dlr. for Lysene at brende paa Alterit 1 Dlr. 2 Mk. for Pineken 4 Sk.«, og endvidere oplyser Kæmnerregnskabet, at »1703 18. Januar betaltes for Klokkerne over hans Liig 3 Sldr. 4 Sk.« Han er med andre Ord død saadan noget som den 11. Januar 1703. Peder Gierløffs Gravsted i St. Mortens Kirke er Nr. 55, umiddelbart indenfor »Ligporten« i Kirkens vestre Ende. Paa Kortet staar ikke angivet andre begravede dér end »Peder Gierløff«, og Ligstenen har det, trods al anvendt Umage, ikke været muligt at finde; den er rimeligvis ved en Restauration af Kirken bortkommen. Den vilde maaske ellers have kunnet give Oplysninger om Peder Gierløffs Oprindelse.

2. Johan Pedersen Gierløf

var efter al Rimelighed Peder Gierløfs ældste Søn og født omkring 1659. Vi hører ikke noget til ham før 1690 den 24. December, da han ifølge Randers Bys Borgerskabshog tog sit Borgerskab »næruerende udj Randers Raadhuus Søffren Andersen Borgemester Jens Pedersen Karmarck vise Borgemester og Raadmand Thomas Karmarck, da tog Johan Pedersen gierleuf sit Borgerskab og angaff han ville nære sig af Kjøbmandsskab og gaff fierre Slette Daller.« — Mærkværdigt nok skete dette paa en Juleaften, ligesom da Faderen tog sit Borgerskab. Der synes ingen Tegn at være til, at han har dreven selvstændig Næring før efter Moderens Død, da Faderen skiftede med Sønnerne $\frac{1}{3}$ 1692 og overlod hele sin Bedrift til Johan, imod at faa sit Livs Ophold hos denne. Johan Gierløf var gift med *Anne Johans-*

datter Cuur, der først havde været gift med Mikkell Madsen (Wilshbye), der var Student fra Randers Skole 1666 og $\frac{4}{6}$ 1673 blev Kapellan til Graabrødre Kirke i Randers og døde $\frac{4}{6}$ 1688 som designeret Sognepræst. Med ham havde hun 2 Børn, da hun blev gift anden Gang. I Vibergs Præstehistorie kaldes hun Christensdatter Lemman, hvilket vel er begrundet i, at Moderen, Anne Johansdatter Strop, først havde været gift med Apotheker *Christian Lemman*, forinden hun blev gift med Apotheker *Johan Cuur*, der aabenbart har været hendes Fader, siden hun i Skiftet kaldes Johansdatter Cuur. Hun havde en Søster, *Lisbette Johansdatter Cuur*, der var gift med Henrich Johansen Coep; dette Ægtepar »bekostede og forærede den søndre Kirkedør eller Port, som er Hovedindgangen til St. Mortens Kirke i Randers, der er meget smuk siret med Billedhuggerarbejder og Inskriptioner«.

Kirkehøgerne, der endnu ere meget mangelfulde, meddeler ikke noget om, naar Johan Gierløf blev gift med Anne Johansdatter Cuur, dog nævnes han et Par Gange som Fadder, 1693 $\frac{1}{5}$ og 1697 $\frac{2}{5}$, og 1694 $\frac{1}{4}$ døbt:

3. »Johan Gierløvs Daatter *Karen*, bar det Sophie Cuur, stoed hos Anna Cathrine Cuur udj Hobroe. Fadd. Hr. Jacob i Hobro, Henrich Coep, Claus Piper, Jens Gierløv, Anna Magdalena Andersdatter.«

Dette Barn er vistnok det eneste, Johan Gierløf efterlod sig: hun nævnes i Skiftet efter Moderen og er vistnok i Slutningen af Aaret 1704 rejst med Faderen til Kjøbenhavn.

4. 1696 $\frac{2}{8}$ døbt: »Johan Gierløfs Søn *Mickel*, bar ham Engel Coep, stod hos Sophie Cuur. Fadd. jeg, Hr. Hans Olluffson, Borgmester Karmarck, Lauritz Skipper i Hobro, Anna Madsdatter. Efter Kirkens Regnskabsbog døde Sønnen »4re ugger gammell« og 9. Oktober 1696 betaltes »for Jorden at obne udj St. Mortens Kierke, Penge 1 Sldr. 3 Mk.«

De to Stifbørn voldte Johan Gierløf adskillige Bryderier, der saa smaat begyndte 7. Januar 1696. Ifølge Randers Skjøde- og Panteprotokol foretages:

Randers Skjøde- og Panteprotokol 1694—1709. Fol. 42—43.

Johan Gierløffs Panteforsikring og forsickring til Borgemester og Raad for hans Stifbørns fædrene arfuepart.

Arven efter Skiftebref og Auktionsforretning af 1688—349 Sldr. 10 Sk. 5 dj. fradrages Sl. Johan Mickelsens Begravelses Bekostning og den

Arvelod hans Moder tilfaldt bliver ickun 268 Sld. 3 Mk. 12 Sk. 8½ dj. efter Overformynders Regnskab 1694 den 30. Marts.

Pantsætter ieg til velbemt^e Borgemester og Raad min Gaard, ligendes for torfuet som ieg nu self beboer, som iche til nogen er pantsatt, eller schal blifue før end for^m Vergemaal bliffuor clarerit.

Dat. Randers den 7. January Ao. 1696.

Randers Bys Skjøde og Panteprokol 1694—1709.

Fol. 43. Johan Pedersen Gierløf sælger skiøder og afhænder til Jens Tommesen Hattemager »Een min Boe og Vaaning ligendes paa Stoeregade, bestaaende af femb Fag Huus ud til Gaden, fra Grunden op, med dez dertil hørende Gaardsrum« ermeldte Jens Tommesen derfore hafver fornøyet og betalt mig efter min Villie.

Dat. Randers den 14. January 1696.

Fol. 45. Johan Pedersen Gierløf sælger skiøder og afhænder til Jørgen Nielsen Schræder Borger her ibid. »Een min Boe og Vaaning ligendis paa stoere Gade nest synden optil den Plads ieg velagte Jens Hattemager soldt hafver. Hvilchen Boe og Ejendom bestaar af 6 Fag Huus, med di 2 Fag som Porten er under iberegnet og tvende underligende Kieldere.«

Dat. Randers den 3. Marty Ao. 1696.

Johan Pedersen Gjerløf var 1694 Medlem af det ansete Kjøbmands-Liglaug for Randers og kaldes da »Kjøbmand, Brygger og Avlsbruger«.

Allerede den »27. July 1698« døde Anne Johansdatter Cuur, og $\frac{3}{8}$ derefter betalte »Johan Gerløf 14 Sldr. for Jorden at obne udj Kierchen og 4 Sk. for Pineken som bleff ringet, samt for Liusene at brænde paa Alteret da hun blef begravvet 1 Sldr. 2 Mk.« Allerede 30. Dagen efter Konens Død skiftede Johan Gjerløf med sine Børn, som findes beskreven i nedenstaaende Uddrag af dette betydelige Skifte, der er ret interessant og derfor medtaget saa udførligt.

Copie Schifftebreff

Effter Johan Gierløfs Hustrue Sal. Anne Johans
Datter Cuur.

Jens Karmarck Borgemester i Randers, Thomas Pedersen Karmarck, Og Niels Pedersen Svanne Raadm., Jens Nielsen Kongl. Mayts. Byefouget, Anders Sørrensen Bay Ofuerformynder, Og Andreas Knudsen Kongl. Mayts. Bye og Raadstueschriufuer sammestedz, Giørre Witterligt at aar effter Gudz Biurd 1698 Dend 26. Augustj, Paa Kongl. Mayts. Og Rettens wegne vaare Wi forsamlede udj Sigr. Johan Pedersen Gierløf Borger og Handels Mand her ibidm Hans Huus og Bopæl westen paa Torfuet beliggende, Der til Rette Tredvende Dagen at forretage og forfatte Registrering og Wordeering til et Lowlig schifte Effter Hans Sallig

Slægten Gjerløff.

Kiereste anne Johans Daatter Cuur, Imellom hannem paa den Eene, og dend Sal. Koenis efterlatte tvinde Kuld Børn Nemlig Madz Michelsen i sit alders 16 Aar, Anna Michelsdaatter i hindis Alders toldte Aar, Hvor til Johan Pedersen Gierløf er Stiffader, Og Karren Johansdaatter Gierløfs I sit Alders fierde Aar, paa den anden sidde, Imidllertid ufuerværrendis, Johan Pedersen Gierløf Self, og paa de umyndigis wegne saa widt Registeerringen og Wordeeringen Angaær Cordt Johansen Cøp fornemme Borger og Handels mand her ibidm Og Sigr. Claus Pipper Postmester her sammestetz adwaart Om hand paa de u-myndigis wegne saa som hand waar deris Mosters Mand ved denne Forretning Kunde hafue noget At Erindre og i agt tage, Hvor da Boens Middel Og formue er blefuen Registerit, og Ved 4re u-villige Mand Nemlig Anders Povelsen Bay, Matias Hansen, Christen Lassen og Christen Pedersen Rafn — Alle fornemme Borgere her ibidm worderit, samt — Da og Ellers der foruden af os forrettet, saaledis som Effterfølger.

Eiendomb.

<i>Dend Gaard og Eiendom som Johan Pedersen Gierløf i boer Westen af Torfvet, beliggende Imellom Dend Waaning som Niels Jensen worm Handschemager j boer paa den Norder sidde, Og wel Edle Karen madzdaattes Eiendomb som Sørren Kieldermand og Madz Sørrensen schoemager i boer paa Dend Synder Side med sine tilligende fiire Heele Agre og fiire halfue agre i Byens Fiire Marcker beliggende, Huilcken gaard Madz Michelsen og Anne michels Datter er forsickret udj for deris fæderne Arff og agerne Sogne Præsterne paa Latine Skolis Vegne pandsadt, Som tilsammen er eragtet og Wordeerit for.....</i>	500 Rdl. » Mk.
<i>Fire Boder paa Wester grafue bag wed Tolderens Gaard beliggende, som beboes aff Madz Pedersen Skoemager, Jens Prammand, Jens Pedersen og Dend fierde Staaer Øde, de 3 som beboes er haugested til, og dend 4de som staaer Øde, er ickun Gaardz Rum til, tilsammen eragtet for</i>	90 — » —
<i>Fiire Boeder Iligemaader paa Wester grafue beliggende Westen for Niels bays Lade, Som beboes af Sl. Peder Bødckers Enke, Anders Kornmaaller, Marren Sadelmagers og Hans Hansen Rockedreyer, med tilligende gaardz Rum, tilsammen Eragtet og Wordecrit for.....</i>	110 — » —
<i>En hauge uden Nørre poridt westen for Ste Lauritz Backe Imellum Christian Pedersen Gierløfs staldgaard paa dend Synder Sidde og hans toft paa Dend Nørre sidde med plancke Indhegnet, tilsammen eragtet og Vorderit for 40 Sldr. er.....</i>	26 — 4 —
Summa Eiendomb....	726 Rdl. 4 Mk.

Reede Penge

Som fandtis i Johan Pedersen Gierløfs Cammer	
50 Sldr. i Croner er	33 Rdl. 2 Mk. » Sk.
Reede penge som laae paa Kramboe Slauget.....	» — 3 — 2 —
I Kramboeschuffen fandtis	» — » — 8 —
Er....	33 Rdl. 5 Mk. 10 Sk.

Guld.

Een Smaaledz Guld Kiede med amelerit guldaas For Vog 4 Lod $1\frac{1}{2}$ qvintin a Lodet 8 Rdlr. er	35 Rdl.
Een liden guld Kiede som Sønen Madz Mickelsen berettet at were Hannem foræret, vog 1 Lod $\frac{1}{2}$ qvintin a Loddet 8 Rdl. er	9 —
Een tredledz Ring toe tommel Ringe og Een Liden guldaas, vog 1 Lod $\frac{3}{4}$ qvintin a Loddet 8 Rdl. er	14 —
Et guldsmyscke tj Smaa tafelsteene udj	10 —
Et par guld ameleret handstrømpe Knapper vog $1\frac{1}{4}$ qvintin for	2 —
Er...	70 Rdl.

Sølf.

Et lidet Sølfbeger weyer 7 lod 3 qvintin a 3 Mk..	3 Rdl. 5 Mk. 4 Sk.
Fiire Dosin og 7 Knapper som ere typpet vog 8 lod 3 qvintin a 3 Mk. er	4 — 2 — 4 —
Trej Dotzin Slette Runde Knapper vog 10 lod 2 qvintin a 3 Mk. er	5 — 1 — 8 —
2 Dotzin Mindre dito 4 lod 1 qvintin a 3 Mk. er .	2 — , — 12 —
Fem gl. Dags Søfscheede med Runde schaffter vog 13 lod 3 qvintin a 3 Mk.	6 — 5 — 4 —
Trej Smaa Sølf sneller til at sette paa et hatte Baand vog 2 qvintin	, — 1 — 8 —
En Sølf Ring til at sette i Een Muffe	, — 1 — 8 —
Et lidet 4 ^{re} Candtet Sølfskrin med Johan Cuurs Nafn paa vog 8 lod 1 pqvintin a 3 Mk. 4 Sk. er	4 — 2 — 13 —
En liden forgyldt Baldsam bøsse vog 3 qvintin ..	, — 3 — , —
Et lidet Sølf begger effter wegten af werdi	1 — 1 — 2 —
Er...	29 Rdl. , Mk. 15 Sk.

Summa Summarum

Andrager Dend gandsche Boes Registerede Middel og formue udj Eien-
dom, Reede penge, Guld Sølf Kaaber Tin Messing og malm, Jernfang
Træboeschab Kram og Kiøbmandz Vaare med widre udj aldt saaledis
som forbemelt **Penge 1971 Rdl. 10 Sk.**

Der Dette forskrefne saaledis som forindførte waar udj pennen
forfattet, blef Johan Pedersen Gierløf tilspurdt Om der waar noget
widere som boen til beste Kunde og burde at opføres Det werre sig,
endten Eiendom løsørre, Mobilier eller andet, Saa wel Tilstaaende Gield,
Hand det da nu wilde tilkiende gifve paa det sligt paa sinne behørrige
steder Kunde blifue indførtd imedens Rettens Midler Vaare forsamlede
og tilstede, Hvor til Johan Pedersen Gierløf swaarede og soer wed sin
Siels Eed at hand nu indtet widre Kunde Hudsche som boen til beste
Kunde Komme, Men Om Hand noget siden Kunde Eerindre, schulde
hand det samme til Kiende gifue paa det, at det ogsaa under pennen
Kunde Komme og Boen til beste beregnet, dernest blef Johan Pedersen
gierløf tilspurdt om den bortschuldige Gield Saa wel jndenlandz Som
udenlandz, Hand saadant nu wille behørrige forcklarre, og Imidllertid
Rettens Midel waare tilstede, gifue tilkiende Hvilcke dog icke scheede,
uden alleniste fremwiste Een Regning fra wogen Lorentzens Encke af
Lyebeck som hand dog strax Igien til sig tog, og ej wilde lade Dend

Eller andre frem Komme til Registeering, Saa som hand dem alle icke hafde tilsammen mens wendtede de Øfrige med Posten saa frembt Hand dem med Posten i aften becom Og schulde de Nest paa følgende dag blifue til Rettens Middel leweerit og indgifuet Hwor med Registeeringen blef saa widd dend 31. Augustj 1698 sluttet. Og af Rettens Mid-del forsegleet og underschrefuet, Saa wel som underschrefuet af Johan Pedersen Gierløf, Cordt Copp paa børnenis wegne, og wordeeringens Mændne Nemlig Anders Povelsen bay, Matias Hansen, Christen Lassen Spenttrup og Christen pedersen Rafn alle her af Randers. Og som De u-myndige stiftbørn paa deris Sal. Faders Hr. Michell Madzen forrige Capitan her i Randers. Ingen saa nær hafde, som Kunde for Ordnis til at være deris werge, og paa deris Sl. Moders side ey Nermere End deris Mosters Mænd, Hworforre og paa det de icke schulde undschylde sig med nogen U-widenhed, hafuer wi dend 26. Augustj 1698 schrefuet Hæderlig og wellærde Mand Hr. Jacob Ericksen udj Hoebroeg og Sigr. Olle Ericksen j Wiiborg Een Hver i sær saaledis til.

Saa som Hannem wel er Witterligt at det war tredvende Dagen effter Hans Kieristis Søsters død Johan gierløfs Sl. Kiereste Her ibyen I dag hvor for wi hafuer indfunden os i sterboen til schifte og Registeering, som wi og til samme tid hafde formodet Hans Nerwerelse men som det icke er scheid wille Vj hafue dette hannem Comunicerit om hand noget før Ind schifftis endschab Kand hafue at Erindre som dem der synis at burdte indstellet sig til at være den Sl. Konis effter Latte Børns werge og sig deris Beste at antage effter Loven, hvor om wi et par ord med aller første wil forwendte nest ald welstandz Ønsche forblifue.

Randers dend 26de Augusty 1698.

Hans Tienst bereed willige tienere

J. Karmarck. Thomas P. Karmarck. Niels P. Svane.

Huor paa fuldte til os Saadan giensvar.

Edle Høyagtbare og welwiise Borgemester Og Raad.

Eders welwiisheders schrifuelse af Dato 26. Augustj sidst er mig indhendiget og der af fornemmer, at der er holdit Registeering effter min Kieristis Sl. Søster Anne Kuur og med første schal holdis schifte mens som eders welwisheder begierer: ieg wilde Komme til Randers schifte at ofuer være, og de umøndiges gavn at Beobagte; Da er jeg forsickret at Eders welwiisheder uden min Nærwerelse drager tilbørlig omsorg for de u-møndige twiller og icke at min Kiere Swoger Sr. Johan Pedersen gierløf som er baade Børnenes stiffader og Ner slægt, Jo Lader dennem wedefaris hvis Rett er og gjører dem den schiæl Som Egen Barn engang schal hendis, Jeg schulde wel effter schyldighed have indfundet mig til Randers mens som Jeg wed Consumptions for-waltning her ibyen er saa occuperit at Jeg icke Een timme Kand were fra Byen: Beder Jeg ydmygste at Eders welwiisheder wille have mig Excuserit, wel wiselig formodendis at Eders welwiisheder som sielf hafuer Børn lader sig de V-møndige paa beste maade være recommen-derit Eders welwisheder maa wiselig forwendte sin Løn der for af den goede gud i Hvis trygge Beschiermelse Jeg Eders welwiisheder Samptlig wil befalle, Forblifuer

Jeg Eders welwiisheders ydmygste tienner

Wiiborg dend 1. Septemb Ao. 1698.

Oluff Ericksen.*)

*) I et Brev af 10/10 1698 siger han, at: „jeg har vorden i hans Kgl. Mayts. Krigstjeneste og endnu betjener Kgl. intræder“

Wel Edle Herrer. Derris goede schrifuelse af Dato dend 26. Augusty Hafuer Jeg becommet; anlangende at Jeg schulle hafue mødet til Tredvende Dagen imin Sogers Sigr. Johan Pedersen Gierløf i Randers Hans Sterfboe, som schulle da Registeris og schiffte holdis effter Hans Sl. Kierreste min Kierestis Sl. Syster til hindis Børns Beste, Da hafuer dis Aarsag wæret Eendeel at det waar i den trange Høst, Hvor Jeg da icke Kunde wel werre fra mit huus for mine tienders opbyrsel af begge Sognen, Een deel og at Jeg agtede Saadant min Nerwerrelse ey nødvendig, Stollendis paa mine wel Edle Herrers forsigtighed og paa mine Kierre Svogers Op Rigtighed Saa som Jeg er forsickret paa hand Dennem min Kierestes Sal. Systers Børn icke nogen u-Rett wil giøre hvad sig anbelanger, at Jeg som en Verge effter Loven burde indfundet Mig, Da Kand Jeg icke indbilde mig at det schulle werre Minne Wel Edle herrers tancker, først saa som det er Dennem Self bevidst at Jeg med Wergemaal er belaad som hos dennem, Self hos Sal. Lauritz Nielsens Arvinger af mig er paalagt at tage imod, dernest Saa findis braf og Sufisant Mænd udj Randers som Nock mod saadant en liden Wergemaal annammer. Nest beste welstandz Ønsche forblifuer Jeg mine
wel Edle Herers bered willigste tienner

Hobrou dend 2. September 1698.

Jacob Ericksen.

Hvornest og Saa som Dend Bortschuldige Geld ej Waar forfattet i Pennen, baade af forindfordte Aarsager Saa wel som mand hafde formoedet at wel Ermelte Hr. Jacob Erickssen og Sigr. Olluf Ericksen schulde hafde sig indfundet paa de Umyndigis Wegne og dend bortschuldige Geld fornomet om de der imod noget wilde protestere, Huilcket dog icke scheede, Saa dog alligevel for at befordre schiffet hafuer Rettens Midel tilligemed Raadstueschriueren dend 27. Septembr. 1698 Compareret i Sterfboen

Of som Dend bortschuldige geld saalledis som her af fornemmis, ey Eigentlig og lovmessig er forcklaret og angifuet, Saa blef bemelte dend 27. Septembr. besluttet at møde igjen udj sterfboen om 8te dage, Nemlig dend 4. Octbr. 98, og Johan Pedersen formanet og forrelagt da at fremwiise tilbørlig Rigtighed om dend bortschuldige Geld. — Saa blef dernest Hr. Jacob Ericksen i hobroe og Sr. Olluf Ericksen i wiborg tilschrefuet saaledis som følger.

Til Hr. Jacob Ericksen.

Hæderlig og meget wellærde Hr. Postor.

Hans Skrifuelse af 2 hujus er os indhændiget som beretter at hand hafuer becommet woris schrifuelse af 26. Augusty Nest tilforne anlangende schiffet effter hans Kieristis Søster Anne Johans Daatter som hafde Johan Pedersen gierløf her ibidm hindis døed, og wi hafde formodet at Hr. Postor som fød Wærgen effter Loven til Rette trevende dagen wed Registeringen sig hafde paa de umyndigis wegne Indfundit og som mand finder Ingen nermere og wederefflig som effter Loven bør wære wærgen for de U-myndige end hannem Saa wilde wi her wed wenligen hannem hafue forstendiget at hannem wergemaallet for sin Kieristis Søster Søn Madz Mickelsen effter Lovens anledning blifuer paa Lagt at antage saa wel for Hvis hannem effter hans Sl. Fader Er tilfalden som for Hvis hannem effter hans Moder tilfalde Kand, og paa det hand samme sin Myndlings beste Kunde søge, og observere, Saa hafuer Wi berammet at møde i sterfboen førstkommende tirsdag dend 4. Octobr wed otte Slett formidag, for at befordre schiffet Til Hvilcken tid mand formoeder hand sig effter Loven U-feylbarlig indstiller, Saa som af stifaderen Johan Pedersen Gierløf Een stoer geld angifues. Om hand da

der wed wil hafue noget at erindre eller der imod at protestere Hand weed self hvad det hannem er angelegen, om myndlingen formedelst Hans forsømmelse eller udeblifueelse nogen schade Kunde lide; Hvilcket wi hannem icke her Kunde Ladet være u-forstendiget lige som wj Nest anbefalling wnder Herrens Protection forblifuer

Hans tiennist beredwilligste tienner

J. Karmarck. Thomas P. Karmarck. N. P. Svanne.

Randers dend 27. Septembr. 1698.

Til Sigr. Olluf Ericksen blef schrefuet I lige maaning til Svar paa hans schrifueelse af 1 hujus og at ham wærgemaalet for sin Kieristis Søsters daatter Anne Michelsdaatter blifue paa lagt at antage.

Huor paa fuldte saadan giensvaar

Edle og Høyagtbahre Hr. Borgem. og Raad.

Det undrer mig ofuer, at deris welwiisheder wil gifue Order til mig, om formynderschabet at antage effter min Kieristis Sl. Søsters Børn af Randers, da dog ieg ingenlunde enten effter hans Kongl. Mayts. Lov, eller anden Billighed der med Kand bebyrdis, saa som ieg Hverchen Kand henregnis at være enten Farbroder, Morbroder, Sødshind Barn eller detz lige i Ringeste maader mens alleene i Svogerschab Som ingen formønderschab er til forbunden, maa derfore an Ordne mig der til eller iche, saa antages det dog Ingenlunde, ofuer alt forschaanner Hans Kongl. Mayts. Allernaadigste sidste udgangene For Ordning mig derfor om Jeg end schiønt war fød werge som Jeg icke er, Saa som Jeg har worden i hans Kongl. Mayts. Krigtieniste og indnu betiener Kongl. intrader, som Ey Kand der wed forsømmis, dog wil ieg hafue disse fattige W-myndige Børn Recommenderit hos Eders welwiisheder at dj maatte anordnis Een Sufficant og wederheftig formønder som paa deris gafn og beste Kunde være forsiunlig. Jeg Nest beste Ønsche wil hafue eders Welwiisheder udj Gudz beshiermelse Troeligen Befallet, og forblifuer

Eders welwiisheders Velwilligste tienner

Wiiborg dend 10. Octobr. Anno 1698.

Olluf Ericksen.

Forberørte Ottende Dags dagen dend 4. octobr. Comparerede Retens Middel udj sterfboen igien fick dog ingen forcklaring og Rigtighed af Johan Pedersen gierløf Angaaende Dend bortschyldige giæld, som de hafde formoedet og hand hafde Lofuet, Hvor forre schiftet widre blef forhalet, saa wel som om Nogen Svaar fra Hr. Jacob Ericksen udj Hobroe Kunde Komme, Anlangende formynderschabet for Mads Michelsen at antage, Effter at dette effterfølgende fra Christian Pedersen Gierløf waar af Faderen Peder Jensen gierløf fremlagt Som blef oplest og waar formeldende som følger.

Edle og welwiise Hr. Borgm. Raadmænd saa og Høiagtbare

Hr. Byefouged.

Som Deris welwiisheder schifted effter min goede Broeder Johan gierløfs Sl. Kieriste, atter til i dag hafuer berammet igien der i hans huus at foretage og ieg icke til samme tid, for paa Kommende forfald schyld I egen Person møede Kand; Saa wille ieg der fore her med paa det tienist schyldig deris welwiisheder have ombedet og Erindret, at de, imedler Tiid med schiffetz forretning wille tage i betenckning de førrige tifue Slettedr. Som min goede Fader Peder Jensen gierløf Aarlig saa lenge Gud behager at Sparre hannem wed Livvet til sin Wnder-

holdning og lifs ophold efter oprettede Contract med bemeldte min Broder Johan Gierløf hafuer indgaaen uden Ringeste afgang schal nyde tillige med fiiresindz tiuge Slette daller til hans Begrafuelles Beckostning, Naar Gud hannem Engang wed døden bortkaldet, Huor imod Bemelte min goede fader efter samme Contract hær afstanden alle sin Midler til meer Bemelte min broder saaledis for hans lifs Ophold efter Loven Som samme Contract widre og udførligere forcklarer og til Rette tid Lovligen til Byetings Retten schal befindis at være blefuen læst og Protocolerit foruden at imellum dennem Nembl. min goede fader og Broder ligger Een U-Sveecked Dom af fornt^e under Rett, Hvilcke Jeg aldt wil formoede ingen af de gode Mænd Sligt er U-beckiendt men der imod desen omstændig wel widende, og troer, Jeg wel samme Contract og for Eening Er Conform med lovens 5te Bogs 1. Capitel 9., 10., 11. og 12. Art. Hvor fore deris welwiisheder des bedre samme lifs Medeel. og begrafuelse beckostning, som i Sig self foruden er Ringe Noch tillige Hvis Hannem der paa hid til dog Restere Kunde forud. Nest efter de U-myndige stifbørns fæderne Arf Som Et Rett børne godz saa Kaldet, wille indføre i boens beste Midell og formue, og der til Een Capitall udlegge hvor af Hand samme Rendte til sit lifs ophold uden Ringeste schade eller prejuditz bekomme Kand Saa hand ey der ofuer med tiden schulde Creparere, Saa frembt hand iche schal blifue foraarsaget efter Lovens Maade, samme sine afhendede Midler efter Contractens indhold at igien Kalde Som er gaarden, og det beste boeschab og midller der i boen findis for uden hvis som er afhendet, og da schal lidet til Creditorernes afbetaling befindis. Hvad ellers min egen Kraf der i sterfboen efter Rigtig obligation der efter hosfølgende bereigning beDrager til ny aars dag 1699 først Kommende Capitall og Renttepenge Et hundrede fiiresindztiuge og Sex slettedr. 6 schl. er angaaende Som jeg wel formoede det bemelte min broder ej schielligen med Billighed schal Kunde benegte Jo at være Een Regtig og Lowlig fordring, faar Jeg som andre Creditorer at lade mig nøye med Hvis der forre til fornøyelse efter lovens maade worder udlagt; Hvilcket ieg Saa Kortelig Eenfoldeligen paa min goede faders og egne Wegne, deris welwiisheder wil hafue Demonstrerit og til det beste saa widt Ret Recommenderit; og der fore beder dette mit Ringe indgifuende i sterboens Commission for sin aarsager schyld maatte lesis paaschrfuis og I schifftebrefveds forretning ind føres, og mig der efter igien tilstelles Med Forblifvende

Deris Edle og welwiisheder Hr. Borgemester
og Raad Mandz, Sampt Høyagtbare Hr. Byefougetz
Allertienist schyldigste og Willigste tienner

Skousgaard dend 4de octobr. 1698.

C. Gierløff.

P. S. Skulle deris welwiisheder behage for Raadelig at see indmeldte Contract in originalj da fremleggis den af min goede fader naar det begieris.

Dernest Indgaf Peder Jensen Gierløf Een for Hvervet Byetings dom af Randers dend 2. Sept. 1695 udsted Hvor udj ommeldte Contract findis indførdt Hvilcken Saa wel som Dommens Slutning hafde saa den bemeldning. Wi Underschrefne Johan Pedersen gierløf, Jens pedersen, Christian Pedersen og Christen Pedersen Gierløf samptlig Søschende Kiendis og Hermed wed staar at som woris nu Sl. moder Karen Johansdaatter ued Døden er afgangen Det wi Imellum os self indbyrdis med woris Kierre Faders Peder Jensen gierløf, hans egen goede willie og sambtøcke hafuer giort et rigtig ofuer slaug ofuer ald boens efterlatte midler

Indgiæld og udgiæld, og som da befandtis gandsche lidet at være til-
ofuers Naar den bortschuldige giæld først blef af tagen, som Kunde
were os Søschede til deeling, og woris gamle Fader til fremtarv, saa
lenge hand schal lefue her i verden Helst efter at hand siunftis sig icke
lengere wed boen at wille befatte, Men will lade betalle sinne Creditorer
alt Hwis hand dennem med Rette schuldig Kand werre og saa frem
Deelis lefue udj Roelighed sin Korte tid her i verden, Hvor ud ofuer
wi samptlig brødere af des aarsage saaledis med worir broder Johan
Pedersen gierløf blefuen for accorderit og Contraherit med for omrørte
woris gamle Fader Peder Jensen gierløf hans Consentze og tilladelse
paa effterschrefne Maade som følger først schall ieg Johan Pedersen
gierløf træde til ald boens Midel Nemlig gaarden, med des tilhørende
boeschab i bye og wden bye, det were sig af hvad nafn det er eller
wære Kand Intet undtagen I nogen maader, og gjøre mig det saa
Nøttig som ieg best wed eller Kand i alle optenckeligen maader Paa
den Condition at Jeg schal Svaare og betalle all den Rettmæssige og
Bordtschuldige giæld som woris gammle fader og Sal. Moder med Rette
Kand wære schuldig, til Godtfolck, baade her i byen og uden byen:
For det andet hafuer Jeg Johan Pedersen for samme min tiltrædelse til
boen først fornøyet og betalt mine 3de Brødre for deris Møderne Arf
Hwis Ringe Deel som de efter woris Sl. Moder Kunde tilfalde, og det
effter den aftalle som Jmellum os self er blefuen talt og af Handlet.
For det tredie schal Jeg Johan Pedersen beholde worris Gamble fader
hos mig i gaarden hans Lifestid, og Imedler tid forschaffue hannem
hans Nødtørfllige op hold, med Øll, og mad, saa wel hans behørrige
Klæder og schou linnet og wlden frj Cammer og Seng Lius og warme
og aldt hwis hand i andere maader, til sin fremtarf Kand behøfue og
der for uden Lofuer Jeg saaledis at schicke og forholde mig imod
hannem med saa goed Een omgiengelse udj Ord og gierninger som Jeg
agter at wil ansvaare, og wære beckient for Gud og den Christen øfrig-
hed, som en Erlig søn i alle maader hør og bør at beviise og Er Kiende
jmod sin Fader Ellers. — For det Fierde Lofuer og tilforpligter ieg
mig at om saa Er woris gamle fader i fremtiden Kunde worde til
sindz, at hand ey lengere wilde lade sig dermed fornøye, som ermeldte
3lie puncth om formelder, da at gifue hannem Aarlig for Hans Kost og
Klæder fyrgetiuge Slette daller udj Reede Penge till fiire Terminer at
betalle, Nemblig til Paaschen, St. Hans dag, St. Michels Dag, og til
Jullen, og saa der for uden aldt ofuen meldte, Naar hand endlig wed
døder afgaaer da at forschaffue hannem en hæderlig Iordefærd, til hans
begraffuelsested udj Ste. Mortens Kiercke lige saa goed og forswarligen
og paa samme Maade som woris Sl. Moder becommet hafuer og om det
saa hendet sig, at Jeg Johan Pedersen gierløf imedlertid woris gamle
Fader lefuer, schulde wille indlade mig udj Egteschab og Jeg da derefter
blef begafuet med lifs Arfvinger, og saa Kunde Hendis, at Jeg der efter
imidlertid, før woris fader wed døden Kunde afgaae, da Lofuer og tilfor-
pligter ieg min hustrue og woris Arfvinger en for alle, og alle for en, at De
schal holde og efter Lefue. alle dise for omrørte puncter, og denne min
forschrifning og Contract i alle maader som forschrefuet staaer, og ieg
mig til forbundet hafuer Hvorimod til wederaug og betalling wj sampt-
lig trende brødre Jens Pedersen, Christian Pedersen og Christen Pedersen
Gierløf hermed tilsiger og wedstaaer bemelte woris Broder, Johan Peder-
sen gierløf, og hans Arfvinger at hand eller de schal Niude og beholde, for
slig worris Faders ophold, fremtarf og begrafvelse effter hans døed Alle
Huis Ringe midler, som hand da Kunde Eye og sig effter lade, hannem
tilhørende af hvad Nafn det end Kunde nefnis, og wære og da ingen
af os trende brødre eller woris Arfvinger, efter hans døedelig afgang,
ingen arf deel eller Lod effter bemelte woris fader i Ringeste maader,
Hafuer at søge, hos bemelte woris broder eller hans Arfvinger, Naar

forskrefne Pungter og denne Contractis indhold worder efterlefuet, som ommeldet er, og Lofuer wi saa hermed end ydermere, at gifue woris Broder Johan Pedersen Gierløf forbemelte woris Møderne og fæderne Arf it try og V-rygelige af Kald til Randers Byeting, Hvilcken tingdag hand det af os begierendis worder, Til Beckreffning, at alt ofuenschrefne paa alle sidder, af os og woris Arfvinger Holdis og efterlefuis schal. Da hafuer wi samtlige Brødere tillige med woris gamle Fader, denne woris Contract med egne hænder wnderschrefuet og forsegleet og over Leveerit til woris Fader Peder Jensen Gierløf denne original hvor af woris broder Johan Pedersen, Rigtig gienpart der af er blefuen meddeelit, og wenligen ombedet welagtbare og fornemme borgere her udj Randers Nemlig Lauritz Nielsen, Jørgen Madtzen Raadstueschrifuer, Henrik Johansen Kop og Niels Pedersen Lueschreder dette med os til witterlighed at underschrifue og forsegle.

Actum Randers dend 10. Juny Aar 1692.

War wnderschrefuet

Peder Jensen Gierløf Egenh.
(L. S.)

Johan Pedersen gierløf Egen handd.
(L. S.)

Paa Min Broder Jens Pedersen gierløfs wegne effter hans gifne fuldmagt, Saa og paa min egen weigne wnderschrifuer C. p. gierløf (L. S.) Effter begiering til witterlighed I. a. Nielsen (L. S.) Effter begiering til witterlighed Jørgen madsen (L. S.) Christen Pedersen gierløf (L. S.) Effter begiering til witterlig Henrick Kop (L. S.) Effter begiering til witterlighed Testerer Niels Pedersen Lueschreder (L. S.) og fandtis paaschrefuen, Lest paa Randers byeting den 13. Juny 1692. Jørgen Madsen. Som Samme schriftelige Contract med sin paaschrift saaledis til Indhold formeldte blef lest og paaschrefuen, Hvor effter Peder Jensen gierløf Satte udj Rette og formeente, at Hans Søn Johan Pedersen gierløf bør i alle maader samme ofuenschrefne Contract i alle sine Ord og puncter at efterlefue og beckagede sig der foruden at hand ikke hafde faaet Kost øll eller Mad i bemelte Hans Søns hus nu i Nest afwigte 3 vger, hvor for hand og formeente, at hand for uden Cammer Seng Ild Lius samt anden opwartning, motte Aarlig til sidt Lefnidz ophold faae de Effter Contracten aarlig tilagde 40 Sdlr. effter Contracten hvor paa hand Dommens Retmesig Kiendelse Endelig waar begierendis. Her til og imod at svare Møtte Sørren Jørgensen Ruttenborg og paa welfornemme Johan Pedersen gierløfs wegne Svarede at hand Contracten som hand med sin fader hafuer giort schyldige wille effter Lefue, og widste i ingen maader dend at hafue forbrudt eller imod handlet Var ellers begierendis om det Dommeren behagede, sagen da paa nogen tid maatte opsettis, Peder Jensen gierløf war Endnu som tilforne endelig Dom begierendis Saa som hand intet hafuer til sit fattige lefnitz ophold og hand ellers som en gammel schatt borgere maa geraade i yderste Armod og Ruin Sagen optagen til Dombs til i dag otte dage.

Daa Effter Tilltalle saa wit giensuar Og denne Sags Beskaffendhed Er saaledis for Retten Kiendt og afsagt. At som for mig i Rette leggis Een schriftlig op Retted for Eening og Contract Jmellum for bemelte Peder Jensen Gierløf og Hans Søn Johan Pedersen Gierløf af Dato dend 10. Juny 1692, Hvor udj Johan Pedersen Gierløf sig hafuer tilforbunden at saa Lenge forbemelte hans gamble Fader Lefuer schal hand forschaffe hannem hans Nødtørftige ophold i gaarden for Sig med Øll og mad saa wel hands behørrige Klæder schoe Linet og wlden frie Cammer og seng, Lius og varme, med meere, til med wdwiiser dend 4de pungt udj Contracten at der som forbemelte Peder Jensen Gierløf ikke lengere dermed wil lade sig fornøye, da at gifue hannem Aarlig for hans Kost og Klæder 40 Sldr. at betalle udj fire Terminer. Og som

bemelte Johan Pedersen gierløf imod hans gamle fader, icke effter for indfødte sag gifuelse og i Rette settelse hafuer forholdet sig effter forberørte Contract eller forschaffet Hannem den deel hand bør med Rette, der effter at hafue, og hand icke for mig noget hafuer Ladet fremligge som forschrefne Contract eller i Rette settelsis Indhold inogen maader kunde Demepe; da bør Johan Pedersen Gierløf i alle maader at forholde sig effter for berørte Contract og betalle til forbemelte sin fader Peder Jensen Gierløf for hans Kost og Klæder Aarligen Penge Fyrgetiuge Slette daller, og det til de forschrefne Determinerede tider og desforuden effter Contracten 3die pungt at forschaffe Hannem fri Cammer Seng, med behørrige Senge Klæder sampt Lius og varme udj gaarden hos sig. Og hvis hand i Andre Maader Kand behøfue saa wel udj ord og gierninger omgiengelse og forhold, at schicke sig imod hannem som det en Erlig Søn hør og bør at være jmod sin Fader. I det øfrige saa tilfindis Johan Pedersen gierløf, for dend Allereede jmod sin gamle fader gjorde forhold at betalle til Randers Byes hospitals Penge 4re Rixdr. saa wel betalle til sin gamle Fader Peder Jensen gierløf denne Processis omckostning med 3 rixdrl. og det inden 15 dage Eller lide effter hans Kongl. Mayts. allernaadigste Lov som det sig bør. Til widnisbiurd Vnder min Forsegling: actum Randers Byting dend 9. Sept. 1695. Som samme Contract og doms Slutning, saawit formeldte, blef lest og paaschrefuet; Hvornest Peder Jensen Gierløf Refererede sig til for indfødte Hans Søns Christian Pedersen Gierløf indgifuende og der paa formoedede Rettens Middel approbation. Imidlertid at schiffet af forberørde aarsag blef forhalet, hafuer Hr. Jacob Ericksen udj Hobroe behaget wed sin Missive af 11te october 98 saaledis at Svaare. Wel Edle Herer; Deris schrifuelse af Dato dend 27. Septembr hafuer Jeg becommet, des indhold at Wergemaalet for min Kierestis Søster Søn Madz Mickelsen effter Lovens anledning mig af dennem worder paalagt, Da maae deris Wel Edelheder wide wenligen dette til Giensvar, at ieg ingenlunde mig der til wil forstaa eller der imod samme wergemaal tage saa som ieg icke er nogen føed werge, og som wergemaalet som dend U-myndtgis Werge Mons. Roschow som een Sufisant Mand er fratagen, Saa maa de Wedkommende wide af hvad aarsag og paa hvad Conditioner det er sceed til med Dependerer samme wergemaal under de giestlige Deris Jurisdiction som af derris Subject burte forsiufnis. Jeg schulde haft Dend Ære og mødt deris welEdelheder effter schrifuelsens indhold mens tiden war For Kort. Jeg becomb Deris bref om Søndagen som dagen waar berammet neste Tirsdag der effter og samme dag waar ieg forhindret i mit Embede med liigprædicken at forrette, Mens behager det deris welEdelheder at det schulde ansees af dennem at Jeg schulde være ofverwærendis wed deris forretning wil Jeg gerne føye mig der udj og Rette min Leylighed der effter, Naar ieg tilforne noget betimelig er blefuen adwaaret, Nest fligtig helsen med ald beste Welstandz Ønsche, forblifuer jeg welEdle Borgemester og Raad Mændz bereedvilligste tiennere

Hobrou dend 11. octob. 1698.

Jac. Erichsen.*)

Hvor paa og Ellers anlangende Peder Jensen Gierløfs Contract, saa wel som dend bortschuldige gield saaledis af Borgemester Raad er dicideret som dend 30de octob er ofuer Leverit. — Som fornemmis at Boens tilstand Neppe Kand op løbe til den af Johan gierløff indgifne Bortschuldige gield Sees icke Johan Pedersen Gierløf Kand worde got-

*) Jacob Eriksen *Frisenborg* var Præst i Hobro fra $10/1$ 1685 til sin Død $9/4$ 1720. Han var Søn af Kjøbmand i Viborg Erik Nielsen Hollændere og Anna Christensdatter; han blev Provst 1704 og havde med Anna Cathrine Cuur 1 Søn og 3 Døtre.

giort denne op førde Begravelsis becostning End og fordj samme er giordte af fellidz Boe Hvad sig angaar Peder Gierløfs Contract, Da Kand det icke Vedkomme Felledz Boe, Saa som Hans Søn Johan Gierløf derfor hafver taget Betalling Ved sin Faders Boes antagelse Befindis ellers Regnschaber, De imod Johan Gierløf indgifvende Regninger, Eller af andre jndgifuen som faldis tvistigheder Imellum hafuer Parterne wed landz Lov og Rett Deris paastaaende at søge, Saa som mand fra Ingen af Parterne hafuer Kundet faae dend tilbørlig Rigtighed her om. stoed underschrefuet

J. Karmarck. Tomas P. Karmarck. N. Pedersen Svane.

At Saaledis er Passerit Sluttet og forrettet Som forbemeldt hafuer wj dette schifftebreff, hos wed Kommende derris underschriufelse, forseglat.

Actum Randers Dend 18. Marty Anno 1700.

(L. S.)

(L. S.)

(L. S.)

(L. S.)

Anders Povelsen Bay.

Christen Lassen Spenderup.

Dette Skifte blev forøvrigt kasseret ved Landstingsdom af 1700 $\frac{6}{11}$ og et nyt Skifte derefter afholdt — et Skifte, som førte til Processer, hvis Udfald — da Landstingsdomsprotokollen for de paagjældende Aar mangler — ikke kjendes. Det er hele Tiden den gamle Peder Gierløf, der er Citant. Desuden findes forskjellige Sager i Randers Bys Justits-, Raadstue-, Doms- og Overformynderiprotokoller, som her følger:

Randers Bys Justitsprotokol 1698—1703, Fol. 209.

1701 10. 1. Borgmester og Raad i Randers ctr. Johan Pedersen Gjerløf.

. . . . Saa bleff udi Sagen saaledis for Rette Kiendt og afsagt: Som Johan P. G.s fremviste udgifne Panteforskrifning udførligen forklarer at hand sin iboende Gaard den 7. February 1696 hafver pantsat til Velviise Borgm. og Raad her ibid. for sin Sl. Hustrue Anna Johansdatter Cuurs Børns tilfaldene Fæderen Arff Capital 268 Sldr. 3 Mk. 12 Sk. 8½ dj, som hand udj Reede Penge under forsvarlig Wergemaal til sig hafver annammet vistes ej rettere her udj at kiende, end bemte Johan P. G. jo bør, og pligtig er straxen uden videre Ophold efter sin Panteforskrifning at levere sin Myndlingers annammede alle Midler og fæderne Arff til deres nu anordnede Verge. Christen Pedersen Rafn eller og paa dez Udeblivelse at være Lovens 5. Bogs, 7. Cap., 11. Art. Formelding undergifven og de søgende da samme at holde sig efterretlig.

Randers Raadstue-Rets Protokol 1698—1719.

Mandag den 25. Juny 1703.

Johan Gjerløf bleff ved Byens tiennere indkaldet i Raadhuuset, og tilspurt om ham det goeds som staar i Raadhuuset for Kopschatten 1700 vilde indløse eg betale, sin Restantz saasom derfor er bleven Exequeret og mand skulde til Endelighed dermed ved Amtstuen, Hvor-paa hand svaret, at hand hafde ingen Penge, og med Godset kunde hand intet befatte Sig, Saasom det var udlagt til Hans Creditorer.

Randers Bys Justitsprotokol 1703—1708, Fol. 19.

1703 19. 11. Anders Jensen Dansche Schollemester og Procurater her i Randers paa Borgemester og Raads her samstedts deris Vegne hid i Rette stefnet Johan Pedersen Gierløf Borger her ibid. for Domb at lide angaaende det Vergemaal for Sal. Hr. Michel Matzens Børn tilfaldene Arff, som hand haffver at svare till efter da forefaldende Bevisligheder og i Rettesettelse, talt i Johan Gierløfs Logement til Povel Povelsens ved hans Datter og ved hans sidste Boepæl med Naboen Søren Kjeldermand Barschier her ibid. som løftet at være den Bud det till ham, hvorpaa i Johan Gierløfs præfence Kaaldsmændene gjorde deris Eed Anders Jensen paa Borgemester og Raads Vegne i Rette satte, at Johan Pedersen Gierløf maa blive tilfunden at gjøre Rede og Rigtighed for sin Stifbørn til Borgemester og Raad samt Overformynderen uden videre Ophold saasom Johan P. G. nu er her i Byen tilstede, og hand ellers at svare denne Doms Omkostning, og vaar offer forben^{te} Domb begierendis. Hertil svarede Johan Gierløff, at hand hafde indgifvet et Regnskab eengang og saa snart hand faar hans Skiftebreff fra høyeste Rett, skal hand strax gjøre Rigtighed til dem, og derfor formoeder at Dommeren iche tilkiender ham nogen Bekostning.

1703 10. 12. A. J. paa Borgemester og Raads Vegne var Domb begierendis. Johan P. G. begierede endnu som tilforn at velvise Borgm. og Raad vilde være saa from at lade ham see udj deres Skifteprotokol hvad hans Stifbørn tilfalden er efter deris Sl. Forældre, saa som hans Skiftebreff endnu ligger ved høyeste Ret og tilmed hafver Borgem. og Raad aldrig begiert af ham førend nu, det hand skulde gjøre nogen Rigtighed derlor siden Høyeste Rettis Domb er falden Saaledis for Rett kiendt og afsagt, Efttersom Johan P. G. iche i ringeste Maade fremlægger noget lovschichtet til Befrielse, saa tilfindes hand strax ved denne Doms lovlige Forkyndelse at indlevere tilbørlig Reede og Rigtighed til Magistraten og Overformynderen paa hvis Vergemaal hand hafver at verge for Sl. Hr. Michel Matzens Børn Og som hand ey aarlig efter Loven har indleveret Regnschab til vedkommende, hvorofver hand har foraarsaget denne Proces thi tilfindes hand denz Omkostning till deris Velviisheder at betale med 2 Rdl.

Randers Raadstue-Rets Protokol 1698—1719.

Fredagen den 8. August 1704.

Indkaldes alle Vergerne her i Randers til at møde paa Randers Raadstue for at gjøre fuldkommen og nøjagtig Rigtighed og Forklaring angaaende deres Myndlingers Midler Johan Gierløf for Sl. Hr. Michel Madsens Børn

Johan Gierløf war mødt, og refereret sig til hans forfattede og ofverlevede Regnskab af Dato 28. July 1704 med Begiering at samme maatte blive revideret.

Randers Bys Justitsprotokol 1703—1708, Fol. 87.

1704 10. 11. Seigr. Johan Pedersen Gierløf Borger her ibidm. lod fremvise sin udgifne Obligation og panteforskrifning til Sognepræsten og Capellaner her i Randers paa Capital 100 Rdl. af latin Scholens Penge her paa Stedet, hvorføre hand till Dennem hafde pantsat 4re heele og 4re halve Agere her paa Randers Marcker, hvilchen Panteforskrifning er lest og protocolleret paa Randers Byeting Mandagen den 7. February 1698 under Nr. 7. Og nu saaledes fandtes paaschrefvet: Anno 1704 den 10. Novbr. er Denne Obligation paa 100 rdl. med dez forfaldne Renter til 11. Martj 1705, af Seigr. Johan Gierløff indfriet og hermed Obligationen Hannem extrateret og casseret. Randers ut supra.

Randers Bys Overformynderiprotokol 1705—1775.

Uddrag af Johan Gierløfs Regnskab. Dateret Kiøbenhavn den 8. Decbr. 1704. Saasom Veluise Borgemester og Raad udj Randers hafuer anordnet mig underschrefne till at være mine Stifbørns Sl. Hr. Michel Madzens, naflig Mads Michelsen og Anne Michelsdatter deres Formynder for deres fæderne Arf som var Capital 174 rdl. 2 Mk. 8½ Sk. efter Schiftebrevet dateret den 23. January Ao. 1702, Pag. 136 Herpaa bekommet af min Broder Christian Gierløf paa hans Fæderne Arf efter hans Beviis af 31. May 1704 — 105 Rdl. *hosfølger* Rest 6 rdl. 4 Mk.

Den 29. Marts 1703 bekom Hr. Jacob Erichsen i Hobroe til hendes (Annas) Underholdning efter hans Bref — 20 rdl. *Rest Capital* 42 rdl. 3 Mk. 2 Sk. *vedfølger* og forflyttes til Hr. Jacob Erichsen Sognepræst i Hobroe og Provst udj Ænsild Herred

I en Copie Overformynderi-Regnskabsprotokol for Randers 1705—1775 findes indført Johan Pedersen Gierløfs Regnskabsbog for 1698—1704 for sine Stifbørn: Mads Michelsen Vilsberg og Anne Michelsdatter. Heri findes bl. a. nævnt, at »Deris (o: Børnenes) Sal. Moeder ved Døden afgich som vaar d. 27. *Jully* Ao. 1698.«

Regnskabet er dateret »Kiøbenhavn d. 8. Decbr. 1704« og underskrevet J. Gierløf.

Randers Byes Kopi-Dombog 1702—1705.

1705 18. /5. Anders Jensen Procurator i Randers som den 16. Dito paa Messieurs *Christian Gierløf og Johan Gierløf af Kiøbenhavn* deres Vegne for en Giesteret udi Byefogdens Hus i Rette lagde en skriftlig Stevning, som med sin Forkyndelsespaaskrift var saa formeldende: Jens Nielsen Kgl. Mayts. Byefoged i Randers gjør vitterlig det for mig hafver ladet andrage *Her Sigr. Johan Pedersen Gierløf paa sin Broder Christian Gierløf og egen Vegne begge hjemme i Kiøbenhavn* højligten skal være bleven forarsaget ved denne Citation at begiere Gieste Retts Dom over Eder velfornemme Christen Jensen Borger og Indvaahner her i Byen angaaende hvis I er dennem skyldig. (20 Sldr. 3 Mk. 5 Sk.)

Efter denne Tid findes intet Spor af Johan Gierløf eller hans Datter Karen, dog findes han anført $2\frac{3}{4}$ 1704 som Fadder til Broderens, Christians, Søn Jørgen ved Daaben i Trinitatis Kirke. Muligen er det denne Johan Gierløf, der findes anført at være begravet fra Frue Kirke den $1\frac{7}{8}$ 1716, dog i saa Tilfælde maa den i Kirkebogen angivne Alder — 38 Aar — være urigtig, da han nærmest da har været 58 Aar gammel. Om Broderen

5. Jens Pedersen Gierløf

har jeg desværre kun fundet overmaade lidt. Jeg formoder, at forsaavidt han ikke er ældste, er næstældste Søn, dels fordi han jo er opkaldt efter Farfaderen, og dels ifølge hans Underskrift i det før nævnte Skifte og Kontrakt af 10. Juni 1692, hvor han efter Faderen og Johan er den første, der underskriver. 1694 ser vi ham nævnt som Fadder ved Broderens Datters Daab, og senere findes han nævnt som boende paa

Nordre Schousgaard i Valsgaards Sogn, hvilket ses af følgende Uddrag af Randers Skjøde- og Panteprotokol, Fol. 97:

Randers Skjøde- og Panteprotokol 1694—1709, Fol. 97.

Sr. Christian Gierløf lod lesse it Skiøde af følgende Formelding: Kiendis jeg underschrefne Johan Pedersen Gierløf Borger og Handelsmand udj Randers det jeg med min fri Villie og velberaad Hue selger schiøder og ganske afhender fra mig, min Hustrue og begge voris Arvinger til min Broder Sr. Christian Pedersen Gierløf i *Kjøbenhafn*, Een min Staldgaard ligendes udenfor Nørreport her i Randers, med tilligende toft Norden op till, og des hosligende Hauge Til detz Stadfestelse hafver jeg min Haand wnderschrefvet og mit Zignet hostrøgt og venligen om bedet *min Broder Jens Pedersen Boendis paa Norder schousgaard*, saa og Sørren Jørgensen Ruttenborg Borger i Randers med mig till Vitterlighed at underskrive.

Randers den 28. Februar Ao. 1698.

Jens Pedersen Gierløf.	S. J. Ruttenborg.	Johan Pedersen Gierløf.
(L. S.)	(L. S.)	(L. S.)

Om han bliver boende paa Schousgaard, efter at Broderen sælger denne Ejendom $\frac{2}{3}$ ⁶ 1704, kan ikke siges bestemt, dog formoder jeg det, idet der i Vive-Ore-Valsgaards Kirkebog 1709—36 findes nævnt et Par Steder en »Jens Skovsgaard af Valsgaard«. Denne Mand nævnes begravet $\frac{1}{7}$ ⁷ 1729, 68 Aar gammel. Efter dette skulde han altsaa være født 1661, hvilket passer udmærket; men intet Skifte er funden eller andet, der kan konstatere, om denne Jens Skovsgaard er den samme som Jens Pedersen Gierløf. Om han har efterladt sig Børn vides heller ikke. Om den tredie Broder

6. Christen Pedersen Gierløf

vides endnu mindre, idet han slet ikke findes nævnt efter 10. Juni 1692, da han underskrev Kontrakten med Faderen og Brødrene, og i Henhold til Faderens Udtalelse af $\frac{2}{1}$ 1702 i det før nævnte »Instrument« er det ikke let at skjønne over, om han paa det Tidspunkt er død eller paa anden Maade ude af Ind- eller Medvirkning paa den sluttede Kontrakt. Skjønt hans Navn findes nævnt i det under Omtalen af Broderen Christian nævnte Skjøde paa Skousgaard, saa maa dette dog utvivlsomt antages for en Unøjagtighed af Skriveren. I Randers Kirke-regnskab findes intet om hans Begravelse i Aarene til 1703. — Det ligger nærmest at antage, at han har taget Ophold et helt andet Sted, vel langt fra Randers, og antagelig ikke brugt Navnet Gierløf; Familienavne var jo paa den Tid sjældne og meget

udsatte for at blive afløst af nye som det nu passede til Tiden og Stedet. Det er muligt, at der fra ham stammer en lang Række af Efterkommere under et eller flere Familienavne.

Den af de fire Brødre, om hvilke der vides bedst Besked, og som har forplantet en talrig Slægt til Nutiden, er

7. Christian Pedersen Gierløff.

Vi har alt under Omtalen af Faderen hørt, at han blev født 1667 og døbt $\frac{1}{7}^5$ s. A., men iøvrigt hører vi heller ikke noget til ham før efter Moderens Død, da han ligesom sine tre, vel nok ældre Brødre underskriver den flere Gange nævnte Skiftekontrakt. Om hans Del i Arven efter Forældrene vides for Resten ikke andet, end hvad han selv skriver i den før omtalte gamle Bibel:

»Denne Bibell er mig dend 12te Juny Ao. 1692 efter Mødrene og Fædrene Arf i Randers Arfuellingen med Rette til falden; Gud und mig her udi at Læsse og forstaa, at jeg det euige Lif ved Jesum Christum Kand faae.

C. P. Gierløf :/ :«

Nu ved Moderens Død var han alt ligeved at naa de 25 Aar. Om han forinden muligen har deltaget i Faderens Forretning, eller om han tidligt er kommen paa et Skriverkontor, kan næppe afgjøres, dog det sidste synes mest rimeligt; thi allerede § 1694 — og muligvis før — møde vi Chr. Gierløff som Ridefoged og Fuldmægtig paa Raschenberg hos den bekjendte *Claus Rasch*, der havde oprettet ovennævnte Herregaard af en Bondegaard, »Bavnegaard«, han havde kjøbt 1669, og dertil 1674 lagt Nyborg Slotsjorder samt en Del andet Jordegods og fik dete hele 1690 anerkjendt for en Sædegaard, efter at han selv 1680 var bleven adlet. Men en Del af Jorderne synes C. Rasch at have tilegnet sig paa uretmæssig Maade, og Nyborg Bys Borgere klager der over til Kongen, som nedsætter en Kommission til at undersøge Sagen, hvis Dom i 1699 i alt væsentligt gik C. Rasch imod. Under denne Kommissions Forhandlinger fremdrages flere Forhold, hvor Chr. Gierløff har mødt paa sin Principals Vegne, saaledes $\frac{1}{6}^6$ 1696 »mødte Monss Christian Gierløff fuldm. og Ridefoged paa Raschenberg paa sin Herres Claus Raschs Vegne og var den højst bydende og blev tilslagen« en Ejendom, og

Aar 1696 $\frac{5}{11}$ var der Auktion paa en anden Ejendom ved Nyborg, »hvorpaa velfornemme Christian Gierløf fuldmægtig paa Raschenberg var den højstbydende og samme blev tilslagen for Tolf Rixdaller, trei marck og en half chilling. Noch En Hauge paa øster Øen for 10 Rixdaller« Disse Ejendomme skjøder $\frac{2}{3}$ 1699 »forige Fouget paa Raschenberg til Claus Rasch til Raschenberg efterskrevne Jord og Hauge som ieg mig paa Auktion efter afgangne Mathias Buxslaar! i Nyborg hafuer tillforhandlet efter derpaa erhverfuede Skiødes Vider formelding Kjøbenhavn ? Marts 1699. C. Gierløf«. Og ligeledes ses Christian Gierløf ifølge fynske Landstings Domprot. 1687—1701, Fol. 169, at møde paa sin Principals Vegne den $\frac{2}{3}$ 1695. Saaledes bliver det ogsaa ret naturligt, at han flytter med Principalen Claus Rasch til Kjøbenhavn, hvor han allerede havde Bopæl i Begyndelsen af Aaret 1698, idet han, som vi saa før paa den foregaaende Side, da han fik Skjøde af Broderen paa en »Staldgaard« i Randers, siges at bo »i Kjøbenhavn«. Imidlertid saa vi under Broderen Johans Skiftebehandling et Brev fra Christian Gierløff, der er dateret »Skousgaard den 4. Octobr. 1698«, hvilket dog næppe er noget Bevis for, at han har boet paa denne sin Ejendom, som den ældre Broder Jens jo ogsaa paaboede og vel bestyrede.

Paa en eller anden Maade er Christian Gierløff, maaske ved sin Forbindelse med Claus Rasch, kommen i Forhold til Assistentshuset, hvor han en Tid var Fuldmægtig og stod paa en meget venskabelig Fod med Assistentshus-Forvalteren D. F. Klevenow, der ligesom hans Hustru, Sigbrit Hermandsdatter Willers, ofte optræde som Faddere ved C. Gierløffs Børns Daab.

C. Gierløff har været en meget virksom Mand, der har haft Evne til at føre sine Planer til en heldig Løsning, og han synes stadig at være den, der maatte træde hjælpende til, baade over for Faderen og Brødrene; muligen er det ogsaa i dette Øjemed han købte Skousgaard, hvor Broderen Jens boede.

I Viborg Landstings Skjøde- og Panteprotokol Nr. 29 (1694—1696. Fol. 428, findes indført Peder Møller i Sønder-Mølle hans Skjøde til Christian Pedersen Gierløf: Kiender ieg Peder Sørensen boende udj Sønder Mølle udj Closter Logen, og hermed for alle vitterlig gjør, udj dette mit obne Bref at jeg haver soldt skiødet og afhendet, som og hermed selger schjøder og afhender og aldellis afhender fra mig og mine Arvinger, og til Erlig og velfornemme unge Karl Christen*)

*) I Skjødet er 2 Gange skrevet Christen og 2 Gange Christian P. G.

Pedersen Gierløf, denne Gaard Skousgaard udj Valzgaard Sogn udj Hindsted Herret i Aalborghuus Ampt, som Sal. Søren Pedersøn Vaarbjerg paaboede, samt et øde Huussted liggende i form Gaards March, af hvilken form Gaard skylder aarligen Rug thj Skiepper Biug tolv Skiepper, au: sexten Skiepper et Svin og tiue Svins Olden, dog Skoven er ganske øde og for lang tid siden ophuggen mens derfore fuldkommelig Betalling efter min Nøye at have bekommet og oppebaaret

Actum Sønder-Mølle den 22. December Anno 1695.

Christen Pedersøn. Mpp.

I Viborg Landstings Skjøde- og Panteprotokol Nr. 33 (1702—1705), Fol. 398, findes indført Christian Pedersen Gierløf hans Skiøde til Hr. Jørgen Møller Sognepræst til Vifue, Ofue og Valdsgaard Menigheder. Kiendis ieg underschrefne Christian Pedersen Gierløf og her med vitterlig gjør at have solt Schiødet og afhendet, saa og hermed selger schiøder og aldels afhender fra mig og mine Arfuinger til hæderlige og vellærde Mand Hr. Jørgen Møller Sognepræst til Vifue, Ofue og Valdsgaard Menigheder og hans Arfuinger *Een min Bondeggaard kaldet Schoufs-gaard ligende i Hindsted Herret udj Valdsgaard Sogn i Nørre Jylland som min Broder Jens Pedersen Gierløf nu paaboer*, schyldende aarlig efter den nye Matr. 4 Tdr. 2 Tkp. 2 Alb. Hkorn. Huilchen Gaard med sin Herlig og Bondschyld og ald dentz Rette tilliggelse udj Scouf, Marck, Ager, Eng, Fichevand og foegang tørfuegrøft og Liungslet inden og uden Marcheschid som der nu tilleger og af Aldes Tid tilleget hafuer og bør dertil at lige med Rette bemte Hr. Jørgen Møller og hans Arfuinger maa og schal hafue nyde bruge og beholde til evindelig Ejendom eftersom jeg for form Gaard og Ejendom haver anammet fuldkommen fyldest, saa ieg tacker hannem for god og nøyagtig Betalling . . .

Actum Christians Hafn den 26. Marti 1704.

Christen Gierløf.

Efter Begiering til Vitterlighed

(L. S.)

Jacob Ericson,
Sognepræst i Hobro.
(L. S.)

Christen^r Hostrup,
Byfoged i Hobro.
(L. S.)

Christian Gierløff synes nu mere og mere at have følt sig hjemme i Hovedstaden, hvor han holdt »Bryllup Mikkelsdag 1702« og nogle Aar senere fik sin egen store Bryggergaard og Forretning. — Da Faderen saa døde i Begyndelsen af Aaret 1703, kan man saa godt forstaa, at han ikke har følt sig nær saa bunden til sin Fødeby Randers.*) Det har rimeligvis kostet

*) Thi der er noget i, hvad Dr. Chr. Skjønning skriver i sit bekjendte Klagevers ved Thomas Poulsens Begravelse 1699:

„Du fede Laxestad, berømte Rigdomskiste, —
Du som af Borgerslægt i danske Land fremviste —
Det allerbedste Blod, din Poulsen, Hummer, Hviid, —
Din Hofmand, Bentzen og dine Lasson fordums Tid.“

Der havde i Randers i anden Halvdel af det 16. og første Halvdel af 17. Aarhundrede været en Stortid for Byen, da den under Landets almindelige Fremvækst tog et stort Opsving, især ved Handel og Skibsfart, men efter Midten af det 17. Aarhundrede kom der en alvorlig Nedgangsperiode. Krigen 1657—60 gjorde sit; dertil kom, at mange af Byens rige Familier efter 1660 kjøbte Godser og droge deres Formuer fra Byen. Aar 1682 havde den ikke en Gang Tilladelse til at drive Handel med Udlandet.

Gierløff mange Penge at holde de mange Ejendomme, som han efterhaanden maatte overtage efter Familien. Det er saaledes kort efter Faderens Død ikke alene Skousgaard, han sælger; men ogsaa den store Kjøbmandsgaard paa Torvet i Randers, som han var den fjerde i Familien, der havde ejet, solgte han ligesom flere mindre Ejendomme, hvilket fremgaar af nedenstaaende Uddrag af Randers Bys Skjøde- og Panteprotokoller:

Randers Skjøde- og Panteprotokol 1694—1709, Fol. 228.

Anno 1704 den 1° hafver jeg underskrefne Niels Jensen Skiøtt Kgl. May. Herretzfoged udj Støfring og Nørhald Herred efter Velfornemme Mand Povel Povelsen Borger og Indvaahner her i Randers, hans Begiering paa Seigr. Christian Pedersen Gierløfs Vegne i Kjøbenhafn, indfundet mig udj afgangne Peder Jensen Gierløfs forrige Gaard her i Randers paa Torfvet beliggende, og der den 14. dito samme Gaard og Ejendom, som beml^{te} Christian Gierløf sig tilegner, opraabt, hvilken Gaard og Ejendom med sin paastaaende Grund ud til Torfvet og til Skiden Gyde bag ved med al sin rette Tilliggelse inden Byen efter mange Bud og Opraabelse er med beml^{te} Povel Povelsen og Johan Pedersen Gierløf Borger her ibid. deres fri Villie og Samtykke paa for^m Christian Gierløfs Vegne den 15. August 1704, tilsløget Seigr. Jens Toyberg Fuldmægtig ved Amtstuen her i Randers som den Højsthydende paa ærlig højagtbare og velfornemme Mand Seigr. Christen Pedersen Rafn Borger og Handelsmand her sammesteds, hans Vegne for reede Penge fem Hundrede firsindstiuge og fem Rixdl. C. samt en dertil liggende Halfagker Nr. 95 i Nordervang beliggende, tilslaget for 17 rdl. C. 4 Mk. 8 Sk. er tilsammen 602 Rdl. 4 Mk. 8 Sk.

Skjødet dateret Randers, den 27. October Anno 1704.

Niels Jensen Skiøtt.
(L. S.)

Povel Povelsen.
(L. S.)

J. Gjerløf.
(L. S.)

Fol. 231. Auktionsskjøde af 1° 1704. (Efter Begæring af Povel Povelsen og Johan Gierløf paa Monsj. Christian Gierløfs Vegne nu boendis udj Kiøbenhafn) paa en stor Deel Ejendomme Marchiorder og Løsøre, som beml^{te} Gierløffer lod sette paa Auction.

— Den 1° 1704 blev opraabt fiire Boeder af 11 Fag Huus til Gaden beliggende paa Vestergrave her i Randers. Hvilche fiire Boeder beml^{te} Christian Gierløf sig tilegner. Solgt til Seigr. Christen Pedersen Rafn Borger og Handelsmand her i Randers for tresindstiuge Rdl. 1 Mk.

Fol. 227. Auktionsskjøde af 1° 1704. (Efter Begiering af Povel Povelsen og Johan Gierløf paa Sr. Christian Gierløfs Vegne i Kjøbenhafn) paa fiire Boeder af 12 Fag Huus til Gaden beliggende paa Vester Grave i Randers. Solgt til Seigr. Jacob Michelsen Pedholt for 73 Rdl. 3 Mk. 4 Sk.

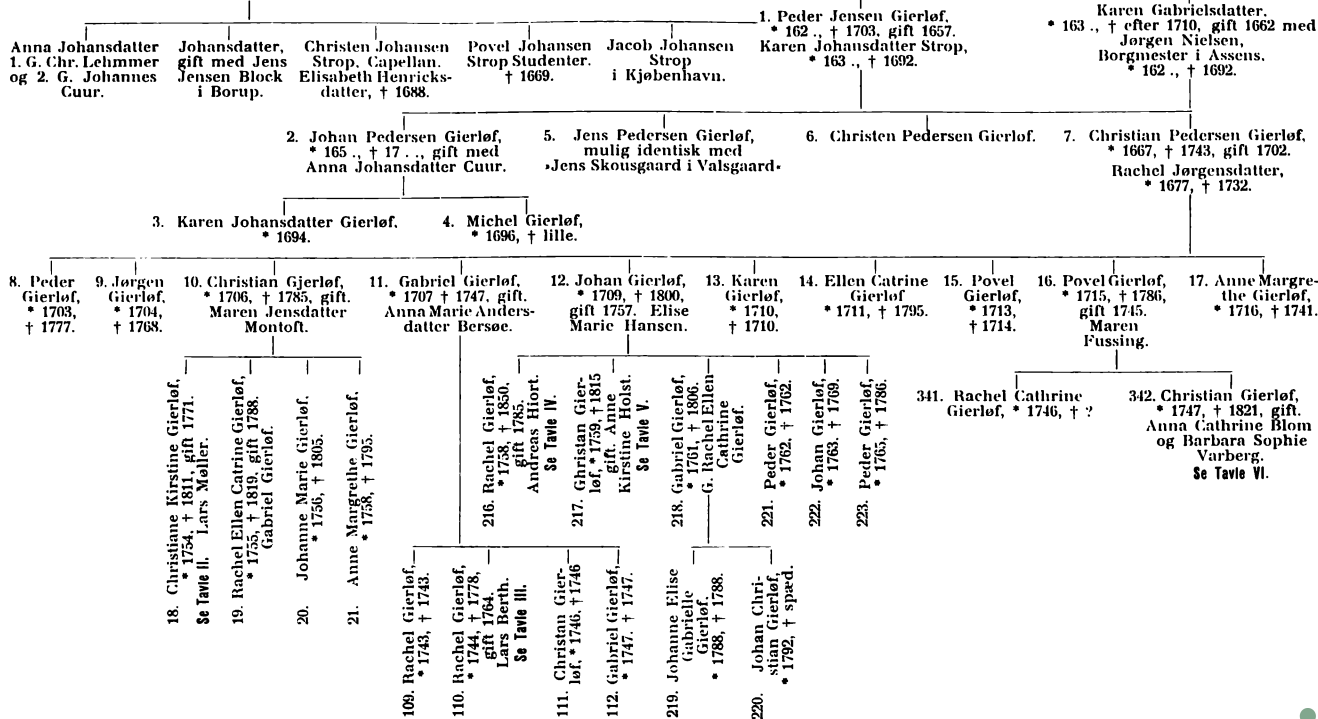
Randers Skjøde- og Panteprotokol 1694—1709, Fol. 235.

Kiendis vi underskrefne Johan Pedersen Gierløf Borger og Handelsmand i Randers og Christian Pedersen Gierløf Fuldmægtig ofver Assi-stændtz Huuset i Kiøbenhafn, og hermed for alle vitterlig giør, at vi hafver solgt og afhændt til Kgl. Mayt. Herritsfoged i Støfring Nørhald Herret Velagtbare og fornemme Mand Sigr. Niels Jensen Skiøtt boendes i Randers, efter skrefne vores Eiendomme nemblig een Staldgaard uden

Jens (Christensen) i Gjerløf ved Randers,
født omkring Aar 1600, havde Sønnen

Gabriel Jacobsen Kyng.
* 1603, † 1684, gift 1628 med
Ellen Pedersdatter, * 1605, † 1676.

Johan Jørgensen Strop,
Apotheker i Randers, * 159., † 1659,
gift første Gang med
Margrethe Christensdatter, * 16., † 1642,
anden Gang med Karen Nielsdatter.
Børnene maa være af første Ægteskab.

for Randers Bye Norden for Sct. Lauritz Backe beliggende, bestaaende af 11 Bindinger Huus med Porten, og en Frugthauge Norden for samme Staldgaard, med adskillige frugtbar træer udj, og planckeværk rundt om, Nock en Toft paa den norde Side af Frugthaugens Plańckeværk, og lige i Nord og nordoest, ofver det neste Bach ud til Reeberbaanen saasom vi derfor af bem^{te} Niels Jensen Skiøtt hafver annammet og oppebaaren, fyldist fuld værd og fornøyleg Betalling i Reede Penge efter voris Villie og nøye

Actum Kiøbenhafn den 12. December Anno 1704.

J. Gierløf.

C. Gierløf.

(L. S.)

C. Gierløff kaldes indtil 1705 i Kirkebøgerne for Bogholder, der vel var en anden Betegnelse for Fuldmægtig-Virksomheden ved Assistentshuset. Han tog Borgerskab som Brygger den 1²/₇ 1706, og i Oktober s. A. købte han Bryggergaarden »*Den forgyldte Nøgle*« Nr. 49 paa Nørregade, som han ejede til sin Død. I Kjøbenhavn kom Gierløff snart til at indtage flere ansete offentlige Stillinger, der nok som vidner om, hvilken betydelig Mand, han var; han blev saaledes Medlem af de vise (de 32) Mænds Raad (Borgerrepræsentant), var fra 7¹/₇ 1726 til 1742 Oldermænd for Rodemestrene og til sin Død kommitteret ved Renovationsskassen o. s. v.

Hvad der aabenbart har bidraget sin Del til, at Gierløff som ny Mand i Hovedstaden kom til at indtage saa betydelige Stillinger, er sikkert hans Giftermaal med en gammel, anset og velhavende Borgers Datter, *Rachel Jørgensdatter*. Deres Bryllup fandt Sted »Mikkelsdag 1702«, hvilket meddeles i en Retstrætte; derimod findes det ikke angivet i de nu bevarede kjøbenhavnske Kirkebøger. Det er rimeligvis foregaaet i Nicolaj Kirke, da Rachel Jørgensdatters Forældres Ejendomsgaard, Nr. 66 i Kongensgade i Øster Kvarter, laa i Nicolaj Sogn.

Hun var yngste Datter af da afdøde fhv. Borgmester i Assens *Jørgen Nielsen* og hans anden Hustru, *Karen Gabrielsdatter*.

Denne Karen Gabrielsdatter findes afbildet foran i Bogen sammen med sine Forældre og Søskende; hun var en Datter af *Gabriel Jacobsen Kyng*, f. 1603, d. 1¹/₂ 1684, og *Ellene Pedersdatter*, f. 1606, d. 6¹/₁₁ 1676.

Det nævnte Familiestykke med 9 Portrætter af Gabriel Jacobsen, hans Hustru og 7 Børn findes i Holmens Kirke, omgivet af en bred Ramme, hvori findes et Epitaphium saa lydende:

Her hviler *Gabriel Jacobsen Kyng*, som var Skibsskriver i 23 Aar, Spisemester paa Bremerholm i 32 Aar, imidlertid var han Forstander

for Sø-Qvæsthuset i 10 Aar og Kirkens Forstander i 27 Aar; død 14de December 1684. 81 Aar gl.

Her hviler og denne salige Mands Hustru, den Gudfrygtige, ærbare og med Dyder beprydede Matrone *Ellene Peders Daatter*, som saligen i Herren hensov Aar efter Christi naaderige Fødsel 1676 d. 6te November i hendes Alders 71de Aar, efter at hun havde levet et meget kjærligt og venligt Ægteskab med denne sin Husbonde i 48 Aar, og imidlertid havde Gud velsignet dem i deres hæderlige Ægteskab med 3 Sønner og 4 Døttre, af hvilke de tvende Sønner hos Forældrene i denne Begravelse i lige-maader hviler. Gud give dem samtligen en ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag.

Efter Navnet forudsætter jeg, at han stammer fra Kyng Sogn i Sydsjælland, og rimeligvis er han Søn af Præsten *Jacob Rasmussen*, som 1603 kom til Kyng og døde dér 1634. I (Kjøbh. Diplo.) 1665 siges Gabriel Jacobsen at bo i Løvstræde 5 og kaldes da kgl. Majestæts »Schibschriver«, boende i »Welb. Iffuer Weindz Gond«. Han kaldes s. S. 1661 for »Gabriell Schibsskrifferr«, da han siges at have »Jacob Bruns Gond i Skoe Boderne i pant«, og under Belejringen 1659, da de kgl. Betjente forstrak Kongen, gav han 9 Rdl. Ved den første Grundtakst af $\frac{3}{5}^0$ — $\frac{1}{8}$ 1681 ejede Gabriel Jacobsen i Lille Kongensgade en Gaard, Nr. 66, »2 Waaninger 12 fach 600 Rdl.«

Etatsraad Frederik Thaarup siger i sin Bog »Holmens Kirke«, hvor han omtaler Gabriel Jacobsens Gravsted:

»Under Opgangen til Orgelet er et Aflukke, hvori et Familiestykke med Portræter, ligesom det hele Aflukkes Vægge, Loft og Døre ere bemalede i Tavler med Emblemer og Sententser i det danske, tyske og latinske Sprog.

I en af hine med Indskrift bemalede Tavler staar følgende:

»Anno 1658 haffver *Gabriel Jacobsen* Da denne Kirckis Forstandere Kircken til en liden Zirat sig oc sine hensoffvede i Herren til en Chistelig Ihukommelse ladet denne hoshængende Liuse-Krone samt Vindeltrappe med andet denne Leystedes til hørende forfærdige oc bekoste oc er allerede her nedsat oc begravved En Gabriels nu salige Søn *Peder Gabrielsen*, som saligen oc sødeligen i Herren hensoff i nærværende Aar den 25de Febru: udi sin Alders 21de Aar. Gud giffve hannem med alle sine udvalde en glædelig og ærefuld Opstandelse.

O grumme Død jeg smertelig maa beklage
Du Affhug min unge Søn alt for fage
Men Du hentog dog ickun det dødelige
Hos Gud leffver Sielen saa glædelig(*)

I Gabriel Jacobsens Hus var ifølge »Resens Inskriptioner« to Inskriptioner, en latinsk og en dansk; den første lyder i Oversættelse saaledes:

*) Rimet fortsættes endnu i 73 Linier og beklager dette Dødsfald.

Naar Gud giver, har Misundelsen ingen Magt.
 Naar Gud ikke giver, udretter Arbejdet Intet.
 Man bør arbejde i Forbindelse med Gud og de fromme Mennesker.
 Guds Børns Arv er rig.
 Gud sørger for sine med en vidunderlig Visdom.
 Forbundet med de fromme Engle er en Trøst.
 Den Ene saar, den Anden høster.
 Du bearbejder Jorden og Du nyder godt af Jorden.
 Du søger Jorden, Du skal vende tilbage til Jorden.
 Mennesket forbliver aldrig under samme Vilkaar.«

Den danske Inskription lyder saaledes:

»Hvo der befaler Gud sin Sag
 Da gaar vel frem al hans Ansslag.«

Ligeledes tølge »Resens Inskriptioner« findes paa Holmens Skole følgende latinske Indskrift, som i Oversættelse lyder:

»Med den milde Arvekonge Frederik den 3dies Tilladelse erhvervede Holmens Menighed for passende Betaling sig denne Skole, bestemt til Undervisning for Holmens Menigheds Ungdom, paa Gabriel Jacobsens Tid, paa hvis Bekostning dette Mindesmærke er opført og udsmykket 1663.«

Gabriel Jacobsen og Hustru Ellen Pedersdatter udsteder Juleaften 1659 følgende Gavebrev til Holmens Kirke:

Kiendis Jeg Gabriel Jacobsøn Forstandere Paa Kongl. Mayts. anordnede Syg-Qvist-Huus ock Kirkeværge for Bremerholms Kirke, at hafve af fri Villie og velberaad Huu, saa ock med min Kiære Hustru Elene Pedersdatters Fuldbyrd ock Samtykke foræret ock hermed forærer ock gifver till Bremerholms Kirke Een *Messing-Lyse-Crone* med Thi store Arme ock derhos tilhørende Cronens adskillig Messing Zirats, efter Hosføyede Afridsnings Indhold, som hos dette Bref ock Fundatz till en Underretning stedse skal forblifve. Ock er samme Crone i sin Høyde fra Jernkrogen af Trei Alen, Trei Tom; i sin Brede Trei Alen. mindre Trei Tom, vægtig Et Skippund halfniende Lispund ock skal samme Crone blifve behængende i dend Gang ud till Bremerholms Port, som kaldis Skippergangen. Hoes min Begravelses Sted udi den Stang ieg dertill hafver ladet gjort ock til Kirken tillige med Cronen foræret, ock paa det at det icke skal komme Kirken [ulæseligt] derudi at holde, till [ulæseligt] ieg gifvet ock foræret ock hermed gifver ock forærer til Kirken Iet Hundrede Rixdaller Capitall, som hos fornemme wisse gaat Folk efter min Død paa Rente skal udsættis ock paa Rente blifve bestaaende saa længe Verden staaer. Af hvilken Rente, Nemblig Sex Rixdaler, Lyse-Cronen aarlig med Lyes for Trei Rixdaler skal forsørages, ock med de som gode, beqvenne ock rene ere, ock anstikkes till hver Fruprædiken om Vinteren betimelig og saaelænge fornøden giøres, brænde. De Tou Rixdaler skal aarligen udgifves til [Rodtgutteren?], som den uden Forsømmelse skall Renholde; ock En Rixdaler af samme Rente skall gifves Klokkeren til samme Kirke, som nu er eller herefter commendis vorder aarligen for hand skal hafve god Opsigt med Cronen, at den icke kommer till skade, saa ock Min Graf at renholde oppe ock nede, ude ock inde, som forsvarligt være kand, at dend ey forderfvis af [Snevand?] eller andet hvad det være kand. Formoder at efterkommerne Kirkeværge till samme Kirke, lader sig iblandt andet deries tilbørligen Omhu for Kirken og [dessen?] [Zurssig?] sig dette være ange-

legen at denne Retmessige Begiering ock Fundatz, uforandret, uforrygt ock uformindsket, med flid blifver holdet ock efterkommet, saa at Grafven eller dens tilhør, hverken af mine egne Arfvinger eller afkommer eller af nogen anden i nogen maader bortkommer ock att mit ock min Hustrus eller Børns Liig skulle andre Steds forfløttes eller hensættis saa længe Verlden staa. — Ock at dette Bref hoer andre Kirkens Breffe og Documenter blifver forevaret, saa fremt de eller den sig icke af Herren tilbørlig Straf ock Ulykker ofver sig ock sine at komme vill formode. Bedendis derhos tjenstvilligen ock meget gierne at Sognepræsten der paa Steden, den hæderligen og høylærde Mand Magister Niels Christensen Spende med sine hæderlige medtienere Capellanerne, som nu er eller herefter kommendis vorder ville af en retsindig Christen Kierlighed ock Omsorg for Herrens Huus hafve den Møye ock Tilsyn at udi denne min Begiering efter min Død icke noget skulle mangle, udi henseende, at ieg icke formedelst egen Ære, men mere Kirken till en liden Beprydelse (Som dog ingen Lyse-Croner endnu hidintil haft hafver), saa ock till en ydmyg Taknemmelighed, at den naadige Gud hafver af sin ubegribelige Godhed till denne Tiid udi denne haarde Beleyring, sparet ock bevaret os sine faae overblifne Israeliter i denke Stad, fra voris Blodtørstige Fienders Anslag ock Grumme ansættelse, ock endelig for dette mit hosværende Hvilesteds skyld, efter Formuen min Pligtskyldighed i saa maade mod Kirken (foruden Jordens Betaling efter Regnskabets Indhold) ville lade erkiende ock fuldende, at ey skulle siges ieg Kirken tilskade nogen maade saadan Begravelsessted uden Betaling mig ville tilregne.

Ock bepligter ieg mig Gabriel Jacobson ock ieg Elene Pedersdatter, for os og begge voris Arfvinger fuldkommen at tilstaa og fri [hiemle merbemælte] Bremerholms Kirke fornevnte Lyse-Crone med sine Iet Hundrede Rixdaler Capital, som vi hafver gifvet ock foræret Kirken, for hver Mands Tiltale udi alle maader ock naar ieg ved Døden afgaar, skall førnte 100 Rixdaler forlods af Boet erleggis, men saalænge ieg lever, skall de hos mig blifve bestaaende ock imidlertid ieg selv, som forbemeldt er Cronen med Lius ock Renholdelse forsørgis.

Der till vidnesbyrd ock trygere forvaring, hafver ieg Gabriel Jacobson hengt mit Zignet for dette Pergaments Bref, ock med min egen Haand underskrevet, saa ock ieg Elene Pedersdatter Iligemaade med egen Haand underskrevet, ock findes her endnu et ligelydende Bref paa Papir, skrevet, forseilet ock underskrevet, som til Sognepræsten Hæderlig og Høylærde Mand Magister Niels Christensen Spende skall lefveris ock hos hannem ock hans Efterkommere Sogne-Præster till forn^{te} Kirke till underretning forblifve.

Datum Kiøbenhafn Jule Aften Anno 1659.

Gabriel Jacobson.

Elene Pedersdatter.

Paa det kgl. Bibliothek findes i en Samling Portrætter over Danske, Norske og Holstenere ogsaa et Billede af Gabriel Jacobsen Kyng Side LXXV, Bind 15, der her findes anbragt. Billedet er en Face tilhøjre, i en Firkant. Han bærer Kalot over det krøllede Haar, stort Skjæg, en nedfaldende Krave over den tilknappede Klædning og en Kappe over Skuldrene. Paa et Bord tilhøjre ligger en aaben Bog, hvori læses: »Min Lyst er Kjærligheden til de evige Ting.« Baggrunden, i hvis øverste Hjørne tilvenstre ses et Vaaben, dannet af nedhængende Drapperi.

Underskrift:

Her, Læser, har du Gabriels Billede, han, som behandler de verdslige Ting med Redelighed, de guddommelige Ting med Ærefrygt. Endogsaa Holmens hellige Huus har ikke kunnet give Manden nogen Løn, der var hans Fortjenester tilstrækkelig værdig; men Gud og Kongens Gunst have villet det. Guddommens Gave er Alderdommen, Kongens det venlige Hvilested.

Alb. Wuchters den Yngre.

Alb. Holweg,
kongelig Billedhugger.

Det før omtalte »bemalede Loft« i Gabriel Jacobsens Gravsted i Holmens Kirke findes endnu i nævnte Kirke anbragt paa en Væg og giengives her.

Gabriel Jacobsen kvitterer $\frac{1}{11}$ 1668 Administrationen over Kvæsthuset paa Holmen og blev »Kjældersvend i Boden paa Bremerholm« (Admiralitetets Kopibog S. 249). I Fyns Landstingsprotokol findes:

Onsdagen dend 22. Juny 1664 bleff lest welbr. goede mends vdleg til Gabriel Jachopsen for capital 40 rdl. efter Henning Quidtzos obligation, derfor vdlagt wdi Niels Jørgensens gaard wdi Hars Mk. penge 1 rxortt tønde hartkorn anslagen til 55 rdl., efter detz wiedere formelding vnder begge deris hender och Zignetter.

Dat. Ottense 8. Juny 1664.

Gabriel Jacobsen Kyng.

Efter omstaaende Udtalelse i Gabriel Jacobsens Epitaphium ser det ud, som om han havde 1 Søn og 4 Døtre, der overlevede ham, men uagtet al anvendt Umage er der ikke lykkedes mig at opdage de øvriges Skjæbne; kun Karen Gabrielsdatter har det været muligt at følge. Hun blev gift 17. Juni 1662 i Holmens Kirke — og angives da at være Pige og bo hos sin Fader — til »Jørgen Nielsen her ved Boden i Aug. smits Hus, Enkemand«. Forloverne vare »Niels Andersen, Tøjhus skriver, og Gabriel Jacobsen, Kirkeværge, Pigens Fader«. Det laa nær at antage, at denne Niels Andersen var Jørgen Nielsens Fader, men efter grundige Undersøgelser er jeg kommen til det Resultat, at de ikke have noget med hinanden at gjøre. Vel har Tøjhus skriveren blandt andre en Søn, som hed Jørgen Nielsen, men han var betydelig yngre, nærmest jævnaldrende med den anden Jørgen Nielsens Børn, og studerede endnu omkring 1675.

Den Jørgen Nielsen, som her skal omtales, havde, som antydet,

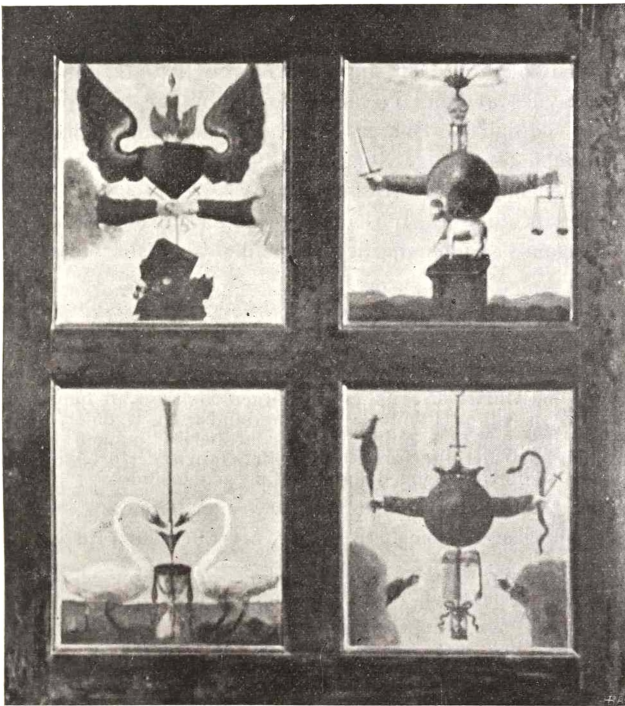
været gift én Gang før, hvilket findes at være sket i Holmens Kirke 30. Marts 1658 og noteret dér med følgende Ord: »Jørgen Nielsen, Trangilde, Vælb. Kay Lykkes Secretair, Ungkarl og Waldborgi Hieronymidaatter, Sal. Povels i Kjeldereren Enke. Forlovere: Niels Andersen, Underscriber ved Tøjhuset, Gabriel Jacobsen, Holmens Kirkes Forstander«.

Ved personalhistoriske Undersøgelser er det sjældent at finde paa ét Sted i en Kirkebog en Notits, der siger saa meget, som netop denne; skjønt kort, er den meget talende i flere Henseender. Dette er det eneste Sted, hvor Jørgen Nielsen findes anført med Tilnavnet *Trangilde*, der uden al Tvivl siger som saa, at han er født i Tranegilde i Ishøj Sogn ved Roskilde, som vist nok er det eneste Sted i Danmark af dette Navn. Da dette er en almindelig Landsby, nødes man til at gaa ud fra, at Jørgen Nielsen er en Søn af en Bondemand der i Byen, og som det gode Hoved, han har været, har han vel haft mere Lyst til at komme lidt frem i Verden end gaa hjemme i Tranegilde, og det ligger nær at antage, at han tidlig er kommen som Skriverdreng paa en Herregaard, som den Vej, der paa den Tid var den nærmest fremkommelige for Bondestandens flittigste Dreng.

Antagelig er Jørgen Nielsen født omkring Aar 1620, maaske lidt senere, og er vel da paa en eller anden Maade, da han er naaet en saadan Alder, at han kunde gjøre nogen Gavn, kommen i Forbindelse med den paa denne Tid saa fremragende Familie Friis. Den i 1639 afdøde Kansler Christian Friis til Kragerup ejede jo ogsaa Herregaarden Lindholm, en Mils Vej fra Roskilde, og her kunde det jo tænkes, at Jørgen Nielsen er bleven anbragt, om han da ikke har faaet Plads paa et af Friis'ernes Kontorer i Hovedstaden, hvilket maaske er mere rimeligt. Kansleren Chr. Friis havde en Søn af samme Navn, der med sin Frue (Datter af Axel Knudsen Gyldenstjerne og Christence Lindenow) Øllegaard Gyldenstjerne (gift 2^d 1649) fik Herregaarden Lyngbygaard i Skaane. Han var i Krigen med Sverrig Kaptajn i Artilleriet, blev 1649 Chef for dette og har rimeligvis som saadan haft Brug for Jørgen Nielsen; thi hvorledes det nu end hænger sammen, saa træffer vi her i Krigen 1644 for første Gang denne ret interessante Mand, idet han, som han senere skriver i en Ansøgning til Kongen, »betientte artigleriet udi Skaane in Anno 1644«.

Efter Krigen træffe vi Jørgen Nielsen paa *Anderum Allunværk* i Albo Herred i Skaane som Fuldmægtig for Chr. Friis til Lyngbygaard, der paa en Maade var Ejer af dette Værk.

Anderum Allunværk er anlagt af en Herremand, Jochum Beck, som en Gang paa en Tur, da han var træt, skal have

Loftsmaleri i Gabriel Jacobsens Gravsted i Holmens Kirke.

lagt sig til at sove i Anderum Skov og drømte da, at paa det Sted, hvor han hvilede, laa en stor Skat gjemt. Da han vaagnede, stod hans Tjener for ham med et Stykke Allunskifer, som han havde fundet dér i Nærheden. Beck, som udenlands paa sin Rejse havde set Allunbrug, saa deri en Bekræftelse paa sin Drøm. Han søgte og erholdt af Chr. IV Privilegium $\frac{7}{10}$ 1637 paa at anlægge et Allunværk, og den $\frac{1}{4}$ 1650 fik han 10

Aars Prolongation paa sit Privilegium. Hele denne Industri kostede en Masse Penge, og Kreditorerne, deriblandt Chr. Friis, gjorde Indførsel hos ham, og Jørgen Nielsen blev Fuldmægtig paa Værket for Chr. Friis. I Rigsarkivet findes endnu nogle Pakker Dokumenter fra dette Allunværk, men de gaa ikke længere tilbage end til 1651. Paa den Tid finde vi Jørgen Nielsen. Han afslutter saaledes $\frac{1}{1}$ 1652 og $\frac{2}{2}$ 1653 Kontrakter om Fragt med en Hans Johan Hansen paa Chr. Friis Vegne. I denne Stilling er han rimeligvis forbleven til omkring ved 1660; men det synes at være tvivlsomt, om han har boet paa Allunværket til Stadighed. Der er noget, som taler for, at han, uagtet sin Stilling i det østlige Skaane, alligevel, som vi senere skal se, til Tider har boet i Kjøbenhavn.

Chr. Friis døde $\frac{1}{6}$ 1657, og kort efter udsteder hans Enke, Fru Øllegaard Gyllenstjerne, følgende Gjælds brev til Jørgen Nielsen:

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommississionssagen over Kaj Lykkes konfiskerede Midler. Bilag Nr. 228.

Eftersom miin kiære och nu salige hoszbonde, ærlig och velbiurdige mand her Christian Frijs, er till Jørgen Nielszøn aff hans fortiente løn skyldig bleven ett hundrede och fiersindstiuve rixdaler, saa lover ieg hermed for mig och miine arvinger at betale hannem forskreffne 180 rixdaler med det allerførste och holde hannem derfor i alle maader skadesløs. Till vitterlighed under miin egen haand.

Actum Kiøbenhavn dend 16. february anno 1658.

Øllegaar Gyllenstiern. s. her Christian Friisis.

Dette breff er fornøyet paa hans kongl. m. wegne aff osz vnderchreffne commissarier aff Keyes fradømte formue.

W. Lange.

Paa Bagsiden:

Velbiurdige frue Øllegaard Gyldenstiernes breff paa 180 rixdalr. Lest for commissarierne 14. octobr. 1661.

Kort efter Chr. Friis's Død gifter hans efterlevende Frue sig paa ny, denne Gang med Danmarks rigeste og som det sagdes smukkeste Mand, Kaj Lykke til Rantzausholm m. m. Hans sørgelige Endeligt er jo noksom bekjendt og forbigaas derfor her; kun skal det bemærkes, at Kaj Lykkes sørgelige Skjæbne er Grunden til, at her kan meddeles noget om Jørgen Nielsen, idet den umaadelige omfangsrige Kommississionssag over hans konfiskerede Midler gav saa mange Bidrag og Anvisning paa flere.

Jørgen Nielsen afslutter en Kontrakt med sin ny Principal
 2° 1660, saalydende:

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommissionssagen over Kay Lykkes
 konfiskerede Midler. Bilag Nr. 370.

Vdi den hellig trefoldighedsz naffn haffuer vj vnderschreffuene
 jndgaaet och paa begge sider oprettet efterfølgende Contract saaledes.
 att jeg Øllegaard Gyllenstjerne, sallig her Christian Friiszes, til Lyngby-
 gaard och ieg Key Lyche til Randzouholm, kongl. mayts befallings-
 mand offuer Aalborgig slott och lehn, haffuer antaget och bestellet Jørgen
 Nielszen at verre voris fuldmegtiger offuer den part aff velb. Jockum
 Beckes allunverck vdj Schonne wed Anderumb ligendis, som sl. her
 Christian Friisz ved domme och jndførseller haffuer ladet sig vdj for-
 sichre och jndføre, och schal hand haffue jnspection och forvalting
 offuer allunmesteren och andre mestere, werch och arbeitdz folchet.
 som der nu er eller her efter komme kunde, ingen vndtagendis; disz-
 ligested offuer reedschabet, materialier och huis der sammesteds for-
 arbeides, med huisz andet samme werck paarørende ehr eller verre
 kunde, det at derigere, driffue och forestaae som vel bør, och som
 hand det vdj fremtiden som en erlig mand agter at forsuare. Med
 velb^{ne} Jockum Beck schal hand leffue fredsommelig och hanem som
 verckens patron respectere och ære, men saafremt hand noget vil
 begynde och førre vdj brug, schal det hanem iche tillades vden voris
 expresse befalling, och efftersom samme part aff allunvercket osz
 allenne vedkommer och ingen anden jndtil vj deraff schadesløs bliff-
 uer betalt, saa haffuer Jørgen Nielszen huerchen Jockum Bek eller
 nogen anden vdj ringeste maader, aff huis hanem aff nogen maatte
 befalles, noget at suarre vden osz allene. Allunmesteren, Evre Robbert,
 schal verre hanem horig och lydig, och huisz hanem aff Jørgen Niel-
 szen befalles, vercket til nøtte och gaffn, schal hand med flid efter-
 komme: saafremt hand findis forsømmelig eller efterladene vdj noget,
 schal det osz aff Jørgen Nielszen til kiende giffues, och imedlertid
 hanem frakorte baade aff sin løn och kostpenge for saa lang tid hand
 forsømmer. Det andet arbeitdzfolch, samplig och serdellis, schal hand
 ochsaa haffue indseende och comando offuer och haffue fligtig tilsiu
 med denem, at de fortienner den dagløn och kostpenge denem giffues,
 och at der iche sloes flerre folch samen ved verchet endsom behoff-
 giøris. Jngen flerre pander schal der oprettes end de der allerede staa
 wden voris expresse order, dog schal Jørgen Nielszen giøre sin flid, at
 de, der nu findes, altid kand bliffue vdj brug och iche staa ledig; saa
 meget bly, som de kand fleches med, maa hand kiøbe och iche merre.
 Luden schal Jørgen Nielszen, førind den nederladis, at koge alletider
 probere, om den er saa døgtig och goed som forsuarligt. paa det veden
 iche forgieffues forbrendis; hand schal och haffue fligtig och goed
 tilsiu, at intet enten allun eller andet huad det och verre kunde forre-
 kommes eller bortstiellis; huisz saadant befindis, da derfor at straffe
 som vedbør. Och efftersom altid haffuer verret klagemaal, at allun
 iche haffuer veret pachet saa oprigtig som den burde, saa schal Jørgen
 Nielszen haffue pligtig tilsiu, naar den bliffuer packett, at vdj huer
 tønde kommer sin fulde vegt, och allunen, som der vdj packesz, er
 oprigtig gott kiøbmands goeds, saa at der ved iche foraarsages nogen
 afslag paa priszen. Brendeveden schal bruges vdj den lengde som
 den bruges, och betinges faunen det nøyeste mueligt och maallet som
 forsuarligt verre kand. En goed partj thorve schal hand aarligen lade
 schierre, som kand sparre paa veden, och vdj tiide vdj huesze lade
 jndføre, som der til bygges schal, och schal sees, om den er saa
 loulig och større som den bør jmod betalingen. Til werchedtz brug

och fortsettelsze schal Jørgen Nielszen tage aff huisz allun och andet der giøres ved werched, det afhende och selge til [til] videre ordre; och eftersom hand der udj landet ickun bekommer den ringeste deel vdj penge och den meste deel vdj vaare och samme waare til høyeste prisz aff kiøbmendene vdj kiøbstederne der omkring anslaes och op-schrieffues, saa schal Jørgen Nielszen iche tilregne saadanne vaare høyre vrd til arbeidsfolchet end hand dennem self haffuer, paa det hand dervdoffuer iche schal giffue denem aarsage at forløbe och verchet for desz aarsage schyld iche schal bliffue staaende, osz til største hinder och schade. Bønderne, som liger til werchet, schal yde hanem deris landgilde; huisz stedsmaald och sagefald der hosz falde kand, maa hand ochsaa oppeberge, och derfor giøre osz rede och regenschab. Hansz regenschaber schal hand huert aar otte eller fiorten dage i det lengste efter nyttaarsdag osz lade leffuere vdj Kiøbenhaffn, och schal vj derimod straxt werre forpligtet det at foretage och revidere, saa at hand inden thou eller threj maneder i det lengste der efter kand verre quiteret. Saafrembt Jørgen Nielszen noget optenche kand, som vercket kand verre til nytte och fordeel, maa hand det sette vdj verck, dog først at raadføre sig derom med velb. Jockum Beck, om hand dett saaledesz for gott eragter eller ochsaa osz derom advissere. Dissze forskreffuene poster och ord, alle och særdellis enhuer, loffuer och tilforpligter jeg Jørgen Nielszen at efterkomme aff yderste effne och formue, saauit mig allermest muligt verre kand, och som skal sees, at ieg min fliglighed och throuschab schal bruge, som en erlig mand och trou tienner bør i alle maader. Jmod saadan Jørgen Nielszens tienniste loffuer vj at giffue hannem til aarlige løn threj hundrede rixdaller och til hanz kostpenge huer manned femb rixdr., och schal samme hans løn och kostpenge begynde och angaae fra july maaned 1658, hand med regenschab beuisze kand, at hand verchet antog, och siden aar efter andet saa lenge hand udj samme forvaltning forbliffuer, huilchen løn och kostpenge hand forvd aff verckes allun maae giøre sig betalt, och naar vj hanem iche lenger der ved stedet vil halfue eller och hand stedet ey lenger betienne viil, schal vj paa enten siderne hinanden et half aar derom tilforne louligen advaare, paa det en huer sig udj tide kand vide at rette. Huisz prouiant och andre waare, Jørgen Nielszen kand beuiszligt giøre hanem at verre fratagen som nødvendig giortes fornøden til verckens brug den tid hanz exell. her landshøffdingen Høgen Nielszen Schøtte lod hanem fra werchet fordre, schal hannem bevilges at føre til regenschab och effter billighed gottgiøres, dog for den prisz hand det self haffuer, och mand paa de tider kunde kiøbe. Att dette saaledisz som forskreffuet staaer aff osz paa begge sider holdesz och effterkommes schal, haffuer vj forfattede tuende enslydende parter, huor aff en huer en til sig taget, och denem med vore egenne hender vndereschreffuet och forseglett.

Actum Kiøbenhaffn den 20. july 1660.

Kaje Lyche
dette kind[s]. L. S.

Øllegaar Gyellenstiern.

s. her Christian Friisis.
L. S.

Dette breff er fornøyet paa hans kongl. maytz wegne aff osz vnder-schreffne commissarier aff Keyes fradømte formue.

Otto Schade.

W. Lange.

Uagtet Kaj Lykke var Landets rigeste Mand, synes han at have haft ondt ved at betale enhver sit, ja, selv hans under-

givne maatte restere. Af Kontrakten slutte vi, at Jørgen Nielsen, da den blev skreven, ikke havde faaet Løn i 2 Aar og havde forud en Fordring paa Fru Øllegaard, og allerede ved $\frac{7}{11}$ 1660 maa Kaj Lykke udstede et Revers til Fuldmægtigen for resterende Løn, som følger:

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommissionssagen over Kay Lykkes konfiskerede Midler. Bilag Nr. 227.

Jeg Key Løcke till Randtzouholmb, kongl. maytt. befalings mand udj Aalborg slott och læn, kiendes och gjør vitterligt, at ieg er schyldig velacte mand Jørgen Nielszen siuf hundrede fieresinstiue och femb rixdaller, dallern till 96 Sk. d. beregnet, som ieg hannem effter rigtig affregning er schyldig bleffuen paa hans løn till dend 5. nouembr. nu sidstforløben. Hvilche for^{ne} 785 rixdaller ieg loffuer och bepligter mig eller mine arffuinger at betalle bemelte Jørgen Nielszen, hans arffuinger eller huo denne min revers aff hannem er betroet, till førstekommande dend 11. juny, nar mand schriffuendes vorder 1661. Mens saa frembt bemelte 785 rixdr. icke daa aff mig eller mine arffuinger vorder afbetalt, daa loffuer och bepligter ieg mig hermed ad der aff aarligen till huer 11. juny schal betallis dend tilbørlige rente, nemlig 6 rdr. aff huer hundrede, saalenge de saaledes paa rente bestaaendes blifuer, och nar vi paa enten siderne icke lenger vill laade bemelte capital staa paa rente, schall hinanden deromb et halff aar tillforne louligen advarris och opsigis, efter huilchen opsigelsze daa jeg Key Løcke eller mine arffuinger forpligt schall verre dend neste termin derefter oft bemelte 785 rdr. med desz effterstaaende och paavoxsende renter till bemelte Jørgen Nielszen eller hans arffuinger, eller huo dette breff er betroet, ved adelig ære, goede tro och loffues forpligt at betalle skadeszløsz i alle maader. Till vitterlighed haver ieg dette med egen hand vnder schreffuet och med mit singenet bekræftet.

Actum Kiøbenhaffuen dend 7. nouembr. 1660.

Kaje Lycke
dette kinds.

L. S.

Dette breff er fornøyet paa hans kogl. mayz. wegne aff osz vnder schreffne commissarier aff Keyes fradømte formue.

W. Lange.

Paa Bagsiden:

Velbiurdige Keje Løckes obligation paa 785 rixdalr., dat. dend 7. novembr. 1660.

Lest for commissarierne d. 14. october 1661.

Det har efter alle Solemærker været en yderst vanskelig Post, Jørgen Nielsen var sat paa ved dette Allunværk, under saa urolige Tider, som det var i Aarene 1657—60, hvorved det er bleven ham umulig at undgaa at komme med, som han skriver i den før omtalte Ansøgning til Kongen, »1658 udi sidste Suenske ruptur«, da han »hafver verret fangen och spoleret«.

Dette skal dog næppe forstaas paa den Maade, at han har gjort Tjeneste som Soldat og taget Skade paa Legemet.

Af Fru Øllegaards Brev, som her skal anføres, se vi, at hans Udtalelse til Kongen skal forstaas der hen, at han har mistet sit Gods, sin Ejendom, og paa den Maade er bleven »spoleret«, og da han har været »fangen«, kan det jo ikke nægtes, at han har været med i den »suenſke ruptur«.

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommissionsſagen over Kaj Lykkes konfiskerede Midler. Bilag Nr. 379.

Stempel til 8 Sk.

Efttersom Jørgen Nielsen hafver tient Keje Løche och mig underſkrefne for jnspector paa allunverchet udj Skaane, och hand anno 1658 leed stor schade, idet de suenſche (efter Johan Beeches angifvende hand at vere en borgere udj Kiøbenhavn och boede udj fiendens lande, iche burde betrois saadan bestilling) loed hannem fengſlig anholde och der paa tog fra hannem huez gods och middeller, hand did med ſiig ofverførde, saa hafver Keje Løche och jeg lofvet hannem til nogenledis hans schadis opreiſning otte hundrede rixdaler. Huilchet ieg och med egen haands underskrift her med bekrefter.

Kiøbenhavn den 2. may 1662.

Øllegaard Gyldenstiern.

Dette breff er fornøyet paa hans kongl. maytz. wegne aff osz vnderſchreffne commissairer aff Keyes fradømte formue.

W. Lange.

Paa Bagsiden:

Jørgen Nielsens fordring paa 800 rixdr.

Kaj Lykkes Herlighed fik en brat Ende, og alle, som havde Krav paa ham, kom frem med dem. Blandt disse træffe vi ogsaa Jørgen Nielsen, der har indsendt de ovennævnte Obligationer, og hans Krav opføres saaledes:

Jørgen Nielsen credito till Keye Lycke efter Obligation no. 227, dat. 7. novemb. 1660. Capital.....	785 Rdl.	» Mk.	» Sk.
Rente fra 11. juny 1661 til 1. may 1662...	42	— 3	— 12 —
Noch efter no. 228 frue Øllegaard Gylden- stiernes obligation, dat. 16. febr. 1658...	180	—	—
	1007 Rdl.	3 Mk.	12 Sk.
Noch efter frue Øllegaard Gyldenstierns testification no. 379 for skade lid ved allunvercket i Skaane.....	800 Rdl.	» Mk.	» Sk.
Noch for hans resterende løn no. 370	265	—	—
Noch forstragt frue Øllegaard Gyldenstierne d. 21. octob. 1661	150	—	—
Rendte fra dato til 1. may 1662.....	4	— 2	—
	2217 Rdl.	1 Mk.	12 Sk.

og som modstaaende Debet bliver opført følgende Regnskab:

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommissionssagen over Kaj Lykkes konfiskerede Midler. I.

Jørgen Nielsøn debito for annammit aff Ranzouholms vnderliggende bøndergødtz.

Egerneborg.....	913	Rdl.	3	Mk.	20	Sk.
Lindewads mølle.....	770	—	»	—	»	—
Noch annammit aff Matthis Hasze, som hannem igien settes til credito.....	188	—	»	—	9	—
Noch annammit i betahling noget guld och zueller, hannem aff frue Øllegaard Gyl-denstjerne war pandsat, taxerit for.....	336	—	1	—	12	—
Annammit aff commissionens cassa.....	8	—	3	—	19	—
	<hr/>					
	2217	Rdl.	1	Mk.	12	Sk.

De frem- og tilbagevisende Numre ved de enkelte Poster ere udeladte.

Denne Udligning af Værdierne synes Jørgen Nielsen at have været tilfreds med, idet han findes at have indgivet i Kaj Lykkes Bo denne Generalkvittering:

Rigsarkivet i Kjøbenhavn. Kommissionssagen over Kaj Lykkes konfiskerede Midler. Bilag Nr. 379.

Jmod no. 4 och no. 35, som beløber capital och renten till dend 24. juny.....	1099	Rdl.	»	Mk.	6	Sk.
Herimod er mig naadigst udj betaling bevilget een gaar ved Rantzouhollm, kaldes Egerneborg, och bedrager landgilden med ett hundrede suins olden.....	915	—	1	—	6	—
Kommer mig saa af denne post.....	189	—	5	—	»	—
Nock efter no. 88 tillkommer ieg.....	800	—	»	—	»	—
	<hr/>					
Er tillsammen...	983	Rdl.	5	Mk.	»	Sk.

Herimod begierer ieg underdanigst til betalings udlæg Lindwads mølle, som ligger till Rantzouholm, som skylder aarlig X pund meel 1 pund byg.

Jørgen Nielszen.
ppria.

Yderligere gjør Jørgen Nielsen Krav paa 2000 Rdl. for en Rejse, han har foretaget til Vestindien; men det fremgaar ikke af Boets Behandling, om han har faaet dette Krav dækket, eller om det er afvist.

Jørgen Nielsen havde sikkert hellere modtaget sit Tilgodehavende i kontante Penge end i Jordegods, et Aktiv, som det næppe paa dette Tidspunkt passede ham at sidde inde med; i alle Tilfælde skiller han sig meget snart af med baade Ejerneborg og Lindevads Mølle, som det vil ses af nedenanførte Uddrag af Fyns Landstings Skjøde- og Panteprotokoller:

Udskrift af Fyenbo Landstings Skjøde- og Panteprotokol. Bind II. Folio 34.

Onsdagen den 15. Aprilis 1663 bleff lest Jørgen Nielszen, borger wdi Kiøbenhaffn, hannsz schiøede till welbr. Niels Banner vdgifffen,

Slægten Gjerløff.

lydende paa en mølle i Fyenn, som hannem i sin betalling efter Keye er vdlagt, i Salling herret, Aabye sogn, kaldes Lindewadtz mølle, som Christen Jørgensen smed paaboer, schylder aarligen thi phnd. mehl och 1 phnd. byg, som Frederich Banner och Christian Banner for dennem och deris arffwinger til ewindelig eigendomb schal nyede och beholde, epter som deris fader dend fuldkommen och nøyachtig betald haffuer.

Acterit Haffniæ 31. Marty 1663.

wnder Jørgen Nielsens egen haand och Zeigell.

Bind II. Folio 38.

Onsdagen den 27. Maj 1663. Er lest erlig och velb. mandd Niels Banner til Røedkielde, Kongl. Mayts. befahlingsmand paa Hagenschow, hans vdgiffuene obligation och pandtbreff til Jørgen Nielsen, indvoner wdi Kiøbenhaffn, lydende paa 600 Rdl. in specie, hannd til Jørgen Nielsen er schyldig worden for en mølle liggendes i Salling herrit wdi Owbye sognen, kaldes Lindewatz mølle, hand hannem affkiøft haffuer, som schal erlegges wdi Kiøbenhaffn til dend 11. Juny førstkommendes, och Jørgen Nielsen derfor til forsichring pandtsett samme mølle, at om emod forhaabning pengene hannem iche til dend forskreffne termin erlagt bleff, da myndighed haffue dend til brugelig pandt at maa anamme och beholde, indtil aldtning worder clargiort och hand eller hanns arffwinger schadesløs affbetaldtt, mens om Jørgen Nielsen heller lagerer rendtepenge end indkompsten aff møllen, da schal hannem erlegges i Kiøbenhaffn til dend 11. Juny 1664 36 rdl. in specie med forskreffne hoedstoel 600 rdl. wed adelig ære, gode troe och loffue; waar daterit Haffniæ 31. Marty 1663, bekræftiget med Niels Banners egen haand och Zeigell.

Onnsdagen dend 10. Juny 1663 bleff lest Jørgen Nielsen, indwoner i Kiøbenhaffn, hans schiæde vdgiffuen til Otte Krag, lydendes paa en gaard i Salling herrit i Rantzowholms sogn och birch, kaldes Eigneborg, som Jens Jachobsen paaboer, schylder aarligen 1½ pundt byg, 1 schep smør, 1 boelgaldt, 1 Mk. 5 Sk. 1 alb., 1 Mk. lysegarn, 1 føednød, 20 eg, 2 Mk. g-ri, med schouff til 100 suins oldenn, hannem epter Keye (Kaj Lykke) er vdlagt, och hannem er nu aff Otte Krag fornøyed och betaldt schal derfor følge hannem och hans arffwinger for eigendomb, vnder hands egen haand och zeigel, aff Gabriell Jachopsen, quest- och syghuus-forwaldter, och Niels Andersen, thøyhuus-schriffuer, til witterlighed vnderschreffuen och forzeiglett.

Daterit Kiøbenhaffn dend 19. May 1663.

Heraf fremgaar det ikke, hvorvidt han har faaet mere eller mindre for disse Ejendomme end den Pris, for hvilken han lod sig dem udlægge.¹⁾

¹⁾ I *Lindewads Mølle* blev i Svenskekrigen 1658 Møllerens Dyner opsprættede af Svenskerne, som vilde undersøge, om ikke Pengene vare skjulte i dem. Fjerene kastedes i Aaen, og Vaarene brugtes til Hestedækkene. Ogsaa mange andre Steder søgte Fjenden efter Penge i de opsprættede Dyner og lod derefter Fjerene flyve bort. Ved selv at opsprætte en gammel Dyne og kaste Fjerene omkring udenfor Gaarden frelste mangan en snild Bondemand sin Gaard fra Plyndring; thi hvor der var Spor af Sengefjer udenfor, gik Svenskerne i Almindelighed forbi i den Tro, at der ikke var noget at fiske. Deraf kommer Ordsproget: -Det ser ud, som Svenskerne har været her.

Eigneborg, som herved kom i den fra Souveranitetshistorien bekendte Rigsraad Otto Krag († 1666) til Egeskov og flere fynske Herregaardes Eje, er senere kommen ind under Baroniet Trolleborg. I Nutiden er Eigneborg en Avlsgaard paa ca. 260 Tdr. Land, 30 Tdr. Hartkorn.

Hvorvidt Jørgen Nielsen efter Kaj Lykkes Fald har haft noget med Allunværket i Skaane at bestille, er mig ubekjendt, men antageligt har dette næppe været ret mange Aar, siden han i Aarene derefter søgte om en anden Ansættelse. Jeg har været saa heldig at finde en egenhændig Ansøgning i Rigsarkivet fra Jørgen Nielsen af 1⁵ 1667 til Kongen om Amtsskriverembedet i Hagenskov Amt og det ene Borgmesterembede i Assens. Paa denne Ansøgning findes Griffenfeldts egen Paategning og ligeledes egenhændige Underskrift samt Niels Banners Erklæring om Sagen, hvilket alt anføres her ordret efter Originalerne:

Rigsarkivet. Koncepter og Indlæg til fynske aabne Breve Nr. 62. 1667 $\frac{1}{8}$.

Nr. 9. Stpl. En rixort.

Stormectigste konge, allernaadigste arve herre.

Eders kongel. majestet ville værdis dette mit underdanigste andrag udi naade att anhøre. huorledis, efter at ieg, eders kongl. majest. indfødde undersatte, udi tuende fejder saa som først in anno 1644, da ieg betientte artigleriet udi Skaane, och siden 1658 udi sidste Suenske ruptur hafver verret fangen och spoleret och der efter baared underdanig forhaabning, ieg saa som andre eders kongl. majest. indfødde och tro undersatter nogen condition udi eders kongl. majest. tieneste fremdelis nyde kunde. Saa eftersom ieg forfarer, att velb. mand Niels Banner hafver bekommet dend største deel af Hagenskou slotts ampt til ejedom, och eders kongl. majest. nu behøfver een ampt-skrifver til skatterne och dett øfrige af amptets indkomme att indfordre och oppeberge, saa needfalder ieg for eders kongl. majest. udi dybeste devotion och allerunderdanigst beder, eders kongl. majest. af høj medfødde kongelig clementz och naade allernaadigst ville behage mig derhen til stedet att jnstruere och bestille, saa vel som, eftersom dett eene borgmestersæde udi Assens for nogen tiid siden er blefven leddigt, eders kongel. majest. allernaadigst mig dett ochsaa derhoos forunde ville. Jeg skal med største fliid och troskab som een tropligtskyldig och fattig, ærlig underdane vide och søge eders kongl. majest. nytte och gaun af yderste efne och formue. Aller underdanigst forventende eders kongl. majest. naadigste och milde suar, huorfor gud allermectigste skal blifve eders kongl. majest. och det gandske kongelige arvehuusis riige och store lønn, och ieg stedsze indtil døden med lif och blod

Eders kongl. majest. allerunderdanigste,
tropligtskyldigste undersatte och ydmygeste tienere
Jørgen Nielszen, manu propria.

Hans kongl. mayestet vil herom hafve Niels Banners udførlige erklæring til videre naadigste resolution. Dat. Fridrichsborg slott den 19. iuly anno 1667.

P. Schumacher.

Kiøbenhavn dend 15. July anno 1667.

Huis herom vnderdanigst till hanz kongl. maytt. supplicerit, forholder sig udj sandhed an. En aff borgemestrene er ved døden affgangen udj Assens, och vell behøfuede i det sted en skickelig mand, huorved byen kunde komme udj en goed stand. Huad ellers ambt-

schrifuerens bestilling udj Hagenschouffs Amt angaar. da er der endnu en amtschrifuer, som udj 6 aar dedz sted hafuer forvaltet, saauel med kongl. maytt. paabudene skatter och contributioner som andre meer paaleg, huorfor mig siunst best, att hand endnu samme bestilling kunde bequemligst betiene, efftersom hannem herridz beschaffenhed best bekient er. Var derfor paa det allerunderdanigste aff hansz kongl. maytt. begierendis, att hand naadigst vilde meddeele hannem confirmation derpaa ligeved eders kongl. maytt. andre amts betienter.

Datum Hafnæ d. 30. July anno 1667.

Eders kongl. mayst. allervnderdanigste thiener
Niels Banner, propria.

(Bagpaa: 2 samtidige Paaskrifter:)

1. F. 67. Jørgen Nielszøn ob. br. dend 1. aug.
2. Jørgen Nielsen om amtskriffverie i Hagenskov amt.

(Egenhændig Original paa et Folioark med Peter Schumachers ligeledes egenhændige paategning.)

Som det var at vente efter Niels Banners Udtalelse, blev han ikke Amtsskriver, men allerede $\frac{1}{3}$ 1667 foreligger Kongens Udnævnelse af Jørgen Nielsen til Borgmester i Assens:

G. a. w., at wi naadigst hafuer tilschichet oc forordnet, saa och hermed tilschicher oc forordner Jørgen Nielsen til at were borgmester i wor kiøbsted Asszens. Vdj huilcken hans bestilling hand schal were osz som sin absolut souveraine arfue konge oc herre huld oc troe, woris oc woris kongl. arfuehuusis gafn oc beste i alle maader søege, wiide oc ramme, saauelsom schade oc forderf af yderste magt, efne oc formue hindre, forekomme oc afuerge oc sig ellers schiche oc forholde, som det sig en erlig, troe oc oprigtig borgemester eigner oc wel anstaar. Vdj serdelished schal hand sig i alle maader rette oc forholde effter den eed, hand os giort oc soerit hafuer. Thi biude wi derfor hermed oc befaller samptlige borgerschabet oc jnduohnerne der sammesteds, at de bemeldte Jørgen Nielsen for deris borgemester agter oc holder. Gifuit etc.

Hafn, 1. aug. 67.

Efter sec. Schum. ordre.

Bagpaa med samme haand:

62. O. B. F.

Jørgen Nielszøn at were borgmester i Asszens.

Hafn d. 1. aug. 67.

R.

(Koncept i Rigsarkivet: Koncepter og Indlæg til fynske aabne Breve.)

Det nære Forhold, som Jørgen Nielsen havde staaet i til Kaj Lykke som Sekretær og Fuldmægtig, har næppe været heldig for ham ved Ansøgning om kgl. Ansættelse, men paa den anden Side synes han at have staaet i meget venskabelig Forbindelse med en Mængde adellige og meget formaående Mænd, saaledes den førnævnte Otto Krog, Otto Bille, Niels Rosenkrantz

og mange andre. Hertil kommer, at, som vi saa af Ansøgningen, Jørgen Nielsen heller ikke har undladt at henvende sig til Griffenfeldt. Det ene med det andet synes at kunne have bødet paa den gamle Skygge fra Kaj Lykkes Tid.

Af Arkivalierne fra Assens se vi saa i Tidsrummet efter $\frac{1}{2}$ 1667 den ny Borgmester stadig deltagende i Forhandlingerne og førende Forsædet i Raadet. Han synes stadig at være godt beslaaet med Penge, endog en Mand som Niels Banner kom i Gjæld til ham, og efter Niels Banners Død se vi Jørgen Nielsen faa Dækning i Jordegods for sit Tilgodehavende.

Udskrift af Fyenbo Landstings Skiøde- og Panteprotokoller.

Bind V. Folio 31.

Onsdagen den 29. November 1671 blef lest een commissary udlegs forretning efter sl. Niels Banner och fru Anna Catharine Jørgensdatter Schult for 437 rdl. 3 ort, de til borgemester Jørgen Nielsen udj Assens hafver skyldig vert, hvorføre hannem er udlagt efterskrefne jordegods udj Fyn, i Assens amt, Turup sogn, Blangstrup, Jens Pederssøns boelig, skylder aarlig 1 pund biug, udi Niels Pederssøns gaard ibdm. $1\frac{1}{2}$ pund biug, 22 skepr. arre, 1 faar, 12 sk., 1 daler, er til haabe hartkorn 11 tdr. 4 skpr. 2 fk. 2 alb. Var datered Odense den 10. Octob. anno 1671. Under herr Henrich Lindenous och Peder Brockenhuses haand och seigl.

Bind VII. Folio 66.

Onsdagen dend 17. Juli anno 1678. Nr. 149. Jørgen Nielsen Borge-mester i Assens hans schiøde til welfornehme Gabriel Jacobsen, Ko: Ma: spisemester paa Bremmerholm paa efterschrefne jordegods i Fyhn, vdj Assens amt vdj Thurup sogn i Blaugstrup, Jens Pedersen schylder aarlig 1 pund biug, vdj Niels Pedersens gaard ibdm. $1\frac{1}{2}$ pund biug, 22 schpr. are, 4 faar, 2 sk. och 1 daller, huilched jordegods Gabriel Jacobsen haffuer nøyagtig betaldt for 463 rdl. 2 mk., och maa det nyde och beholde effter sedvanlig stil etc.

Dat. d. 5. Julj ao. 1678.

Jørgen Nielsen m. p. p. (L. S.)

Folio 148.

Onsdagen dend 4. February 1680. Kiendis ieg Gabriel Jacobsen, Kongl. Mayt. spisemester paa Bremmerholm och kirche-verge til Bremmerholms kirche udj Kiøbenhafn, och gjør hermed vitterligt, at jeg hafuer ofdragit och afhendet saa och hermed afhender fra mig och alle dennem, som effter mig ved arf noget her udj sig ville tileigne, til min kiere suoger Jørgen Nielsen, forige borgm. udj Assens efterschrefne jordegodetz, som er paa schiffe och dehling vdlagt effter afgangne sl. velb. Niels Banner och hans afdøde frue, velb. frue Anne Catrine Schultz — nemblig udj Fyhn effter samme vdlægs- och schiødebrefs videre indhold, dat. Ottense d. 10. Octobr. ao. 1671.

I Assentz amt vdj Turup sogn i Blangstrup Jens Pedersens boelig, schylder aarlig en pund biugh, och vdj Niels Pedersens gaard ibdm. schylder aarlig $1\frac{1}{2}$ pund biug, tiufue och 2 schepr. are, et faar, 12 sk. och en dl. Widere effter sædvanlig schiøde still.

Datum Kiøbenhafn d. 8. January ao. 1680.

(L. S.)

Gabriel Jacobsen egen hd.

Mærkeligt nok synes Jørgen Nielsen *ikke* at have haft fast Bopæl i Assens som Borgmester; i ethvert Tilfælde synes hans Hustru ikke at have opholdt sig dér til Stadighed, eftersom alle deres Børn, mindst 7, ere fødte i Kjøbenhavn og døbte i Holmens Kirke, hvilket skete i Aarene fra 1662 til $\frac{2}{11}$ 1677, da den sidste er døbt, og kort Tid derefter har Borgmesteren taget sin Afsked. Han deltager nu ikke mere i Forhandlingerne, og da den *ny* Borgmester udnævntes $\frac{2}{4}$ 1678, siges der om Jørgen Nielsen, at han »efter Ansøgning er fritagen for alt Hverv som Borgmester«.

Nogle Aar senere døde Svigerfaderen, den gamle Gabriel Jacobsen, og Jørgen Nielsen blev Ejer af hans Gaard, Nr. 66 i Lille Kongensgade, der i Grundtaxten af $\frac{3}{10}$ 1689 er sat til 335. Ifølge Sæl. Registre XXII 349. 50 skjøder Kong Frederik III $\frac{1}{5}$ 1650 til Jørgen Nielsen »indvaaner i Kjøbenhavn en Gaard ved Prindsens Kanal«; men om denne Jørgen Nielsen er identisk med den samme Borgmester er maaske tvivlsomt.

Som før nævnt, havde Jørgen Nielsen Bryllup $\frac{3}{10}$ 1658 med *Valdborg Hieronimusdatter*, som da var Enke efter en *Povel Jensen*. Hun fik $\frac{2}{2}$ 1653 Skjøde paa Begravelsen Nr. 15 i Holmens Kirke, hvor Familien i ca. 150 Aar begravede deres døde. Nævnte Skjøde findes her ordret aftrykt efter Originalen, som endnu eksisterer i Familiens Eje.

Paa forreste Side staar:

»Kiendis ieg Niels Olluffsen Ko: Ma: Accissemester, ock Kierckewerge for Bremerholms Kiercke ock witterligt giør, at ieg paa Kierckens Veigne haffuer soldt och afhændet, ock nu med dete mit obenne Breff, sælger ock afhænder, til Erlig, Dydrig ock Gudfrygtige Quinde *Woldborig Hieronimusdatter* Sal. *Povell Jensens* efterleffuerske; I et Begravelse ock Leyersteds wdi Corret i forbet: Bremerholms Kiercke Nr. 15¹⁾) som hun haffuer ladet hendis Mand wdi begraffue; For huilke Leyersted bette: Woldborig Hieronimusdatter haffuer erlagt ock betalt til mig paa Kierckens Weigne — fyrgetiuffue ock femb Rixdaler, huer Daler till 96 Schilling Dansk, huilken Begravelse ock Leyersteds, hun eller hindis Arffuinger herefter maa nyde, bruge ock beholde, for En egen frj ock deris (Børns)²⁾) Begravelse steds wden nogens modsigelse. Som andre det nyder der Sammesteds. — Ock maa hun naar hindes løster derpaa En Ligsteen legge lade — 13 quot: lang, ock 10 quarter bred, som samme Begravelse wdi sin Circumferenz ock Stoerlighed er, dermed at befri Dog schal hun eller hindis Arffuinger werre forpligt, naar samme Graff igien, skal obennis, da at giffue til Kiercken for et gammell Lig - Elluffue Rixdaler ock En Ort; Saa ock for et lidet Lig — halff Sixte Rixdaler, ock En halff Ort.

1) Gabriel Jacobsen lod mure en Grav .Nr. 19. til sig, hvortil et paamalet Epitaphium.

2) Det, som er anført i Parenthes, er utydeligt og udvisket.

Til wendisbyrd Kierckens Zeigell wndertrøgt, ock med Egen haand wnderskreffuet.

Datum Kiøbenhaffn den 22de February Anno 1653.

Niels Olluffsen^o.

Paa bageste Side staar:

. . . Anno 1681 den 2den Januari er dette Breff fornyet og derfor bekom Kircken 3 Daler. — Egen haandt.

Gabriel Jacobsen K¹)[yng]. Egen Haand.

Anno 1712 den 26de Aprilis er dette Begraffuelsested fornyet af Monsieur Christian Gierløf og betalt Ellufue Rixdaler ock 24 Sk. til Fornylse. Text.

Hartvig.

Anno 1732 d. 25de April Er denne Begravelse fornyet af Hr. Christian Gierløf og betalt Elleve Rixdaler og 24 Sk. til Fornylse. Tekst.

Kückelin.

Uagtet denne Begravelse nu var forfalden til Kircken, saa antages dog Fornylsen derpaa ifølge Det Høje Admiralitets- og Commissariats-Collegie Decision af 1 hujus, paa Vilkaar, at den angaar fra d. 2den Martii Ao. 1774, samt at Ejerne af denne Begravelse hver Gang det i Fremtiden Aabnes og Liig derudi nedsættes, foruden den efter Skjødets Indhold for Aabnelsen erlæggende Summa, endvidere betales al Omkostninger der maatte medgaae, for at optage og igien istandsætte det Stykke af Alter-Foden der maae optages paa det Liigene udi Begravelsen kand nedkomme.

Altsaa qvitteres hermed for den af Jfu. Ellen Catrine Gierløff paa foranførte Vilkaar anammende Fornylse. Elleve Rixdaler, Een Mark og Aatte Skilling.

Kiøbenhavn d. 10de Decbr. Ao. 1778.

E. Dan.

Ifølge Det Kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegie Refunderet af 19de Januarii 1796 er Fornylsen modtaget paa ovenmældte Vilkaar ved Alter-Fodens Istandsættelse i Tilfælde af Liigs Begravelse fra 2den Martii 1774 til Aarsdagen 1794 med Elleve Rixdaler 24 Sk. herpaa qvitteres.

Kiøbenhavn den 20de Januari 1796.

N. Thunboe.

I Holmens Kirkes Kapel findes en Mængde Metalplader med Insriptioner fra Begravelserne i Kirken, men mærkeligt nok findes ikke en eneste Plade fra nogen af Kisterne i Begravelserne Nr. 15 og 19, der tilhørte den her omtalte Slægt, hvilket kunde tyde paa, at disse Begravelser *ikke* har været eftersete samtidig med de øvrige. Det vilde have sin store Interesse for Familien at vide, hvad der stod paa flere af Kisterne i disse Begravelser, og ikke mindst paa Jørgen Nielsens, da man muligen dér kunde finde oplyst, hvor og naar han var født osv. Men at faa Gravene undersøgte nu vilde rimeligvis støde paa forskjellige Vanskeligheder, blandt andet Bekostningen.

¹) K. maa vist betyde Kyng, som under Tiden tilføjes hans Navn.

Voldborg Hieronimusdatter boede $\frac{2}{1}$ ⁶ 1656 »udi Skipperstræde Nr. 39« og kaldes da »Woldborg Pouels«. ¹⁾

Allerede $\frac{2}{3}$ ⁴ 1661 findes »Woldborg Hieronimusdatter, Jørgen Niensens«, at være begravet i Holmens Kirke. Maaske det er i denne Anledning, at hendes Mand giver 75 Slettedaler til Alter og Altertavlens Bekostning, hvilket paa den Tid har været en ret stor Sum. Frederik III gav 1663 i samme Øjemed 171 Slettedaler og Viceadmiral Bjørnsen 58 Sdl. 1664. — Jørgen Nielsen synes ikke at have haft Børn med sin første Hustru, og det var heller ikke længe, han forblev hensidende i Enkestand; thi, som vi have set, holdt han allerede Bryllup anden Gang $\frac{1}{7}$ 1662 med *Karen Gabrielsdatter*. Med hende havde Jørgen Nielsen en ret talrig Børneflokk, som vi ville opholde os et Øjeblik ved, da flere af dem have efterladt sig Afkom til denne Dag.

a) Deres ældste Barn var Datteren *Kathrine*, der maa være født 1663, men Daabsdagen er ikke funden. Hun blev gift med *Jens Ebbesen* i Slagelse, der $\frac{1}{8}$ ⁵ 1664 blev Raadmand og $\frac{3}{9}$ ⁰ 1666 blev Borgmester i nævnte By. I dette Ægteskab var mindst 2 Sønner, som i Aarene efter 1702 vare i Huset hos Chr. Gierløff. Hun bar $\frac{5}{1}$ 1690 et Barn til Daaben i Slagelse.

b) Den anden Datter *Waldborye* blev døbt $\frac{1}{10}$ 1664 i Holmens Kirke; Faddere vare: »Welb. Otto Krog²⁾, Niels Andersen³⁾, Mathias Hasze⁴⁾, Ellen Gabriels⁵⁾, Lisebeth Albrit Dyszendorps⁶⁾ og Vendele von Delnn⁷⁾«; begravet $\frac{2}{3}$ ⁴ 1705, 41 Aar gammel og »blef nedsat I den Murede begrafuelse I Sacristiet«. Hun blev 1695? gift med *Arnoldus Rasmussen Hofgaard⁸⁾*, Præst i Ny-

¹⁾ Sæl. Registre XXIII. 741.

²⁾ Han var paa den Tid meget formaande, og mulig er dette, at han optræder som Fadder, et Tegn paa, at han var Jørgen Nielsen en velvillig Beskytter.

³⁾ Tøjhusskriver og vel Jørgen Niensens gode Ven.

⁴⁾ Han blev Tøjhusskriver paa Kjøbenhavns Tøjhus $\frac{21}{10}$ 1649 og Kontrollør ved Krigskassen $\frac{24}{1}$ 1661; i Maj 1681 blev han Assessor i Kammerkollegiet, $\frac{10}{3}$ 1683 i Kancellikollegiet og $\frac{12}{1}$ 1683 Justitssekretær ved Højesteret. Han nævnes endvidere som Fattigforstander i Holmens Sogn og som Informator hos Prinsen. Mathias Hasze var en velstaaende Mand, der under Kjøbenhavns Belejring ydede Kongen betydelige Forskud, for hvilke han fik udlagt Jordegods. Hans Hustru var Marie Kohl.

⁵⁾ Mormoderen.

⁶⁾ En af Stadens 32 Mand, var Vinhandler og ejede flere Gaarde i Kjøbenhavn.

⁷⁾ Hun var en Datter af Johan v. Delden († 1619) og Villumke v. Delden. Hendes første Mand var Adam Bødker, der skjænkede Prædikestolen og en Lysekrone til Helligaands Kirke, som hendes anden Mand, Borgmester Mathias Hansen, lod opsætte. (Christian IV' Frille, Kirstine Madsdatter, var vistnok en Datter af Borgmester Mathias Hansen.)

⁸⁾ Han havde $\frac{7}{1}$ 1697 til Daaben en Datter, der blev kaldt *Karen*, og som blev baaren af Præstegvindens Søster, som haffver Signr. Peder Andersen Stub, Raadstue- og By-skriver i Slagelse og Kjøbenhavns Academiens fuldmægtign, og den dydælskende Matrone Ane Tønnsdatter, som haffver Signr. Niels Lauridsen, Handelsmand her i Nykjøbing gik hove. Hun døde $\frac{3}{1}$ Aar gammel og blev begravet i Sakristiet $\frac{11}{1}$ 1701.

kjøbing og Rørhæk i Ods Herred. Han var Student fra Lund 1672 og fra Kjøbenhavn $\frac{2}{8}$ 1675, Præst i Skuldelev og Selsø $\frac{1}{2}$ 1682 og endelig $\frac{3}{5}$ 1683 i Nykjøbing til sin Død, 71 Aar gammel, $\frac{1}{4}$ 1720 og begravet »udi Coret sønden ved Alteret $\frac{1}{4}$ 1720«.

c) Datteren *Ellen* blev døbt $\frac{1}{7}$ 1665 i Holmens Kirke. Faddere: »Velb. Ottho Bilde¹⁾, Rentemester Steen Hundorph, Ellen Gabriels, Fru Karen Moldt og Abel Kathrine²⁾, Hans Hansens«. Hun blev gift med Raadstue- og Byskriver i Slagelse samt »Kjøbenhavns Akademis Fuldmægtig« *Peder Andersen Stubbe*, der en Tid boede i Slagelse, men vistnok senere i Kjøbenhavn, og efterlod sig ogsaa Børn, som vi senere kommer tilbage til.

d) En Søn, *Gabriel*, blev døbt $\frac{3}{8}$ 1667, ligeledes i Holmens Kirke. Faddere vare: »Velb. Niels Rosenkrantz³⁾ og Gabriel Jacobsen, Ellen Gabriels, Mette Mathies Datter⁴⁾ og Hylleborg Bertil Jensens⁵⁾«. — Han har sikkert været velkommen, denne Søn, og Sorgen har været stor, da han allerede døde kun »1 Aar 4 Maaneder og 14 Dage gammel«, og blev begravet $\frac{2}{8}$ 1668 om Aftenen.

e) En anden Søn, *Gabriel*, blev døbt $\frac{3}{8}$ 1669 s. S. Faddere: »Gabriel Jacobsen, Abraham Vocter⁶⁾, Ellen Gabriel Jacobsens, Anna Alberth Heluecks⁷⁾ og Ellen Claus Jørgensens«. Ogsaa denne Søn maa være død i en tidlig Alder, eftersom han ikke nævnes i Skiftet efter Faderen.

Men han havde en anden Datter, der »var født $\frac{22}{1}$ 1699 om Søndag Morgen ved 3 Slet og Christnede $\frac{27}{1}$ og kaldet *Maren*. Anne Hans Ribers i Højby bar Barnet, og Rigine Jensdatter, som hafver den hæderlige og vellærde Mand Hr. Holger Nielsen Arctander vice Sognepræst til Nykjøbing og Rørvig, stod hos«. Desuden havde han mindst én Datter til, f. $\frac{19}{4}$ 1702, ogsaa kaldet *Karen*, som senere skal omtales. Arnoldus Hofgaard var gift anden Gang med Marie Isacksdatter, der efter hans Død $\frac{14}{8}$ 1723 ægtede Mons. Morten Krøyer af Jersie.

¹⁾ Dette er rimeligvis den Otto Bille til Bangsbo, hvis Navn findes paa Souverænitetsakten 1661, han (en Søn af Sten Bille til Billeskov) var Amtmand paa Koldinghus 1672 og var en Tid Hofjunker hos Dronning Sophie Amalie. Af Vagtmeldingerne ses, at Otto Bille rejste fra Kjøbenhavn i August 1665, men han kan jo atter have været i Hovedstaden i November. En anden Otto Bille til Billesbølle i Fyn var Søn af Sten Bille til Kjærsgaard, men er iøvrigt meget lidt kendt.

²⁾ Skrev aldrig sit Tilnavn. Hun var en uægte Datter af en adelig von der Wisch, og hendes Mand, Proviantskriver Hans Hansen, var en sønderjydsk Bondeson fra Egnen omkring Løgum Kloster, der efter sin Død fik Tilnavnet »Østen«.

³⁾ Til Holbækgaard, Stovgaard og Alsted i Rougsø Herred, * 1627, † 1676, gift med Berte Skeel. (Alle deres Børn døde som smaa.) Han udmærkede sig under Kjøbenhavns Belejring, blev 1667 udnævnt til Kjøbenhavns Kommandant. Det var under hans Ledelse med en Arbejdsstyrke paa 3000 Mand, at de gamle Volde fik den Skikkelse, som vi have kjendt dem i vore Dage. Niels Rosenkrantz kjendes som en ikke blot udmærket tapper, ja, sand heltemodig dansk Andelsmand, men ogsaa som Haevelser af saadan Rang, at han vandt Udlændinges Reudring for sin Have bag det nu-værende Hotel d'Angleterre, og endelig som en for sin Tid ualmindelig human Mand.

⁴⁾ Antagelig førnævnte Mathias Haszes Datter.

⁵⁾ Han var Medinteressent i det Sukkerværk, der $\frac{19}{2}$ 1657 fik 20 Aars Eneret af Kongen, paa at drive et Sukkerraffinaderi.

⁶⁾ Bekjendt Kunstner.

⁷⁾ Alb. Haelvegh, kgl. Kobberstikker.

f) $\frac{5}{10}$ 1671 døbtes *Anna Beathe* s. S. Faddere: »Ellen Gabriels, Sidtzel Lauritz Eskilds, Catrine Knud Valters, Magister Hans Leth¹⁾, Mathias Melhorn, Johan Nielsen og Frederik Pipping«. Hun maa være død i Aarene omkring 1700. Muligen har hun været gift en kort Tid forinden.

g) Og endelig er *Rachel* døbt s. S. $\frac{2}{11}$ 1677. Faddere: »Anna Søffren Vestesens²⁾ og Marie Hasses³⁾; Mos. Vinterberg, Hans Hop og Christen Beck«. Hun var efter Faderens Død med Moderen i Slagelse i Huset hos Søsteren Kathrine i en 3 Aars Tid, forinden hun blev gift med Chr. Gjerløff.

Disse 5 Søstre overlevede deres Fader og findes deltagende i Skiftet efter ham 1695.

Borgmester Nielsen døde allerede 1692 og blev begravet $\frac{2}{4}$ i Holmens Kirke i Begravelsen Nr. 15. I Kirkebogen anføres meget tydeligt, at han da var 54 Aar gammel, hvorefter han skulde være født 1638, hvilket imidlertid ikke kan være Tilfældet, eftersom han selv skriver i sin Ansøgning til Kongen, at han deltog i Krigen 1644 og da betjente Artilleriet. Notitsen i Kirkebogen er fejl, hvis Skylden saa har været, han maa mindst have været 10 Aar ældre, ja, maaske nærmere henved 20 Aar ældre end dér angivet.

Efter Jørgen Nielsens Død bleve hans efterladte Familie, Karen Gabrielsdatter og hendes ugifte Døtre, ved at bo i Fædrenegaarden i Kongensgade, hvor de endnu bo 1694.

Præsidenten i Borgerretten, Claus Hartvigsen, fik $\frac{2}{8}$ 1694 kgl. Befaling til at skulle bringe Skiftet efter Jørgen Nielsen til Rigtighed efter Loven. Dette Skifte findes nu i Provinsarkivet og er meget stort, eftersom det er efter en privat Mand; men da det er ganske interessant og gammelt, gjengives det her i et ret fyldigt Uddrag.

Skifte efter Jørgen Nielsen, fordum Borgemester i Assens.

(Originalt Skiftetbrev 1695 $\frac{1}{3}$ i Borgrettens Arkiv.
Provinsarkivet i Kjøbenhavn.)

Claus Hartwichson, Præsident i Dend Kongelige Borg Rætt og Slodsfogedt paa Kiøbenhavn's Slott som Sckiftes Forwalter, Giør Witterligt. at Aar 1695 Dend 11. Martij War Jeg med Hoff-Foder-Marschal Hans

¹⁾ Doktor Hans Leth, begravet $\frac{10}{9}$ 1688 i Trinitatis Kirke, og Hustru og Barn $\frac{2}{5}$ 1676.

²⁾ Søren Vestesen var Cancelliforvalter og efter Jørgen Nielsens Død Værge for Karen Gabrielsdatter.

³⁾ Hun maa være Mathias Hasses Hustru, som hed Marie Kohl.

Sach og Rasmusz Brügman Hoffschrifwer, begge Rættens tilforordnede i Borg Rættten, og denne Forretning ofwerwærende som Wurderings Mænd, Desligeste Peder Alexanderszøn Borg Rætsschrifwer forsamlet udi Salig Jørgen Nielsson, forðum Borgemester udi Assens I Fyen, hans Stærfboe, og sidst i boende Huus I Kongens Gade beliggende, Jmidlertid at Efterlefwersken Dend Dyderig og Meget Gudelsckende Matrone Karen Gabriels Daatter, hvis Laugwærge er Welædle Søren Westessen, Kongelig Mayestæts Welbetroede Cancellie Forwalter, deris Ansøgning og begiering Bleff holden Registering og Wurdering saa og Skifte og Deeling ey alleene til Gieldens Afbetaling Mens end og til Richtigkeit Jmellem bemelte Encke og hendes med fornemme Dend Salig Mand tilsammen auflede Børn, Nemlig: En Daatter Ved Naun Catharina Jørgens Daatter, som hafver hafft Salig Jens Ebbeszen, forrige Borgemester J Slagelsze, som war frawærende, Paa hvis Vegne Var tilstæde som Curator Seigneur Ole Lauridtzen her i Staden Boende, Walborg Jørgens Daatter, Er ligeledes Gifft og har Hr. Arnoldus Hofgard Sougne Præst udj Nykiøbing og Rørwig J Aadsherret her J Sædeland, ware begge Nærwærende og tilstæde, Ellen Jørgens Daatter paa 30te Aar, hendes Curator bemelte Seigneur Ole Larssen, Anna Beathe Jørgens Daatter paa 24de Aar, hendes Curator, Edle og Mandhaffte Schweder Christenssen, Vnder-Thøymester paa det Kongelige Thøyhuus, og Rachel Jørgens Daatter paa Attende Aar, hvis Formynder Er Seigneur Jacob Nielsen, Kongelig Mayestæts Thøyhuusschrifwer; hvor da bleff forrewist, forretted og afhandlet som efterfølgende forklarar.

Eyendome.

Gaarden, Den Salige Mand I Boede og afdøde, I Kongens Gade beliggende, Er af Kongelig Mayestæts Biugmester, Edle Hans Stenwinckel, Desligeste Christopher Brüchner, Timmermester, og Niels Jacobszen, Muremester, efter Jtzige tids tilstand Taxeret og Wurderet for .. 1150 Rdl. » Mk. » Sk.

Hvorom deris Skriftlig forfattede Wurderings forretning af dato 2den october 1693 widere Jndeholder og forklarar.

De Fire Boliger udi Hillerøed wed Friderichsborg, Er dend 8de Marty sidst afviget ligeledes efter denne tids tilstand af Fire Mænd og Borgere der paa Stæden Taxeret og Wurderet for 176 Slettedaler gjør Rdr. 117 — 2 — » —

Summa Huuse og Eyendomme... 1267 Rdl. 2 Mk. » Sk.

Arbeidet Guld og Søloff.

En Portugaleus, henges udj een liden Guld Kiede, æstimeret for..... 26 Rdl. 3 Mk. » Sk.

Hvilcken dette Stærfboe har i Pandt for 22 Rdl. med Ungefehr 16 Aars Resterende Renter, wides icke, hvo samme Pandt er tilhørende.

En Contrafey Jndfatted J Guld 7 — » — » —
 En Hofwedt Wands Fläche aff Guld med Granater 9 — » — » —
 2de Zignete Ringe af Guld..... 4 — » — » —
 3de Guld Erne Knappe 4 — » — » —
 Ett Guld Salvator 1 — 3 — » —

Forgylt Sølf.

En Een-Hjørnet Kande med Forgylt Foed, Hanch og Laag saa og Ju Beggere, weiger 49 Lod à 3 Mk. 2 Sk.....	25	Rdl.	3	Mk.	2	Sk.
1 Forgylt Pocal. — 26 $\frac{3}{4}$ Lod à 3 Mk. 2 Sk.....	13	—	5	—	9 $\frac{1}{2}$	—
1 Mindre dito. — 15 Lod à 3 Mk.....	7	—	3	—	—	—
1 Kalck og Disch. — 28 Lod à 3 Mk.....	14	—	—	—	—	—

Hvidt Sølf.

En Stor Kande, weiger — 92 Lod 2 $\frac{1}{2}$ qvintin à 2 Mk. 14 Sk.....	44	—	2	—	5	—
1 Dito — 96 Lod 2 qvintin à 2 Mk. 14 Sk.....	46	—	1	—	7	—
1 Dito — 95 Lod 2 qvintin à 2 Mk. 14 Sk.....	45	—	4	—	9	—
1 Kaalschaals Kruscken weiger 97 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Mk. 14 Sk.....	46	—	4	—	5	—
1 Contrafey Jndfatted udi Sølf — 1 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 $\frac{3}{4}$ Mk.....	—	—	4	—	2	—
Summa Arbeidet Guld og Sølf...	529	Rdl.	2	Mk.	7 $\frac{1}{2}$	Sk.

Uhrwercker.

Ett Lidet Rund Sølf Uhr med Glas for.....	8	Rdl.	—	Mk.	—	Sk.
Ett Stort Werch med Lod og Skifwe.....	5	—	2	—	—	—
Ett Henge Werch med Perpendicular.....	4	—	4	—	—	—
Summa Uhrwercher...	18	Rdl.	—	Mk.	—	Sk.

Schilderier og Billeder.

Salig Gabriel Jacobszens Contrafey med en oval Ramme.....	8	Rdl.	—	Mk.	—	Sk.
1 Mindre Dito med Glasz fore.....	1	—	—	—	—	—
Summa Schilderier og Billeder...	47	Rdl.	—	Mk.	—	Sk.

Træwahre.

I Dend Nye Stue, I Dend Daglig Stue, Sengecameret, Paa Sahlen, Paa Borgemesters Cammer, Paa det Lille Cammer, Paa Paatte Cammeret.....	109	Rdl.	2	Mk.	4	Sk.
--	-----	------	---	-----	---	-----

Linklæder.

Daniarch og Dreyels Duge.....	25	Rdl.	3	Mk.	8	Sk.
Dreiels Handklæder.....	8	—	—	—	8	—
Damasckes Duge.....	21	—	—	—	—	—
Damasckes Handklæder.....	7	—	2	—	8	—
Hørgarns Lagen.....	48	—	4	—	—	—
Udj Ett Skrin Paa Sl. Moders Cammer. Pudeswor.....	15	—	2	—	—	—
Blorgarns Lagen udi dend Sorte Kiste.....	10	—	3	—	—	—
Servetten.....	9	—	—	—	4	—
Silcke Syed Duge og Handklæder.....	7	—	3	—	—	—
Bencke Klæder, Senge, Gardiner og Hønder... ..	68	—	2	—	—	—
Senge Klæder. Under og overdyner.....	91	—	1	—	8	—
Hoffwed Dyner.....	22	—	4	—	14	—
Vlmerdugs Hofvedpuder.....	23	—	4	—	—	—

Herforuden Er en deel Løsøre af adtskillig Slags, som Samptlig Arfwinger har Vedtaget at lade forhandle paa Auction, hvorfore og med Auctionen er begyndt den 14. Augusti 1693 og endet den 19. Dito nest efter, hvilket efter Auctions Cathalogus og Contra Bogens widere udwiisning er blefwen Soldt for Reede Penge 630 Rdl. 5 Mk. 10 Sk.

Summarum

Offwersckrefne Boens Formue Er = **3297 Rixdaler 8 Sk.**

Tilstaaende Geld.

Salig Borgemester Jens Ebbeszen J Slagelsze er sckylldig efter 2de sine Vdgifne obligationer, dend Første af dato 11te Junij 1690 paa Capital	200 Rdl.		
Dend Anden af dato 24de Augusti 1691 paa Capital	200 —		
Af forskrefne 2de Capitaler = 400 Rdl. resterer Rentte fra dend 11. October 1694 til den 11. Martij sidst afvig, som er 5 Maaneder	10 —		
		410 Rdl.	» Mk.
Welbyrdige Johan Finche Er og sckylldig efter udgifne obligation og Pandte forskrifning Dateret Trundhiem den 20. August 1690 Med een derpaa Erhverfwede Landstjngs Dom af Dato 19de October 1692 Saa og derpaa Erholte Høyeste Rættes Domb af dato 8. Junij 1694: Capital Rentte og omkaastning udi alt.....	732 —	»	—
Frandt Westerman Er ligeledes sckylldig, som hand paa forrige Hoff Præsident Niels Simenszens Vegne har antaget at betale, Nemlig.....	20 —	»	—
Forrige Hoff Edle Præsident Niels Simonszen Er ogsaa sckylldig efter Tvende hans udgifne obligationer, Capital med resterende Rentte till dend 11. Junij først-kommende	1538 —	2 —	

Summa

offwer Forschrefne tilstaaende Geld Er = **2700 Rixdaler 2 Mk.**

Summa Summarum

ofver ald forskrefne Boens Formue, Bestaaende udi Huusze og Eyendom, samt Arbeidet Guld og Sølf, Jtem Løsøre Solt og V-soldt saa og Tilstaaende geld Er Penge = **5997 Rdl. 2 Mk. 8 Sk.**

Her Jmod Angafwes Efttersckrefne Bort sckylldige Geld [til 21 forskjellige, som navngives], ialt 985 Rdl. 5 Mk. 9 Sk.

Anno 1695 Dend 19de Martij ware wi Atter forsamlet udi forbemelte Salig Borgemester Jørgen Nielsens Stærfboe for at giøre en Endelighed med denne Skifftes Forhandling; hvor da af Hr. Arnoldus Hofgaard bleff fremlagt En Specification, paa hvis Salig Borgemester Jens Ebbeszens Kiereste Catharine Jørgens Daatter schal have bekommet til Bryllups Medgift, hvilcken blef oplæst og med sin paaschrift melder fra ord til ord, som følger.

Specification og Fortegnelse

Paa hvis som Borgemester Jens Ebbeszens Kiereste Catharina Jørgens Daatter, Voris Kiere Søster, haver bekommet til Bryllups Medgift og er paa hendes udflyning og deslige bekaastet, nemlig:

En Stor forgylt Kande, som vores Forældre gaf hende paa hendes Bryllups dag, hvilcken weiede 104 Lod à 4 Mk.	69 Rdl.	» Mk.
1 Porcelins Krusz med Sølf Laag	6	» —
Ett Christentøy som Kaastede	46	» —
En Forgylt Ramme	3	» —
Ett Stort Contrafey om opstandelszen at have J en Begravelsze	5	» —
1 Post Wogen	20	» —
Hæste Tøy dertil	3	— 2 —
Summa ...	152 Rdl.	4 Mk.

Saasom voris Forældre Borgemester Salig Jørgen Nielzen, voris for dum Kiere Fader og Voris Kiere Moder Karen Gabriels Daatter haver af Forælderlig Kierlighed giwet voris Kiere Søster Catharina, Salig Borgemester Jens Ebbeszens, ofverschrefne 152 Rdl. 4 Mk. til Bryllups Medgift og udflyning, Prøtesteris nu derudofwer paa Skifftet, at vi underschrefne Fire Systre maa lige saa nyde hver forlodz udaf boet 152 Rdl. 4 Mk. efter Louen og Bogstafwene, førend Boetz Midler udeelis til Moder og Sydsckende, heldst efterdi Voris Bestefader, Salig Gabriel Jacobsen, hafwer gifwet Catharine sammetid een stor deel, som kand bewiises, om fornødenhed det udfordrede, som nu paa Skifftet Røris intet om, hvilket af Welædle Hr. Præsidenten og Skifftes Forwalteren Claus Hartwichsøn begierer wi Vnderschrefne.

Kiøbenhafn den 19. Marti 1695.

Arnoldus Hoffgard paa sin Hustrøis, Walborg Jørgens Daatters, Vegne.

Ellen Jørgens Daatter. Anna Beatte Jørgens Daatter.

Rachel Jørgens Daatter.

Fremlagt og Læst paa Skifftestædet efter afgangne Borgemester Salig Jørgen Nielszen Dend 19. Marti 1695.

Seigneur Ole Lauridtzen som Curator paa Forbemelte Catharine, Salig Borgemester Jens Ebbeszens,¹⁾ Vegne begierede heraf Copie, hinde at tilskicke, widere at fornemme hindes Swar og Prætentioner herimod, som hand beløfwede wed Posten om Aatte Dages forløb at skulle Jndkomme. Hr. Arnoldus paa egen og tilstæde wærende Arfwingers Vegne Vndergaf sig Rættten og begierede at Skiffted maate føris til ende, saasom ded paa nogle Aars tid er blefwen opholden, heldst efterdi Seigneur Ole Larssen af forbemelte Catharina, Salig Borgemester Jens Ebbeszens, er gifven Fuldmagt paa hendes Vegne at have opsiun med Skifftedt-Forretningen og giøre og lade, som hun sielf war tilstæde.

Seigneur Ole Larssen Herimod Swarede, at denne opschrift bestaar udi een deel Forøringer og Jngen Bryllups udflyning, Jcke desmindre Erbød hand sig for ey lenger at opholde Skifftet at wille Jndføre igien J boed af de Prætenderende 152 Rdl. 4 Mk. — 100 Rdl. Formodede, at Rættten skulle finde det billig, J henseende at hendes Sødskende nu paa trej Aars tid haver nøt Kost og Klæder af Fælles Boe, hvorimod hun ingen refusion begierer.

Hr. Arnoldus herimod Swarede, at hans Kiereste Jmidlertid ingen Klæder bekommet haver, og undergaf sig Rættens Kiendelse og begierede, at de andre Curatorer maatte sware og Tahle paa deres Myndlingers Vegne.

De andre Curatores undergaf sig J ligemaade Rættens Kiendelse.

¹⁾ Han maa være død i Begyndelsen af Aaret 1695, thi i Kæmnerregnskabet for Slagelse 1694 $\frac{1}{11}$ —1695 $\frac{1}{11}$ omtales J. Ebbesen som levende.

Hvorpaa Rætten gaf til Afsckeed.

Effterdi her Thvistes om 152 Rdl. 4 Mk., som Prætenderis af Catharine Jørgens Daatter, som hun schal have bekommet, da hun er kommen J Ægtesckab med Borgemester Jens Ebbeszen J Slagelse, og Ole Larssen paa forskrefne Catharine Jørgens Daatters Vegne, Erbyder sig af samme Prætention at gaat gjøre hendes Søstere og Medarfvinger 100 Rixdaler, effterdi Moderen Jngen Paastand herom hafwer, Da J Henseende at di Prætenderende 152 Rdr. 4 Mk. bestaar alleene udi nogle Særdeelis Foræringer, som hinde schal være gifwen og icke i nogen Bryllups Vdflyning, ey heller findes der paa Faderens opschrift, som Lowen befaller, Saa er og billigen at Considerere, at Catharina Jørgens Daatter haver Jmod hendes Sødshendes Fortæring af Fælles Boe med Kaast og Vnderholdning J Trei Aar, ey nød Jevnt, Effter hvilken beschaffenhed Ole Larssens Erbydelse aff Rætten finder bifald og bør Catharine Jørgens Daatter di Erbejdende Jtt Hundrede Rixdaller Jgien at føre Jnd i Boen og dermed forholdes efter Lowen.

Naar Forhen Indførte Bortschyldige Geld fra Boens Formue afdrages, Bliver til Deeling 5011 Rdl. 2 Mk. 15 Sk. Hvoraf Moderen Tilkommer Dend Halfwe part — 2505 Rdl. 4 Mk. 7½ Sk.

Dend Anden Halfwe part Deeles udi Fem Søsterlodder og kommer paa En Hver Lod 501 Rdl 14¾ Sk.

Hvortil Er Vdlagt, som Effterfølgende forklarer:

Først til Geldens afbetalling (foruden di udi Huuszed Prioriterede 452 Rdr. 5 Mk., som di Fattige udi Vor Frue Kircke Sogen derudi fremdeelis til forsichring Beholder effter Pandte forskrifningens Jndhold, Jndtil dend Fordring med Reede Penge eller anden fornøylighed worder Contentered, hafver Encken Erklæred sig at wil betalle alle Creditorerne af di Jndkomne Reede Penge for ded Auctionerede Gods, saa vit herudi er angifwed og opført, Efftersom ingen Nærwærende af Geldenerne war tilstæde, som af Rættens Middel anden fornøylsæ war begierede, Mens Encken wil derudinden holde hines Med Arfwinger Krafwelsøs Saavelson Skiffeds Forwalteren uden skade i alle maader.

Hvorpaa Da Lodderne til Een hvers tilfaldene Arfweparts fyllest giørelsæ, saaledes som effter følger, aff Boens øffrige Middel bleff udlagt, efftersom Moderen med hendes Børn allerede forhen Jmellem sig sielff Jndbyrdes hafde ofverlagt, hvad en hver aff Døtterne som alle ere fuldwoxen kunde have fornøden i fremtiden at sette Boe med, og derfor effter Lowens anledning Pagina 531 articul 20 Er for en hver aff dennem Jnde beholden, som di haver begiered paa deris Lod at vdlegges, som følger:

Moderen Karen Salig Borgemester Jørgen Nielszens tilkommer dend halve Boen Lod, som er 2505 Rdl. 4 Mk. 7½ Sk.

Dertil er hende effterschrefne Udlagt, Nemlig:

Først beholder hun J Gaarden, hun sielf Beboer,	
Nest effter de Fattige udi Vor Frue Kirckesogen,	
som der udi er Prioriteret for Capital og Rentte	
— 452 Rdl. 5 Mk., Dend øffrige rest, som er effter	
Wurderingen	697 Rdl. 2 Mk. » Sk.
Aff de Reede Penge for ded Auctionerede Godz,	
som blifver I behold, naar dend Bortschyldige	
gield deraf betalt er, annammer hun resten	
som sielf i Hænde hafver, Nemlig	97 — 5 — » —

Guld og Sølf.

En Portugaleus	26 Rdl. 3 Mk. » Sk.
1 Contrafey, Jndfatted i Guld	7 — » — » —

1 Hofwed Vands Flasche af Guld	9 Rdl. 3 Mk. 3 Sk.
2de Zignet Ringe af Guld.....	4 — 3 — —
1 Guld Salvator	1 — 3 — —
Atskilligt Smaat Sølf.....	10 — 3 — 4 —
1 Eenhjørnet Sølf Kande med Forgyldt Foed, Hanch og Laag, saa og Jtt beggere weiger 49 Lod à 3 Mk. 2 Sk.....	25 — 3 — 2 —
1 Lidet Pocal wog 15 Lod à 3 Mk.....	7 — 3 — —
En Sølf Kande, weiger 20½ Lod	10 — 1 — 8 —
4 Smaa Flascher af Sølf J ett Flaschefoer weiger 13 Lod	6 — 3 — —
6 Sølfsckeer weiger 20 Lod.....	9 — 1 — —
1 Liden Acqavit sckaal af Perlemor med Sølf paa 3 Lod.....	1 — 3 — —
Summa Sølf...	118 Rdl. 5 Mk. 14 Sk.

Vdi Dend Tilstaaende Geld tilkom-
mer hende hos Welbyrdig Johan

Finche	366 Rdl. 3 Mk.
Frantz Westerman	20 — —
Forrige Hoff Præsident Niels Si- monszen	769 -- 1 — 1155 Rdl. 1 Mk. 3 Sk.
Summarum...	2505 Rdl. 4 Mk. 7½ Sk.

Catharina Salig Borgemester Jens Ebbesøns til- kommer paa hines Lod	501 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid
Af de 100 Rdr., som hun Sielf Stærfboed Jndfører	20 — — —
	521 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid

Walborg Jørgens Daaters Lod Er	501 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid
Aff de 100 Rdl., som hines Søster Catharina her i Stærfboed Jndlewerer	20 — — —
	521 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid

Ellen Jørgens Daatter tilkommer paa sin Lod... 501 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid	
Af de 100 Rdl., som hines Søster Catharine J boed Jndfører	20 — — —
	521 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid

Anna Beathe Jørgens Daatters Lod Er	501 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid
Aff de 100 Rdl., hines Søster Catharine J boed Jndfører.....	20 — — —
	221 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid

Rachel Jørgens Daatter Tilkommer paa sin Lod 501 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid	
Af de 100 Rdl., som hendes Søster Catharine heri Stærfboet Jndfører	20 — — —
	521 Rdl. 14 Sk. 3¾ Hvid

Der til er hende Vdlagt:

Sølf.

En Sølf Kande weiger 95½ Lod à 2 Mk. 14 Sk. ...	45 Rdl. 4 Mk. 9 Sk.
1 Sølf Begger, 4½ Lod à 2 Mk. 14 Sk.	2 — — 15 —
1 Sølf Fad, 18½ Lod à 2 Mk. 14 Sk.	8 — 5 — 3 —
2 Smør Bricker, 12½ Lod à 2 Mk. 12 Sk.	5 — 4 — 6 —

1 Serpentins Kande med Sølf paa, wog 25 $\frac{3}{4}$ Lod à 2 Mk. 12 Sk.....	11 Rdl. 4 Mk. 13 Sk.
1 Skee med Langschafft, 5 Lod 1 $\frac{1}{2}$ qvintin à 2 Mk. 12 Sk.....	2 — 2 — 12 $\frac{1}{2}$ —
12 Skeer wog 36 Lod à 2 Mk. 14 Sk.....	17 — 1 — 8 —
1 Sølf Bodicke, 2 Lod $\frac{1}{2}$ qvintin à 2 Mk. 12 Sk.....	1 — , — 8 $\frac{1}{2}$ —
1 Brille Huusz, 4 Lod à 2 Mk. 12 Sk.....	1 — 5 — , —
1 Contrafey udi Sølf, 1 $\frac{1}{2}$ Lod à 2 Mk. 12 Sk.....	, — 4 — 2 —
1 Pærlemorsz Dricke Kar, wog 10 $\frac{1}{4}$ Lod à 2 Mk. 14 Sk.....	4 — 5 — 7 $\frac{1}{2}$ —
Summa...	102 Rdl. 3 Mk. 4 $\frac{1}{2}$ Sk.
Vdi de Fire Waaninger udi Hillerød.....	29 Rdl. 2 Mk. , Sk.
Vdi Welbyrdige Johan Finches obligation.....	91 — 3 — , —
Hos hendes Søster Catharina, som hendes Salig Mand her til Stærfoed blifver schyldig.....	32 — 1 — 3 $\frac{1}{2}$ —
Noch som bcmelte Catharina er tilfunden her i Stærfoed at Jndføre.....	20 — , — , —
Af de 1538 $\frac{1}{2}$ Rdl., som forige Hof Præsident her til Stærfoet blifver schyldig.....	153 — 5 — , —
	326 Rdl. 5 Mk. 3 $\frac{1}{2}$ Sk.
Summarum 521 Rdl. 14 Sk. 3 $\frac{3}{8}$ Hvid.	

Med hvilcke Lodder, di wedkommende saaledes effter Boens Tilstand En hver for sig er blefwen fornøyet og bekommet fyllest Vdlæg. for saawit di effter denne Skiffets Forhandling Arfwelig er tilfalden, Hvor wed er blefwen forafskediged, at effterdi de Tre Døttre ere alle af dend Alder, at formodes kand di snart komme I Mands Wæрге og derfor ickc sielf gierne will undwære ded, som di Behøfwer at sette Boe med, di och der foruden ickc wil wære deris forresatte Curatorer til nogen Last, Mens forregifwer Allerunderdanigst at will anholde at erlange Hans Kongelig Mayestæts Allernaadigste tilladelse, at ded Lidet, som dennem nu tilfalden er, at blifwe som Fuldmyndige sielf Raadig, Saa Lader Skiffets Forwalteren under Formyndernis tilsiufn ded der wed beroe, og alleeniste paa sit Embeds Vegne Erindrer, at Formynderne Jachttager, hvis dennem effter Loven herudinden at observere Vedkommer, Lige som di ded sielf achter ansvarlig at wære.

Endelig Bleff Af Skiffets Forwalteren Encken med hendes Laugwæрге saavel som Arfwingerne med deris Formynderne samtlig tilspurt, om di wiste noged widere, som Stærfoed war tilhørende og nu burde J mellem dennem at komme til Skiffte og Deeling, di ded da nu wille fremsige og forklare, saa og om di sig ellers noged ofver denne Forretning wiste at beswæрге, saa skulle endnu derudi blifve Midled, hvis Ræt og forswarligd kunde Eragtes.

Til ded Første blef Swared, at di ey widere war bewist, end som allerede angifwen og udi Pennen forfatted er, vden alleeniste Thvende Befrafwelse Stæder udi Holmens Holmens Kircke, udi Hvilcke Encken og samptlig Arfwinger blifwer Lodtagen uden widere Skiffte og deeling.

Forretningen Angaaende saa hafde de sid J Jngen maader ofwer dend at beswæрге, Thi med Lodderne ware di vel tilfrids, og saavit en hver udi dend Tilstaende giæld var Jntressered og Lodtagen, wille di Jndbyrdes foreene sig om og Med forderligste til Fellids gaun og beste føre ded til Richtigkeit i og Jmod Renten. J ded øfrige Anlofwede Modere[n], Karen Gabriels Daatter, at hun wil Af Moderlig bewaagenhed fremdeelis beholde Døtterne, som ere V-forsiufned, hos sig, Jndtil di effter Guds forsiufn kand komme J Mands Væрге eller J andre maader kand wide deris Løcke, og Midlertid forsee dennem til Nødtørfthighed effter hindes Effne, om di dermed vil tage til Tacke og wære benøyed.

Hvorpaa da dette Skifte med Sædvanlig Haandstrækning J Venligste maade er Sluttet og foreeniget. Til Stadfæstelse under Woris Zigneter og egen Hændig underschrift.

Actum Schiftestædet udi Kiøbenhafn utsupra.

Clausz Harttwichszen¹⁾, Hans Sach. R. Brügmann.
manu propria.

P. Alexanderson, Karen Salig Jørgen Niensens.
Borgrettschrifver.

Som Curator paa Catharine og Ellen Jørgens Datters Wegne
Oluff Lauridsøn,
manu propria.

Paa sin Kierestes Valborg Jørgens Daatters underschrifuer
Arnoldus Hofgaard.

Som Laugverge for Karen Salig Borgemester Jørgen Niensens underskriver
Søren Vesteszen²⁾,
manu propria.

Paa Myndlings weigne Nemblich Anna Beata underschrfuis som
Corator Schweder Christenszøn.

Mærkeligt nok findes hverken Rachels eller hendes Kurators Underskrift paa dette Skifte.

Et gammelt Ord siger: »Man laaner sin Ven og kræver sin Fjende«. At dette kan komme til at passe tildels, fik Rachel Jørgensdatter at mærke, oven i Kjøbet fra sin egen Søster.

Rachel laante 1. Aug. 1697 Kathrine Jens Ebbesens i Slagelse 99 Rdl., for hvilke hun udstedte en Obligation til Rachel af samme Dato. (Rachel erklærer nogle Aar senere at have faaet disse Penge for solgte Sølvgenstande og andet, hun og Søsteren delte, og som ikke kom Pengearven ved.) Imidlertid bliver Moderen mere svagelig og falder hen i Melankoli og Sindssygdом og bliver gjort umyndig 1699, bliver derefter $\frac{1}{2}$ 1699 henvlyttet til den ene Svigersøn Peder Stubbe i Slagelse, og Aaret efter bliver hun flyttet til Datteren Cathrine, som skulde nyde 100 Rdlr. om Aaret for at have Moderen hos sig. Cathrine overtalte saa Søsteren Rachel til at tage med for at pleje og passe Moderen og tillige hjælpe med alt i Huset. Rachel skulde hverken have eller give noget for sit Ophold.

»Mikkelsdag 1702« tager Rachel Jørgensdatter med Christian Gierløff til Kjøbenhavn for at holde Bryllup, og nogen Tid efter faar Gierløff den Formening, at Rachel ikke har faaet sin Arv som de andre Søsken. Derfor sagsøger Gierløff den paa Skiftet efter Jørgen Nielsen indførte Formynder for Rachel, Sr. Jacob Nielsen, men han godtgjør ved Arsenal-Retten, at han aldeles intet har haft med denne Sag at gjøre. Saa sagsøger Gierløff

¹⁾ Begravet 1707 $\frac{29}{4}$ i Holmens Kirke.

²⁾ Begravet 1712 $\frac{15}{2}$ i Holmens Kirke.

Claus Hartvigsen som Skifteforvalter over Boet, og da Røtten finder, at han ej har været saa »forsiuilig« og paalidelig, som en Skifteforvalter bør være, vinder Gierløff Sagen, først ved Borgerretten $\frac{1}{2}$ 1704, dernæst ved Højesteret $\frac{2}{4}$ 1706, og Claus Hartvigsen dømmes til at betale Gierløff 367 Rdl. 1 Mk. 24 Sk.

Imidlertid er der nu rodet saa meget op i disse Pengesager, at det giver Anledning til en ny Proces mellem Gierløff og Mdm. Cathrine Jens Ebbesens i Slagelse.

Gierløff har transporteret den af Cathrine Jens Ebbesens udstedte Obligation til Assistenthus-Forvalter Sr. Diderik Klevenau, antagelig for at omsætte den i Penge, i hvilken Anledning der opstaar en lang og meget indviklet Retstrætte, som, da den har givet Anledning til, at alle disse gamle personalhistoriske Sager ere komne frem, skal anføres her i meget sammentrængt Uddrag.

I Kjøbenhavns Magistrats Domsprotokol for 1710 findes Sagen optaget. Den begyndte $\frac{7}{11}$ 1709, da Madam Cathrine afgangne Jens Ebbesens i Slagelse afkræver Gierløff 182 Rdl. for Kost, Kammer og Opvartning for hans »Kjæreste« i $3\frac{1}{2}$ Aar à 1 Rdl. ugentlig. Gierløff gjør her overfor gjældende, at hans Kjæreste da var umyndig og var hos Søsteren meget mod sin Villie og uden sin Formynders Samtykke, og at hun var der med sin Moder Karen Gabrielsdatter, som paa den Tid »var geraadet udi saadan Svaghedstilstand«, at hun ikke kunde være ude mellem andre Mennesker. Et andet Sted kaldes Moderens Svaghed Tungsindighed, et tredie Melankoli.

Men Gierløff kan ikke bevise mod Cathrines Benægtelse, at der var lovet Rachel frit Ophold hos hende, og han dømmes til at betale de 182 Rdl.

Gierløff har imidlertid 3 Kontraposter overfor Mdm. Cathrine. Den første er paa 20 Rdl., et Slags Salær, fordi Gierløff har indkrævet en Fordring hos en Laanly Andersen i Jylland for Mdm. Cathrine. Hun fremlægger nu Bevis for, at Sagen er helt i Orden. Den Post afvises. Den anden er paa 9 Rdl. Cathrine har en Gang laant 13 Rdl. af Rachel, men senere betalt de 4 tilbage; men Rachel har intet Bevis for de 9 Rdl., og denne Post afvises ogsaa. Den tredie er paa 37 Rdl. 4 Mk. for et Ophold af 28 Uger, som to af Mdm. Cathrines Sønner har haft hos Gierløff, hvor de har haft »Logemente, Tvæt og Spisning«. Cathrine gjør gjældende, at Sønnerne *da vare myndige*

— noget Tidspunkt nævnes ikke —, og at de følgelig maa staa inde for Betalingen. Hun producerer ogsaa en Erklæring fra disse af 2³ 1708, at de ville betale, naar Gierløff vil sende dem Regning; men han beviser, at Cathrine ved Brev selv har ordnet Sagen for Sønerne og selv vil betale. Denne Post godkjendes, og de 37 Rdl. fradrages de 182, saa Gierløff skal betale 145 Rdl.

Byfogden afsiger denne Dom 1⁴ 1709, og Gierløff optager igjen Sagen 2¹ og tilbyder med egen og Hustrus Ed at ville bekræfte, at Sagen er gaaet til som følger:

Da Karen Gabrielsdatter er bleven Enke, vil hun tinge sig i Kost, men af »moderlig Bevaagenhed« vil hun beholde sin da umyndige Datter Rachel hos sig, »indtil hun kan komme i Mands Værg«, og fremlægger flere Erklæringer fra andre til Bevis for, at Sagen forholder sig, som af ham fremført.

Kjbhfn. d. 11. Decbr. Anno 1709.

For det tredie et Skiftebrev forfattet af Borgerrettens Middeld d. 11. Martz Anno 1695 efter afgl. Jørgen Nielsens forrige Borgmester udi Assens i Fyen, hvoraf Christian Gierløf loed oplæse efterskrevne. I det øfrige og imod Renten Anlovede Moderen Karen Gabrielsdaatter, at hun vil af Moderlig Bevaagenhed fremdeles beholde Døttrene, som ere uforsyfnede hos sig, indtil de efter Guds Forsyn kand komme i Mands Værg, eller i anden Maade kand vide deres Løche og medlertid forsee dem til Nødtørfthighed efter hendes Efne, om de der med vil tage til Tache og være benoid.

For det ferede tvende Attester Een efter Anden lydende som følger. — Saasom Sr. Christian Gierløf haver væren min sandfærdige Attest begierende angaaende hvis Løfter Cathrine sl. Borgme. Jens Ebbesen af Slagelse gjorde sin Søster Rachel Jørgensdaatter herudi Kjøbenhavn, førend han vilde følges med hende herfra til Slagelse, da er herom min sandfærdige Beretning saaledes. — At Anno 1699 i Febr. da Cathrine Sl. Jens Ebbesen og Peder Stubbe efter dend *Kongl. Befaling* forfløttede deres Moder, Karen Sl. Borgmester Jørgen Nielsens, som var falden i Melancholi og Svaghed herfra til Slagelse var jeg og min Sl. Koene Giedske Nielsdaatter medlertid derovre værende, saasom min Sl. Koene var noget i Fryndskab¹⁾ med dem og da iblant andet hørte vi, at bem. Cathrine Jens Ebbesen belovede sin Søster Rachel Jørgensdaatter, som nu er Christian Gierløfs Kierreste, førend hun tog hende med sig til Slagelse, at hun maatte være hos hende og nyde fri Kost, indtil hun kunde blive forset uden Ringeste Skillings Betaling, derfor i sin Tid at fordre, men hvad Klæder Rachel Jørgensdaatter medlertid sled skulde hun selver forskaffe sig hvilket saaledes udi min og min Sl. Hustrues overværelse i Sandhed er Passeret, saa sandt Gud skal hjælpe mig og Hands hellige Ord og videre Corporlig Vil gestændig være, naar paaeskes til Bekræftelse under min egen Haand.

K. hafn d. 28. Febr. 1710.

Johan Lauredsen.

Testeres herved af mig underskrefne at for ungefæhr tre Aar siden kom jeg med Fru Bielche, som ieg da tiente, igennem Slagelse og da

¹⁾ Giedske Nielsdatter er formodentlig en Søster til Jørgen Nielsen.

besøgte Madme Sl. Jens Ebbesens samme Tid og iblandt anden Tale kom i snach om hendes Søster Rachel Jørgensdaatter som har Christian Gierløf til Egte hvad Rachel Jørgensdaatter hafde gived hende for det hun var hos hende, hvortil Mdm. Ebbesens svarede mig, at hun ingen Betaling derfor hafde begieret iche heller bekommet. Hvilket er saaledes som erd Passeret, saa sandt Gud skal hielpe mig og hands hellige Ord og videre Corporlig vil aflegge naar forlanges. Til Bekræftelse under min Haand.

Khfn. dend 13de Marty 1710.

Cathrine Christensdaatter.¹⁾

Dette synes at hjælpe, idet Mdm. Cathrines Krav nu afvises med den Motivering, at *hvis* hun har retmæssig Krav paa Penge for Rachels Ophold, saa maa hun sagsøge Moderens Bo derfor i Henhold til hendes Erklæring af 1695.

Under Processen erklærer Gierløff, »at han mange Gange har tilbudt og endnu i denne dyre Tid (1710) *fremdeles tilbyder* at ville modtage vor gamle Moder, som er en syg, sengeliggende og skrøbelig gammel Kone, for de 100 Rdl. aarlig, som Mdm. Ebbesen oppehærer«.

I et andet af Gierløffs Indlæg forekommer følgende Bemærkning: ». . . ellers lader min gode Svoger Peder Andersen Stubbe og hans Hustru noch see, hvad Affektion, de haver haft for min Hustrue og hendes *afdøde* Søster Anna Beathe . . .« Et andet Sted beklager Rachel sig over »de Ord, de har lagt i min afdøde Søster Anna Beathes Mund, og som hun aldrig kan have sagt«.

Eftersom disse Sager lakker mod Enden, begynder en tredie, som anlægges af Claus Hartvigsens²⁾ Arvinger, der paastaar, at Gierløff in natura *har faaet* den Arv, han har søgt Claus Hartvigsen for, og af ham faaet Pengene. De mener at kunne godtgjøre, at Gierløff og Rachel, da de tog »til *Kjøbenhavn*« for at holde Bryllup, tog med en Del Møbler, som de i deres Bo »indførte«, og der omtales mange Ting, som Sengklæder osv.; men Gierløff paastaar, ikke at have faaet disse Sager, og ingen véd, hvor de ere at finde. Et Sted omtales dog en Elfenbens-Skaal paa Sølvfod og et Sølvfad som staaende i deres Hjem.

Et Indlæg fra Gierløff giver nogenlunde Begreb om Sagen:

Da ieg var Kommen udi Egttestand med min Hustrue Rachel Jørgensdaatter befandt ieg af det Skiftebrev efter hendes Sl. Fader Jørgen Nielsen fordum borgmester udi Assens, at hende udi fæderne arv var tilfalden 527 Rdl. 14 Sk. for hvilken hendes fæderne arv som min hustrue

¹⁾ Hun er maaske en Søster til Schweder Christensen, som var Laugværge for Karen Gabrielsdatter.

²⁾ Margrethe, Claus Hartvigsens, blev begravet ³/₄ 1704 i Holmens Kirke.

ingen beskeed vidste om, hvor det meeste deraf var henkommen eig maatte for Arsenal Retten søge Tøyhuus Skrifveren Sr. Jacob Nielsen som udy Skiftebrevet var indskreven for formynder, men som han beviiste sig ey at hafve været paa Skiftet eller pligtig til noget formynderskab at antage blef hand frikiendt hvorfore ieg da maatte søge forige Borgrettens Præsident Sal. Claus Hartvigsen, som efter Kongl. Befaling af 20. Juny 1694 skulde bringe Skiftet efter min hustrues Sl. Fader til rigtighed og efter Loven og indstefne ham for Borgretten hvor han ved Contra Stefning hafde indstefnet baade mig og min hustrue udy for at lade beviese det samme som her nu søges Nemblig at min Hustrue skulde self hafve oppebaaret af hendes fæderne arf det som hand da søgtes for og siden har maattet betale som kand sees af Borgrettens afsigt? indført udi det her hos under Litra A i rettelagde Slagelse Bytings Vidne pag. 55 til 73 det samme er og af Hartvigsen paa-staaed udy Hoffretten og eig og min hustrue der, forelagt at møde i egne Persohner og Svare paa Hartvigsens Spørsmåaller som hand der Skriffligt hafde indgived Hvor min hustrue og mødte og besvarede ovenmelte Spørsmåal som er om det self samme som eig nu søges for som kand erfahres af dend her hos under Litra B Producere Extract af Hoff Rættens Protocol hvormed ofver baade Borge Rætten og Hoff Rætten har været udy de ? at min hustrue maa hafve annammet eller Vest hvor det Løsøre af hendes Arf har været som Hartvigsen da søgtes for Vide Hoff Rætt Dommen udy Tingsvidnet ? Litra A pag. 52 og Borg Rættens Dom i bidem pag. 70—77 insigneret. Icke des mindre er dog Sl. Claus Hartvigsen som dend der ei har været saa forsiunlig som een Skifteforvalter og Overformynder tilkommer af Borg Rætten tildømt at betale 367 Rdl. 1 Mk. 14 Sk. med sin Rentte fra Skiftes Slutning imod Regness efter lovlig medfart hvor hand bedst vidste og kunde hvilken Dom og af Hof Rætten allernaadigst er bleffen Confirmeret Rentten undtagen ved tingsvidnet Lit. A pag. 77 og samme penge til mig af Hartvigsen betalte som paa Dommen af mig findes afskrevet ved Litra A pag 78—79 saa at det som eig nu søges for er Just det self samme som baade for Borg Rætten, Hof Rætten og omsider for Høyeste Rætt imod mig er søgt og ieg der for sliig Søgning er aldellis frikiendt og kunde Hartvigsen ligesaa vell da som nu ført de Vidner som nu opostery og bag paa en Høyeste Rættes Dom mod mig er bleven ført om hand hafde sig dem af at være til nogen Nytte thy ud af de ovenmelte hans i Hof Rætten 7 indgifne Spørsmåal kand lett erfahres at hand hafde meged god Viden hvorvidt de nu førte Vidner herom kunde være vidende hvorfor ieg herom Refererer mig til Lovens pag. 114, art 27, som hverken tillader at føre nogen beviis eller gjøre process om det som Engang udy Høyeste Rætt er paadømt thy om dette nu skulde gaa Hartvigsens Arfvinger an, saa var jo dend ergangne Høyeste Rættes Dom (som er formasteligt at sige) uEndelig efter Lovens pag. 54 art 12.

Claus Hartvigsens Arvinger mener at have skaffet saa mange nye Oplysninger i Sagen, at denne er bleven en hel ny. I et af Gierløffs Indlæg staar bemærket: »saasom Stubbe ikke en Gang vilde betro Rachel de 20 Rdl., som hun selv som umyndig har kvitteret for, og som er for de Solte Huuse i Hillerød, saa giver det sig af sig selv, at han heller ikke har villet betro hende større Summer«.

Gierløff fremlægger yderligere en Kopi af en Transport, saaledes lydende:

Bekiender ieg underskrefne Karen Gabrielsdaatter fordum Sl. Borgemester Jørgen Nielsens udy Assens i fyen, hands Efterleverske tillige med min Kiere Samværge Welædler Sr. Cancellieforvalter Søren Westensen deslige mine Kiere daattere Waldborg Jørgensdatter, Hr. Arnoldus Hofgaards Sognepræst i Nyekiøbing i Aads Herredt, saavelsom Ellen Jørgensdatter, Anna Beata Jørgensdatter og Rachel Jørgensdatter, deres Curatores Nemlig Ædle og Mandhaftige Sveder Christensøn Kongl. Mayts. Tøymester og høyt agtbare og velfornemme Olaf Lauritzen, Indevaanere her i Staden, alle Samtlige vores frie Vieller og Samtycke her hos Ved dette Vores obne bref, Afstaar, Transporterer og ofverdrager saasom Vy og nu hermed fra os alle Vore Arfvinger gandske og aldeles Transporterer og afstaar til agtbahre og Velfornemme Mand Sr. Jens Hendrichsen, forpagter paa Schulderupsholm her i Siælland og alle hands Arfvinger Tvende Welædle og Welædle og Welbr. Hr. Commercier Raad, Welbyrdig Johannes Fincke til Schulderupsholm hands udgifne Obligationer dend første af Dato d. 3die Septbr. An^o 1686, dend anden og sidste som reen Pandte Obligation og os bemte Sal. Borgmester Jørgen Nielsens Efterleverske og Arfvinger er berettiget, og Dateret — ? udi Norge dend 30. August 1690 og lydende paa Capital Sex Hundrede Rixdaler efter dens Indhold med — ? Pandtsatte Jordegødtz, som er Læst og Protocolleret paa Siællands Landsthing dend 14. January An^o 1697, Samdt og de Instrumenter Medens Sagen været udy Process, Saasom feim tings? Domme, Landstings Domme og endelig Høyeste Rettes Dom af Dato Hafniæ d. 8. Juny 1694, Altsammen baade Pandte Obligation og derefter obensagte ervervede Documenter med alt deds Rætt og Rigtighed, Welbem. Jens Hendrichsøn efter denne Dag skal tilhøre og gjøre sig saa nøttig som han best veed og kand i alle Maader, efter som hand os oberskrefne Capital — 600 Rixdaler med rente Penge Rigtig betalt hafver med Renter og Omkostninger til Dato hafver Hr. Commerce Raad Welb. Johannes Fincke os self contenteret, saa Vy som ovenbemelter af Erm. Jens Hendrichsøn Rigtig for ovenskrefne 600 Rixdalers Capital er fornøyet og ingen Prætention til Welb. Johannes Fincke udy denne sag meere at hafve, Mens Welbem. Jens Hendrichsøn forholden, forbeholden. foreskrefne Capital og Pandte Obligation 600 Rixdaler med Jndlydende og i pandtsatte Jordegødz udi all sin Meening, ord og punger at tilkomme og det med lige Rætt og Rettighed som vi det selver kunde i Hænde og magt hafve, saa vi efter denne Dag kiendis ingen ydermere Lod, deel, Rett eller Rettighed til eller udy oftbem. pandte Obligation eller nogle af de der efter Lovlige og erverbede Domme og Documenter at hafve i Ringeste Maader. Mens i alle optænkelig tilfælde Jens Hendrichsøn og hans Arfvinger, som før er sagt at tilkomme og tilføre. Hvorfore vi alle forberørde, Samtlige Sl. Borgmester Jørgen Nielsens Efterleverske, Børn og deris formyndere Vel er benøyet og Contenteret udi alle Maader Hvilvet vi og med egne Hænder og Zigneter her nederunder bekræftet.

Datum Kiøbenhavn d. 25. January An^o 1697.

Karen Sl. Jørgen Nielsens.

Arnoldus Hofgaard paa min Hustrues Woldborg Jørgensdaatters Vegne.

Som Curator paa Ellen Jørgensdaatters Vegne underskrifver til Vitterlighed
Oluf Lauritzen.

Som ovenb. Enkes Lavværge underskrifver til Vitterlighed
Søren Vestesen.

Som Curator paa Anna Beata Jørgensdaatters Vegne underskrifver
Schveder Christensen.

Underskrifver efter begiering paa Rachel Jørgensdaatters Vegne
Peder Andersen Stubbe.

At denne Transport er giordt efter min begiering paa Indbemelte 600 Rdl. Capital, som Sr. Jens Hendrichsøn paa mine Wegne betalt hafver, bekræfter eig med egen Haand ut Supra.

Johan Fincke.

Sagen ender med, at Gierløff taber den først ved Bythingsdom af $\frac{1}{2}$ 1710 og siden ved Højesteret dømmes til at betale Claus Hartvigsens Arvinger — hvem disse er, nævnes ikke — 250 Rdl. 4 Mk. 1 Sk., ligesom de nævnte Arvinger samtidig tildømtes »de 72 Rdl. 4 Mk., som Peder Andersen Stubbe og Mdm. Jens Ebbesens udi Slagelse efter egen Vedgaaelse haver udi hænde af denne omtalte Arfvelod«.

Christian Gierløff og Rachel Jørgensdatter fik ialt 10 Børn, hvoraf dog de 2 døde i ung Alder, medens de 8, 6 Sønner og 2 Døtre, bleve voksne, men kun de 4 af Sønnerne vare gifte og efterlod sig Efterkommere, der have forplantet sig til Nutiden, og af dem var der endda kun de 2 Sønner, Johan og Povel, som efterlod sig mandligt Afkom.

Rachel Jørgensdatter døde 1732 og blev $\frac{2}{3}$ begravet i Begravelsen Nr. 19 i Holmens Kirke. Skiftet efter hende blev afholdt $\frac{2}{5}$ 1734.

Udskrift af Kjøbenhavns Magistrats Skifteprotokol 1731—1736. Fol. 438—39 og 454—55.

Anno 1734 den 26. January blev første gang forretaget Skifte Session efter afgangne Rachel Jørgensdaatter Seigneur Christian Gierløfs, til hvilchen tiid mødte bemeldte Seigneur Gierløf tilligemed tilsyns Værgen Peder Søfrensen Mørnich, og begierede 4re ugers anstand til at indkomme med fuldkommen Regning over Boeds tilstand; hvilchen anstand Retten bevilgede.

Anno 1734 den 25 Februari blev igien forretaget Skifte Session an-gaaende Skiftet effter afgangne Rachel Jørgensdaatter Seigneur Christian Gierløfs Hustru; hvor da mødte bemelte Seigneur Gierløf tilligemed 2de af Sønner[ne] Nafnlig Christian og Gabriel Gierløf samt tilsyns Værgen Seigneur Peder Sørensen Mørnich; og blev af Enkemanden produceret Regning over Boens tilstand af Jndgiæld og Udgiæld

hvorefter Jndtegten beløber...	9553 Rdl. 4 Mk. 9 Sk.
og udgiften	4968 — » — 14 —

bliver igien... 4585 Rdl. 3 Mk. 11 Sk.

hvorfra afgaar Begravelsens Bekostning 110 Rdl.

Samme Regning findes underskreven af Enkemanden og 2de af hans Sønner Nemlig Peder og Jørgen Gierløf.

Den Eene Søn Christian Gierløf Junior tilligemed hans Broder Gabriel mødte paa egne og deres Broder Johan Gierløfs Vegne og refererede dem til Loven pag. 748, art. 5, forsaavit Slutningen af Regningen angaar, og derefter begierte Skifte Rettens Decision. Det øfrige af Regningen hafde de ei noget at erindre. Seigneur Peder Sørensen Mørnich som Curator for den yngste Søn Nafnlig Povel Gierløf, Erklærede at være fornøyet paa hans Vegne med den Ret de andre Vederfares.

Enckemanden erindrede, at saafremt Rettens Middel icke skulle billige hans Regning, da vilde hand icke alleene af egne Midler udrede Rettens Middels Salarium og Skifftebrevets bekostning, mens at samne af Boeds Beholding skulde tages, Mens saafremt hans Regning blef approberet, tilstod hand sine Børn som ere hos ham, fri Kost og Cammer saalenge de forholder sig Skickelige og lydige imod ham. Retten Resolverede: at som Loven ingen steds forbyder, at en Fader io af sin hovedlod maa give sine Døttre hvad hand maatte fornøden eragte, paa det de kunde nyde ligesaa meget udi Arf som enhver af deres Brødre, saa kunde Retten icke andet end billige Christian Gierløf Seniors indgifne Regning, heldst som det ickun er en bagatel deraf, hans 3de Søner derudi disputeris.

Og efter at berørte Resolution for dennem var oplæst, Erklærede de samtlige, at de ei hafde noget viedere at erindre, hvorforre Skiftet altsaa blef Sluttet og til Udstædelse optagen.

Efter dette synes Christian Gierløffs hele Formue kun at have udgjort 4585 Rdl. 3 Mk. 11 Sk., hvilket ikke er uden en Trediedel af, hvad han ejede før den store Brand $\frac{2}{3}$ 1728. I et Brev af $\frac{1}{4}$ 1729, der nu findes i Raadstue-Arkivet mellem Breve om Branden 1728, meddeleer nemlig Christian Gjerløf under Tilbud af Ed, at saa godt som al hans Ejendom var brændt, og opgjør Tabet til over 15000 Rdl., hvoraf de 800 Rdl. dog var Gjæld. Dette er jo en ret betydelig Sum, som i vore Penge nu til Dags vel vilde være over 100,000 Kr.

Christian Gierløffs
Bomærke.

Det var ikke allene hans iboende Gaard, »Den forgyldte Nøgle«, paa Nørregade, som han, efter at have kjøbt den paa Auktion 1706, lod »opbygge og reperere«, men ogsaa hans »Ejendoms Gaard og Vaaninger i Løfstræde op til Graabrødre Torfve beliggende«, som han havde kjøbt af »Hs. Højgrevelige Excellence Hr. Christian Greve af Friis«, brændte.

C. Gierløff siger her, at han »har 8 umyndige Børn«, hvilket dog næppe kan forstaas bogstaveligt, da den ældste Søn var nær ved at være 26 Aar gammel.

Christian Gierløff har benyttet sig af hosstaaende *Bomærke*, der findes i et Signet med 3 Stik, idet der paa et af de andre staar *Christian Gierløff* og paa det tredie kun *C. G.* Dette Signet er af ham arvet af den tredieældste Søn af samme Navn, og skjønt han ikke efterlod sig mandligt Afkom, dog vedblivende gaet i Arv i denne Spindelnie og ejes nu af Dyrslæge Beckers Enke. Andre Grene af Familien synes aldrig at have brugt noget Bomærke. Kun Forbogstaverne ere anvendte i Signeterne.

Efter Skiftet synes alle Børnene altsaa endnu paa dette Tids-

punkt at have været i deres Hjem, og som voksne været beskæftigede i Faderens sikkert meget betydelige Forretning. Som vi saa ved Omtalen af den gamle Familiebegravelse, fornyede Chr. Gierløff Rettigheden til Begravelsen Nr. 19 haade $\frac{2}{4}^6$ 1712 og $\frac{2}{4}^5$ 1732 og blev begravet samme Sted $\frac{1}{8}^3$ (død $\frac{1}{8}^4$) 1743, 76 Aar gammel.

Skiftet efter Chr. Gierløff findes i Kjøbenhavns Magistrats Forseglingsprotokol Side 287—90 fra 1743, som her gjengives.

Anno 1743 den 14. Junii om Aftenen Kloken 9 slet vare Rettens Middel ved fuldmægtige forsamlede udi afg. Christian Gierløf Brøggeres Stervboe i hans fradøde Gaard paa Nørregade for at foretage forsegling efter bemelte afdøde Mand i følge hans Sønners begiering nemlig Messieurs Peder Gierløf, Johan og Christian Gierløf, som alle trende vare tilstæde, saa og Daatteren Jomfru Ellen Cathrine, jtem Staal Tørgusen fogedtiener, hvorda forefandtes og blev forrettet som følger:

Paa Skriv-Contoiret.

Renovations Skatte Cassen, forsegle, 1 skab med papirer forsegle. 1 gl. Skriv-pult med dragkiste under, 1 Rund sammen slagen bord, 4 Rydsleders stoele, 1 peruque blok, 2 sorte dragets klædninger, 1 sort vest med graaverk under, fielfrasz Muffe, 1 staal hirskefenger, 1 par støvle, 1 par sporer, 1 Reol, 1 Vand Uhr, 1 hesteskraber.

J Contoiret nestved.

1 Jndlagt skriv Contoir forsegle, 1 speil i forgyldt Ramme, 1 sølv kaarde, 2 spansk rør, 1 Ride Pidsk. 1 Voxstabel, 3 stoele, 1 skakseng¹⁾ med sribet stoffes omhæng, 3 under Dyner, 1 overdyne, 4 diverse hoved puder, 1 Sølv Uhr, 1 liden Sølv.kjede, 1 C4te Bibel in folio, 1 dansk lovbog og forordninger fra 1732 til 1742 aars udgang, Nachschos Religions articler, Danchels Discours om Menneskens Siel, 1 liden kober thee kiedel med lampe, 1 tin thee Potte med fod, Zerpentins thee Potte med sølv beslag, 1 sølv hoved vands Eeg, 2 smaa sølv knapper, 1 brændeglasz, 1 liden sax, 1 Nægletang, 1 Papirssax, 1 Messing linial, 1 langt skriver bord med Voxdug betrokken, 1 liden Jernbunden skrin, med brev skaber og Karvestoke²⁾ forsegle, 1 Porcellains blekhorn og sandhuusz, 1 Zerpentins pocal, 1 dito blekhorn, 1 par kopper, 4 grønne Raskes gardiner.

Pakkammeret nestved forsegle.

Udi Drengens Kammer.

2 dyner, 2 hoved puder, 1 par lagen, 1 sengested, 2 gl. stoele.

J daglig stuen.

1 speil i forgyldt Ramme med Crone, 4 Stykker padelas³⁾ Gardiner med Kapper, 1 Rund bord, med 2 fløje, 1 stort thee Bord, 6 Rydsleders stoele, 2 tabouretter, 1 gl. slag Uhr, 1 skiermbrett, 1 løybenck, 3 under dyner, 4 diverse Puder, 1 overdyne, 1 par lagen, 2 pudes vaar, 1 kartus teppe.

¹⁾ skak = skæv. Skakseng, en Seng, hvis Himmel eller Top af tvende lodrette og tvende skraat opløbende Stolper, paa hvilket Ophængt anbringes. (Videnskab. Selskabs Ordbog.)

²⁾ En Stok, i hvilken der skæres Mærker til Regnskab. (Kalkars Ordbog.)

³⁾ pajel (padel), et Slags Tøj. paile: riche drap dør ou de soie rayée. (Kalkars Ordbog.)

udi stor stuen.

1 slag uhr i foutterall, 1 Jndlagt bord, med 2 Gueredons, 1 Sølv Contoir paa fod forseglet, 1 skriv Contoir paa fod forseglet, 1 dragkiste, 2 speile, 6 Vindves gardiner, 6 forgyldte stoele, 1 lehne dito, 6 lampetter.

J kiøkknet.

5 Sølv skeer, 8 diverse fade, 1 asjett, 21 tallerken, 4 diverse tin skaaler, 2 sarsirkener¹⁾, 2 Mortere med stoder, 1 Melk krokke, 4 Koberkiedeler, 1 Casserolle, 1 steege soe²⁾, 2 Kober Potter, 2 Jern Gryder, 2 Kobertheekiedeler, 1 Messing dito, 1 Messing Kaffekande, 1 Melkekande, 1 tærte Pande, 2 bradspide, 2 Rister, 2 Kokeknive, 2 Kaal Esser³⁾, 1 Øxe, 4 trefoder, 1 Jldtang og skuffe, 2 Messing plader, 2 tin lyse stager, 1 Messing dito, 1 Madspand, 1 Chochelade Potte, 1 tin plade, 3 stryge Jern, 1 tin flaske, 1 Messing fyrbeken, 3 dekseler og 2 laxepander, 1 Messing Dørslag, og 1 Dito skumskee.

J Kamret nestved.

1 sengsted, 3 dyner, 4 hovedpuder, 1 pr. lagen.

Paa lofftet.

ongefehr 200 tønder Malt, og 6 Lpd. humle.

J Gaarden.

16 favne brænde, eendeel Knuder, 2 arbeids Vogne, 1 Careth, 3 heste, 1 Koe.

J Staldkammeret.

2 sengesteder, 6 dyner, 4 puder, 2 par lagen.

Paa lofftet.

Eendeel Eege og fyre planker, 6 Lpd. hør.

Viedere vidste de tilstæde værende paa Rettens Middels forespørgsel [ei] at angive; thi ophørte forretningen.

Side 297—99.

Anno 1743 den 21, Junii vare Rettens Mittel ved fuldmægtige forsamlede udi afgangne Christian Gierløf Brøgger saog Oldemand for Rodemesterne hans den 14de Junii sidstleden forseglede Stervboe, for efter Seigneur Hans Munk som Jtzige Oldemand for Rodemesterne og Committed for Renovations Cassen, saa og Seigneur Thor Nygaard som ligeledes Committed for Renovations Cassen deres Begiering at Aabne den forseglede Renovations Casse og samme med tilhørende Documenter til dennem udlevere; Jmidlertid var tilstæde bemelte Seigneurs Munk og Nyegaard saog Stervboets Sønner Seigneurs Peder, Christian og Gabriel Gierløf, hvorda bemelte Cassa blev aabnet og derudi befunden

Obligationer Renovations Cassen tilhørende

1. Madame Radix Paudte obligation.....	1100 Rdl.	»	Mk.	»	Sk.
2. Johan Fejes obligation.....	800	—	»	—	—
3. Jens Nielsen Højes	1000	—	»	—	—
4. Christen Pedersens Enke	800	—	»	—	—
5. Lars Sørensen Vognmand	2800	—	»	—	—
6. Hans Sørensen Berg	700	—	»	—	—
7. Jacob Bagge bagers	2400	—	»	—	—
8. Contant i Cassen, nemlig i Banco Sedle 140 Rdl. og i Courant 1181 Rdl. 3 Mk. 1 Sk....	1321	—	3	—	1 —

¹⁾ sasirken, salsirken, Saucskaal, lille Fad. (Kalkars Ordbog.)

²⁾ stegesø, Metalhyster til at stege i (paa Spid). (Kalkars Ordbog.)

³⁾ En Jernkniv, lavet i Form af et S med en Stang i; den benyttedes til at skære Kartoffer og Kaal m. m. itu med.

for hvilke forskrevne Obligationer og Reede Penge, som tilligemed Cas-
sen nemlig en Jern beslagen skrin med 3de differente laase og Nøgler
blev til Velbemele 2de Committerede leveret; hvorføre de herved i Proto-
collen qviterer.

H. Munch.

T. Nygaard.

Derefter blev Maltkammeret udi fornævnte 3de Sønners overværelse
forseglet, hvorved forretningen ophørte.

Side 309.

Anno 1743 den 28. Juny blev udi afgangne Christian Gierløfs Sterv-
boe opmaalt og udleveret 30 Tønder malt, som Sønnen Monsieur Peder
Gierløf imodtog. Thi blev Døren til Malt loffted igien forseglet.

Side 314.

Anno 1743 den 15. Julii Blev udi Afgangne Christian Gierløvs Sterv-
boe opmaalet og til Arvingerne udleveret 30 Tønder Malt, hvorefter
døren for Maltkameret igien blev forseglet.

Side 328—333.

Anno 1743 den 1ste August vare Rettens Middel ved fuldmægtige
forsamlede udi afgangne Christian Gierløfs den 14. Junii sidstleden for-
seglede Boe; for samme at aabne og extradere til arvingerne eftersom
Daatteren nu haver faaed kongl. Dispensation at være selv — Myndig —
og arvingerne en for alle og alle for en haver udi Memorial til høj- og
Velædle Magistraten loved en for alle at være ansvarlig til deres salig
Faders Regnskab og dessen beholdning; efter bemelte deres Memorial
nærmere udviis, hvilken tilligemed den kongl. bevilling som in Copia
blev produceret lyder saaledes:

Høj Edle og Velbaarne Vel Edle og Velbyrdige Herrer,
Præsident, Borgemestere og Raadmænd!

Da vi i gaar for de høje Herrer i Skifte Retten tilkiende gaf, at
alle arvingerne efter vor Sahlig Fader Christian Gierløf, baade nu er
her tilstede, saa og alle fuldmyndige, og vi nu var sindet med Sam-
frender effter Loven at Skifte dend liden deel vor Sahlig Fader kand
have efterladt os, hvor fore vi udbad os Sterbboed Extraderet, fik vi
til Svar, at saadant icke kunde Skee førend vi hafde stilled høy og vel
Edle Magistraten tilfreds, for hvisz Regnskaber vor Sahlig Fader har
staaed for. Alt saa er her udinden vor ydmyge bøgiering at de høye
Herrer ville tillade os at faa Sterbboed aaben, og os overladt, saa som
vi samtlig Arvinger een for alle og alle for Een indstaar baade at være
ansvarlig til hvisz vor Sahlig Fader har haftt under hænder, saa og med
allerførste skee kand at aflegge Regnskaber derfor. Vi afvarter herud-
inden de Høye Herrers Naadige Resolution og forbliver

høj Edle og Velbaarne
Vel Edle og Velbyrdige Herrers
ydmyge Tienere.

Kiøbenhafn den 31 Julii 1743.

Peder Gierløf. Jørgen Gierløv. Christian Gierløf.

Gabriel Gierløf. Johan Gierløf. Povel Gierløff.

Som antagen Curator Anders Stubbe.

Ellen Cathrine Gierløf.¹⁾

Siden Arvingerne haver reserveret sig Een for alle og alle for Een at
være ansvarlig for deres afgangne Faders Regnskaber og dessen be-
holdning, Saa remitteres forstaaende Memorial til de Velædle og Vel-

¹⁾ Afskriften er taget efter den originale Skrivelse.

baarne Herrer Skifte Forvaltere ved Stadens Jurisdiction til dend ende at de ville besørge Stervboed aabned og til Arvingerne extraderede siden de alle ere myndige, da Daatteren nu haver faaed Kongl. Aller-naadigst bevilling at være Self myndig.

Kiøbenhafns Raadstue d. 31. Julij 1743.

E. Torm. F. Holmsted. G. Nielsen. T. Ziemer.

Copie. C6tus Fiere Rixdaler. 1743.

Wii Christian dend Siette Af Guds Naade Konge til Danmark og Norge de Venders og Gothers, Hertug udi Sleeswig, Holsteen, Stormarn og Dytmarsken Greven udi Oldenburg og Delmen Horst

Giøre alle vitterligt, at vi efter her om allerunderdanigste giorte ansøgning og begiering, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og her med bevilge og tillade, at Ellen Chathrine Gierløf af vores Kongelig Residentz Stad Kiøbenhafn maa være hendes egen Værge, og self sine arve midler til sig annamme og raadig være, dog under een Curators tilsyfn efter Loven, Forbydendes alle og eenhver herimod efter som forskrevet staar at hindre eller udi nogen maade forfang at giøre, under vor Hyldest og Naade;

Givet paa vort Slott, Friederichsborg d. 26. Julii 1743.

Under vor Kongel. Haand og Signet

(L. S.)

Christian R.

Holstein.¹⁾

Ellen Cathrine Gierløf af Kiøbenhafn, Bevilling at være hendes egen værge, dog under een Curators tilsyfn efter Loven.

Copiens Rigtighed Testerer

Johan Gierløf.

Thi var denne forretning tilstæde følgende den salig Mands børn og fuldmyndige arvinger Peder Gierløf, Jørgen Gierløf, Christian Gierløf, Gabriel Gierløf, Johan Gierløf, Poul Gierløf og Daatteren Cathrine Gierløf med hendes Curator Seigneur Anders Stubbe; hvorda boed i samme stand som det af Rettens Middel er antagen, blev til bemelte arvinger extraderet og overleveret, og Rettens Middels Segl fratagne, for hvilken boets extradition de lover at holde Rettens Middel og andre vedkommende i alle maader skadesløs og dette med deres egen hænder underskriver.

Actum Hafnia ut supra.

Peder Gierløf. Jørgen Gierløv. Christian Gierløf.

Gabriel Gierløf. Johan Gierløf. Povel Gierløff.

Ellen Cathrine Gierløf som Curator Anders Stubbe.

8. *Peder Gierløf* var det ældste Barn og blev døbt $\frac{2}{8}$ 1703 i Frelsers Kirke og opkaldt efter sin Farfader. Faddere vare: »Md. Klevenous bar det, Charlotte Westensens holdt Huen, Jacob Nielsen, Sygehussskriver, Johan Finckenhagen, Sukkerbager, og Jens Pedersen Riber«. Hans Navn nævnes derefter først 1721 $\frac{1}{7}$, da han blev Student (e schola Nicop) og derefter $\frac{1}{7}$, $\frac{2}{7}$ 1724 tog den filosofiske Eksamen, men maa senere have givet sig til

¹⁾ Bevillingen er afskrevet efter selve Kopien.

Handelen, som antydet i en Notits af Faderen i en gammel Bibel, der fra Peder maa være kommen i Povels Eje.

»Bemelte Bibel, som Jeg i Fædrene og Mødrene Arf er tilfalden, Testamenterer ieg nu herved til min ældste Søn Peder Gierløf, for hands hafte Umage i min Embedsstand efter min Død at beholde, U-Rigistreret, U-Vurderet og U-Skift i sit Biblioteck, foruden nogen afgang i hands fædrene Arf.

Til Bekræftelse under min egen Haand.

Kiøbenhavn den 9de July Ao. 1736.

C. Gierløf
Senior.

Vi træffe i Fyrreerne Peder som Porcellænshandler, boende $\frac{1}{3}$ 1749 paa Graabrødre Torv og senere i Store Kongensgade; han nævnes ogsaa som Brygger, mulig i Kompagni med en af Brødrene.

Peder Gierløf døde ugift 1777 og blev begravet $\frac{1}{5}$ i Begravelsen Nr. 19, ved hvilken Lejlighed der ifølge Protokollen over Gravstederne skete følgende:

1777 $\frac{1}{5}$ Er Hr. Peder Gierløf 73 Aar gl. her nedsat, og betalt for Aabnelsen 5 Rdl. — til den Ende blev Dagen forhen, for at faa Plads i Graven til denne sidste Afdøde, Madam Gierløfs Kiste (som $\frac{2}{5}$ heri var nedsat) udtagen, og i Overværelse af Sønnen Johan Gjerløff, sønderslagen, og hindes Lig deraf udtagen, og nedlagt i hindes Mandts Kiste (som var Brygger Chr. Gjerløff) der desaaarsag blev aabnet, og saasart hun deri var nedlagt, igjen tilslagen og nedsat i Graven.

Skiftet efter Peder G. er ikke funden.

9. *Jørgen Gierløf* blev døbt $\frac{2}{8}$ 1704 i Trinitatis Kirke og opkaldt efter Morfaderen. Faddere: »Madam Klevenaus, Mdm. Terkelsen i Springgade, Maren Hermands, Monss. Klevenau, Anders Laumand Crøyer og Johan Gierløf«. Den sidste er sikkert Farbroderen, der jo nu havde taget Bopæl i Kjøbenhavn. Jørgen Gierløf var ugift og blev begravet $\frac{2}{10}$ 1768 i Holmens Kirke; men iøvrigt vides intet om ham ud over, hvad der findes anført i Skiftet:

Kjøbenhavns Magistrats Forseglingsprotokol 1767—71. Side 185—86.

Anno 1768 den 23de Octobris blev efter brøgger Seigneur Christian Gierløfs Begiering foretaget Annotations forretning efter hands broder Jørgen Gierløf forrige Sæbemester ved gammel Strand som nu nyeligen er død hos ham i hands iboende Gaard i store Kongens Gade; herved var tilstæde Seigneur Christian Gierløf, som tilkiendegav at hands afdøde broder foruden ham efterlader sig følgende Sødskende: Peder Gierløf Studiosus, Seigneur Johan Gierløf, hvilken sidste lod møde ved Monsieur Riegelsen, Seigneur Poul Gierløf Kiøbmand, Seigneur Bærth Kiøbmand, hvis hustru er eneste Arving efter den afdøde afdøit broder Gabriel Gierløf Urtekræmmer, Jomfru Ellen Cathaine Gierløf, Møndig efter Kongelig Bevilling; Endvidere var tilstæde fogedtienerne Lars

Halvorsen og Andreas Walsøe, hvorda den afdødes efterladenskab efter Angivelse blev Annoteret og Straxen af fogedtienerne vurdered saaledes som følger:

Et gammel Eege Chatoll paa foed	1	Rdl.	4	Mk.	»	Sk.
1 dito drag kiiste.....	2	—	»	—	»	—
1 dito Eege kiiste 3 adskillige Stoele og 1 lehne dito	2	—	»	—	»	—
1 gammel Speil og 1 perupue blok.....	»	—	1	—	8	—
1 grønt Mahled Skab.....	»	—	4	—	»	—
1 sort klædes kioel og Vest.....	1	—	4	—	»	—
1 blaae dito kioel og Vest.....	3	—	»	—	»	—
1 gammel himel Sæng med gammel guul troked Omhæng	1	—	»	—	»	—
5 adskillige Dyner og 5 dito Puder samt et Par Lagener	8	—	»	—	»	—
1 gammel Casserquin ¹⁾ og 4 gamle Skilderier	»	—	3	—	»	—
1 gammel the kiedel uden laag og 1 bord.....	»	—	4	—	»	—

Og da nu intet viidere blev angived den afdøde tilhørende, saa Ophørte forretningen.

Kjøbenhavns Magistrats Skifteprotokol 1761—71. Side 509.

Anno 1769 den 24. Januar blev udi Kiøbenhavns Raadstue foretaget Session angaaende følgende Skifter:

16) Jørgen Gierløf. Seigneur Sørensen producerede Een Regning med Bielager. Seigneur Christian Gierløf mødte og Paastod betaling. Seigneur Schifter mødte for heste handler Peder Wulfsen som er een Creditor, thi blev Skifted slutted.

10. Christian Gierløf. (Omtales senere.)

11. Gabriel Gierløf. (Omtales senere.)

12. Johan Gierløf. (Omtales senere.)

13. *Karen Gierløf*, døbt $\frac{1}{4}$ 1710 i Frue Kirke, opnævnt efter Mormoderen og Farmoderen. Faddere: »Jørgen Zvist, Kjøbmand, Mdm. Christine Soel paa Nørregade, Thomas Holmdahl hos Assistent Simonsen, Fr. Jochum Brochs Bryggers Kjøreste paa Nørregade, Mille Maren Stuhr, hos sin Fader, Stads-Captain og Kjøbmand paa Nørregade«. Hun blev begravet $\frac{2}{11}$ 1710 i Familiebegravelser.

14. *Ellen Cathrine Gierløf*, døbt $\frac{2}{2}$ 1711 i Frue Kirke (opnævnt efter Ellen Gabriels og muligen Cathrine Jens Ebbesens). Faddere: »Jochum Brock, Brygger paa Nørregade, Ms. August Eilers, Brygger paa Nørregade, Kjøbmand Jacob Petersens Møllers Kjøreste Mille Agnes Hind, Kjøbmandsdatter paa Nørregade«. Hun har, som det ogsaa fremgaar af Skiftet efter Faderen, bestyret Huset efter Moderens Død og synes derefter at have været i Huset hos Broderen Christian, hvor hun til sin Død havde fri Kost og Logi. Ellen Cathrine fornyede $\frac{1}{2}$ 1778 Familiens Ret til Begravelser Nr. 15 og døde ugift $\frac{9}{12}$ 1795, 84 Aar gammel.

¹⁾ Cassakeng, Casaquin, italiensk Casachino, en Slags Kjøle med Overslag, som Mandfolk gaar med hjemme i Huset. (Videnskabernes Selskabs Ordbog.)

15. *Povel Gierløf*, døbt $\frac{1}{3}$ 1713 i Frue Kirke (maa være opnævnt efter Povel Johansen Strop eller efter Woldborg Hieronimusdatters første Mand Povel Jensen). Faddere: »Captain Øhrenfeldt paa Vestergade, Peter Vinsen, Brygger paa Kjøbmagergade, Hans Hansen Dochsen, Brygger paa Nørre Port, Mdm. Anne Rossings, Brygger og Handelsmand, Mille Antonette Olesdatter, hos sin Stiffader Ursin, Brygger paa Nørregade«. Begravedes $\frac{3}{10}$ 1714 i Nr. 19.

16. Povel Gierløff. (Omtales senere.)

17. *Anne Margrethe Gierløf*, døbt $\frac{2}{8}$ 1716 i Frue Kirke. (Hun maa være opkaldt efter Johan Jørgensens første Hustru Margrethe Christensdatter og Moderens Søster Anna Beathe.) Faddere: »Jacobsen Wiger, Kirkeværge, Jens Rasmussen Rossing, Negociant paa Nørregade, Mdm. Jens Larsens, Islands-Kjøbmand, og Jfr. Henrica Margrethe Hjort, hos sin Moder Mdm. Hjort, Raadmand Edelsberg paa Nørregade«. Hun døde ugift og blev begravet $\frac{3}{10}$ 1741 i Begravelsen Nr. 15.

10. **Christian Gierløf**

blev døbt $\frac{2}{11}$ 1706 i Frue Kirke. Faddere: »Hans Brøckman, Urtekræmmer ved Nørre Port, Christen Olesen, Oplags-Skriver ved Toldboden, Ms. Hans Brøde, Ms. Anders Lauman, Brygger i Rosengaarden, Mdm. Klevenous, Assistent-Forvalterens Hustru ved Nørre Port, Mille Tønder, Byskriverdatter paa Nørregade«. Han var altsaa tredieældste Søn og maa vel være opkaldt efter Faderen eller en fjærn Slægtning. Det første, vi høre til ham, er, da han sammen med Broderen Peter blev Student 1723 $\frac{1}{7}$ (e schola Nicop) og derpaa tog den filosofiske Eksamen $\frac{1}{2}$ 1724. Men paa den Bane høre vi ikke mere til ham; derimod ses han at have taget Borgerskab som Brygger i Kjøbenhavn $\frac{7}{11}$ 1733, og ejede i Forening med Broderen Johan 1742 en Gaard paa Vestergade, hvor han endnu boede 1746, og endvidere ses i Skiftet efter Chr. Gierløf, at han $\frac{2}{3}$ 1749 fik »tilskjødet i Retten« Nr. 226 i Store Kongensgade. Denne Ejendom bestod den Gang af det store Areal, som ligger mellem St. Kongensgade, Fredericiagade, Bredgade og Marmorkirkens Grund, og som var den Ejendom, som et Interessentskab i Aaret 1722 fik overladt af Kongen for dér at oprette og drive en Porcellænsfabrik og fik hertil store Privilegier. Kunsten at kunne lave ægte Porcellæn

blev, som bekendt, opfundet i Aaret 1709 af en Johan Frederik Böttcher i Sachsen, hvilket førte til, at man ogsaa i Danmark, som alle andre Steder, vilde lave ægte Porcellæn, uden dog at naa dette før mange Aar med store Anstrængelser var gaaet hen. Endnu 1749, da Gierløf kom i Besiddelse af den kjøbenhavnske Porcellænsfabrik, var man kun naaet til at lave enten »ganske hvidt, ganske blaåt eller blaåt og hvidt, glaceret Delfs-Porcellæn eller hollandsk Stentøj«. Først ved Oprettelsen af den kgl. danske Porcellænsfabrik $\frac{2}{8}$ 1779 blev Maalet tildels naaet. I Tidskriftet »Bibl. f. nytt. Skrifter« 1772 Nr. 67, Side 525, drages der til Felts mod det Resultat, som Porcellænsfabrikerne ere naaede til, men Gierløf protesterer, sst. Side 559 flg., og siger bl. a.: »Min Fajancefabrik har ej kostet Kongen nogen Skilling fra dens Begyndelse i Aaret 1723 til nu. Hvad de andre 7 af samme Slags (som alle ere opkomne siden 1755 og nu enten ere undergangne eller nær derved) have kostet Kongens eller Kommercens Kasse, derudi kunde General Landets Økonomi- og Commerce Kollegii Regnskab give det bedste Lys«. Men $\frac{1}{4}$ 1797 udkom en ny Toldforordning, der hævede de fleste Indførselsforbud, og derved ødelagdes det Gierløfske Værk i St. Kongensgade. Imidlertid var forinden Christian Gierløf død 1785 og begravet $\frac{1}{8}$, 79 Aar gammel, i Begravelsen Nr. 19. Han var i Aaret 1753 bleven gift med *Maren Jensdatter Montoft*, født 1715 i Sennels Sogn i Thisted Amt, og havde med hende 4 Døtre. Hun døde $\frac{7}{3}$, begravet $\frac{1}{3}$ 1794, 79 Aar gammel, i Begravelsen Nr. 19. Hendes Billede her er taget efter et Maleri, tilhørende Grosserer Oskar Møller i Hellerup.

Maren Jensdatter Montoft.

Skiftet efter Chr. Gierløf begyndte $\frac{1}{3}$ 1788 og sluttede $\frac{1}{7}$ 1793. Enken Maren Montoft havde faaet Tilladelse til at sidde i uskiftet Bo, men Splid i Familien, navnlig med Svigersønnen Gabriel Gierløf, med hvem Rachel Ellen Cathr. Gierløf »uden Moderens Vidende og Villie« havde giftet sig $\frac{8}{3}$ 1788, bevirkede, at Skiftet blev afholdt i hendes Live, og var ligeledes Skyld i, at det trak saa længe ud. Det fylder 54 Sider, foruden en Dokumentpakke paa $2\frac{1}{2}$ Tomme tyk. Af et af de mest interes-

sante Aktstykker tog jeg en Afskrift, som dog er for omstændelig til at gjengives her; men da det kan blive af Interesse for Personalhistorikere, skal her tages et lille Uddrag. Det er et Eksekutorskiftebrev efter Jomfru *Anne Peders Daatter Stubbe*, død $\frac{1}{4}$ 1773, for hvem Chr. Gierløf var Kurator. Hun var en Søster til Andreas Stubbe¹⁾ og begge Børn af Ellen Jørgensdatter og Peder Andersen Stubbe. I sit Testamente siger Anna Pedersdatter Stubbe, at hendes Ejendele, ialt til Beløb 2644 Rdl. 2 Mk. 2 Sk., skal deles mellem:

1) »Min Salig Moders Søster Daatter, *Karen Riibers*²⁾, En Degne Enke i Præstø [som da var i Live], Hindes Søn *Hans Riiber*, Een Urtekræmmersvend her i Staden og hendes Daatter *Waldborg Riibers*, nu i Ægtestand med Viinkypper *Conrad Dohler* her i Staden. Min salig Faders Søsters Børn og min Salig Moders Søsters afgangne *Rachel*, Christian Gierløfs Børn, hvoraf min Faders Søsters Børn ere følgende: 1) Anne Cathrine Michelsdaatter i ægteskab med Peder Mejer, Blickenslager i Nybørg i Fyhn; 2) Johan Michelsen, i Ringsted Død og efterladt sig 3 Børn, Jens, f. $\frac{4}{3}$ 1750, Christen, f. $\frac{2}{9}$ 1755, og Anne, 16 Aar, f. 1758, nu i Ringsted; 3) Christen Michelsen i Faarøje, død og efterladt sig 2de Børn, En Søn, Gabriel i Spjelderup, og een Daatter Birthe, gift i Spjelderup med Lars Nielsen Gaarmand i Faxøe Sogn; 4) Anne Marie Michels Daatter i Ægteskab med een Smed Hans Christian Christensen i Tystrup; 5) Anne Sophie Michels Datter, i Ægteskab med Povel Danchel Textors i Faxøe Sogn i Vibede, og 6) Ellen Michels Datter, der havde en Datter Marie Reus, i Ægteskab med een Mand Navnlig Joseph Swartsmann her i Staden. Min Moders Søsters Børn ere: 1) Peder Gierløf, 2) Christian Gierløf, 3) Gabriel Gierløf, død og efterladt sig en Datter Rachel Gierløf, nu udi Ægteskab med Seigneur Lars Berth, Kjøbmand, 4) Johan Gierløf, 5) Povel Gierløf og 6) Jomfru Ellen Cathrine Gierløf Dat. $\frac{1}{3}$ 1772.

Christian Gierløf og Maren Jensdatter Montoft havde fire Døtre:

18. *Christiane Kirstine Gierløf*, f. $\frac{1}{8}$ 1754. (Se omstaaende.)
19. *Rachel Ellen Cathrine Gierløf*, døbt $\frac{1}{3}$ 1755; Faddere: »Johan Gierløv, Christian Esmarck, Niels Borup, alle 3 Kjøbmænd og Porcellænshandlere, Fru Hendrine Lambrechts, Com-

¹⁾ Andreas Petri Stubbeus fra Slagelse, 19 Aar gammel, blev 1723 Student og 1733 Baccalauv.

²⁾ Hun var en Datter af Sognepræst i Nykjøbing S. Arnoldus Rasmussen Hofgaard og Walborg Jørgensdatter og blev døbt i Nykjøbing Kirke $\frac{19}{4}$ 1702 og blev baaren til Daaben af »Karen Niels Rasmussens Roschilds, og Anne Niels Lauritsens stod hos hos. Faddere vare: Hr. Johan Christopher Schoutper fra Høyby, Byfoged Peter Isach Schumacker, Hr. Niels Tønnigsen, Kgl. Maj. Tolder Paa Rørvigs Toldbod, Seign. Christian Biekels Kjæreste, Anna Maria Foes. Karen Arnoldsdatter Hofgaard blev gift med Degnen i Høyby i Ods Herred, Christian Hansen Riiber, f. 1688 i Høyby, og Søn af Præsten Hans Riiber (d. $\frac{5}{4}$ 1700, begr. i Kirken) og Anna Brunn (d. i Degneboligen 1727 og gift her $\frac{19}{6}$ 1701 med Sognepræst i Glumsø Peder Mandall, d. 1715.) H. C. Riiber var Stud. i Roskilde 1709, indsat $\frac{11}{6}$ 1719, samt $\frac{16}{10}$ 1746 af en »Paroxyisme, der i en Hast gjorde ham Maal og Sanseløs«, d. $\frac{16}{12}$ 1748. Karen Ribers døde i Præstø $\frac{1}{7}$ 1758, efter at hun 1752 var bleven gift anden Gang med Sognepræsten i Præstø, senere i Arendal, Provst Erik Colstrup (f. $\frac{1}{12}$ 1717, d. 1781).

mercieraads Enke paa Kul-Torvet, og Jmf. Maren Cramer, Kjømb. Søren Cramers Datter i Laxegade«. Død $\frac{1}{9}$ 1819. Gift $\frac{6}{3}$ 1788 med sin Fætter *Gabriel Gierløf* (Søn af Grosserer Johan Gierløf og Else Marie Hansen), døbt $\frac{1}{2}$ 1761, død $\frac{1}{4}$ 1706 (se videre under Nr. 218).

20. *Johanne Marie Gierløf*, født $\frac{6}{4}$ 1756; Faddere: »Georgius Thomasen, Kjøbm. i store Kongensgade, Johan Gierløv, Kjøbm. i Magstrædet, Jens Esmarck, idem. i Højbrostræde, David Bang, idem. paa Østergade, Mdm. Boerups, Porcellænskræmers Koene ved gl. Strand, og Jmf. Dilia Fusing, Bryggerdatter paa Nørregade«. Død $\frac{1}{4}$ 1805 i Kjøbenhavn. I Aaret 1789 $\frac{7}{3}$ siges hun at være i Huset hos »Justitsraad Malling«, formodentlig den bekjendte Ove M. Hun skal have været meget smuk og var i et Par Aar forlovet med Skibsbygmester Lassen. Ugift.

21. *Anna Margrethe Gierløf*, født $\frac{7}{3}$ 1758; Faddere: »Ole Mandix og Christian Boerup, begge Brøggere paa Vestergade, Just Lambricht, Porcellænshandler i Laxegade, Fru Vilhelmina Esmarck, Justitsraad Esmarcks Hustrue, Printsensgade, og Jomfru Helena Esmarck, deris Datter«. Død $\frac{3}{5}$ 1795 i Kjøbenhavn af Skarlagensfeber. Hun var ogsaa ugift og var i Huset hos Søsteren og Svogeren i Magstræde Nr. 37. Ligesom om Søsteren, siges det ogsaa om hende, at hun var meget smuk.

Christiane Kirstine
Gierløf.

18. *Christiane Kirstine Gierløf*, født i Kjøbenhavn $\frac{1}{8}$ 1754, død $\frac{7}{3}$ 1811. Ogsaa hun prises for sin Skjønhed. Maleriet, som Billedet her er taget efter, ejes af Grosserer Oscar Møller i Hellerup. Hun blev gift $\frac{0}{1/2}$ 1771 med Brygger *Lars Møller*, der var Ejer af Bryggergaarden, forhen Nr. 18, senere Nr. 121 i Farvergade. Han var født $\frac{5}{1}$ 1717 i Fannerup ved Grenaa, hvor Faderen, Anders Møller, var Møller. Lars Møller havde først været gift med Kirstine Møller og anden Gang med Louise Zultzer, forinden han tredie Gang blev gift med Christiane Gierløf.

I Nekrologiske Samlinger af Selmer, 1. Aarg. 1849, skriver en »Paarørende af Lars Møller«: Han (Lars Møller) var en Borgermand af den gamle Skole, stræbsom, nøjsom, veltænkende, alvorlig i sin Hustugt og økonomisk i hele sin Levemaade. Skjønt velhavende Borger, viste han

overalt stor Afsky for at hæve sig over sin Stand. Huset var tarveligt og forandrede sig ikke meget i Henseende til Forskjønnelse eller Udpyntning, uagtet han Tid efter anden indførte 3 Hustruer i det, hvoraf den sidste ikke var uden Formue eller, som det den Gang kaldtes, »Midler«. Jeg kan endnu, siger Meddeleeren, erindre, med hvilken Ærbødighed jeg som Barn betragtede denne gamle Mand med Paryk paa Hovedet, naar han sad i sin Kanapé i sin mørkpanelede Dagligstue, denne Dagligstue, der af sine i Væggene indmurede Skabe, som af et skjult Forraadskammer, udgjød Forfriskninger for indtrædende Gjæster, og denne Gamle, som med Gjæstfrihed anordnede det Hele, og forekom mig at være en Typus af den ældre Tids borgerlige Husfædre, som Holberg med saa megen Vid og Lune har indført paa Scenen. Denne Mand og denne Bygning sank omtrent paa en Gang i Grav og i Grus, nemlig den sidste ved Kjøbenhavns store Ildebrand 1795 og den første noget tidligere, ¹⁾ 1793.

I sit tredie Ægteskab havde Lars Møller kun Datteren

22. *Christiane Marie Møller*, f. 24. December, døbt 31. December 1772 i Kjøbenhavn, d. 30. September 1854 paa Kristianshavn.

Christiane Marie
Møller.

Hendes Billede er taget efter et Maleri, tilhørende Fru Becker i Kjøbenhavn. Gift 29. Oktbr. 1799 i Frue Kirke i Kjøbenhavn med *Gregers Otto Bruun Begtrup* (Søn af Christine Augusta Brunn, født 1728, død 1787, og Magister Erik Gjørup Begtrup¹⁾, født 15. April 1713 paa Ingvorstrup, blev Magister 1737, Præst i Wistofte 20. Juni 1740, siden Provst over Mols Herred; død i Januar 1786 i Wistofte Præste-

Gregers Otto Brun
Begtrup.

gaard. Han er Forfatter til »Genralogica Begtrupiana« [Haandskrift paa det store kgl. Bibliothek], de avlede 17 Børn]; født 6. Oktober 1769 i Wistofte, blev cand. theol. Laudabilis 11. Juli 1791, Dr. philosophiæ i Kiel 1795, ansat som Professor i Landøkonomi ved Kjøbenhavns Universitet 4. September 1801. Han var en Tid Ejer af Løvegaard paa Sjælland og er Forfatter til flere landøkonomiske Skrifter; død 13. Maj 1841 i Kjøbenhavn. Hans Dødsmaske er af Docent Erik Becker foræret til den kgl. Vetr.- og Landbohøjskole, hvor den har funden en naturlig Plads mellem andre Minder om fremragende Landbrugsmænd. De ligge begravne paa Assistentens Kirkegaard.

¹⁾ Han nedstammer fra *Anders Pedersen*, Herredsfoged i Mols Herred, f. i Schønkjær 1594, d. ^{4/11} 1666, gift med *Bodil Andersdatter*, f. paa Sægtgaard (var i Lysgaard Herred og Aar 1442 pantsat for 12 lodig Mark) 1597, d. 1658. De boede i *Begtrup* By, Wistofte Sogn, Mols Herred, og ligge begravede under en stor Ligsten under Wistofte Kirkedør (D. Atlas IV 310).

Christiane Marie Møller og G. O. B. Begtrup havde 6 Børn:

23. *Christiane Kirstine Begtrup*, f. 17. August 1800 i Kjøbenhavn, d. 27. Oktober 1881 paa St. Hans Hospital paa Bistrup. Ugift.

24. *Johan Henrik Begtrup*, f. 11. Juli 1804, d. 20. Maj 1871, cand. chir., Bibliothekar ved Athenæum; var Møntsamler, Heraldiker og Genealog. Han har fortsat sin Bedstefaders Stamtavle over Familien Begtrup¹⁾. Ugift.

25. *Augusta Gregersine Begtrup*, f. 16. Juni 1807, d. 22. April 1883 paa Fredensborg. Gift 9. Juli 1830 med *Albrecht Georg Begtrup*, f. 29. August 1801, var fra 1829 Apotheker paa Morsø; d. 18. Juni 1870 og begravet i Asminderød. (Han var en Søn af Jens Worm Begtrup, f. 18. Juli 1762, d. 26. Februar 1841, der blev Student 1782, Pagehovmester hos Enkedronning Juliane Marie 1793—96, siden Premierløjtnant ved Landeværnet og Krigsraad. Gift 24. September 1794 med Anne Elisabeth Schwartz, f. 27. Januar 1772 i Kjøbenhavn, d. 5. April 1860 paa Fredensborg).

Augusta Gregersine Begtrup og A. G. Begtrups 3 Børn:

26. *Elisabeth Christiane Marie Begtrup*, f. 16. Maj 1831 i Nykjøbing paa Morsø, d. 24. Maj 1901, gift 29. August 1858 med Major *Wilhelm Georg Caroc* (Søn af Kaptajn i Ingeniørkorpsset Herman Alexander Caroc og Johanne Marie Schultz), f. 14. Oktober 1813 i Citadellet, Frederikshavn, blev Sekondløjtnant 15. December 1829, Premierløjtnant 9. December 1839, Kaptajn 27. Maj 1848, Major 16. Juli 1858, Oberstløjtnant 21. Marts 1864, Oberst 4. August 1865, afskediget 6. Januar 1879. — Han blev tildelt Medaille for Druknedes Redning 4. Maj 1840, Rd. af Dbg. 13. September 1848, Dbmd. 1. Januar 1856, C. af Dbg. II. 22. Juli 1869, C. af Dbg. I. 3. Juli 1876 og Medaillen for Krigene 1848—50 og 64 i Oktober 1876. Han døde 10. November 1889.

E. C. H. Begtrup og W. G. Caroc have 5 Børn:

27. *Johannes Caroc*, f. 12. Juni 1859 i Citadellet, Frederikshavn, blev Student 1876, cand. phil. 1877, cand. polyt. 1882; blev derefter Konstruktør ved en Maskinfabrik i Kjøbenhavn og senere Direktør ved Schmidt, Myging & Hyttemeiers Fabriker. Gift 4. August 1888 i Nord-Amerika med *Thora Emilie Wilhelmine Amalie Frederiksen*, f. 13. Januar 1864, Datter af Sadelmager Carl Frederik Frederiksen i Næstved.

28. *Vilhelm Georg Caroc*, f. 29. Maj 1889.

29. *Elisabeth Caroline Caroc*, f. 10. Januar 1891.

30. *Edith Caroc*, f. 30. November 1894.

31. *Carl Frederik Caroc*, f. 11. April 1896.

¹⁾ Haandskrift paa det store kgl. Bibliothek.

32. *Arild Caroc*, f. 16. Januar 1861 i Kjøbenhavn, blev 1884 Havebrugskandidat, har nogle Aar opholdt sig i Frankrig, var en Tid Gartner i Paris og er nu Tegner paa Schmidt, Mygind og Hyttemejers Fabriker.

33. *Augusta Marie Caroc*, f. 13. September 1865 i Viborg; er sindssyg og opholder sig paa St. Hans Hospital ved Roskilde.

34. *Elisa Caroc*, f. 6. Marts 1872 i Viborg, d. 1. April 1872.

35. *Vilhelmine Caroc*, f. 6. Marts 1872 i Viborg, d. 7. Marts 1872.

36. *Otto Vorm Begtrup*, f. 26. Juli 1833, blev cand. pharmaciæ, var ugift og døde 26. Januar 1871 paa Sindssygeanstalten ved Aarhus.

37. *Golfred Begtrup*, f. 25. Maj 1837 i Nykjøbing paa Mors, blev Student fra Aalborg 185., cand juris 1864, Underretssagfører i Nykjøbing p. M. 1872, men fratraadte Bestillingen 1873 paa Grund af Svaghed, er siden 1875 Sagfører paa Fredensborg. Ugift.

38. *Nicoline Frederikke Begtrup*, f. 26. Juli 1809, d. 4. April 1867; gift 17. Juli 1828 med *Julius Begtrup* (Søn af ovennævnte Jens Worm Begtrup og Anne Elisabeth Schwartz; hendes Farfader, *Alberth Georg Schwartz*, herømt Professor i Historie og Filosofi ved Universitetet i Greifswald, blev adlet af Marie Theresia 20. Maj 1747), f. 19. November 1795, d. 8. Februar 1854; blev Student fra Herlufsholms Skole 1814 med Laud., 1819 cand. theol. i Kjøbenhavn. Var Huslærer paa Sjælland 1821—25, blev Overlærer ved Realskolen i Trondhjem 1825 og var tillige i flere Aar Præst for en privat Menighed sammesteds, fornemmelig bestaaende af Hernhutter, tog anden Eksamen og theologisk Embedseksamen i Christiania 1840 og blev Sognepræst for Rør-aas 1845 til sin Død.

Nicoline F. Begtrups og Julius Begtrups 12 Børn:

39. *Jens Worm Begtrup*, f. 26. November 1829, d. 8. November 1830.

40. *Gregers Otto Bruun Begtrup*, f. 28. November 1831. d. 2 Timer gammel.

41. *Marie Christiane Begtrup*, f. 14. Februar 1833, d. 3. August 1901 i Palmerston, Australien, gift 19. Juni 1852 med *Johan Lauritz Theodor Møller* (Søn af Major Erik Møller¹⁾, der ejede Dampmøllen ved Langebro, og som ved Chr. VIII's Krøning blev Rd. af Dbg.; han var Direktør for Søkvæsthuset og Assistenthuset samt Medkurator for Vajsenhuset, f. 17. December 1770, d. 31. Marts 1853, og hans anden Kone Barbara Kirstine Holm, f. 12. Januar 1789 i Neksø, d. 14. Oktober 1844); f. 31. December 1821, blev Tømrersvend og Løjtnant i Brandkorpset

¹⁾ En Søn af Laurs Møller og hans anden Kone.

samt Medejer af Dampmøllen ved Langebro. De rejste begge til Australien, medtagende de 3 yngste Børn.

42. *Erik Møller*, f. 25. Juli 1853, kom 1865 i Huset hos sin Onkel, Fuldmægtig, Dampmøller C. A. Møller, og er nu Møllermester paa Franske Ångvarnon i Malmø. Gift 8. Oktober 1881 med *Augusta Dorthea Pfeiffer*, f. 4. Januar 1858 paa Kristianshavn.

43. *Laura Begtrup Møller*, f. 12. November 1882.

44. *Harriet Møller*, f. 18. Februar 1884.

45. *Anna Møller*, f. 31. Marts 1886, d. 31. August 1887.

46. *Ebba Møller*, f. 11. Marts 1889.

47. *Julius Møller*, f. 26. Marts 1855, d. 6. November 1898; blev i sin Barndom døvstum efter en Sygdom, var Snedkersvend. Gift 12. November 1880 med *Henriette Elisabeth Jacobsen* (kaldet Betty Schnackenburg), ligeledes døvstum, f. 14. April 1853, Datter af Dyrslæge Carl Ludvig Jacobsen og Caroline Schnackenburg.

48. *Marie Caroline Møller*, f. 22. November 1881.

49. *Julie Elisabeth Møller*, f. 2. Juni 1883, d. 29. December 1892.

50. *Carl Edvard Møller*, f. 22. Juli 1884, d. 5. September 1900.

51 a. *Anna Amalie Schnackenburg Møller*, f. 14. April 1894.

51 b. *Knud Emil Thorvald Møller*, f. 17. Januar 1890.

52. *Carl August Møller*, f. 5. Januar 1857, kom 1865 i Huset hos sin Grandonkel, Provst Becker i Sønderup. Efter at have lært Landvæsen og Mejeri rejste han i Foraaret 1879 til Australien (Ny Zeeland) til Forældrene. Død i Clondyke. Ugift.

53. *Nicoline Møller*, f. 7. September 1858. Ugift.

54. *Anna Elisabeth Møller*, f. 15. Juni 1860; gift 2. Februar 1885 i Palmeston paa Ny Zeeland med *Jacob van der Lippe Porelius Nannestad*.

55. *Margrit Nannestad*, f. 1886.

56. *Henrik Nannestad*, f. 1887.

57. *Olga Nannestad*, f. 1889.

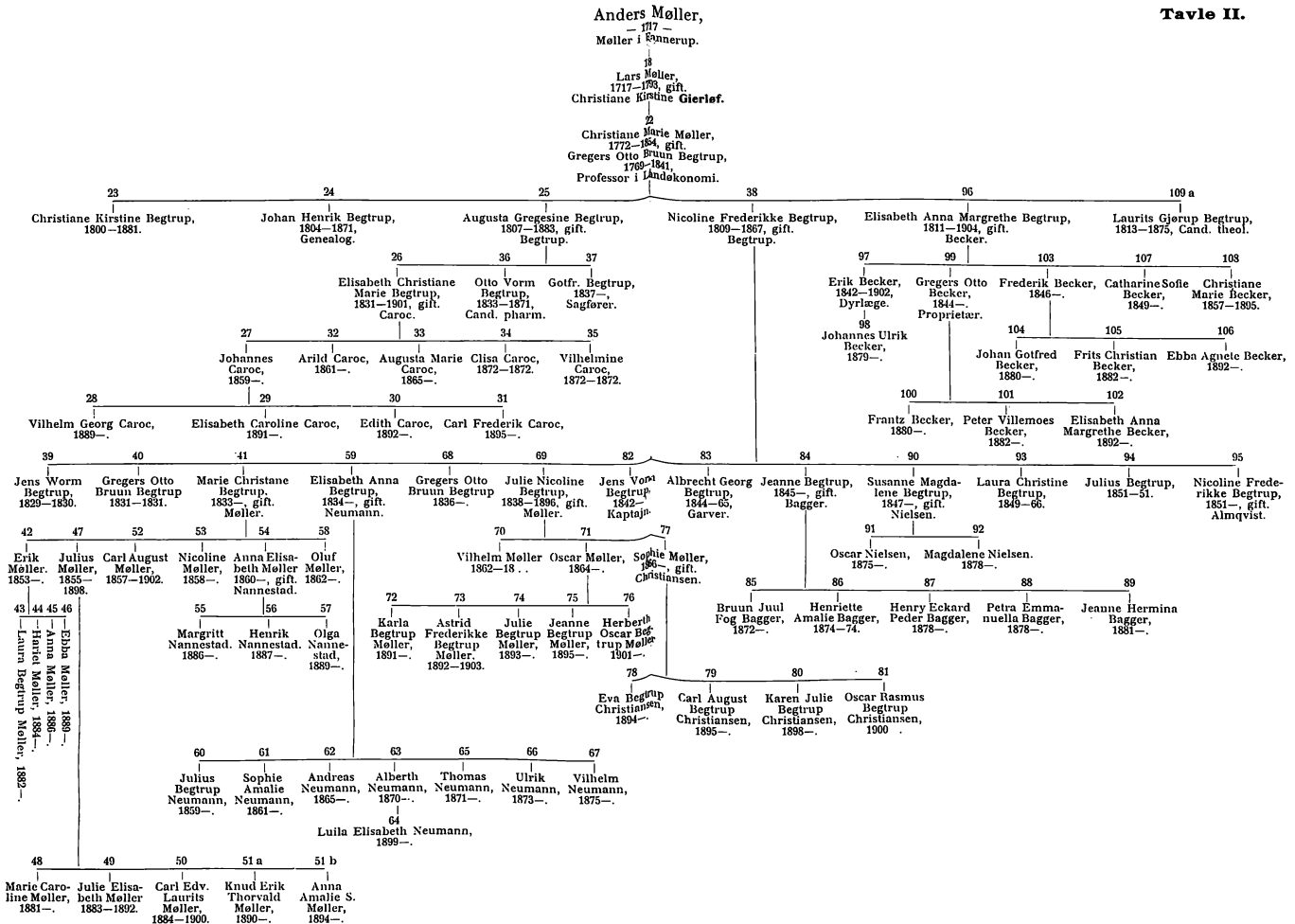
58. *Oluf Møller*, f. 26. April 1862. Ugift.

59. *Elisabeth Anna Begtrup*, f. 12. December 1834 i Trondhjem; gift 18. August 1856 i Drammen med *Ulrik Frederik Neumann* (Søn af Skibsrheder Andreas Neumann [f. 28. Juni 1802 og lever endnu] og Sophie Amalie Arveskoug, f. 26. Oktober 1804, d. 1873), f. 21. Januar 1831 i Drammen, blev Student paa Drammens Latinskole 1848, cand. theol. 1853, Timelærer ved Stavanger Latinskole 1856, Kateket i Hougesund 1860, Sognepræst i Skonevik og Provst for søndre Søndhordland 1868, Sognepræst i Skjersted og Nordland samt Provst for søndre Salten 1873, Sognepræst i Melhus 1882 og Provst for nordre Dalerne fra 1887; d. 11. November 1894.

De have ialt haft 13 Børn, hvoraf 7 leve, nemlig:

60. *Julius Begtrup Neumann*, f. 24. Juli 1859, er Assistent i et Brandforsikringselskabet »Norge« siden 1882. Ugift.

61. *Sofie Amalie Neumann*, f. 27. April 1861. Ugift.

62. *Andreas Neumann*, f. 29. Marts 1865, har siden 1886 været bosat i Melbourne i Australien og var paa en Kjøbmands Kontor. Fra 1895 Stewart paa et Dampskib.

63. *Albrecht Neumann*, f. 17. April 1870, tog Eksamen paa den tekniske Skole i Trondhjem 1890 og fik 1892 Ansættelse paa et Ingeniørkontor i Chicago som Tegner i »Illinois Steel Company«. Gift i Kristiania 19. September 1898 med *Claudine Sophie Clausen*, f. 28. April 1870, Datter af Værkmester Jens Clausen, Nydalen, og Alette Helene Hansen; de have et Barn:

64. *Laila Elisabeth Neumann*, født i Joliet 6. Juli 1899.

65. *Thomas Neumann*, f. 10. Juli 1871, blev Student 1889, cand. med. 1896 (Laud.), var derefter praktiserende Læge for skjellige Steder, og fra 15. Januar er han Reservelæge ved Reknes Sanatorium for Tuberkuløse.

66. *Ulrik Frederik Neumann*, f. 16. Marts 1873, har gennemgaaet de tekniske Skoler i Porsgrund og Horten 1894—97, derefter i Amerika.

67. *Vilhelm Neumann*, f. 20. Juni 1875, tog pharmaceutisk Eksamen 1895, Apothekereksamen 1897, senere ansat ved Apotheket »Svanen« i Tønsberg. Gift i Kristiania 23. Februar 1902 med *Gunda Maria Zachariassen*, f. 22. Oktober 1877, Datter af Skibsfører i Grimstad Simon Zachariassen og Antonette Didriksen.

68. *Gregers Otto Bruun Begtrup*, f. 29. September 1836, blev cand. pharmaciæ 1872, konditionerede paa Apotheker Riis's Apothek paa St. Thomas, senere paa et Apothek i Caracas i Syd-Amerika og vendte tilbage til Danmark 1874. Gift 18.. med Caroline Timroth fra Bornholm.

69. *Julie Nicoline Begtrup*, f. 10. Oktober 1838, d. 11. Januar 1896; gift 18.. med *Carl August Møller*, f. 21. December 1814, d. 23. September 1884 (Søn af Major Erich Møller og Barbara Kirstine Holm); var Kopist i Statsgjælden, senere Fuldmægtig i Finantshovedkassen og Medejer af Langebros Dampmølle.

70. *Vilhelm Møller*, f. 7. Juni 1862, d. 28. Februar 18..

71. *Oscar Møller*, f. 12. Marts 1864, rejste 11. April 1882 til Australien, hvor han var heskjæftiget ved Landbrug, Udtøringsarbejder o. lign. indtil 1887, da han vendte hjem til Danmark igjen og fik Ansættelse ved det forenede Dampskihsselskab i København, er nu Grosserer i Hellerup. Gift 5. Marts 1890 med *Anna Alvilda Jørgensen* (Datter af forhv. Koffardikaptajn Th. Jørgensen og Hustru Louise Marie Bugge); deres Børn ere:

72. *Karla Begtrup Møller*, f. 16. Juli 1891.

73. *Astrid Begtrup Møller*, f. 15. August 1892, d. 6. Marts 1893.

74. *Julie Begtrup Møller*, f. 14. December 1893.

75. *Jeanne Begtrup Møller*, f. 29. November 1895.

76. *Herbert Oscar Begtrup Møller*, f. 27. Januar 1901.

77. *Sofie Møller*, f. 8. April 1866; gift i Maj 1893 med Forlagsboghandler *Anton Christiansen*; deres Børn ere:

78. *Eva Begtrup Christiansen*, f. 3. Marts 1894.
79. *Carl August Begtrup Christiansen*, f. 18. Maj 1895.
80. *Karen Julie Begtrup Christiansen*, f. 25. August 1898.
81. *Oscar Rasmus Begtrup Christiansen*, f. 6. Juli 1901.
82. *Jens Worm Begtrup*, f. 17. Marts 1842, var Skibskaptajn i Norge; d. 18. .
83. *Albrecht Georg Begtrup*, f. 31. Januar 1844, d. 8. September 1865 paa Fredensborg, lærte Garveriet og blev 1865 Svend i Christiansfeldt.
84. *Jeanne Begtrup* (adopteret *Fog*), f. 6. December 1845 i Trondhjem, d. 18. Januar 1903; ved allerhøjeste Bevilling af 1854 adopteret af daværende Provst for Holmens Provsti, senere Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. & phil. *Bruun Juul Fog* (f. 11. Marts 1819; gift 1) *Petra Emmerencia de Høegh-Guldberg*, d. 15. Juli 1870; gift 2) *Fanny Münter*; gift 2. November 1870 med *Johannes Herman Bagger* (Søn af daværende Sognepræst for Rær, Hausted og Vixø Menighed *Christian Erhard Bagger*, f. 28. November 1807, d. 1. December 1880, og hans første Hustru *Henriette Amalie Jacobsen*, f. 11. Januar 1811, d. 19. Oktober 1853); f. 3. November 1841 i Rær Præstegaard; blev Student fra Viborg Kathedralskole 1858, cand. phil. 1859, cand. juris 9. Juni 1863 med Laud., Overretssagfører 31. Marts 1870, Højesteretsagfører 16. Januar 1874, ved allerhøjeste Resolution af 3. Februar 1887 tillagt Rang med Højesteretsadvokater i tredje Klasse Nr. 9, Rd. af Dbg. 21. Juli 1887. Valgt til Folkethingsmand for Thisted Amts 3die Kreds (Vestervig) 14. November 1873, 25. April 1876 og 2. Januar 1879. Har blandt andet i 1871 udgivet »Danmark og Tyskland, Tidsbetragtninger«.
85. *Bruun Juul Fog Bagger*, f. 23. Juli 1872, Premierløjtnant i Fodfolket.
86. *Henriette Amalie Bagger*, f. 1874, d. 1874.
87. *Henry Erhard Peter Bagger*, f. 13. August 1875, deltog i Krigen mod Englænderne i Sydafrika (Boer), sidder fangen paa St. Helena.
88. *Petra Emmerencia Bagger*, f. 29. December 1878, er indskreven i Vemmetofte adelige Kloster.
89. *Jeanne Hermina Bagger*, f. 14. Maj 1881, er indskreven i Vemmetofte adelige Kloster.
90. *Susanne Magdalene Begtrup*, f. 24. Marts 1847 i Røraas, d. i Oktober 1878; gift i September 1873 med Udskrivningsformand *Ole Nielsen*, udnævnt 1883 i Skonevik ved Bergen. De have 2 Børn, nemlig:
91. *Oscar Nielsen*, f. 4. Juni 1875, Dr. med. & cirup.
92. *Magdalene Nielsen*, f. i Oktober 1878.
93. *Laura Christine Begtrup*, f. 26. September 1849, kom 1854

i Huset hos sin Onkel, Provst Becker i Kjøng, til 1862; d. 27. Maj 1866 paa Diakonissestiftelsen ved Kjøbenhavn.

94. *Julius Begtrup*, f. 14. December 1851, d. 28. December 1851.

95. *Nicoline Frederikke Begtrup*, f. 14. December 1851 i Røraas, har opholdt sig en Del i Norge, senere i Kjøbenhavn; gift i Stockholm med Ingeniør *Almquist*. Direktør ved »Bore«.

96. *Elisabeth Anna Margrethe Begtrup*¹⁾, f. 3. September 1811 i Kjøbenhavn, d. 9. Januar 1904 i Kjøbenhavn. Gift 26. August 1840 i Frue Kirke med *Peter Willemoes Becker* (Søn af Erik Becker, Justitsraad og Embedsmand i de kgl. Kollegier, f. 23. Januar 1760, d. 11. Marts 1837, og Catharina Sophi Wilhelmine Willemoes), f. 21. September 1808; tog 30. April 1830 den theologiske Embedseksamen, blev 1831 Lærer ved det kgl. Landkadetkorpset, 27. Juni 1835 Mag. art. og 22. Oktober 1839 Præst i Kjøng i Sjælland, 1850 Provst i Hammer og Tybjerg Herreder, 1854 Dr. phil. og 12. September 1859 Sognepræst i Soderup og Kr. Eskildstrup, 6. Oktober 1854 Rd. af Dbg., 1870 Ridder af Vasaordenen. Tog 21. Maj 1875 sin Afsked, d. 5. April 1877 og er begravet paa Assistents Kirkegaard i Kjøbenhavn.

Elisabeth Anna
Margrethe Begtrup.

97. *Erik Becker*, f. 1. November 1842, tog 1861 Præliminæreksamen ved Kjøbenhavns Universitet og blev 21. Februar Elev ved den kgl. Vetr.- og Landbohøjskole. Var frivillig med i Krigen 1864, Officersaspirant ved 3die Dragonregiment, tog Dyrlægeeksamen 1. Februar 1867, ansat 15. Maj 1867 som Distriktsdyrlæge paa Ærø, blev Juli 1867 Sekondløjtnant i Rytteriet med Anciennitet

fra December 1864, blev 1890 udnævnt til Rd. af Dbg., 31. December 1869 Assistent ved den kgl. Vetr.- og Landbohøjskoles stationære Klinik, rejste i Efteraaret 1876 i Holland, Tyskland, Østrig og Ungarn, hvor Veterinærskolerne og nogle Stutterier besøgte, 29. Maj 1878 Docent i Beslaglære og Forstander for Skolens Beslagsmedie. Død 27. Oktober 1902. Gift 30. November 1878 med *Armantine Rostrup*, født 28. Februar 1847 i New-Orleans (Datter af Apotheker Ulrik Christian Rostrup og Louise Doré).

98. *Johannes Ulrik Becker*, f. 26. Oktober 1879, var i flere Aar ansat hos Vekselmægler Erik Møller.

99. *Gregers Otto Becker*, f. 10. Juli 1844 i Kjøng; tog 1863 den udvidede Præliminæreksamen paa Sorø Akademi, lærte fra 1863 til 1866 Landvæsen paa Allindemaglegaard ved Ringsted, gennemgik fra Maj 1866 til Maj 1868 et Kursus paa den Claseske Agerbrugsskole paa Næsgaard, hvor han tog Eksamen

1) Hendes Moders, Mormoders og Mormoders Moders Billeder findes Side 97, 99 og 100.

1. Maj 1868 Avlsforvalter paa Oremandsgaard ved Præstø, 1. November 1878 Mejeriforpagter paa samme Gaard. 1. Maj 1891 købte Becker »Aamosegaard« ved Mørkøv Station. Gift første Gang 23. November 1878 med *Elise Wilhelmine Christine Lund*, f. 15. August 1857, d. 20. August 1882 (Datter af Guldsmed Niels Peter Lund i Stubbekjøbing). Gift anden Gang 26. April 1888 med *Jutta Johanne Frederikke Neble* (en Datter af afdøde Kjøbmand Christian Henrik Neble i Stubbekjøbing), f. 21. September 1857. Hans Børn ere:

100. *Frantz Becker*, f. 15. August 1880, lærte Landvæsenet paa Helgenæs og er nu Underforvalter paa Bækkeskov.

101. *Peter Willemoes Becker*, f. 16. Juli 1882. Medhjælper hos Faderen.

102. *Elisabeth Anna Margrethe Becker*, f. 5. Januar 1892.

103. *Frederik Becker*, f. 22. Maj 1846; blev 1. November 1865 Elev paa Grüners Handelsakademi, hvorfra han dimitteredes 31. Oktober 1866 og blev 1. Januar 1867 ansat som Assistent, senere Fuldmægtig, ved det forenede Dampskibsselskab i Kjøbenhavn. tog sin Afsked 1902. Gift 21. November 1879 med *Agnes Franciska Trier* (Adoptivdatter af Tømmerhandler Fritz Christian Trier), f. 21. November 1859.

104. *Johan Gotfred Becker*, f. 24. September 1880, blev 23. Oktober 1901 Premierløjtnant i Fodfolket.

105. *Fritz Christian Becker*, f. 15. Oktober 1882. Tog Januar 1904 polyteknisk Eksamen.

106. *Ebba Agnete Becker*, f. 12. Maj 1892.

107. *Catharina Sofie Wilhelmine Becker*, f. 10. Oktober 1849, blev sindssyg og 30. Marts 1878 bragt til Sindssygeanstalten paa Oringe ved Vordingborg.

108. *Christiane Marie Becker*, f. 23. Maj 1851; frækventerede 1868—70 Frøken N. Zahles Skole, besøgte 1871 og 72 Norge og 1873 Sverrig, tog 1877 Almueskolelærerinde-Eksamen, hvorefter hun blev Klasselærerinde hos Frk. Zahle, 1878 Timelærerinde ved Frederiksberg Kommuneskole og 10. Februar 1882 Lærerinde ved samme Skole. Død 19. Januar 1895, 43 Aar gammel.

109 a. *Lauritz Gjørup Begtrup*, f. 6. November 1813, d. 16. Juli 1875; tog theologisk Embedseksamen 1847 og var derefter Lærer ved Almueskolerne i Maribo, Asminderød og paa Fanø; døde paa Kjøbenhavns Kommunehospital. Ugift.

11. Gabriel Gierløf

var Christian Gierløfs og Rachel Jørgensdatters fjerde Søn, der blev født 1707, døbt 8. December i Frue Kirke. Faddere vare: »Hans Mule, Tømmerhandler, Anders Stubbe, Fuldmægtig hos Baron Rodstein, Maren Hans Bøchmann, Kjøbmand, Tømmer-

handler Didric Bortmans Kjæreste Msle. Anna Fuhn hos Oldfruen paa Slottet, Brygger Jens Vinsen«. Han er opkaldt efter Moderens Morfader, den gamle Gabriel Jacobsen. Saavidt det kan skjønnes af Skiftet efter Moderen, har Gabriel Gierløf, som vistnok alle hans Søsken, haft Ophold hos Forældrene; men kort efter Moderens Død ses Gabriel at have taget Borgerskab 18. Oktober 1734 som Urtekræmmer, og som saadan benævnes han stadig til sin Død. Ved sit Bryllup 1742 siges han at bo i Fortunstræde, men 1746 er han flyttet hen i Skindergade, hvor Gabriel Gierløf døde Aaret efter og blev begravet 12. Oktober 1747. Han var 1742 28. November bleven gift i (»Huset ved 6 Sl.«) Frue Sogn med *Anna Marie Andersdatter Bersøe*, der var en Datter af en Maler (kaldes undertiden »Floermager«), der 1742 boede i Fiolstræde, men 1747 i Trompetergangen, ved Navn *Anders Nielsøn Bersøe* og *Inger Jacobsdatter*.

Efter Gabriel Gierløfs tidlige Død indgik Anna Marie Bersøe allerede Aaret efter et nyt Ægteskab 2. Oktober 1748 (i hendes Hus ved 5 Sl.) med Krigsraad *Christen Borup*¹⁾ og benævnes derefter »Madam Borup«, da hun 2. Marts 1754 nedsættes i Begravelsen Nr. 15.

Af Anna Marie Bersøes og Gabriel Gierløfs 4 Børn døde de 3 som smaa, medens kun den ene Datter blev voksen og har efterladt sig en talrig Efterslægt.

109. *Rachel Gierløf*, døbt 24. Juli 1743 i Nicolaj Kirke. Faddere: »Andreas Nielsen Bersøe, Floermager i Fiolstræde, Christian Gierløf, Brygger paa Vestergaade, Peder Gierløf, Student paa Nørregade, Inger Jacobsdatter, hemt. Floermager Barsøes Hustrue i Fiolstræde, og Jomfru Ellen Cathrine Gierløv, Bryggers Datter paa Nørregade«. Denne lille Rachel blev allerede begravet 25. Oktober 1743 i Begravelsen Nr. 15.

110. *Rachel Gierløf*, døbt 26. August 1744. (Se nedenfor.)

111. *Chistian Gierløf*, døbt 29. Oktober 1746 i Frue Kirke. Faddere: »Anders Nielsen, Maler i Fiolstræde, Friderich Bersøe, Maler, ibid., og Johan Gierlef, Brøger paa Vestergade. Inger, bemet. Anders Nielsen bar B. og Jmf. Charlotta Sophia Ericiry paa Østergade h. Bar. H.« Ogsaa dette Barn døde, næppe en Maaned gammel, blev begravet 28. November 1746 i Begravelsen Nr. 19.

¹⁾ Med ham fik hun en Datter, *Anna*, hvis Daab er konfirmeret i Frue Kirke 14. November 1749; hun blev senere gift med Supercargo *Jens Holst*.

112. *Gabriel Gierløf*, døbt 28. Oktober 1747 i Frue Kirke. Faddere: »Christian Gierløv, Johan Gierløv og Peder Gierløv, Studiosus; alle 3 Barnets Farbrødre; Inger Jacobsdatter, Anders Nielsens Bersøes, Maler i Trompetergangen, Barnets Mormoder b. B. og Jmf. Anna Elisabeth Grøngaard h. H.« Faderen var begravet 16 Dage før Barnets Daab, og Moderen kaldes derfor i Kirkebogen »Afg. Gabriel Gierløfs Urtekræmmers Efterladte Enke.« Men ogsaa dette Barn skulde Moderen miste; kun 9 Uger gammel blev den lille Gabriel begravet, 30. December 1747.

Det eneste Barn af dette Ægteskab, Moderen fik Lov at beholde, var

110. **Rachel Gierløf.**

Hun var Gabriel Gierløfs og Anna Marie Bersøes næstældste Barn og blev døbt 26. August i Nicolaj Kirke. Faddere: »Andreas Bersøe, Maler i Peter Hvitfeldtsstræde, Peder Gierløv, Studiosus i Laxegade, Christian Gierløv, Brygger paa Vestergade, Mad^{me} Inger Bersøe, bemt. Maler Bersøes Hustrue og Jmf. Ellen Cathrine Gierløv, loj. i Vimmelskafte.« Allerede 4 Aar gammel fik hun Stiffader, og næppe 10 Aar gammel mistede hun sin Moder. Forinden hun havde naaet sit 20de Aar, blev hun gift med Enkemanden *Lars Berth* 25. Maj 1764, med hvem hun fik 11 Børn, forinden hun døde 23. Maj 1778, kun 34 Aar gammel.

Saaledes er altsaa Slægten Gierløff kommen i Forbindelse med Familien Berth, som her ret udførligt skal omtales.

Familien Berths Vaaben.

FAMILIEN BERTH.

I Familien Berth er bevaret det Sagn, at den skulde stamme fra Skotland og henhøre til dette Lands Adel; men paa Marie Stuarts Tid (i Slutningen af det 16. Aarhundrede), da den skotske Adel gjorde Opstand mod hende, skulde Berth'erne være blevne forjagne sammen med flere andre, og én af tre Brødre bosatte sig i Danmark, medens en anden tog til Tyskland og en tredje til Frankrig.

Hvormeget af dette Sagn, der har Virkeligheden paa sig, er ikke let at afgjøre, da kun meget faa autentiske Oplysninger ere bevarede til Nutiden. Hos de fleste Familier findes der en uvilkaarlig Tilbøjelighed til at skyde deres Slægts Oprindelse saa langt tilbage i Tiderne som muligt, og, hvor det lader sig gjøre, at knytte denne til minderige Sagn eller Begivenheder. Et ret typisk Eksempel i saa Henseende afgiver Familien Berth. Dog kan det næppe betvivles, at den stammer fra Skotland, hvilket Navnet nøksom er et Vidne om. Skulde dets Betydning oversættes paa dansk, vilde det nærmest komme til at hedde *Ankerplads*. Men ulige vanskeligere bliver det at bevise, at Familien Berth har henhørt til den skotske Adel; thi her skulde jo netop Navnet komme os til Hjælp, forsaavidt Familien da i Skotland har baaret det samme Navn som her hjemme; men i engelske Adelsleksika findes Navnet ikke, ligesaa lidt som det af Berth'erne førte Vaaben, som omstaaende findes afbildet. I Skjoldet ses en Stendysse med et Kildevæld; over Hjelmen med den adelige Krone findes en Ørn med to Halse, og Sagnet siger, at »det er den skotske Ørn«. Men i det skotske Vaaben findes ingen Ørn, men en af en rød Ramme omgiven sort Løve i gult Felt.

Hvor gjerne jeg end vilde have udredet dette Adelsskab, nødes jeg dog til at opgive dette, i alle Tilfælde for Tiden, da jeg savner det nødvendige Materiale.

Med Hensyn til Tiden, da Familien Berth er kommen her til Landet, er det meget muligt, at Sagnet taler sandt, skjønt jeg heller ikke paa dette Omraade har Holdepunkter at gaa efter; men i det 16. og 17. Aarhundrede skete der, dels paa Grund af Religionsforfølgelser, dels for Handelens Skyld, en ikke ubetydelig Indvandring fra Skotland hertil Danmark, hvor de

især bosatte sig i Helsingør, der paa den Tid var en stor By; 3 danske Biskopper ere saaledes Sønesønner af Skotter, nemlig Kingo, Henrik Gerner og Aarhus-Bispen Morten Madsen, hvis Kone ligeledes stammede fra Skotland. Ved at granske i denne Bys Arkivalier viser det sig ogsaa, at Berth'erne har haft noget at gjøre her, hvor der har været saa mange af deres Landsmænd. I Rentek. Bestallingsbog 8b, S. 124, findes Aar 1724 27 November *Lars Berth* at have faaet Bestalling som Tolder i Helsingør. Han udnævntes ved kgl. Resolution 7. November 1724, og en Ansøgning herom findes, der viser, at han har været Fuldmægtig hos Carl Fahrenhuusen, den forrige Tolder, i 14 Aar, og nu ved hans Afgang lover at pensionere ham. Denne Lars Berth er efter Anførsel i en gammel Dagbog født 16. November 1693, og ifølge St. Olai Kirkebog i Helsingør blev han viet 12. September 1725 til *Margrethe Magdalene Rehdelig*, der maa være født ca. 1704, thi da hun 1770 indgiver Ansøgning om Pension efter Manden, opgiver hun sin Alder til 66 Aar. Dette Ægtepar havde følgende Børn, alle døbte i St. Olai Kirke: *Lars og Elsebeth*, 1726 29. November, *Kirstine*, 1728 20. Oktober, *Maria Elisabeth*, 1730 22. Februar, og *Christian Rudolph*, 1733 28. April, begravet 1749 21. Marts. Da Toldvæsenet omordnedes, idet Tolden overgik til Forpagtere, fik Lars Berth fra 1. Januar 1749 sin Afsked af Toldetaten med en aarlig Pension af 300 Rdl. Ifølge en kgl. Resolution af 30. Marts 1750 har han været i en »svagelig Tilstand«, og 1751 indgav hans Hustru en Ansøgning, om at hun, hvis Manden, der sagdes at være meget svag, døde, maatte faa Pension. Han døde imidlertid ikke den Gang, men først 1770 8. April, hvorpaa hun 4. Maj 1770 fornyer sin Ansøgning, men den bevilges ikke. Den ovennævnte Søn *Lars Berth*, født 27. November 1726, var Kjøbmand i Kjøbenhavn og ejede et Sukkerraffinaderi i Helsingørsgade. 1760 5. Maj viedes han til Bergitha Maria Jacobsen, som 18. April 1761 fødte ham en Datter, Margretha Rebecka Berth, der kostede Moderen Livet 6 Dage efter, 24. April 1761. Hun blev gift med Proviantsinspektør ved Dronning Sophie Magdalenes Hof Frederik Christian Mac-holt, født 1737, død 3. November 1797 (16. Januar, Statsrettens Skifteprotokol, Række Nr. 2). Derefter indgik Lars Berth nyt Ægteskab med Rachel Gierløf, som ovenfor set.

I en Klage til Kongen af 15. August 1778 siger Berth, »at han siden Aaret 1751 har ernæret sig som Kjøbmand . . . og som nu (1778) med Kone(!) og 9 Børn ser sig ude af Næringsvej, og ifølge deraf ikke i Stand til længere at kunne ernære denne talrige Familie«

Lars Berth synes at have været en driftig og vellært Forretningsmand; han ejede, som nævnt, sin egen Gaard Nr. 92 i Helsingørsgade med dertil hørende Sukkerraffinaderi, ligesom han ejede sit eget Skib »St. Johannes« i Søen, der nærmest drev

Handel paa Vestindien, og alt synes at være gaaet saa saare godt, indtil Berth 1770 24. Oktober gaar i Kompagni med en Skibskaptajn Hans Lind, der sejlede med Skibet til St. Croix for at ordne deres Affærer dér. Da han kom hjem 1775, vilde han ikke aflægge Regnskab, og stævnedes da af Lars Berth, der forment at have en Sum tilgode hos ham paa 16,458 Rdl. 69 Sk. Hof- og Stadsretsdommen, der afsagdes 1777 24. November, gik ham imod, og da han indankede Sagen for anden Instans, bekræftede denne Dommen. 1784 6. December optog Lars Berth Sagen, idet han anklagede sin Sagfører for slet Proces og fordrede Erstatning for den ham derved »forvoldte totale Ruin, Cridits, Næringsvej og Borgerrets Spilde«. Samtidig indstævnede han bl. a. ogsaa alle daværende Assessorer i Retten, som have dømt i denne Sag for Sagen at anhøre og Dom at lide til conjunction med C. C. at betale ham sit litte Tab skadesløst. Sagen afvistes selvfølgelig (1785 31. Januar), men Lars Berth opgav dog derfor ikke Ævret, men indstævnede Sagen for anden Instans 1785 18. Juli, og her opgav han sit Tab, for hvilket han fordrede Erstatning, til 70,721 Rdl. 1 Mk. 1½ Sk. Da han, som vel var at vente, ogsaa afvist her, gik han til Kongen, der (ifølge en Bog, som Berth har skrevet 1792—93 og 94 om hele denne Sag) resolverede saaledes:

- »Da jeg nu med mit Raad har alt igjennemset,
- »Befundet Klageren er største Uret sket,
- »Saa byder jeg han skal en Regning saa indgive,
- »Over alt litte Tab, han skadesløst kan blive,
- »Den vil jeg Dommeren og alle implicerte
- »Betale skal til ham, som blev ved Dom forkeerte
- »Berøvet Velfærd al og gjort ulykkelig,
- »At Dommer aldrig meer Despot kan vise sig«.

For denne kgl. Resolution, som jeg er bange for er fingeret, opgiver han desværre ingen Dato. Den bærer Præg af at være lavet for at virke suggestivt. — Bogen om denne Sag er i 3 Bind; Versene i samme er, som det vil ses af ovenførte Prøve, Alexandrinere, der kun et enkelt Sted afbrydes af 4-fodede Jamber. Det hele falder meget letflydende, saa at man utvivlsomt maa anerkjende, at Manden har haft versifikatoriske Evner.

Som sine Kautionister nævner Lars Berth Brygger Jens Holst (hvis Datter senere blev gift med Chr. Gierløff i Kragerø) og Brygger Christian Gierløff, der ogsaa støttede ham paa anden Maade. Lars Berths økonomiske Stilling blev mere og mere ruineret, samtidig med at han kom i Konflikt med General-Fiskalen, og da han 1805 21. Maj er afgaaet ved Døden, og der skal skiftes efter ham, er der af den store en Gang saa blomstrende Forretning nu kun Fattigdom tilbage. Ikke et eneste af hans Børn giver Møde eller lader høre fra sig.

Ved Konens tidlige Død vare alle Børnene (han siger 9)

smaa, og de skulde da være blevne spredte omkring i Verden, men kun faa Oplysninger haves om dem; Faderen skal være rejst til Frankrig med nogle af de ældste, hvilket ogsaa synes at fremgaa af en gammel Dagbog, som Lars Berth har begyndt at føre 1767, hvori han meddeler adskillige interessante Ting. Bogen er senere fortsat af hans Efterkommere.

Ved de 5 første Børns Daab i Nicolaj Kirke kaldes Lars Berth »Grosserer i Stormgade«. Derefter boede han bag »Børsen« i »Salt-Compagniet« (92).

Skifte efter Laurits Berth.

Hof- og Stadsrettens Skiftekommissions Forseglingsprotokol 1804—1805, Nr. 4, Side 216. Nr. 77.

Anno 1805 den 22. May indfandt Skifte-Commissionen sig ved Fuldmægtig Bondrop med Betienten Mølle paa det almindelige Hospital, for i Følge Inspecteur Matzens i Dag indkomne og herved fremlæggende Pro Memoria af Dags Dato at foretage Skifte Forretning efter Lars Berth, der fra 10de District var indkommet her i Hospitalet som Patient er død der i gaar.

Herved var tilstæde paa Inspecteur Matzens Vegne hans Fuldmægtig Kirchhof, som tilkiendegav: at den Afdøde forhen har været Kiøbmand, og at han skal efterlade sig 2 Sønner her i Staden, hvoraf den ene skal være Secretair og den anden Lieutenant, men Deres Navne vidste han ikke. Dernest anviste Han den Dødes her efterladte Tøj, som blev registreret og af Betienten til sand Værdie taxeret saaledes:

1. en liden Selskinds Kuffert.....	» Rdl. 3 Mk. » Sk.
2. et Par smaae Sølv Spender og et dito Knæe Spende.....	1 — » — » —
3. et Par Messing Skoe-Spender og en læder Snus Tobaks Daase, itu.....	» — » — 8 —
4. en graa Klædes Kiøle og 1 Par dito Buxer.....	1 — 2 — » —
5. en sort dito Kiøle og en guelagtig Frakke.....	2 — » — » —
6. 4 Hørlærreds Natckiorter og 5 dito Hals Klude	2 — » — » —
7. 2 Par Bomulds Strømper, 5 blaae Tørklæder og en Kippes Vest, 1 Bibel og 2 andre gudelige Bøger.....	2 — 4 — » —

Meere blev ikke anviist og dette Tøj lovede Kirchhof at tilsvare indtil samme kan blive afhentet, han forsikrede derhos, at han ikke veed den Døde efterlader videre. Herved beroer det.

Bondrop. Kirchhoff.

Behandlingsprotokol 1804—1805, Nr. 4, Side 236.

Anno 1805 den 30. December blev foretaget Session i efterfølgende Boe. Nr. 77.

Afgangne Kjøbmand Lars Berths Boe.

Procurator mødte og fremlagde Regning over Boet af 16. Oktober med Bilage og afleverede, som han derefter har at tilsvare 3 Rdl 3 Mk. 2 Sk., ellers mødte ingen. Boet blev til videre udsat. Carstens.

Side 431—32.

Anno 1807 den 31. December blev foretaget Session i efterfølgende Boe. Nr. 77.

Afgangne Kjøbmand Lars Berths Boe.

Skifte Commissionen, da ingen har anmeldt sig som Creditor eller Arving efter den udstædte Indkaldelse, som forlængst er udløben, bereg

nede de her Boet værende 3 Rdl. 3 Mk. 2 Sk. Sportelcassen til Indtægt og hvorved dette Boc er sluttet. Imodtaget 3 Rdl. 3 Mk. 2 Sk.
Carstens. O. P. Iversen.

Hof- og Stadsrettens Skiftekommission 1804—1805, Nr. 4, Bogpakke Nr. 77.

Pro Memoria.

At en Mand, navnlig Lars Berth, der fra 10de District var indkommen i Hospitalet som Patient, døde her i Gaar den 21. dennes og har efterladt en Kuffert, det skulle ieg ikke mangle at tilkiendegive den respective Ret.

Almindelig Hospital den 22. May 1805.

Matzen.

Til

Hof- og Stadsrettens Skifte Commission.

Fremlagt den 22. May 1805.

Nr. 2. For at have Vurderet Afgangne Kiøbmand Lars Berths boes Effekter er mig af boets Curator Hr. Procurator Top betalt 3 Mk. Hvorfor Qvitterer.

Kjøbenhavn den 2. September 1805.

J. Mølle.

Nr. 1. Hr. Prokurator Top

Haver betalt Auctions Salarium af Effecter, afgangne Lars Berths Stervboe tilhørende, Bortsolgt den 28. August dette aar til 8 Rdl. 4 Mk. 12 skilling, a 4 pr. med 34 skilling, Skatkammerfondens med 4 skilling Fattiges penge med 2 skilling, hvorfra qvitterer.

Kjøbenhavn den 14. October 1805.

J. P. Brown.

Regning

Udi afgang Kiøbmand Lars Berths Stærvboe.

Indtægt.

De ved Boets Antagelse under Behandling den 22de May sidstleden Annoterede og vurderede Effecter, som bestaaer af en Liden Sælskinds Kuffert, et par smaae Sølv Skoespænder, et ditto Knæspænde, et par Messing Skoespænder, en Læder Snustobaks daase i Stykker, en grøn Klædeskiol, en guulagtig Frakke, 4 hørlærreds Natskiorter, 5 Halsklude, 2 par Bomuldsstrømper, 5 blaae Tørklæder, en Kippers Vest, en Bibel og 2 andre gudelige Bøger ere ved Auction den 28de Augustij nestefter, bortsolgt og efter Auctions Directeurs Qvittering Nr. 1 udbragt til 8 Rdl. 4 Mk. 12 Sk.

Udgift.

For Tøjets fløtning til Auctions Stædet	1 Rdl. 2 Mk.	» Sk.
Sammes Vurdering betalt efter Qvittering Nr. 2 . . .	» — 3 —	» —
Andeel Catalogi Trykning. Bekiendtgjørelse i Aviserne med flere paa Auctionen gaaende Omkostninger samt Huusleie	» — 4 —	» —
Auctions Salarium af Effecternes Beløb à 4 pro Cento samt Skatkammerfondet og Fattiges penge, betalt efter Auctions Directeurs Regning	» — 2 —	8 —
For samme at indfordre og tilsvare	» — 2 —	2 —
For min Umage med Boet	2 —	» —

Summa Udgift. 5 Rdl. 1 Mk. 10 Sk.

Naar fra omstaaende Indtægt 8 Rdl. 4 Mk. 12 Sk.
 drages Udgiften 5 — 1 — 10 —

Bliver Beholdningen ieg Leverer... 3 Rdl. 3 Mk. 2 Sk.

Kiøbenhavn den 16. October 1805.

Ydmygst

Fremlagt med Bilage den 30. December 1805.

R. Top.

De som maatte have noget at fordre udi afgangne forrige Kiøbmand Lars Berts Stærvboe indkaldes herved med Tolv Ugers Varsel at møde udi den Kongelige Lands Over Ret og Hof og Stads Rets Skifte Commission i Kiøbenhavn for at anmelde og bevise deres Fordringer. Ligeledes indkaldes med Lovlig Varsel den Afdødes Arvinger for at anmelde og bevise deres Arve-Ret samt at iagttage deres Tarv under Skiftet.

Indføres 3 gange i de Berlingske Aviser for

R. Top.

Den 24., 27. og 29. Januar 1806.

Hr. Top

8.	Nr. 30.....	1	Mk. 8	Sk.
7.	— 33.....	1	— 8	—
9.	-- 36.....	1	— 8	—

Betalt... 4 Mk. 8 Sk. Bech.

Et ligelydende Avertissement indrykkedes 3 Gange, d. 28. Jan., 3. Februar og 10. s. M. i Adresseavisen.

Ræhel Gierløfs og Lars Berths 11 Børn anføres her:

113. *Laurits Berth.* (Omtales senere.)

114. *Bergitha Maria Berth*, f. 18. August, døbt 16. August 1766 i Nicolaj Kirke, d. 27. Marts 1769.

115. *Ghristiane Elisabeth Berth*, f. 22. November 1767, døbt 27. November i Nicolaj Kirke, maa være død tidlig siden et yngre Barn bærer samme Navn.

116. *Rachel Berth*, f. 21. Januar 1769, døbt 27. Februar, d. 30. Januar 1858 i Svendborg; hun levede i mange Aar i Farum og tilsidst i Svendborg hos sin Familie. Ugift.

117. *Gabriel Berth*, f. 25. Februar 1770, døbt 5. Marts i Nicolaj Kirke.

118. *Christiane Elisabeth Berth*, f. 9. og døbt 14. Juni 1771.

119. *Christian Berth*, f. 24. September, døbt 2. Oktober 1772.

120. *Anna Dorthea Berth*, f. 10. og døbt 21. Oktober 1773.

121. *Jacob Berth*, døbt 9. Januar 1775. (Omtales senere.)

122. *Abraham Berth*, f. 2. og døbt 13. Maj 1776.

123. *Jens Berth*, f. 2. og døbt 13. August 1777. De 6 yngste Børn ere døbte i Frelsers Kirke.

Som det heraf fremgaar, vides der ikke meget om de fleste, kun de to, Laurits og Jacob, vides at have efterladt sig Afkom her i Landet.

Flere forekommende Personer af Navnet Berth maa henhøre til tidligere Slægtled end herom er Tale, da det ikke har været muligt at finde Plads til dem her. Dette gjælder saaledes følgende:

Nicolaus Jacob Berth, f. i Varde 1688, Student fra Ribe 1710, blev theol. cand. h. ill. 17. September 1714.

Hillebrandt Hansen Berth, f. i Saxkjøbing 17. Maj 1720 (Forældre: Kjøbmand *Hans Pedersen Berth* og *Christiane Winding*) Student 1737, ca. 1742 Præst i Rødby, d. 20. Marts 1752.

I Saxkjøbing Kirke viedes 12. August 1742 *Rasmus Hansen Berth* og *Anna Kirstine Jocumsdatter Kiol*, og 14. Maj 1751 viedes sammest *Kirstine Hansdatter Berth* til *Peder Regel* i Taars, og 1741 døde *Peder Jensen Berth* i Saxkjøbing, 33 Aar gammel.

Morten Erichsen Berth, Medlem af Skomagerlauget 9. September 1726 i Kjøbenhavn, død dér 2. Juli 1744, efterladende sig 4 Børn, hvoraf *Erik Motensen Berth* tog Borgerskab 27. Marts som Skomager i Kjøbenhavn, og en *Vilhelm Hansen Berth*, der 29. April 1720 tog Borgerskab sammesteds.

Johannes Georgus Bertius blev Student fra Kolding 1673.

Martinus Jonæ Bertius blev Baccalaus 1677.

Henricus Petri Bertius fra Nakskov, blev Student 1700 og Bac. 1701 og mulig endnu flere.

113. **Laurits Berth**

var den ældste og blev født 27. Maj, døbt 3. Juni 1765 i Nicolaj Kirke. Faddere vare: »Johan Gierløv, Kjøbmand i Stormgade, Christian Gierløv, Brøgger i Store Kongensgade, Johannes Borup, Islandsk Kjøbmand i Brolæggerstræde, Captain Hans Lind, Mad.

Margrethe Magdalene Berth,

forhen *Tolders Hustru* i Stormgade, og *Jomf. Anna Lousen*, hos hindis Fader *Justitsraad Lousen*«. Han rejste 7. August 1781 til Bordeaux, hvor han har opholdt sig i 4 Aar til 1. Marts 1785, da han blev Skriver paa et Kontor i Paris, hvor han var en kort Tid, kom saa tilbage til Kjøbenhavn og blev Lærer i Fransk ved Døtre-skolen, kom 9. April 1789

Laurits Berth.

Cathrine Fredericke
Lilliendahl.

ind i General-Kommissariats-Kollegiet og blev Aaret efter, 17. September 1790, Kancellist, avancerede senere til Fuldmægtig og tog sin Afsked 21. Maj 1808. Han var en Tid i Aaret 1803 Toldkasserer i Rendsborg og var fra 26. September 1805 til 31. Marts 1817 Chef for Frederiksværk. Han blev 16. August 1799 Krigs-Kancelli-Sekretær, 21. Marts 1810 Krigsraad og 22. Marts 1814 Justitsraad. Gift første Gang 5. Oktober 1798 med *Anne Elisabeth Dreyer* (en Proprietær-Datter fra Odenseegnen), f. 28.

Marts 1765, d. 15. Juni 1811. I dette Ægteskab var 2 Børn. Laurits Berth blev gift anden Gang 24. December 1812 med *Cathrine Fredericke Lilliendahl*¹⁾, født *Vogelsang*, f. 25. August 1785 (Datter af Superkago paa Kina Frantz *Vogelsang* og *Susanne Constantia Rausch*, f. 27. Februar 1746, d. 27. November 1832.)

124. *Cicilie Marie Berth*, f. 8. Februar 1799 paa Frederiksberg, d. 14. Februar 1863; gift 24. December 1814 med Ingeniør *Thomas English*, f. 7. Februar 1773 i London (Søn af Ingeniør i London *Thomas English* og *Mary Jolly* — eneste Datter af *John Jolly*, Kjøbmand i Lewisham i Kent —); han anlagde i Begyndelsen af dette Aarhundrede Kobber-Smelte- og Valseværket paa Frederiksværk, som han derpaa havde i Forpagtning i en Række af Aar. Senere bestyrede han en kort Tid Kobberværket ved Flensborg. I Begyndelsen af 1835 tog han til Norge for at bestyre Kobberværket i Throndhjem og døde der 18. Oktober 1835.

125. *Emilie Henriette Cicilie English*, f. 6. Januar 1816 i Kjøbenhavn, d. 26. December 1882 paa Frederiksberg. Ugift.

126. *Thomas Alfred English*, f. 7. December 1819 i Kjøbenhavn, d. 14. April 1889, var Civil-Ingeniør. Gift 10. Juni 1852 med *Johanne Regine Nathalia Allerup*. 3 Sønner og 4 Døtre.

127. *Laura Elisabeth English*, f. 20. September 1822 i Kjøbenhavn, d. 30. Januar 1896 i Kjøbenhavn; gift 4. Maj 1851 med Civil-Ingeniør *Carl Julius Tetens Hanssen*. 3 Sønner og 2 Døtre.

128. *John Dolben English*, f. 5. Februar 1827 i Kjøbenhavn, d. 3. Juni 1897 i Folkstone som Boghandler, var Ejer af Avisen »Folkstone Expres« samt et Bogtrykkeri; gift 22. Maj 1853 med *Sarah Smithelt*, f. i Dover 22. November 1832. 6 Sønner og 2 Døtre.

129. *Clara Marie English*, f. 17. Oktober 1831 i Flensborg, d. 25. Juli 1900. Ugift.

130. *Henry English*, f. 20. Marts 1834 i Flensborg, d. 8. Juni 1901, var Civil Ingeniør i Frankfurt a. M.; gift 27. September 1859 i Sønderborg med *Christiane Petersen* (Datter af Jernstøber *Petersen* i Sønderborg), f. 13. Marts 1839.

131. *Cathrine Constancia Emilie Berth*, f. 16. September 1802 i Kjøbenhavn, d. 20. Juni 1871; gift 24. September 1823 med Skibskaptajn *Hans Peter Jensen*, f. 19. Juli 1799, d. 2. Juli 1870 som Skibsrheder og Kjøbmand i Svendborg. I dette Ægteskab var 10 Børn, hvoraf 3 døde som smaa.

132. *Cecilie Marie Jensen*, f. 28. April 1827; Lærerinde i Svendborg.

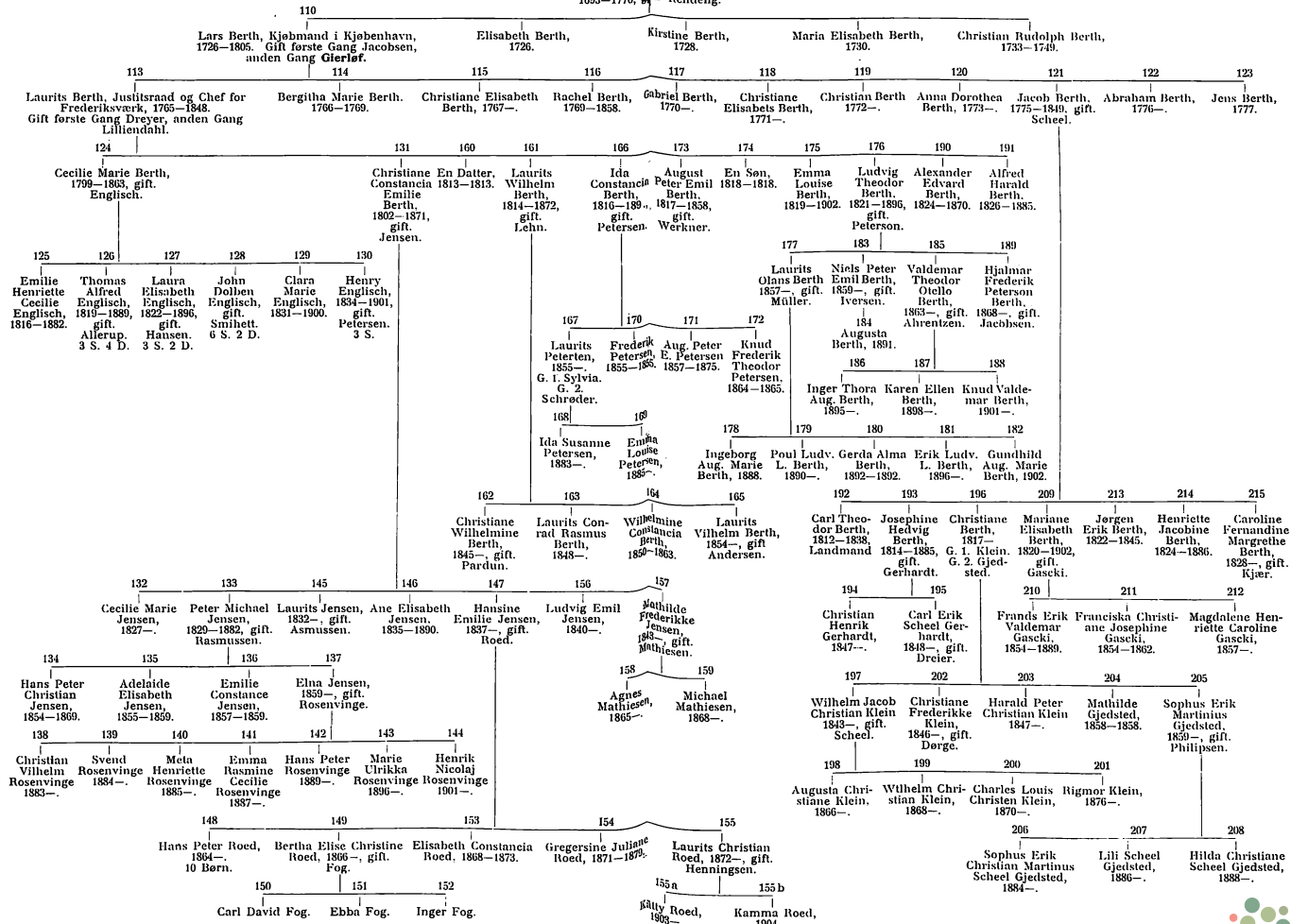
133. *Peter Michael Jensen*, f. 2. September 1829, d. 19. September 1882: var først Sejlmager i Svendborg, senere ansat ved

¹⁾ Hendes første Mand (gift 15/; 1805) Johan Jacob de Lilliendahl (f. 20/6 1773, d. 29/6 1808) var en Søn af Superkargo *Frederik Fritz* (f. 20/12 1737, d. 24/4 1814), der 24/4 1774 blev adlet med Navnet *Lilliendahl*.

Familien Berth,
indvandret fra Skotland til Danmark omkring Aar 1600.

Tavle III.

Lars Berth, Tølder i Helsingør,
1693—1770, gift Rehdeig.

Toldvæsenet i Futschou i Kina; gift 1853 med *Rasmine Rasmussen*, f. 19. Marts 1830 i Svendborg.

134. *Hans Peter Christian Rasmussen Jensen*, f. 2. Januar 1854, d. 1869 paa en Rejse fra Singapore.

135. *Adelaida Elisabeth Jensen*, f. 7. Decbr. 1855, d. 28. Marts 1859.

136. *Emilie Constance Jensen*, f. 1. Februar 1857, d. 29. Marts 1859.

137. *Elna Jensen*, f. 4. Februar 1859, gift 19. Oktober 1882 med *Hans Peter Rosenvinge*¹⁾, f. 24. Juni 1856, er Kjøbmand og Fabrikejer i Grenaa — Grenaa Dampvæveri.

138. *Christian Wilhelm Rosenvinge*, f. 25. Juni 1883.

139. *Svend Rosenvinge*, f. 27. Juni 1884.

140. *Asta Henriette Rosenvinge*, f. 10. Oktober 1885.

141. *Ellen Rasmine Cecilie Rosenvinge*, f. 10. April 1887.

142. *Hans Peter Rosenvinge*, f. 21. Oktober 1889.

143. *Maria Ulrikka Rosenvinge*, f. 5. Juni 1896.

144. *Henrik Nicolaj Rosenvinge*, f. 23. Oktober 1901.

145. *Lauritz Jensen*, f. 21. Maj 1832; rejste 1865 til Amerika og er nu Kjøbmand i Independence i Kansas i Nordamerika; gift 6. November 1878 med *Hanne Christine Asmussen*, f. 22. Oktober 1841; hun er fra Sønderjylland og havde først (Aar 1866) været gift i 11 Aar med Peter Thomsen (Møller), i hvilket Ægteskab hun havde en Søn — Peter Thomsen, f. 8. Maj 1873 —, som Lauritz Jensen, da han ingen Børn har selv, har adopteret 1878, og desuden har de adopteret en lille Pige 26. Februar 1883, som hedder Emma Augusta Wilcoxs, f. 15. Januar 1880 i Independence.

146. *Ane Elisabeth Jensen*, f. 22. August 1835, d. 8. April 1890: var Institutbestyrerinde i Svendborg.

147. *Hansine Emilie Jensen*, f. 12. Juni 1837; gift 27. Maj 1863 med *Lorentz Weibel Roed*, f. 17. Marts 1838, d. 13. November 1872 ved Stormfloden, strandet paa Hirtsholmene; han var Skibskaptajn og Skibsrheder i Nykjøbing p. F.

148. *Hans Peter Roed*, f. 10. September 1864 i Nykjøbing p. F., Styrmand og Fiskehandler i Svendborg; gift med *Inger Mary Nielsen*, f. 10. Juli 1867. 10 Børn.

149. *Bertha Elise Christine Roed*, f. 15. Juli 1866; gift/ med Grosserer *Simon Peter/Fog*/(Søn af afdøde Provst Fog i Bogense). 3 Børn:

150. *Carl David Fog*

151. *Ebba/Fog*.

152. *Inger/Fog*.

153. *Elisabeth Constancia Roed*, f. 23. Decbr. 1868, d. i Juli 1873.

154. *Gregersine Juliane Roed*, f. 8. Oktbr. 1871, d. 5. Septbr. 1879.

155. *Lorentz Christian Roed*, f. 12. September 1872, Handels-

¹⁾ Søn af Carl Vilhelm Rosenvinge, f. ¹⁴/₃ 1822, gift ²⁹/₄ 1857 med Emma Henriette Marie Møller. Familien Rosenvinge blev optagen i Adelsstanden 1505 ²¹/₇, idet Kongens Skriver, Mogens Jensen, da blev adlet.

agent i Svendborg; gift 20. November 1898 med *Emmy Constance Henningsen* (Datter af Skibskaptajn Carl August Henningsen af Troense og Christiane Nielsigne Nielsen).

155a *Kätty Roed*, f. 2. Maj 1903.

155b *Kamma Roed*, f. 8. Februar 1904.

156. *Ludvig Emil Jensen*, f. 25. December 1840; er Rehslager, rejste 1862 til Udlandet og har til Dels opholdt sig i Rusland; senere Efterretninger mangle.

157. *Mathilde Frederikke Jensen*, f. 8. Maj 1843; gift 30. September 1864 med Billedtrykker i Kjøbenhavn *Knud Frederik Theodor Mathiesen*, f. 13. Juli 1829 i Odense.

158. *Agnes Mathiesen*, f. 26. Juli 1865.

159. *Michael Mathiesen*, f. 19. Marts 1868; Urtekræmmer i Helsingør.

L. Berths og C. F. Lilliendahl, f. Vogelsangs, 9 Børn:

160. En Datter, f. 8. Oktober 1813, d. straks efter Fødselen.

161. *Laurits Wilhelm Berth*, f. 23. August 1814, d. 6. April 1872; blev 2. Januar 1833 Malersvend, kom straks efter ind paa Kunstakademiet og uddannede sig der til Kunstmaler; rejste i flere Aar i Udlandet og etablerede sig 1844 i Svendborg, hvor han var Borgerrepræsentant fra Aar 1856 til sin Død, blev 21. Juni 1859 ansat af Justitsministeriet som Bygningsinspektør for Svendborg og var som Repræsentant for denne By tilstede ved Frederik VII's Bisættelse. Gift 7. December 1844 i Vindinge Kirke ved Nyborg med *Thalia Louise Dortha Lehn*, f. 12. Marts 1810 (Datter af Birkedommer over Baroniet Holckenhavns Birk Rasmus Lehn).

L. W. Berths og T. L. D. Lehns 4 Børn:

162. *Catharine Wilhelmine Berth*, f. 19. September 1845, døbt 13. Oktober s. A.; gift 12. Marts 1867 med *Ludvig Christian Alstrup Pardun* (Søn af Skrædermester Pardun i Svendborg og Anna Margrethe Lindegaard), f. 13. Oktober 1841; var først Tobaksfabrikant i Nyborg og senere i Svendborg, ere nu begge døde.

163. *Laurits Conrad Rasmus Berth*, f. 2. Februar 1848; lærte Maskinbyggerfaget, blev Svend i Januar 1867 og rejste over Antwerpen til Brasilien 8. Maj 1868; boer nu i England og er gift dér.

164. *Wilhelmine Constanca Berth*, f. 20. Juni 1850, d. 3. Juli 1863.

165. *Laurits Wilhelm Berth*, f. 14. December 1854, kom 23. April 1872 i Tømmerlære og blev i Februar 1875 Svend, men maatte paa Grund af et svagt Syn søge en anden Beskæftigelse og er nu Cigarmager i Svendborg; gift 21. September 1885 med *Christiane Andersen*, f. 19. Januar 1845 (Datter af Gaardejer Anders Pedersen i Saltofte ved Assens).

166. *Ida Constantia Berth*, f. 20. Februar 1816; gift 1. Juni 1852 med *Claus Petersen* (Søn af Gjæstgiver Petersen i Odense), f. 24. Oktober 1807, d. 4. December 1874; var Dekorationsmaler i Odense. Enken levede i mange Aar i Svendborg; er nu død.

167. *Laurits Petersen*, f. 4. Februar 1855; lærte først Bogbinderi i Faaborg, rejste derpaa til Paris og blev Porteføljearbejder, senere Bestyrer af et Etablissement i London, nu etableret i Kjøbenhavn; gift 1882 med *Georgine Sylvia* fra London, f. 9. Juli 1854, d. 15. Februar 1889; anden Gang gift med *Johanne Schrøder* f. i Kjøbenhavn.

168. *Ida Susanne Petersen*, f. 20. April 1883.

169. *Emma Louisa Petersen*, f. 14. August 1885.

170. *Frederik Petersen*, f. 23. Oktober 1855, d. 31. Oktober 1855.

171. *August Peter Emil Petersen*, f. 11. April 1857, d. 6. Juli 1875; var Handelslærling i Odense.

172. *Knud Frederik Theodor Petersen*, f. 1864, d. 1865.

173. *August Peter Emil Berth*, f. 16. April 1817, blev Guldsmedesvend 1. Januar 1839, rejste derefter til Berlin, hvor han døde 24. Januar 1858; gift 10. April 1847 med *Wilhelmine Werkner*, død 1848 efter at have født en Datter. Han giftede sig igjen, men nærmere Oplysninger herom savnes.

174. En Søn, f. 16. Maj 1818, d. 19. Maj 1818.

175. *Emma Louise Berth*, f. 11. Juni 1819, d. 13. Januar 1902 i Frederiksberg, var en Tid Lærerinde paa Langeland hos Skolelærer Halvorsen i Skrøbeløv, senere Selskabsdame i 2 Aar hos Pastor Steen i Rudkjøbing og dernæst i Huset hos Forpagteren paa Tranekjær, Kammerraad Hunderup; levede den sidste Tid sammen med sin ældste Søster i Svendborg. Ugift. Begravet i L. T. Berths Gravsted paa Kjøbenhavns vestre Kirkegaard.

176. *Ludvig Theodor Valdemar Berth*, f. 12. August 1821; blev 25. Juni 1841 Guldsmedesvend, rejste samme Aar udenlands og opholdt sig en Del Aar paa forskellige Steder i Udlandet. Etablerede sig 1856 i Næstved. Gift 23. April 1856 i Malmø med *Auguste Wilhelmine Peterson* (Datter af Oldermænd for Bødkerne Jacob Olaus Peterson). Død i Kjøbenhavn 20. Februar 1896.

177. *Laurits Olaus Berth*, f. 15. Maj 1857, blev Guldsmedesvend 5. Maj 1877, fik for udført Svendeprøve tilkendt Sølvmedaille af Haandværkerforeningen i Kjøbenhavn, uddannede sig derefter som Gravør og studerede nogle Aar ved Kunstakademiet; rejste 1879 med Stipendium fra Ministeriet og det tekniske Selskab til Italien og Østerrig. Etablerede sig 1884 som Juveler i Kjøbenhavn. Gift 25. November 1887 med *Alma Marie Müller*, en Datter af Civil-Ingeniør Carl August Müller i Kjøbenhavn.

178. *Ingeborg Augusta Marie Berth*, f. 23. September 1888.

179. *Paul Ludvig Laurits Berth*, f. 7. April 1890.

180. *Gerda Alma Berth*, f. 15. Februar 1892, d. 23. August 1892.

181. *Erik Ludvig Laurits Berth*, f. 27. December 1896.

182. *Gunhild Augusta Marie Berth*, f. 16. November 1902.

183. *Niels Peter Emil Berth*, f. 2. Marts 1859, er Kjøbmand, assisterede en Tid hos Broderen i Kjøbenhavn, nu Handels-

rejsende dér. Gift 18. Juni 1888 med *Clara Iversen*, Datter af Skovrider Iversen, Førsløvgard.

184. *Augusta Berth*, f. 30. Januar 1890.

185. *Valdemar Theodor Othello Berth*, f. 17. Juni 1863; er Guldsmed, assisterede først hos Faderen i Næstved og har nu dennes Forretning. Gift 26. November 1893 med *Ellen Christine Louise Ahrentzen*, Datter af Uhrmager Ahrentzen i Næstved.

186. *Inger Thora Augusta Berth*, f. 26. Januar 1895.

187. *Karen Ellen Berth*, f. 3. Juni 1898.

188. *Knud Valdemar Berth*, f. 23. Maj 1901.

189. *Hjalmar Frederik Peterson Berth*, f. 18. Oktober 1868, demiteredes fra Kunstakademiet 1895 som Kunstmaler efter antaget Afgangsprøve; er nu Theatermaler; gift 12. Januar 1900 med *Johanne Jacobine Bodil Jacobsen*, Datter af forhenværende Skibsfører Oluf Peter Jacobsen i Kjøbenhavn.

190. *Alexander Edvard Berth*, f. 16. Januar 1824, d. i Oktober 1870; han kom 1. Maj 1839 i Bogbinderlære i Haderslev, men rejste senere til Wien og kom dér paa en Fabrik, hvor der udførtes franske Arbejder. Han var gift med en tysk Dame — en Katholikinde —, men iøvrigt savnes Oplysninger.

191. *Alfred Harald Berth*, f. 12. September 1826, d. i Oktober 1885; havde opholdt sig i flere Aar i Udlandet, var med i Krigene 1848—50 og 64 mod Tyskland og var i mange Aar Sølvarbejder paa et stort kjøbenhavnsk Værksted og omtales som et overordentlig dygtigt Menneske; han var gift med en svensk Pige, som døde 1883 uden Børn.

121. *Jacob Berth*, f. 1. Januar 1775, d. 13. Juni 1849 som Ritmester i Kjøbenhavn; gift 1811 med *Christiane von Scheel* (Datter af Jørgen Erik Scheel, f. 1737, som havde været Stiftsamtmand i Bergen, Præsens for Finantserne, Landdrost i Pinneberg, Justitiarius i Højesteret, 1ste Deputeret i Generaltoldkammeret, Gehejme-Statsminister og Gehejmerraad samt R. af E. og Stk. af Dbg., d. 1795; gift 1765 med Anne Sofie Dorothea von Ahlefeldt, d. 1796); f. 1783, d. 1837/2

192. *Carl Theodor Berth*, f. 1812, d. 1838 som Landmand.

193. *Josephine Hedeveg Berth*, f. 1814, d. 1885; gift 7. August 1846 med *Christian Jørgensen Gerhardt*, f. 1802, d. 1874 som Toldforvalter i Skodsborg.

194. *Christian Henrik Gerhardt*, f. 11. Juli 1847, er Sømand og bor i Skodsborg; gift 1872 med

195. *Carl Erik Scheel Gerhardt*, f. 7. November 1848, var først Toldassistent i Roskilde, senere Toldforvalter i Helsingør; gift 18 . . med *Camilla Dreier* (Datter af Vinhandler Dreier i Kjøbenhavn).

Jacob Berth.

196. *Christiane Berth*, f. 1. April 1817; gift første Gang 1842 med *Harald Adolph Peter Klein*, f. 1816/ d. 13. Januar 1856 som Adjunkt i Nyborg, gift anden Gang 7. Oktober 1857 med Told-assistent *Jørgen Martinus Gjedsted* i Vordingborg, f. 22. Maj 1836; er nu i Hillerød.
197. *Wilhelm Jacob Christian Klein*, f. 1843, Manufakturhandler i Kjøbenhavn; gift med *Elisabeth Scheel*.
198. *Augusta Christiane Klein*, f. 25. Marts 1866.
199. *Wilhelm Christian Klein*, f. 8. Juni 1868.
200. *Charles Louis Chresten Klein*, f. 27. November 1870.
201. *Rigmor Klein*, f. 24. November 1876.
202. *Christiane Frederikke Klein*, f. 1846; gift med Uhrmager A. *Dørge* i Nyraad ved Vordingborg.
203. *Harald Peter Christian Klein*, f. 15. Marts 1847; lever ugift som Avlsforvalter.
204. *Mathilde Gjedsted*, død spæd.
205. *Sophus Erik Martinus Gjedsted*, f. 19. Februar 1859; Assistent i Toldrevisionskontoret i Kjøbenhavn; gift 22. April 1883 med *Johanne Marie Philipsen*, f. 21. August 1860 i Aarhus. De have 3 Børn:
206. *Sophus Erik Christian Martinus Skeel Gjedsted*, f. 16. August 1884.
207. *Lili Skeel Gjedsted*, f. 2. Oktober 1886.
208. *Hilda Christiane Skeel Gjedsted*, f. 12. Oktober 1888.
209. *Mariane Elisabeth Berth*, f. 13. November 1820, d. 25. November 1902 paa Frederiksberg; gift 1853 i Berlin med Løjtnant *Gascki*, d. 1869 som Billedhuger.
210. *Frantz Erik Valdemar Gascki*, f. 25. Juli 1854; Ingeniør og Fabrikant i Berlin, hvor han døde 16. November 1889. Ugift.
211. *Franciska Christiane Josephine Gascki*, f. 25. Juli 1854, d. 17. Februar 1862.
212. *Magdalene Henriette Caroline Gascki*, f. 16. Februar 1857 i Berlin; kom 1871 med Moderen til Kjøbenhavn; er ugift og har været Husbestyrerinde i Magleby hos Pastor Kønigsfeldt. Boer paa Frederiksberg.
213. *Jørgen Erik Berth*, f. 1822; var Sømand og omkom 1845 paa Søen. Ugift.
214. *Henriette Jacobine Berth*, f. 20. August 1824, d. 1886 paa Diakonissestiftelsen i Kjøbenhavn. Ugift.
215. *Caroline Ferdinandine Margrethe Berth*, f. 17. Oktober 1828; gift 24. December 1854 med *Jacob Kjer*¹⁾, f. 17. April 1825 i Holstensborg i Grønland (Søn af Missionær dér Knud Kjer og Caroline Christiane Rohr).

¹⁾ Jacob Kjer blev Student 1846. Kandidat 1853; udnævnt til Alummus i det grønlandske Seminarium 1854. Blev 1855 udnævnt til Missionær ved Jacobshavn; deraf forflyttet 1857 til Holstensborg og Sukkertoppens Missionariat, hvorfra han hjemgik 1868. Blev 1870 udnævnt til Sognepræst for Ansager i Ribe Stift, men tog paa Grund af stærk tiltagende Tunghørighed Kaldelsen tilbage og har siden ikke været ansat i Embede.

12. **Johan Gierløf**

var femte Søn af Brygger Chr. Gierløf og Rachel Jørgensdatter og blev født den 15. Januar, døbt (Johannes) 19. Januar 1709 i Frue Kirke. Faddere vare: »Hans Pedersen, Brygger paa Nørregade, Otto Eilers, Commissionarius, Mdm. Fr. Christoffer Tønders, Byskrivers paa Nørregade, Mdm. Klevenous, Assistent-Forvalterens ved Nørre Port, og Mdm. Cathrine Christiansdatter paa Vandkonsten i Stadt Hamborg«. Han maa være opkaldt efter Faderens Morfader Johan Jørgensen Strop eller Farbroderen Johan Pedersen Gierløf. Fra hans Ungdom og første Mandom har det ikke været muligt at finde noget, som kan bekræfte Johan Gierløfs Liv og Gjerning paa den Tid. Da jeg første Gang støder paa hans Navn¹⁾, fraregnet i Forældrenes Skifte, 23. November 1742, kaldes han Brygger, boende paa Vestergade, hvor han ejede en Gaard i Forening med Broderen Christian. Denne Ejendom var de da i Færd med at opføre i kostbar Stil efter en Brand, som var overgaaet den gamle Gaard, der havde tilhørt Faderen. Endnu 1747 bor han i denne Gaard og kaldes Brygger, men det har næppe været længe, og muligvis er han allerede samtidig med Broderen Christian, da denne i 1749 blev Porcellænsfabrikør, gaaet over til at handle med sachsisk Porcellæn; thi dermed gjorde han kort efter Forretning.

Som bekjendt var Sachsen det første Sted, hvor man lærte at lave Porcellæn, idet Johan Fridrich Böttcher efter mange Aars Arbejde endelig 1709 naaede til at fremstille ægte Porcellæn. En stor Mani betog nu de fleste Fyster, de vilde alle lave Porcellæn i deres egne Lande. Saaledes ogsaa her hjemme. Her fik man en Fabrik i Gang, der i 1749 kom i Christian Gierløfs Eje, som omtalt under ham; men det sachsiske beholdt stadig Forrangen. Imidlertid ses²⁾ Johan Gierløf 1751 at kaldes Porcellænshandler, hos hvem man fik sachsisk Porcellæn. I Aaret 1758 5. April tog han Borgerskab som Grosserer, men har dog næppe beskjæf-

men fungerede som Hjelpepræst forskjellige Steder i Sjælland. Har hidtil ikke faaet Afsked. Flyttede 1886 til Kjøbenhavn.

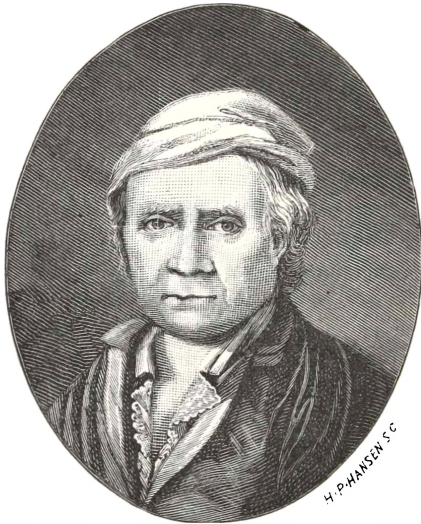
Har under hele sit Otmium stadig været beskæftiget med literære Arbejder paa grønlandsk. Under Opholdet i Grønland skrevet mange Artikler i et derværende Tidsskrift. Her kjemne revideret og rettet en grønlandsk Salmebog, hvortil selv forfattet en Del Salmer 1886.

Forfattet 1882 en grønlandsk Lærebog i 2 Bind til Brug i Skolerne deroppe. Forfattet en dansk-grønlandsk Ordbog. Oversat paa grønlandsk 1887 en Bibelhistorie (efter Christen Møller). Oversat hele Bibelen paa grønlandsk. Bor paa Frederiksberg.

¹⁾ Sj. Tegn. LXXII 1043 flg.

²⁾ I Kgl. Partikulær Kasse-Regnsk. 1751, Fol. 68, Nr. 104, og 1768, Fol. 56.

tiget sig med anden Handel end Handel med Porcellæn, blandt hvilket det sachsiske aabenbart har spillet en meget stor Rolle, hvilket blandt andet kan skjønnes deraf, at Johan Gierløf i Aarene mellem 1750—1760 modtog som Foræring og Anerkjendelse fra sine Forbindelser i Sachsen en stor, sjælden, smuk, massiv Sølv-Themaskine (vog $5\frac{1}{2}$ Pd.), der stadig til Nutiden er gaaet i Arv i Familien. Ved Folketællingen 1762 24. Oktober omtaler

Johan Gierløf

Johan Gierløf sig selv som »handlende med sachsisk Porcellæn«.

Handelen med det sachsiske Porcellæn har vist nok ogsaa til en Tid bragt ham Formue, thi ikke alene fik han 11. Juni 1749 Skjøde paa Gaarden Nr. 37 i Magstræde, hvor han boede til sin Død; men ogsaa en anden Ejendom, en Gaard i Stormgade, kjøbte han 1768¹⁾ og foretog begge Steder store Byggeforetagender. 1768 betales 600 Rdl. af den Kgl. Partikulær Kasse til Johan Gierløf for en »Camin opsat af sachsisk Porcellæn, bestaaende af 4 Stk., som forestiller de 4 Aars-tider«. Men de forskjel-

lige Begunstigelser, som efterhaanden ydedes de danske Porcellænsfabriker, dels ved Toldbeskyttelse og dels ved ligefrem Forbud mod Indførsel af fremmed Porcellæn, har sikkert forvoldt ham mange Vanskeligheder og store økonomiske Tab, saa det er næppe uden Grund, naar Generaltoldkammeret i en Indstilling 1783 udtaler: »Johan Gierløf er en gammel Borger her i Staden, som forhen (!) levede af Porcellænshandel, men tabte

¹⁾ Kasse-Resol. Prot. 1768. Fol. 473—77.

denne Næring, da Porcellænsfabriken her i Staden blev anlagt, og Forbudet mod fremmed Porcellæn i den Anledning udkom, hvorudover han skal være kommen i yderligere Omstændigheder«. Den Porcellænsfabrik, der her tales om, er antagelig den »kgl. danske«, som var kommen i Virksomhed 1779. Men naar der her siges, at han har »tabt sin Næring«, er dette næppe efter Bogstaven, thi det er faktisk, at han handler med Porcellæn til sin Død 16. December 1800, om end i de senere Aar ved Hjælp af sin Søn Gabriel. Dog kan dette Porcellæn, han i de senere Aar forhandlede, næppe være sachsisk, i alle Tilfælde kun tildels, men vel nærmest af dansk Fabrikat. I et Brev af 1. August 1795

Else Maria Hansen.

(da han var 87 Aar gammel) skriver Johan Gierløf til sin Datter, at han aldrig har modtaget noget som Gave af nogen, »uden af min Broder, især dend mig Elskeligste, det Du vel véd, som svier til Dig og Dine Søskende endnu«. Her antydes aabenbart til Broderen Christian, som han i de unge Aar havde saa meget tilsammen med, og som for at støtte sin Porcellænsfabrik fik indført Toldbeskyttelse for sit Fabrikata, hvilket gik haardt ud over Johan, der handlede med det indførte Porcellæn.

Martha Marie Hansen,
Ochenschlägers Moder.

Det hosstaaende Billede af Johan Gierløf er taget efter et Maleri, der tilhører Udgiveren, og som vistnok er fra Aarene omkring 1760—1770.

Johan Gierløf var Medlem af »Det kgl. kjøbh. Skydeselskab og danske Broderskab«, og i Aaret 1755 var han endog Fuglekonge, førende følgende Inskrift paa sit Fuglekonge-Skilt:

»Alt verslig Rang og Pragt forgaar
som Fuglekongens Ære;
det Navn jeg baaret har i Aar,
skal nu en anden bære.

1756 den 5te August.

Johan Gierløf .

Da Johan Gierløf¹⁾ var lige ved 49 Aar gammel giftede han sig den 8. December 1757 med Geheimeraadinde Numsens 28-aarige, smukke Kammerjomfru *Else Maria Hansen*, født 22. Februar 1729. Vielsen foregik i Nicolaj Kirke, hvilket ses af Kjøbenhavns Korpulationsprotokol, medens Kirkebogen fra disse Aar ikke findes; den vilde ellers nok have kunnet give et Fingerpeg om, hvem hun var. Det vides imidlertid, at hun var en ældre Søster til Nordens Digterkonge *Adam Oehlenschlägers Moder Martha Marie Hansen*²⁾, der skal være født 26. Oktober 1745 (død 6. Maj 1800). Da Kirkebøgerne ikke synes at vilde fortælle noget om disse to Søstre, bliver Oehlenschlägers Overlevering gennem sine »Erindringer« saa godt som den eneste nogenlunde paalidelige Kilde, der kan gaas ud fra. Oehlenschläger skriver:

»Hos Grev Moltke lærte min Fader at kjende min Moder *Martha Marie Hansen*, hendes Fader, en Tydsker, havde været kongelig *Fuld-mægtig*. Min Mormoder, *Anna Maria Severin*, var Datter af en Borger i Kjøbenhavn. Min Morfader efterlod ved sin tidlige Død en Enke i Armod med 3 Børn. Min Moders Forældre var altsaa Tydske(?), og hun blev, ligesom min Fader, opdragen paa tydsk. Det forekommer mig, som om min Fader har fortalt mig, at min Mormoder gjorde en Rejse til Tyskland med sine 3 Børn³⁾ efter sin Mand's Død, men vendte tilbage igjen i yderste Nød og døde i Vartov Min Moder skal i sin Ungdom have været meget smuk. Min Fader har fortalt mig, at flere unge Damer i hendes Ungdom misundte hende, fordi hun havde hvidere Hænder end de, da de dog hver Dag vaskede deres i Mandelklid, og hun sine i grøn Sæbe. Hun var i sin tidligste Ungdom i Huset hos *en Slægtning* — Forvalter Bruun paa Herlufsholm⁴⁾ —, var en Tid Husjomfru hos Procansler Cramer i Kjøbenhavn og blev derefter Kammerjomfru hos Grevinde Moltke og 28. November 1778 (det skal være 28. November 1777) gift med Organist og Slotsforvalter Joachim Conrad Oehlenschläger«.

Paa samme Maade fortsættes om Else Maria Hansens Skjønhed.

Nu bliver altsaa Spørgsmaalet, om Oehlenschlägers Meddelelser ere rigtige. Dette begynder man noget at tvivle om, naar

¹⁾ I Frue Vielsesprotokol 2. Oktober 1748 findes: »Højædle og Velbaarne Hr. Kammer-Herre Friderick Christian Rosenkrantz, Herre til Rosenholm, viet til Højædle og Velbaarne Frøken Dorothea Reedtz. Hos Sr. Gierløf, Brøgger paa Vestergade, Ved 6 Sl. Hvilken Stilling, denne Frøken Reedtz har indtaget i Gierløfs Hus, er ikke let at afgjøre, med mindre hun har bestyret Huset, eftersom saavel Johan som Christian Gierløf, der i Fællesskab ejede Gaarden, begge endnu den Gang vare ugifte.

²⁾ Et Maleri af hende ejes af Oehlenschlägers Datter Fru Marie Konow i Kjøbenhavn.

³⁾ Det tredie Barn var en Søn, der blev Murersvend, om hvem Oehlenschläger siger i sine Erindringer: »*Da jeg digtede Rudolf Winhofer i Dina, tænkte jeg paa ham.*» Murersvend Hansen giftede sig med en Tjenestepige og fik to Døtre, hvoraf den ene, Frederikke, tjente hos sin Kusine Sophie Ørsted. Hansen døde tidligt (vist mellem 1780 og 1790), og Enken boede i Adelgade. Han var en Ungdomsven af Murermester Lange. Major og Chef for det borgerlige Artilleri. Muligen staaer denne Lange paa en eller anden Maade i Forbindelse med den nedenfor nævnte Chr. Heinr. Lange. Major Lange havde Murerarbejde paa Frederiksberg Slot i Firserne.

⁴⁾ Ivar B., født 9. Marts 1694, død 1770, var først Godsforvalter paa Gaunø og kom ca. 1764 til Herlufsholm: han var en Søn af Jubellæren og Præsten i Hersløv og Gjevninge Jacob B. og blev gift 1743 med Dorothea Demang, død i Oktober 1770.

man læser, hvad den for sin Paalidelighed vel ansete Erslev skriver i sit Forfatter-Leksikon om Martha Marie Hansen, som han siger er »en Datter af kgl. Fuldmægtig *Christian Heinrich Lange*, født i Tyskland, og *Anna Margrethe Hansen*, en Borgerdatter fra Kjøbenhavn«, og antører tillige, at hun er »døbt i *København*, 26. Oktober 1745«. Dette sidste synes *ikke* at kunne findes i Kirkebøgerne, saa der er Mulighed for, at Erslev ogsaa kan have taget fejl. Dog skulde man tro, at Erslevs Anførsel om Forældrenes Navne var rigtig, eftersom det er skrevet en halv Snes Aar senere end Oehlenschlägers Erindringer, og han næppe kan have sin Viden fra andre end Digteren selv, som endnu var i Live. Her efter skulde Børnene altsaa bære Moderens Navn, hvilket kunde tyde paa og er bleven udlagt som Tegn til, at de vare uægte Børn. Den dér angivne Fader, »kongl. Fuldmægtig Chr. Heinrich Lange«, er endog bleven opfattet for en fingeret Person, efter som han ikke synes at være til at finde som kgl. Fuldmægtig, men man kan dog antage, at han har været privat ansat, hvilket den Gang ikke var helt ualmindeligt, og det er et stort Spørgsmaal, om Erslev ikke er fejl underrettet med Hensyn til Navnene, hvad enten det saa er begrundet i, at han har sine Oplysninger fra en upaalidelig Kilde, eller at Digteren paa Grund af det Taagesløv, der har hvilet over Morforældrenes Forhold, nu paa sine gamle Dage enten har faaet en anden Opfattelse eller husket fejl. Hvorom alting er, saa er jeg for Tiden mest tilbøjelig til at tro, at Oehlenschlägers Meddelelser i hans Erindringer ere de mest paalidelige, idet jeg er gaaet ud fra, at det passer med, at Mormoderen »døde i Vartov«. Ved at gjenneegaa Mandtalslisterne i Vartov viser det sig, at der virkelig i de kjøbenhavnske Senge (der belægges af Direktionen) er bleven indlagt som Nr. 7 *Anna Maria Hansens* i Aaret 1773 9. Juli; hun »medførte flere Sager af Dyrer og Tøj, alt hvad hun ventede, og havde ingen Gjæld«, og underskriver sit ovennævnte Navn meget tydeligt; men iøvrigt findes ingen Oplysninger om hende, forinden hun 2. September 1788 afgaar ved Døden, og til »hendes Lig at klæde blev udtagen af hendes efterladte Ejendele 1 Lagen, 1 Serk, 1 Hovedtøj, 2 Tørklæder«. Desværre svigter Kirkebøgerne og Skifteprotokoller ogsaa her, idet der ingen Dødsprotokol fra Vartov findes for disse Aar. Men alligevel synes det at ligge nær at antage, at

denne Anna Maria Hansens er Digteren Adam Oehlenschlägers Mormoder og Madam Gierløfs Moder.

Skjønt baade Martha Marie og Søsteren Else Maria, gift med Johan Gierløf, boede i Kjøbenhavn, ses de ikke af Kirkebøgerne at have været tilstede hos hinanden ved Børnenes Daab, hvilket næppe kan forklares paa anden Maade, end at Familien ikke kom sammen, hvad vel ogsaa kan udledes af en Notits af Oehlenschläger i sine Erindringer.

»Min Moder havde en Søster, der var gift med en velhavende Kjøbmand *Gierløf*, som ejede sin egen Gaard i Magstræde; hun gjorde os undertiden Formiddagsbesøg og vi hende; men vi saa aldrig hendes Mand. Da hun en Gang hørte, at jeg skulde være Kjøbmand, sagde hun spodsk: »En Kjøbmand uden Penge, det er det samme som en Viol uden Strænge!« Det var al den Trøst jeg fik hos hende«.

Senere skriver Oehlenschläger, hvor Talen er om Morbroderen, Murersvend Hansen:

»Den ældste Søster, min Moster, var den velhavende Kjøbmands Kone; men maa vel ikke have været istand til at gjøre noget for sin Familie, da hendes Broder blev ved at være Soldat, og hendes Moder døde i Vartov«.

Naar Digteren her kalder Johan Gierløf for »velhavende«, passer det ikke med omstaaende Udtalelse af General-Toldkammeret og ejheller med, hvad Johans yngste Søn, Peter Gierløf, skriver til sin Søster, Rachel Hjort, i et Brev af 1. December 1785: ». . . endnu maa jeg lade Dig hviide, at den gamle Casse Mangel endnu trækker vore Forældre . . .« Efter Johan Gierløfs og Hustrus Død skiftede deres to efterlevende Børn selv Ejendelene imellem sig og indbetalte 24. Februar 1812 Afgiften til Staten af 7579 Rdl. 66 Sk., der var Arven.

Flere Breve fra Johan Gierløf til sine Børn, som Udgiveren ejer, vidne om, hvilken Kæmpe, han har været, baade i aandelig og legemlig Henseende. Endnu, da han var højt oppe i Firserne, skriver han smukke og lange Breve paa indtil 10 Sider i Kvart til Datteren.

Da Johan Gierløfs yngste Søn var død, skrev han 7. December 1786 til sin Datter Rachel Hjort:

». . . Du veed nok, naar Du vil tænke efter, min gode Siel. Jeg har i mine over 50 Aar (han var da 78 Aar) intet meere fornøyet mig, end naar jeg kunde gjøre got og ey nyde Vederlag derfor, men jeg har haft dend uheld, at dend jeg har mest giort got og Elsket, har slet belønnet mig derfor, Du ved nok den største Deel af mine Egne, og Porcellainsfabriqven med mange meere har betalt mig med ondt for got, men jeg venter vist at faa Løn der fore af min Naadige og Retfærdige Gud,

saavel her som i Evigheden; det første seer jeg dagligen at have faaet, og er, at mine Gode Gud har givet mig min Hilsen til denne Time, og at jeg i ald dend Bekymring kand skrive saa vidtløftigt et Brev (10 tætt beskrevne Sider i Kvært) uden Brillen og med een let Haand«

Som det vil ses under Omtalen af Johan Gierløfs og Else Maria Hansens 6 Børn maa det synes ret mærkeligt og helt i Strid med Tidens Skik og Brug, at *alle* Børnene ere opkaldte efter Faderens Familie og ingen efter Moderens, der end ikke har været tilstede ved Barnedaaben som Faddere, skjønt i det mindste Moderen og Broderen dog vist paa den Tid have haft Bopæl i Kjøbenhavn, medens Søsteren (Oehlenschlägers Moder) maaske alt den Gang har været hos Forvalter Bruun.

Dette ejendommelige Tilfælde har næppe sin Aarsag i, at Else Maria Hansen ikke formaade at gjøre sine Ønsker gjældende overfor sin Mand, thi af hendes Børns og Mands Breve faar man absolut Indtryk af, at hun fuldt ud i et og alt stod paa Højde med ham. Særlige Forhold maa vel have ligget til Grund.

Johan Gierløf døde 16. December 1800, 92 Aar gammel, begravet 22. December paa Assistents-Kirkegaard, og nogle Aar efter, 18. Juli 1809, solgte hans Enke Gaarden i Magstræde til Grosserer Moses Bendix for 16,000 Rdl. Hun var 82 Aar gammel, da hun 25. Marts 1811 afgik ved Døden, begravet 30. Marts paa Helligaands Kirkes nordre Kirkegaard. Hendes Billede her er efter et Maleri hos Udgiveren fra Aarene mellem 1760—70.

Else Marie Hansen og Johan Gierløf havde følgende 6 Børn:

216. *Rachel Gierløf*. (Omtales senere.)

217. *Christian Gierløf*. (Omtales senere.)

218. *Gabriel Gierløf*, født 14. Februar 1761, døbt 19. Februar i Helligaands Kirke. Faddere vare: »Groshandler Cramers Hustru, Jomfru Rachel Gierløf, Brygger Borup paa Vestergade, Commandeur Thorbjørnsen, General-Auditeur Hollendahl ved Garden til Hest og Cammerraad, Rentemester Oluf Urberg, boende hos Gierløf i Magstræde«. Da Gabriel Gierløf 8. Marts 1788 giftede sig med sin Kusine *Rachel Ellen Cathrine Gierløf*, døbt 11. Marts 1755, død 10. September 1819 (Datter af Porcellænsfabrikør Christian Gierløf og Maren Montoft), kaldes han Styrmand, men da hans Søn var i Kirke, benævnes han for »Studiosus« og boende i Skidenstræde, men kort efter sit Bryllup maa han være kommen til at bo hos Faderen i Nr. 37

Magstræde, hvis Grossistforretning han vist nok tildels har staaet for Resten af sit Liv.

Der kunde være nogen Grund til at antage, at det er denne Gierløf, der i et Brev af 11. Marts 1806 fra Kristiane Heger til Oehlenschläger nævnes blandt andre Slægtninge og Venner, eftersom Gabriel Gierløf var en Fætter til Oehlenschläger, saa det vilde være naturligt, om han med »spændt Forventning og Interesse« fulgte dennes Digtning. Dog er jeg mest tilbøjelig til at antage, at den her nævnte Gierløf er den senere Generalkonsul i Christiania, som ikke i mindste Maade vedkom denne Slægt.

Gabriel Gierløf var Interessent af Tontinen af 28. Juni 1800, og allerede 14. Juli 1806 døde han, 45 Aar gammel, uden at efterlade sig Børn, idet baade hans Datter og Søn døde som ganske smaa og nævnes her:

219. *Johanne Elise Gabrielle Gierløf*, f. 15. Juni 1788, døbt 2. Juli i Helligaands Kirke. Faddere: »Madm. Elise Maria Gierløf, Jomfru Johanna Gierløf, Hr. Etatsraad Jacob Schive i Krigscancelliet, Johan Krause, Bogholder hos Grosserer Suhr, Claus Plum, Kjøbmand, og Johan Gierløf, Grosserer«. Barnet døde 17. November 1788.

220. *Johan Christian Gierløf*, født 23. Juni 1792, døbt 9. Juli i Frue Kirke. Faddere: »Fr. Thim, Kleinsmed, J. Hassing, Vandconducteur paa Nørregade, Studiosus Studsgaard Fuglsang i Raadhustræde, Madm. Else Marie, Kjøbmand Gierløfs i Magstræde, og Jomfru A. Margrethe Gierløf, ibd.« Ogsaa dette Barn døde som ganske lille, og flere Børn har Gabriel Gierløf ikke haft. Dette er desværre ikke noget enestaaende Tilfælde i denne Slægt, at Ægteskab mellem Søskenbørn eller nærbeslægtede har været uheldigt for det efterfølgende Afkom. Lægger man lidt nøjere Mærke til Livsløbet for Børnene og deres Efterkommere, vil man snart opdage, at Tallet paa de skjæbnsvangre Følger er højt, sammenlignet med de Grene, hvor Ægtefolkene staa hinanden fjernt i Slægtskab.

221. *Peder Gierløf*, døbt 3. April 1762 i Helligaands Kirke. Faddere: »Fru Urberg, Jomfru Margrethe Carlsen, Forvalter Carlsens Datter i Dronningens Bredgade. Søren Jensen Cramer, Kjøbmand, Mønt-Mester Knoph i Nyhavn, Rafinadeur Ladiges i Snarregade«. Han blev begravet 5. August 1762, 18 Uger gammel.

222. *Johan Gierløf*, døbt 9. September 1763. Faddere: «Fru Bloch, Nye Hafn, Jmf. Anna Cathrine Jørgensen i Vimmelskaflet, Kaptain Svane i St. Kongensgade, Sr. Sønnichsen, Neg., Kongens nye Torv, og Hoff-Proviantinspektør Becker«. Han blev knapt 6 Aar gammel og blev begravet 8. April 1769.

223. *Peter Gierløf*, døbt 24. Maj 1765. Faddere: »Fru Etatsraadinde Esmarck, Printzensgade, Jmf. Borup hos Berth i Helsingørsgade, Kammerjunker Numsen, Kammerraad Pau, Raadhusstrædet, Groshandler Berth i Helsingørsgade og Captain Holm«. Peter Gierløf dyrkede Musiken, gav blandt andet Koncert i flere af Landets Byer (1785) og var tillige Informator (han informerte bl. a. Kammerherreinde de la Calmette og den russiske Legations-Sekretær tillige med hans Contubernal Hoff); blev i Januar 1786 ansat som kgl. Klaverspiller i Kapellet. Han var desuden en dygtig Kunstmaler, skal ogsaa have malet sig selv, dog ikke det vedføjede Billede, der ejes af Udgiveren, og som er af Wolf. Om dette Billede siger Faderen, at der er »taget to Kopier i Legemsstørrelse«; hvor de er, vides ikke. I 1785 skriver Peter Gierløf til Søsteren i Norge, at han »har malet *Mad. Lange* og foræret Lange det«. Denne Lange var Advokat, og hans Hus var et Sted, hvor Peter Gierløf gjerne kom, og som han med megen Begejstring omtaler i flere Breve, uden at man dog faar Indtryk af, at der har været noget Slægtskab tilstede, hvad man i Henseende til Navnet ellers kunde fristes til at antage, eftersom Erslev jo siger, at Peter Gierløfs Morfader hed *Chr. Hein. Lange*. Peter Gierløf var svag af Helbred og døde, endnu før han var 22 Aar gammel, 27. November 1786, begravet »paa den nye Kirkegaard uden Nørre Port«, saa de mange Muligheder, denne kvikke, unge Mand sad inde med, nu var standstet i sin Udvikling. Intet Under, at der var stor Sorg hos Familien, og mange deltog deri. Faderen nævner blandt dem, som fulgte ham til Graven: »Proc. Lange, Secretair Pram, Hassing, Rahbeck, Riber, Wolf, Kynde, hans geliebte, Præsten Müller og Anthon, Præsten Bagger og Kilde, Langes Broder, Zuschlag, Fuglsang og den mindste Kynde«.

Peter Gierløf.

Den 78 Aar gamle Johan Gierløf skrev et Brev til Datteren paa 10 tæt skrevne Sider i Kvart i Anledning af denne kjære Søns Død, hvoraf her et Par Linier:

Kiøbenhavn, d. 2den December 1786.

. Rahbeck gjør Grafskriften paa Kisten, dend lærde Værden følger ham til Graven; der kommer mange Vers til hans Ære i Minerva og Avisen. Pram og Rahbeck er Minervas Forfatter og de ere i Ligets Følgeskab, dette er dend største Glæde for mig i min store Sorg, at der er saa mange der begræder ham

Johan Gierløf.

Af de ovenfor omtalte Vers i Minerva og Avisen har jeg dog kun fundet et i »Berlingske Tidende« for den 5. December 1786 (den 28. November 1786 er Peter Gierløfs Dødsfald averteret), hvor der staar følgende:

Her hviler

PETER GIERLØF,

fordum Claverspiller i det kongelige Capel, fød den 17 . .
død den 27de November 1786.

Hans Hierte var aabent for hvad der var
ædelt og skønt; thi dyrkede han med
Held den skønneste blandt Konster,
Meget tabte denne i Ham,
mere Hans Venner, der kjendte Hans Værd,
Ingen mere ind Hans ømme Forældre,
som nu Ælde og Sorg tønge ned mod den Grav,
der en Gang skal samle Dem med Ham.
Held den der levede som Ham!
Han dør ey i Hans Venners Erindring.
I! hvis Hierter nød den blide Glæde.
Som Evertpes Yndling Eder gav,
Dydens Venner! Eders Taare væde
Eders Vens! den fromme *Gierløfs Grav*.

Den 9. December 1786 skriver Peter Gierløfs gamle Fader til Datteren i Norge og fortæller hende om al den Deltagelse, der vises Familien i Anledning af den unge, haabefulde Søns Død.

. Jeg sender Dig her indlagt En Prolog, som blev opført i Tirsdags i det Dramatiske Selskab hos Borup paa Hjørnet af Kjøbmagergade og Landemærket, hand (Peter G.) hafde været derude som ordentlig Medlem. Mahler Wolf fortalte mig igaar, at det var overmaade prægtigt, og i en Goyere Gout, end de 2 der ere holdte paa Byens Theater for Evald og Rose. Der blev opført En Sørge Simfonie af Heyden af Foreningens Medlemmer, og imedens dend første Deel deraf blev spillet, trakdes Dækket ganske langsomt op, da paa Theatret var af Wolf mahlet Een Grotte med hands Peters Urne og Nafn ved, een Lampe som næsten var udbrændt og 2 figurer i legems størrelse som Gibs Mahlede sad derved og begræd ham i Mørk Grube da dend første deel af Musicken var til Ende træder Rahbeck frem Sort klæd, og holdt Prologen og med det sidste deel af Simfonien Endtes Handlingen, og da det var forbie, skar Wolf det i støkker at det eykulde bruges mere

Wolf haver mahlet din Broder i levnets Størrelse og Brystbillede som er meget godt truffet, hand har begiert at laane det og tage deraf 2 Copier, Een til Dig og Een til sig, og Zuschlag¹⁾ gjør efter det og hands Masche 1 Medaillon i Gibs som Du og skal have; Du med mig maa glædes at alle har saa Elsket og agtet ham, og hand Døer ey saa let i sine Venners Minde«

216. *Rachel Gierløf* blev født 6. September 1758 i Magstræde og døbt 9. September s. A. i Helligaands Kirke ligesom hendes fem Søskende. Faddere vare: »Mdm. Gierløf og Jomfru Ellen Cathrine Gierløf fra Porcellænsfabriken i St. Kongensgade, Sr. Peder Gierløf, Porcellænsfabrikør ibid., Sr. Smit paa Holmen, Sr. Christen Borup, Brygger«. Hun skal have været meget smuk og musikalsk; hendes Billede efter Maleri i 15 Aars Alderen gjængives omstaaende. Hun blev over 92 Aar og døde 28. November 1850, begravet paa Assistents-Kirkegaard. Den 24. Juni 1785 findes hendes Vielse indført i Helligaands Kirkebog og siges at være sket i Vallensbæk Kirke, hvor der anføres:

»Vi (!) Undertegnede indestaar og caverer ved ægteskabs Vielse mellem Velædle Hr. Foged *Andreas Hiort* og Jomfru *Rachel Gierløf*, at intet ved samme er hindrende eller stridende med kgl. Love og Forordninger, og saaledes er Sognepræsten Hr. Nyrup ansvarlig i alle Maader for den af ham efter kgl. erhvervede Vielsesbrev forlangte præstelige Forretning.

Vallensbæk 24. Juni 1785.

Johan Gierløf«.

Saaledes kom Slægten Gjerløff i Forbindelse med Familien Hjort, der omstaaende findes nærmere omtalt.

¹⁾ Formodentlig F. L. Zuschlag, Kancellist i Admiralitetet.

FAMILIEN HJORT.

Om denne Familie Hjort er det Sagn bevaret, at den skulde stamme fra Bønder i Jylland, hvorfra en ung Mand kom til Kjøbenhavn som Soldat og siden blev Tjenestekarl hos en Brændevinsbrænder, men arbejdede sig frem i økonomisk Henseende, saaledes at han senere selv blev Brændevinsbrænder. I hans Slægt skulde Navnene Søren og Anders veksle med hinanden, benyttede baade som For- og Efternavne, men »da der paa den Tid udkom en kgl. Forordning om at antage faste Familienavne, antog denne Familie Navnet *Hjort*, efter det ædle Dyr af dette Navn, thi i Skiltet paa Forsiden af deres Hus i Kjøbenhavn fandtes en springende Hjort«.

Hvor meget af dette Sagn, der er Virkelighed, og hvor meget Digt, er næppe muligt nu at udrede. Et er imidlertid vist, nemlig dette, at der ikke er udgaaet nogen kongelig Forordning med Paabud om at antage faste Familienavne. Dog er der for lang Tid tilbage fremkommet noget i den Retning, men som næppe kan sættes i Forbindelse med ovenstaaende. Selv blandt adelige Slægter kan det med Sikkerhed siges, at Familienavne vare meget sjældne som arvelige indtil ind i det 16. Aarhundrede, og der brugtes til Efternavne kun Faderens Fornavn med Tilføjning af Endelsen »sen« paa samme Maade, som det lige til den sidste Menneskealder var Skik blandt Bønder. For at løse den store Forveksling, som disse enslydende Navne afstedkom, blev det anset nødvendigt at foranledige Adelen til at antage faste Familienavne, hvilket skete i Aaret 1526¹⁾, men dog kun bestod i, at Kongen henstillede til Rigets Raad Hensigtsmæssigheden af en saadan Foranstaltnings Iværksættelse, og Raadet bifaldt denne Henstilling. Det er troligt, at mange længst forglemte og aflagte Slægtsnavne paa dette Tidspunkt blev opsøgte og igjen tagne i Brug, baade til adelige og borgerlige, og dog selv blandt mange gamle Slægter findes der mange Eksempler paa, at Slægtsnavne ikke ere blevne tagne i Brug før ved Midten af det 18. Aarhundrede.

¹⁾ Historisk Tidsskrift.

Familien Hjort's Vaaben.

Nu findes der ganske vist flere Familier, baade adelige og borgerlige, af Navnet Hjort¹⁾, men de have næppe noget med denne at bestille, i alle Tilfælde vil Forbindelsen blive meget vanskelig at bevise.

Hvorom alting er, saa forekommer der en *Søren Andersen*, der 20. April 1747 bliver viet i Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn, og som da kaldes »Bryggersvend«. Her er det første Spor af denne Familie kommen til Syne. Dette er efter Kjøbenhavns Korpulationsprotokol, men desværre findes Kirkebogen ikke, den vilde ellers nok have givet bedre Oplysninger om denne Mand. Jeg tager imidlertid næppe fejl, naar jeg forudsætter, at det er ham, om hvem hele Sagnet i Familien drejer sig. Han er den eneste i ovennævnte Protokol af dette Navn, ligesom han ogsaa er den eneste i Borgerskabsprotokollen, der kan paavises; deri nævnes han nemlig at have taget Borgerskab som Brændevinsbrænder 3. Maj 1747, altsaa kort efter Brylluppet, og siges dér at være fra *Jylland*. Han boer 1749 og 1751, da Børnene døbes i Store Kongensgade, og faar Skjøde 1756 paa Nr. 255 og 256 i Store Kongensgade, og 9. Januar 1769 tilskjøder Markus Andersen ham Nr. 265 i Adelgade, hvor han dør, inden et Aar er omme, 1. December 1769, og begravnes »paa Søndre Kirkegaard fra Adelgade 5. December 1769«; død af Brystsyge. Det er aabenbart, at der i Sagnet tænkes paa ham, som ifølge dette skulde være den første, der har brugt Navnet Hjort, og som har haft det omtalte Skilt paa sit Hus. Det var meget almindeligt i det gamle Kjøbenhavn, at de gamle Huse vare forsynede med Vaaben, Bomærke, Skilt eller lign., hvilke i Reglen vare knyttede til Husene i længere Tid end nu almindeligt, idet det som Regel kun var Husets Ejer, der skiltede²⁾, hvorved de kunde skjældnes fra hverandre. Ofte var der Indskrifter, latinske, tyske eller danske.

Søren Andersen ses imidlertid ikke at være benævnt med Navnet Hjort, i alle Tilfælde betegnes han ikke dermed i Kirkebøgerne ved Børnenes Daab og ikke heller ved sin Død, kun i Skiftet bruges det, og dog maa han vist nok selv have brugt det, thi Sønnen har alt brugt det som ganske ung, idet han 17 Aar gammel, 1766, da han blev indskreven ved Kjøbenhavns Universitet, kaldes *Andreas Hiort*. Dette havde den unge Mand næppe gjort, om ikke Faderen ogsaa havde brugt Navnet i

¹⁾ Allerede 1309 døde en *Ingvar Hiort*, der var Biskop i Roskilde. Han hørte til en meget gammel Familie, der var besvogret med de gamle Hvider og Gluger og første et Vaaben, hvor Felten var Sølv, deri en rød springende Hjort, paa Hjelmen et rødt Hjorthoved med Hals, og 1307 og 1317 levede en *Ingvarius Hjort*, der førte i sit Skjold et gabende Ulvehoved.

Hans Christoffer Hiort blev 8. April 1682 adlet. I hans Vaaben var Skjoldet firdelt af blaåt og rødt, i det første et afrevet, gult Løvehoved med udslagen Tunge, i det andet til højre Sølv-Skrabjælker. Paa Hjelmen et grønt Grantræ.

Navnet er saaledes ældgammelt og har sandsynligvis eksisteret længe i Bondestanden, før det, som her, kommer frem i Historien.

²⁾ Historisk Tidsskrift.

Tiden forud; men Sønnen har ikke anført sig med Faderens Fornavn som sit Efternavn, derimod, foruden eget Fornavn, med Slægtsnavnet alene, sikkert i rigtig Erkjendelse af, at dette har sin ædle Værdi, netop derved, at Slægtsnavnet er det ydre Mærke paa alle dem, som ved Blod og fælles Afstamning høre sammen, og det yder sin Hjælp til, at Familieforbindelsen, der i ethvert Samfund knytter de inderligste og dybest gribende Baand, bliver holdt i Hævd. — Ret interessant er det her anførte

Skifte efter
Søren Andersen Hiort.

Kjøbenhavns Magistrats Forseglingsprotokol 1767—71.
Side 424—25.

Anno 1769 den 1. December blev efter Studioses Monsieur Andreas Sørensen Hiorts begiering foretaget forseglings og Annotations forretning efter hands Fader Søren Andersen Hiort brendeviinsbrænder, som i Nat efter Beretning ved Døden er afgangen udi hands tilhørende huusz i Adel Gaden ved de nye Boeder; herved tilstæde Requirenten som tilkiendegav, at hans afdøde Forældre foruden ham efterlader sig en Daatter Johanne Maria der og var til stæde tilligemed tjeniste Karlen Jørgen og Pigen Bodil, samt fogedtieneren Claus Fleischer; hvor da det forefundne og angivne blev annoteret og forsegled som følger.

J Stuen.

2 Skienke borde, 1 dito Bænk, 8 gamle Ryszlæders Stole, 1 Speil i sort Ramme, 1 Stueuhr udi fouteral med Sang Værk, 1 Drag bænk, 1 Sæt tin Maal, 2 Kaaber tragter, 1 do. backe, 8 adskillige flasker, 10 dito glas, 6 Kruusze med tin laag.

J Sængeskammeret.

1 himmel Sæng med grønt og hvidt Omhæng, 4 adskillige dyner, 6 dito Puder, 1 par Blaarlærrets lagener, 5 Ryszlæders Stoele, 1 Lehne dito.

J Siide Stuen.

1 Chatol med Skab indlagt forsegled derpaa, 5 Støcker opsatz, 1 thee bord, 3 Speile i forgyldt Ramme, 4 dito lampetter, 1 Kaaber thee Maschine, En Steen Tarin med laag, 1 Nat Skriin.

J Kiøckened.

12 adskillige tinfade, 16 dito tallerkener, Kaaber, 1 disteller kieddel med tilbehør, 1 Casserolle, 1 torve Spand, 2 smaac kiedler, 1 Casserolle, 1 Melke Sie, 1 tragt Messing, 2 lyse Stager, 1 Kaaber thee kiedel, 1 treefod, 1 Jern fyhrfad, 1 Jldtang, 1 balle, 1 Spand, 1 Kiøken Øxe.

J Gaarden.

1 Koe.

paa lofted.

5 tønder hvede, 1 korn harpe, 16 Sækker, 1 Stand Sæng, 2 Dyner, 2 puder, 1 par lagener.

Endnu i Gaarden.

1 faune brænde, $\frac{1}{2}$ læst Steen koll.

J kielderen.

2 Jernbundstønder, 1 træ baands dito, dito udi Brug, 1 Sølv Caffé Cande med fod, 1 Melke dito med fod, 1 dito the Potte, 2 Sucker fade, 1 Sucker tang, 5 dito Spiisze Skeer, 1 Kruusz med sølv laag.

Førend at bemelte Chatoll blev forseglede blev deraf udtaged som deri forefandtes 60 Rdl. der blev levered Sønnen til Begravelsens Omkostninger, ligedan blev og udtaged Corporal Gotfried Rohdes beviis af 24. October 1769 med Capitains Undahls Caution, hvorefter hand skylder i alt 19 Rdl. 2 Mk. 10 Sk., der ligedan til Sønnen blev levered, siden samme Maanedtlig skal afbetales med 3 Rdl. og da nu inted viidere blev angived eller forefunden saa ophørte forretningen.

Side 426.

Anno 1769 den 14. December blev det udi Søren Andersen Hiort Brændeviinsbrænders Stervboe forseglede Chatoll aabned, hvorudi ved eftertælgning forefandtes 90 Rdl. Ligeledes forefandtes Copie af den afgangne Mands udgivne Pante-Obligation paa den i Huuszet staaende Prioritet 2500 Rdl., hvorpaa Renten findes afskreven at være betalt til 11. Junii sidstleden. Berørte Halvfemtesindstye Rigsdaler og Copie Obligation blev taget i Rettens Bevaring, og Chatollet derefter igjen forsejlet. Herved var tilstæde Sønnen Monsieur Andreas Hiorth, samt Betienterne Willards Leth og Lars Lund.

Side 540—41.

Anno 1770 den 3. Maji indfandt Rettens middels Fuldmægtige sig udi afgangne Søren Andersen Hiort Brændeviinsbrænders Stervboes Huus i Adelgaden for at extrudere og overlevere boet til den afdødes efterladte børn som nu ere blevne myndige da Daatteren er kommet i Ægteskab med Niels Kiersgaard Brændeviinsbrænder hvorom blev fremlagt Hr. Doctor Rottbølls attest af 1ste hujus, thi blev altsaa Boet i selv samme stand som det ved Forsejlings Forretningen den 1. December næstafvigte aar forefandtes, til Sønnen Andreas Sørensen Hiort og Sviger Sønnen Niels Kiersgaard paa hans hustrue Marie Sørensdatter Hiorths vegne extraderet og overleveret hvor for De i alle maader skadesløs qvitterer. Udi Recognition blev betalt til magistraten 4 Rdl., Byefogden 4 Rdl. og Raadstue skriver 4 Rdl. og Blev ellers af Seigneur Sørensen til Arvingerne aflagt rigtighed for de den 14. December sidstleden af det forseglede Chatoll udtagne 90 r. ligesom hand og afleverede Qvittering for de til sidst afvigte Termin indbetalte Renter af den i Huuset staaende Capital.

A. Hiort.

Niels Kiersgaard.

Som Curator for bemelte Monsieur A. Hiort

H. From.

Samfrændeskiftebrevet

efter

Søren Andersen Hiort.

Kopi.

Hof- og Stadsrettens Skiftekommission. Nr. 5 C. (1771—97.)

Bogpakke Nr. 1354.

Anno 1770^{ve} den 26de Juni blev effter forhen skeedte Avertissement i de Danske Gazetter in Majo sidstleden foretaget Skifte og Deelen effter afgangne Borger og Brændeviinsbrænder Salig Søren Andersen Hiort og hans forhen afdøde Hustrue Salig Maren Jens Daatter imellem de afdødes Børn og Arvinger, nemlig 1) Sønnen Andreas Hiort med hans Curator Seigneur From, 2) Daatteren Johanne Marie Sørensen Daatter nu

i Ægteskab med Borger og Brændeviinsbrænder Niels Larsen Kiærsgaard alt paa den eene Side og dette Stervboes forefindende og bekendte Credi- og Debitorer alt paa den anden Side; Skiftet blev da af os Underskrevne Andreas Hiort med Curator Hans From og Niels Larsen Kiærsgaard fuldbyrdet og i alt passeret, som følger:

1. Huuset Salig Søren Andersen Hiort tilhørende og udi Adelgaden beliggende udi Sant Anne Wester Quarter under Nye Matricul Nr. 265 og vurderet for den Summa 2900 Rdl.....	2900 Rdl.	»	Mk.	»	Sk.
2. Det heele Boe, saaledes som det den 1 ^{ste} December 1769 ^{ve} strax effter Salig Søren Andersen Hiorts dødelige Afgang blev taget under Forsegling og os igien som myndige Arvinger blev af Skiffe-Rættten extraderet og vurderet for den Summa af 800 Rdl.....	800	—	»	—	»
3. forefandtes i reede Contant	90	—	»	—	»
4. Et halv Aar Huusleyes Indkomst.....	38	—	»	—	»
5. 4re Tønder Brændeviin á 22 Rdl.....	88	—	»	—	»
6. Tilgodehavende 12 Rdl. 3 Mk. 1 Sk. hos Seigneur Reiersløw acteur ved det danske Comœdie Huus.....	12	—	3	—	1
7. 3 Rdl. 5 Mk. 5 Sk. hos Seigneur Dramen, Fuldmægtig paa Budenhofs Plads.....	3	—	5	—	5
8. 23 Rdl. hos Spekhøker Christen Michelsen ..	23	—	»	—	»

Det heele Boes Indtægt beløber sig paa... 3955 Rdl. 2 Mk. 6 Sk.

Derimod bliver at anføre dette Stervboets Forefindende og bekiente Giæld og Besværing.

1. Huusets Prioritet 2500 Rdl.	2500 Rdl.	»	Mk.	»	Sk.
2. Et halv Aars Rente som er	50	—	»	—	»
3. Begravelsens Omkostning som er betalt.					
4. Som Curator i Hænde havende for Stoelemager Svend Niels Helgesen Lind den Summa af 66 Rdl. 4 Mk.	66	—	4	—	»
5. blevet betalt til Christen Envoldsen og Jens Envoldsen i Jylland den Summa af	35	—	»	—	»

Boets heele Giæld og Besvær som... 2651 Rdl. 4 Mk. » Sk.

fragaar fra Indtægts Summen af den Summa 3955 Rdl. 2 Mk. 6 Sk., altsaa Boets virkelige Behold..... 1303 Rdl. 4 Mk. 6 Sk.

Her bliver endnu at anføre som uvis Giæld paa Seigneur Niels Larsen Kiærsgaards Omkostning at indkræve

1. Svend Espensen Bildhugger Svend er skyldig 12 Rdl. 3 Mk. 8 Sk.	12	—	3	—	8
2. Peter Lund Bildhugger den Summa..	19	—	1	—	7½
3. Skipper Valerius.....	8	—	»	—	»

Den uvisse Giælds Summa... 38 Rdl. 4 Mk. 15½ Sk.

Hvoraf effter Loven tilkommer Sønnen Andreas Hiort $\frac{2}{3}$ Deel 869 Rdl. 14½ Sk. og Daatteren Johanne Marie Sørensen Daatter $\frac{1}{3}$ Deel som er 434 Rdl. 3 Mk. 7½ Sk.

Mens effter een venlig sluttet Foreening saa frasiger sig Sønnen Andreas Hiort sin Andeel effter Loven og lader sig nøye med den Summa af 300 Rdl. imøed en til hannem derfor udstædte Øbligation og dens nærmere Forklaring tilligemed et udstædet Beviis af hans Svoger Seigneur Kiærsgaard paa Kost og Vask og dets nærmere Indhold.

Da der nu ey forefandtes flere Debi- eller Creditorer end som bemeldte, og ingen af Parterne havde noget meere at erindre, saa blev dette Skifte Vidnesfast forrettet og venligen sluttet.

Kiøbenhavn d. 26de Juni 1770^{ve}.

A. Hiort.

Niels Larsen Kiærsgaard.

Som Curator H. From.

Til Vitterlighed effter Begiæring

Jens Mortensen.

Jens Nielsen steen.

Produceret i Kbhvns. Bytings Rett den 14. Januar 1771.

Søren Andersen Hjort blev 20. April 1747 viet til *Maren Jensdatter*, men hun døde allerede efter faa Aars Forløb, da Sønnen »var 3 Aar gammel«, og siden sad han som Enkemand. Som det vil ses af Skiftet, har han til sin Død haft Forbindelser i Jylland, men hvor, ses ikke, saa det er næsten umuligt at komme til Klarhed over hans Oprindelse. Ved hans Begravelse anføres, at han var 55 Aar gammel, saa dersom dette passer, skal han altsaa være født 1714 i Jylland. Umuligt var det jo ikke, at han kunde være runden af samme Rod, som den Famile Hjort, Hunderup har udgivet Stamtavle over, og hvis første Mand, Peter Hjort, er født i Balle Mølle i Aarhus Stift 1724.

Søren Andersen Hjort havde kun to Børn, nemlig Andreas Hjort og Johanna Maria Sørensdatter Hjort, født 24. December 1751 og døbt 27. December i Nicolaj Kirke. »Faderen, Brændevinsmand Søren Andersen, boende i Store Kongensgade. Faddere: Poul Christensen, Brøgger, store Kongensgade, Andreas Thomæson, Urtekræmmer, st. Kongensgade, Jens Mikkelsen, Bager, ibem., Mme. Elsebet, murmester Schønnings, Adelgade, Jomfru Sidse Cathrine Smith, Stads-Captain Ss. Dotter«.

Kort efter Faderens Død blev hun »25. April 1770 viet i hindes Faders afgangne Søren Andersens Huus i Adelgade til Ungkarl *Niels Larsen Kiærsgaard*«, der fik Brændevinsbrænderforretningen, som det ses af ovenstaaende Skifte. Den 10. Marts 1771 have de til Daaben et Barn, der blev kaldt *Søren*. Faddere: »Mdm. Marie, Christen Bensen Brændevinsbrænder, bar det, Jomfru Else Marie Møller, holdt Huen, Sr. Rasmus Jørgensen, Tobaksspinder, Ms. Andreas Sørensen Hiort, Student, og Jens Nielsen Steen«. Hvorvidt denne Søren Kiærsgaard har efterladt sig Børn, vides ikke, men han døde omkring ved 22. April 1802 »af en Sprængning af Pulsaaren i Laaret«.

Den 14. August 1773 har de et Barn til Daaben, kaldet *Lauritz*. Faddere: »Madm. Margrete, Eiler Møllers, bar det, Jomfru Kirstine Knudsen holdt Huen, Jens Frandzen Bay, Jens Nielsen Steen, Brændevinsbrænder, og Andreas Hiort, Student«. Og desuden fik de endnu mindst et Barn, kaldet *Maren*, der maa

være født i Aaret 1778¹⁾, eftersom det siges at være $\frac{1}{2}$ Aar gammelt ved Faderes Død (af Brystsyege); han blev begravet 31. Marts 1779 og siges da at være 45 Aar gammel (efter dette altsaa født ca. 1734). Efter hans Død sad hun altsaa Enke, kun godt 27 Aar gammel, med 3 smaa Børn. Der føres nu et meget omstændeligt Skifte, hvoraf her dog kun anføres et Brev fra Broderen, da det øvrige vilde optage alt for megen Plads.

Originalt Brev
fra
Andreas Hjort.

Hof- og Stadsrettens Skiftekommissions Forseglingsprotokol.
Nr. 5 C. 1778—81. Bopakke Nr. 1354.

Nr. 2179.

Nr. 4. Fire og Tyve Skilling.

Mullen 1779.

Pro Memoria.

Paa Skiftet efter min afdøde Fader Brændeviinsbrænder Søren Andersen Hjort her i Staden i Aaret 1770 skiftede min Søster, som da var bleven gift med den nu afgangne Brændeviinsbrænder Niels Larsen Kiersgaard, og jeg, under Curator Skomagermester From her i Staden Boet imellem os, hvilket det da forfattede Skiftetbrev, som endnu maa findes i afgangne Kiersgaards Stervboe, nærmere udviser. Ved samme Skiftetbrev forbandt bemeldte Kiersgaard sig til at give mig en Pante Obligation i det af min Salig Fader eftertadte og i Adelgaden beliggende Huus Nr. 265 paa 300 Rdl. med 2^{den} Prioritet med videre, som han og forhen i flere Vidners Overværelse havde tilstaaet mig, imod at ieg renoncerede paa videre Ret til min Faders Efterladenskab. Samme Pante-Obligation blev derpaa til mig i Følge Skiftetbrevet udstædt af bemeldte min Svoger paa sit behørigt stempelt Papiir, som og underskrevet af 2de Vitterligheds Vidner. Jeg gav min da værende Curator Skomager From bemeldte Pante Obligation for at lade den behørig tinglyse; men kort Tid derefter gjorde han Opbud og siden den Tid haver ieg icke seet ham, som ei heller faaet bemeldte Obligation. Jeg forespurte mig da, om Obligationen var bleven tinglyst, og da ieg erfarede, at det var efterladt, beklagede ieg mig derover for min nu afdøde Svoger ovenmeldte Kiersgaard. Han forsikrede mig, at han var redebon til, om ieg icke siden skulle faae Obligationen i Hænde, at udstæde til mig en anden af lige Indhold, imod at mortificere den første, med hvilket Tilbud ieg da var meget fornøiet og lod det derfor henstaae i Tanke om at min Curator skulle igien komme til Byen eller i det mindste give mig nogen Underretning om, hvor Obligationen var afbleven, da han hverken selv eller andre, uden ieg, kunde have nogen Nytte deraf. Jeg lod avertere i Aviserne, at han vilde indkomme med bemeldte Document, men ieg har icke siden havt ringeste Efterretning fra ham. Jeg anmodede da ofte min Svoger derom, der vel vedblev sit forrige Løfte, men opfyldte det icke; adskillige Omstændigheder hindrede mig og, da ieg i Følge Skiftetbrevet skulde have mit Ophold hos ham, indtil ieg blev empløieret og ieg paa den Tid icke kunde undvære den Understøtning, fra at lade ham indkalde for at tilstaae Gelden.

¹⁾ Maren findes døbt i Trinitatis Kirke 13. Juli 1778. •Mad. Cathrine Elisabeth Tercken bar det, Jmfr. Christine Brandt holdt Huen, Hr. Kammerraad Christian Lihme, Hr. Jens Andresen Møller, Brygger og Studiosus Andreas Hjort vare Faddere•.

Skiønt altsaa Pante Obligationen ei er at bringe tilveie; men det af min Svoger underskrevne Skiftebrev maa udvise, at en saadan Obligation skulle udstædes til mig, som og adskillige have hørt, at min Svoger forbandt sig dertil, icke heller nogen Qvittering skal kunne forevises fra mig, at samme er bleven mig udbetalt; min Søster hans efterladte Enke skal ei heller kunne nægte min Fordrings Rigtighed, saa er min erbødigste Begiering til De Herrer Assessores i Skifte Commissionen, at mig for denne min Fordring maa skee fyldest af min Svogers efterladte Midler, i det mindste iblandt de Creditorer, som have ligende Fordringer i Følge Lovens 5. Bogs 2. Cap. 18. Art.

Kiøbenhavn d. 17de April 1779.

Andreas Hiort
i Nr. paa Østergade.

Til
Skifte Commissionen ved Kiøbenhavns Hof- og Stads-Ret.

Fædrenegaarden i Adelgade med Brændevinsbrænderiet sælges derefter 21. December 1779. Endnu 26. Januar 1792, da Madam Kjersgaard kautionerer for Broderen A. Hjort for 1000 Rdl., boede hun dog endnu i Eiendommen 265, men da formodentlig som Lejer. Den 24. April 1814 kautionerer Broderen for Huslejen, da hun lejer en meget lille Lejlighed i 274 i Adelgade, og Aaret efter, 22. Maj 1815, kom hun ind i Abel Cathrines Stiftelse; hun var i hele den Tid, hun var dér, meget svag og maatte »bæres fra Seng til Stol«. Hun døde 17. Maj 1822, og hendes Alder, ifølge Trinitatis Kirkebog, angaves da til 71 Aar. Skiftet efter hende er temmelig stort, da Broderen, Etatsraad A. Hjort, faar en Strid med Direktionen for Stiftelsen om hendes Formue, som dog kommer til at tilfalde Stiftelsen, og Skiftet slutter først 7. Januar 1824, uden at der i mindste Maade hentydes til hendes Børn, som da vel maa være døde forinden.

Andreas Hjort, født 10. November 1749 og døbt 12. November i Nicolaj Kirke, »kaldet Anders. Faderen Brændevinsmand Søren Andersen i Store Kongensgade og Moderen Maren Jensdatter. Faddere: Andreas Schønning, murmester, Adelgade, Peter Salathe, Vinprøver, store Kongensgade, Jens Pedersen, Brændevinsbrænder, Dronningenstværgade, Mdm. Christensen, Poul Christensen Bryggers Hustru, store Kongensgade, og *Jomfru Søster Inger Andersdatter*«. Mod Slutningen af sin Skoletid (og maaske hele Tiden) gik Andreas Hjort hos den bekjendte Præst ved Harboes Kloster (Cand. 25. November 1760) Christoffer Knudsvig, om hvem Professor L. Smith skriver: »Han var den ædlest og herligste Mand, som jeg vel turde kalde den største Prædikant i Danmark, en sand Johannes i Tankemaade og Vandel, og tillige en Mand med megen lys Forstand og herlige Indsigter«. Hr. Knudsvig har formodentlig undervist Hjort til han 29. Juli 1766¹⁾

¹⁾ I Universitets-Matrikulen benævnes han *Andreas Hiort*, saa man maa formode, at Faderen den Gang og vel forinden ogsaa har baaert Navnet, saaledes at dette ikke i mindste Maade kan have noget at gjøre med den Forordning, som Struensee udsendte en halv Snes Aar senere til Hertugdømmerne om, at man her skulde antage bestemte Familienavne. Men i Mandtalslisten 27. September 1762 siger Faderen: »Jeg, Enkemand S. Andersen, og to Børn, Anders Sørensen og Johanne Marie Sørensdatter . .

blev indskreven som Student ved Universitetet, og da der kun var ganske faa Drenge i Skolen hos ham — saaledes 1763 kun 3 —, er det naturligt, om denne herlige Mand har haft stor Indflydelse paa Andreas Hjort, i hvis Naturel der var saa meget, der mindede om hans Lærer, Hr. Knudsvig. Den ovennævnte Prof. L. Smith (født i Kjøbenhavn 13. April 1754), der var en af Knudsvigs 3 Dicile 1763, skriver i sin Autobiografi til Johannes Bülow¹⁾ 1788: »Foruden mig var der tvende andre Drenge (hos Knudsvig); den ene var nær ved at blive Dimitteret — det var altsaa for langt over min Tanke at løbe efter ham. Min Ven kjænder ham som en oplyst, reddelig og ejegod Mand — det var Hiort, nu Foged i Norge«. Ved Eksamen artium var Hjort efter Niels Treschow²⁾ den, som klarede sig bedst, og 5. August 1769 tog han »Philosophiæ Baccalauree«, hvorefter han læste til den theologiske Embedseksamen, men da han ved Informationer maatte ernære sig (saaledes underviste han i disse Aar Johannes Bülow til Sanderumgaard og Konferentsraad Sevels³⁾ Børn), tog det en lang Tid, og efterhaanden gik Hjort bort fra det theologiske Studium og tog fat paa Juraen, hvori han tog Undervisning af den bekendte Jacob Edvard Colbjørnsen, som læste med ham uden Betaling, men fik først den juridiske Embedseksamen 1777 12. December med Laud. Noget forinden var han alt bleven ansat i General-Toldkammeret, som det fremgaar af denne Anbefaling fra Ove Malling, den senere Gehejme-statsminister og Ridder af Elefanten m. m., for daværende cand. juris Andreas Hiort.

Candidatus Juris, Mr. Andreas Hiort, som nu henved et Aar har arbejdet som Volontair i det mig anbetroede Contoir, har i den Tid viest saa megen Duellighed i Forretninger, og Retskaffenhed i Opførsel, at jeg meget ærer baade ham, hans Indsigter og hans Evne til at bruge den Kundskab i Videnskaber, som hen ved Flid har erhværet sig; og bør det derfor altid være mig en sand Fornøjelse om han maatte være hældig nok til at naae en saadan Forfremmelse, som han virkelig fortjener.

Kjøbenhavn, den 16de Februar 1778.

Ove Malling,
Kammer-Secretair ved General-
Toldkammeret.

Derefter blev Hjort, 12. August 1779, Fuldmægtig i det norske Rentekammer efter Anbefaling af Professor *Obelitz*, Justitsraad *Colbjørnsen* og *Ove Malling*, »udi hvis Contoir han i 2 Aar som Volontær har arbejdet, har de bedste Vidnesbyrd om hans

¹⁾ Joh. v. Bülow gik paa Sorø Akademi 1768—71, blev 1773 ansat som tjenstgjørende Kammerjunker hos Kronprinsen, og i 20 Aar bevarede han sin unge Herres Tillid og Hengivenhed. Uden egentlig Indflydelse i Affærerne udevede Bülow dog stor Indflydelse, da Kronprinsen især fra Begyndelsen af næppe foretog sig nogen Sag af Vigtighed uden at have talt med Bülow derom og høre hans Raad. (Biogr. Leks.)

²⁾ Filosof, blev norsk Statsraad, født 1751, død 1833.

³⁾ Sevel var Medlem af den i 1772 nedsatte Inkvisitionskommission i Sagen mod Struensee og Brandt.

Kundskaber, stadige Flid og Arbejdsomhed, som retskafne Opførsel«. Efter henvend 5 Aars Forløb blev han ansat som Foged over Østerdalen i Hedemarken 29. December 1783, men havde forinden forlovet sig med *Rachel Gierløf*, med hvem han 24. Juni 1785 holdt Bryllup. Skjønt hun som Søkendebarn til *Oehenschläger* var en af dennes nærmeste Slægtninge — naar undtages hans eneste Søster, som var gift med *A. S. Ørsted* —, nævner han dog ikke med et Ord sin Kusine i sine Erindringer; maaske har dette sin Grund i følgende, som jeg har hørt fortælle: »Oehenschläger plejede jævnligt at komme sammen med sin Kusine, efter at de i Aaret 1802 var flyttet fra Bergen ned til Kjøbenhavn, men en Formiddag, da han ligeledes kom for at aflægge en Visit, og da hans Kusine, Fru Hjort, hører ham komme paa Trappen uden at vide, hvem det var, og da Huset saa tidligt paa Dagen endnu ikke var i Orden, siger hun til Pigen, at denne skal melde hende »borte«. Dette kommer Oehenschläger til at høre Fru Hjort sige og bliver meget fornærmet derover, vender derfor straks om og gaar igjen og kom senere aldrig i deres Hus«.

Det var ikke altid saa let en Sag at være kgl. Embedsmand blandt de selvstændige og retskjære norske Bønder, der ikke saa helt sjældent kom i Strid med Øvrigheden, d. v. s. med Fogeder og Amtmænd, men Hjort stod sig altid godt med sine Undergivne saavel som med de Overordnede, gamle Venner og nye Bekjendte, der alle vare enige om at prise ham som et godt Menneske og en sjælden dygtig Mand. Saaledes skriver den førnævnte Professor, *Dr. L. Smith*¹⁾ i et Brev til Joh. v. Bülow den 26. December 1784 bl. a.: » . . . Paa samme Sted (i Østerdalen) er den indsigtfulde Hiort Foged, hvilken Deres Højvelbaarenhed selv kjender . . .« Daværende Stiftamtmand i Norge, senere Statsminister *Frederik Moltke* sender et udateret Brev (der maa være skrevet Aar 1790 eller 91) til Joh. v. Bülow, hvori han skriver: » . . . Overbringeren heraf er den brave Foged Hiort; efter min Overbevisning er han den bedste, redeligste, den mest virksomme og oplyste Foged, jeg kjender i Norge. Du kjender ham, og det er nok for at gavne ham om muligt. Indesluttet, kjære Ven, sender jeg Dig mit Chiffre, forander og forbedre det, thi jeg indser det er ufuldkomment. Jeg kunde næppe sende Dig det med sikkrere Lejlighed . . .«

Hjorts gode Forhold til disse i allerhøjeste Grad formaande Mænd har nok ført til, at han 25. Januar 1792 blev Amtsforsvalter i Ribe og allerede 1. Oktober 1794 blev forflyttet derfra til det nordlige Bergenhus Amt som *Amtmand*, for endelig 1. Oktober 1802 atter at komme ned til Danmark som kommitteret (fra

¹⁾ Han var fra 1781—85 Rektor i Trondhjem, senere Præst i Asminderød og Kjøbenhavn. Død 22. Maj 1794.

1816 første) i Rentekammeret, endvidere var han tillige Stempel-papirforvalter for Danmark fra 26. December 1815 indtil 1822, da han tog sin Afsked fra dette Embede, medens han først 6. Juni 1826 tog sin Afsked fra Rentekammeret. Han døde 28. Maj 1835 efter at være bleven udnævnt til Etatsraad 28. Januar 1812. Hans Hustru overlevede ham til 28. November 1850 og blev saaledes over 92 Aar (ligesom Faderen). De ligge begge begravede paa Assistentens Kirkegaard.

I Udkanten af Jægersborg Dyrehave ved det sydlige Hjørne af Eremitagesletten groede indtil Aar 1900 paa en lille Bakke et forholdsvis lille Bøgetræ, hvor 4 Slægted af Familien Hjort have skaaret deres Navne, hver med 30 Aars Mellemrum, saaledes:

Andreas Hjort, f. 10. November, 1749 skar sit »A. H. 1790«.
 Frederik Hjort, f. 1. December 1797, skar sit »F. H. 1820«.
 Andreas Hjort, f. 18. Oktober 1830, skar sit »A. H. 1850«.
 Marie Sophie Hjort, f. 25. Februar 1836, skar sit »M. S. H. 1850«.
 Frederik Hjort, f. 15. Juli 1863, skar sit »F. H. 1880«.

Endogsaa det første Mærke, som altsaa blev over 100 Aar gammelt, var dog endnu saa tydeligt, at det kunde læses, og det andet Mærke fra 1820 var saa friskt, som om det kun var nogle faa Aar gammelt, men til Sorg for Familien var dette Træ imod givet Løfte fra Skovfunktionærernes Side bleven omhugget ved Aar 1900 eller mulig lidt senere.

I Dagbladet »Dagen« Nr. 133 af 5. Juni 1835 findes følgende Nekrolog:

»*Etatsraad Andreas Hjort*, forhenværende Committeret i det kongelige Rentekammer, blev født den 10. November 1749 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Brændevinsbrænder. Sin Moder mistede han allerede i sit tredje Aar, men var saa heldig at beholde sin Fader, til han var nitten Aar gammel. Uagtet trange Kaar arbejdede han sig dog frem med en saadan Flid, at han allerede i sit sextende Aar tog examen artium, og var, efter *Niels Treschow*, den, som den Gang stod sig bedst ved Examen. Men Candidatus juris laudabilis blev han ikke førend 1777, i sit otte og tyvende Aar, hvortil Aarsagen dels var, at han i flere Aar først læste til den theologiske Embedsexamen, og dels, at han ved Informationer møjsommeligen maatte ernære sig. — Hans Manuducteur, der læste med ham uden Betaling, var vor udmærkede Lovkyndige, *Jacob Eduard Colbjørnsen*, hvem han, for den ham saavel da, som og siden ved mange andre Lejligheder viste stor Yndest, aldrig kunde tale om, uden at blive rørt til Taarer. — Foruden de nyere Sprog lagde han sig paa denne Tid med Iver især efter Mathematiken, hvori han og bragte det temmelig vidt og blandt andre underviste *Johannes Bülow* til Sanderumgaard. — Efter et Aar at have været Hovmester i Huset hos *Conferentsraad Sevel*, blev han Volontair i General-Toldkammeret i *Ove Mallings* Contoir, og nogen Tid efter Copist, men gik, efter at have været nær ved at have taget som Embedsmand over til Vestindien, derfra ind i Rentekammeret, hvor han fem Aar var Fuldmægtig, og med saa megen Flid tog sig af Revisionen, at han dermed ofte langt ud paa Natten beskæftigede sig. I Aaret 1784 tog han op til Norge, som Foged, i Østerdalens Fogderi, og giftede sig Aaret efter med en Datter af *Grosserer Gierløff*, med hvem han i Kjøbenhavn havde forlovet sig. Uagtet de mange og besværlige Rejser, han havde at gjøre i dette vidtløftige Fogderi, befandt han sig dog meget vel, og erhvævede sig ved sin

Uegennyttighed og sin bløde og elskværdige Character i en sjælden Grad Østerdalernes Kjærlighed, hvorfor og Bønderne, da han forlod dem, forærede ham en Sølvskaal med Indskrift af deres Navne. Men Embedets Indkomster vare smaa, og Rejserne alt for besværlige. Han tog derfor 1791 ned til Danmark som Amtsforvalter i Ribe, men fandt her liden Behag i dette Embeds, fra de i Norge havde, saa forskjellige Forretninger, og tog derfor i Aaret 1795 med Glæde, som Amtmand i Nordre Bergenhus Amt, igjen op til Norge, ledsagede paa Rejsen fra Ribe Bye af flere af Byens Indvaanere i Baade et langt Stykke ud fra Byen. — Forretningerne vare ham i Bergen vel mere behagelige, men Indkomsterne paa dette i den Tid dyre Levested saa utilstrækkelige, at det med al Oeconomie faldt ham meget vanskeligt at ernære sig med Kone og sex Børn. Han rejste derfor, efter i Bergen at have ærholdt mange Beviser paa Kjøbmændenes Agtelse, i Aaret 1802 ned til Kjøbenhavn, for der at søge anden Ansættelse, og var ogsaa hældig, efter i saa mange forskjellige Virkekredse at have gjort saa meget Godt, som han med sine Evner formaaede, igjen at komme ind i Rentekammeret som Committeret i de norske Sager. I Aaret 1812 blev han virkelig Etatsraad og 1815 Stempelpapirsforvalter; men i den sidste Snees Aar af hans lange Levetid tog Alderen stærkt paa den ædle Olding, hvortil et i Bergen havt heftigt Anfald af Apoplexi ikke lidet bidrog, og Stempelpapirsforvalter-Embedets Indkomster vare og i den Tid, han forestod det, kun meget faa imod hvad de forhen havde været. Han tog derfor allerede i 1822 sin Afsked fra dette Embede, men vedblev i nogle Aar at være Committeret i Rentekammeret, indtil han, formedelst Alderens stedse mere og mere tiltagende Svagelighed og næsten totale Sløvhed, ogsaa herfra i Aaret 1826 tog sin Afsked, og døde derpaa, træt af Livet og mæt af Dage, Gud og sin Konge tro, paa Himmelfartsdagen den 28de Maj 1835 i sit sex og firsindstyvende Aar, en Maaned før han skulde holde Guldbryllup. — Dog, efter her at have anført hvad der findes mærkeligt om den hensovedes Levnetsløb, maa vi for alting ikke glemme at plante den skønne Blomst paa hans Grav, og det er et iblandt hans Papirer fundet Avertissement¹⁾, som de fattige Bønder i Østerdalens Fogderi, der ei havde Evne til at bidrage til en Sølvskaal²⁾, hvormed de mere Formuende i Fogderiet hædrede ham, for at tolke deres Følelser ved hans Afrejse, lode indrykke i Norske Intelligents-Sedler Nr. 19 den 9de Mai 1792, og som lyder saaledes:

Til forrige Foged over Østerdalen, nu Amtsforvalter,
Velædle Herr Andreas Hiort!

Huusbond! Saaledes tiltale vi Dig altid — Du har sendt os et Farvel, som kun den ærlige Mand kan sige sine forladende Undergivne. — Ja! Du var ærlig i all Din Vandel og forenede Billighed, Beskedenhed, Ømhed og Sagtmodighed med Retfærdighed; og derfor vil Tabet af Dig vanskelig blive os oprettet. Din Bortgang maa altsaa smærte os og drive enhver af os til, herved offentlig at sige Dig den oprigtigste Tak for de 8 Aar Du saa fuldkommen upaaklagelig har været vores foresatte Foged. Vores gode Ønsker skal derfor altid følge Dig og da Du allene behøver Helbred til at blive lykkelig hvor Du kommer, saa vil vi fornømmelig ønske og tilbede Dig denne.

Fra Tøndset og Tolgens Præstegields Almue den 24. April 1792.

Hvo vilde ikke ønske sig en saadan Krands af den norske Gran hængt om sin Bautasten«.

¹⁾ Er nu i mit Værge ligesom det nævnte Nr. af «Dagen».

²⁾ Paa denne Sølvskaal staar følgende: I øverste Linie: »Ydmygst offereret ved Hans Afsked fra Aamodt Aar 1792. Til et Minde om vor Hoiagtelse For vor elskede Foged Hr. Andreas Hiort. I nederste Linie: Af: Peder Alme — Peder Boelstad — Tollof Ottershaugen — Helge Kilde — Svend Moldieset».

Vedføjede Billede af Andreas Hjort, der er taget efter et Pastelmaleri, stammer antagelig fra Aarene omkring 1800.

Omstaaende Vaaben er ført af forskjellige af Hjort'erne i Signet; dog kan det ikke følges længere tilbage end til ovennævnte Andreas Hjort, og om dets Oprindelse véd man intet. Man har i vore Dage staaet noget uforstaaende overfor dette Faktum, at en borgerlig Familie som denne har ført et virkeligt Vaaben — ikke et Bomærke —, men efter at Hr. Arkivar Thiset i »Historisk Tidsskrift« 7. R., II B., 305 ff., har skreven en Artikel om Begrebet »Dansk Adel«, hvori han ogsaa, som naturligt er, kommer ind paa en Omtale af at føre adeligt Vaaben, har paavist, hvor stor en Misforstaaelse det er at tro, at *kun* Adelen er berettiget til at føre Vaaben med Skjold og Hjælm — en saadan Særret har Adelen slet ikke — saa forstaar man bedre, at saadanne Vaaben ogsaa kan træffes hos enkelte borgerlige Familier, hvoraf der er flere, som have brugt Vaaben

Rachel Gierløf.

langt tilbage i Tiden, ja, endog før Enevældens Indførelse, hvilket ogsaa tildels fremgaar af følgende efter »Historisk Tidsskrift« 7. R. II B.: »11. Februar 1679 er af Kongen Stadfæstning paa de kgl. Betjentes Privilegier af den borgerlige Stand, hvilke Privilegier gjør den lige med Adel og . . . Skal det være enhver af forskrevne

Andreas Hjort.

vores Betjente tilladt *paa sit Vaaben* (hvilket vi endog for denem, som derom allerunderdanist anholde vilde, *til et sær kongelig Naades Tegn allernaadigst forandre og forbedre ville*) at sætte og føre en aaben, med fire Traller oplukt og paa Skak staaende Hjælm . . . «

Det ligger nær at antage som ret sandsynligt, at Familien Hjort ikke alene har *sit Navn*, men ogsaa *sit Vaaben* fra det før omtalte »Skilt« med den springende Hjort paa Brændevinsbrænderens gamle Hus 255 og 256 i Store Kongensgade. Dette Skilt, Bomærke eller Vaaben, hvad det nu nærmest har lignet, kan Familien, vel den her omtalte Andreas Hjort, da han blev »kgl. Betjent«, have faaet »forandret og forbedret« saaledes, at det blev det nuværende Vaaben. Selvfølgelig kan det ikke nægtes, at der er en Mulighed for, at Vaabnet kan være af meget ældre Dato og have fulgt Familien fra Jylland, men derfor vil det næppe være muligt at føre noget Bevis, da Familien antagelig i flere Slægtled have tilhørt Bondestanden dér.

Andreas Hjort¹⁾ og Rachel Gierløf havde 7 Børn, hvoraf de 6 naaede den voksne Alder, men kun 2 bleve gifte og efterlod sig Børn, og kun den ene har forplantet Navnet og Familien til denne Dag.

24. *Johanne Elise Hjort*, f. 10. Marts 1786 i Østerdalen, d. 9. April 1873 paa Fredensborg; gift Aaret 1805 med *Emanuel Rasmus Grove*²⁾ (Søn af Bureauchef ved Holmen Etatsraad Johan Christian Grove og Mette Marie Æreboe), f. 13. September 1756, d. 18. Januar 1847. Han begyndte 1784 som Konsulatsekretær og blev senere Konsul i Marokko til 1792, var derefter dansk General-Konsul i Paris til 1797, da han vendte hjem og blev Medlem af det kgl. Økonomi- og Kommerce-Kollegium, derfra sendtes han i en diplomatisk Mission til St. Petersborg og senere tre Gange til Holland for at arrangere Pengelaan til Regeringen. Han var Konferentsraad, Rd. af Dbg. og Dbmd.

Johanne Elise Hjorts og E. R. Groves 5 Børn:

25. *Emanuelle Petronelle Grove*, f. 1806, d. 1808.

26. *Emanuelle Caroline Maren Ida Sophie Grove*, f. 30. Januar 1808, d. 16. Juni 1883 som Konventualinde i Vemmetofte adelige Kloster.

27. *Andreas Hjort Grove*³⁾, f. 1. April 1810; blev 1830 Student, i 1834 cand. juris med Laud., var fra samme Aar Volontær i den kgl. afrikanske Konsulatdirektion til dennes Ophævelse, var derefter Assistent paa nordre Birks og senere paa Frederiksborg Amts Kontor, blev 1837 Volontær i Rentekammeret, 1841 Kopist i Kancelliets Revisionsdepartement, 1849 Kontorchef i Justitsministeriet, men kun med en Fuldmægtigs Gage, var en Tid konstitueret ekspres af Justitsministeren som Borgmester i Holbæk og senere konstitueret Byfoged i Slagelse, blev 1852 Byfoged i Holstebro og Herredsfoged i Hjerm og Ginding Herred, 1858 til 1867 Herredsfoged i Øster-Flakkebjerg Herred; 1863 Kancelliraad, 1867 Justitsraad og boede til sin Død 3. December 1896 paa Fredensborg. I 1885 solgte han sin ved Frederiksborg Slots have saa smukt beliggende Villa til den russiske *Kejser Alexander III*. Andreas Hjort Grove blev gift 16. Juli 1865 med *Anna Regine Flindt* (Datter af Kjøbmand i Næstved Henrik Flindt og Marie Friis), f. 6. Februar 1824, d. 17. November 1885 uden Børn.

28. *Johan Frederik Grove*, f. 1812, d. spæd.

¹⁾ Som sin Contubernal omtaler Hjort i et Brev af 22. Maj 1802 den bekjendte *J. B. Scavenius*, født 1749, død 1820, der fra 1776 var 15 Aar i Bengalen og vendte hjem med en Formue paa over 2 Tdr. Guld m. m. og købte Gjorslev m. fl. Gaarde; men desuagtet siger Hjort om ham, at »han er den selv samme, som han var for over 20 Aar siden; hans store Rigdom har ikke gjort ham stolt . . .«. Formodentlig har Scavenius boet hos Hjort i Adelgade i Aarene 1770–76; Forældrene boede jo i Skagen.

²⁾ E. R. Grove var først gift med *Petronelle Brinck-Seidelin* og havde i dette Ægteskab de 4 Børn: *Hans Diderik Grove*, f. 21. April 1788, *Johan Christian Grove*, f. 1789, *Mette Augusta Grove*, f. 24. December 1790, og *Stephan Andreas v. Grove*, f. 1792.

³⁾ Var i sine sidste Aar Danmarks ældste juridiske Kandidat.

229. *Catinka Marie Grove*, f. 8. April 1813, d. 1891; levede en Tid paa Fredensborg, hvor hun i mange Aar boede sammen med Søsteren.

230. *Johan Edvard Peter Hjort*, f. 5. Februar 1788 i Aamodt Præstegæld i Hedemarkens Amt; blev 1805 Student fra Borgerdydskolen, 17. April 1809 cand. juris med Laud., i September 1808 Volontær i Kancelliet, 1811 Underkancellist, havde fra 1812 til 1815 Opsyn med Kancelliets Bogsamling; 1815 Kancellist og Kancellisekretær, 1821 Kancelliraad, 1837 Registrator i Kancelliets Arkivkontor, 1852 entl.; d. 12. Juli 1863 i Kjøbenhavn. Ugift. — Han har udgivet en »Haandbog i den tyske Literatur« (1815), »Et nyt System i Idélæren« (1823) og »Teksten til Tænken eller de sindrigste Tanker og Billeder« (1826).

231. *Andræa Hjort*, f. 13. Marts 1789, d. 2. Oktober 1789.

232. *Andræa Marie Hjort*, f. 30. September 1790, d. 23. Marts 1865; var Konventualinde i Roskilde adelige Kloster.

233. *Jacob Edvard Colbjørnsen Hjort*, f. 5. August 1793 i Ribe, opnævnt efter Juristen af samme Navn (hjemmedøbt 8. August 1793 og fremstillet i Ribe Domkirke Tirsdagen den 10. September s. A.); blev 1810 Student fra Schouboiske Institut, 13. April 1814 cand. juris med Laud., var fra 1812 Kopist i Rentekammeret og blev 1815 Konsulatsekretær i Algier, fra hvilket Embede han paa Grund af Sindssyge blev entl. 1816. Fra 9. Januar 1819 til sin Død 16. Juli 1838 var han som Patient paa St. Hans Hospital paa Bidstrup og blev begravet der. — Under sit Ophold paa Hospitalet informerede han Dr. Seidelins Børn, hvilket, ligesom flere Breve til Familien, dog tyder paa, at han ikke var helt fra Samlingen.

234. *Frederik Hjort* (se nærmere nedenfor.)

235. *Charlotte Augusta Hjort*, f. 21. August 1801 i Bergen, d. 6. April 1845 i Kjøbenhavn som Konventualinde i Roskilde adelige Kloster. Hun var opnævnt efter en Fru Bille.

234. *Frederik Hjort*, f. 1. Decbr. 1797 i Bergen, døbt i Domkirken 10. Januar 1798. Faddere vare: »Fru Justitsraad Lassen, Hr. Rosenvinge, Major Hamer, Assessor Schiøt og Conrector Lisbye«. Han blev opnævnt efter Gehejmestats-Minister Frederik Moltke, der da var første Deputeret i General-Toldkammeret, men 1799 blev Præsident i det danske Kancelli og døde 6. Juli 1836. I et Brev af 6. Juli 1797 kalder Faderen, da Amtmand i Bergen, ovennævnte Kammerherre Moltke for sin »Patron«; heri ligger vel Grunden til, at Sønnen Frederik kom til at bære hans Navn. Han kom med Forældrene ned til Kjøbenhavn, da han var 5 Aar gammel, og blev kort efter sat i Skole i det Schouboiske Institut, hvorfra han 1813 blev Student, efter at Direktionen for Universiteterne og de lærde Skoler 26. Juni 1813 havde givet Tilladelse til, at han, uagtet han ikke var naaet den foreskrevne Alder af fulde 17 Aar, maatte gaa op til Eksamen, og allerede

Dette Billede af *Peter Fenger* og *Else Broek* med deres dalevende Børn er en Gjengivelse efter et Maleri, som tilhører Professor, Stadsarkitekt Fenger i Kjøbenhavn.

13. Januar 1816 blev Hjort cand. juris med Laud, kun 18 Aar gammel. Nu blev han 16. April 1816 Volontær i Kancelliet og 16. Marts 1820 Underkancellist. Hjort havde fra 23. Oktober 1813 til 12. Juni 1816, altsaa i henved 3 Aar været Medlem af Hs. Majestæt Kongens Liv-Korps, det 4de Kompagni, paa den Tid, da Generalmajor Lorentz, R. af Dbg., var Chef for dette Korps. Samtidig med sin Stilling i Kancelliet beklædte han Posten som Fuldmægtig paa Stempelpapirs-Forvalter-Kontoret hos Faderen fra 1816 til 1822. I disse Aar var Hjort Medlem af »Det venskabelige Selskab«s Direktion, saaledes i mange Aar fra 31. Maj 1822 »Billard-Direktør«. Paa sin 27-aarige Fødselsdag 1824 blev Hjort Kancellist og 1825 Kancellistsekretær, og i Aaret 1827 blev han øverst indstillet tli at blive virkelig Assessor i Lands-, Over- samt Hof- og Stadsretten, men en anden blev benaadet med Embedet; derimod blev han 1830 beskikket i det den Gang ret betydelige Embede

Nicolaj Ernst Fenger.

som Kasserer i Kancelliet, og til Sikkerhed for de ham betroede Oppebørsler maatte han 30. Januar 1830 deponere 10,000 Rdl. i Kancelliet. Dette Embede bestyrede Hjort i over 30 Aar, indtil han fra 1. Juni 1860 tog sin Afsked. 28. Oktober 1836 blev han udnævnt til Kancelliraad, 1852 til Justitsraad og 17. Maj 1860 til Etatsraad. I Aaret 1828 27. Februar

Marie Sophie Pay.

købte han Ejendommen Nr. 16 paa Hjørnet af Gl. Strand og Naboløs, som han ejede til sin Død 31. Maj 1869.

Hjort giftede sig 23. August 1827 med *Mette Elisabeth Fenger*, f. 20. Juni 1798, d. 22. Maj 1847 (en Datter af Grosserer og Handelskasserer Nicolaj Ernst Fenger¹), f. 8. December 1762, d. 3. September 1798, og Marie Sophie Pay²), f. 12. August 1774, d. 22. Februar 1852). Faderen døde altsaa allerede 2 Maaneder efter sit eneste Barns Fødsel, og Moderen giftede sig 3 Aar senere, 5. Juni 1801, med den bekendte Grosserer og Bankdirektør Hans Georg Christensen paa Christianshavn, ved hvem hun blev Moder til 9 Børn. Fra Marie Sophie Pays 56-aarige Fødselsdag, 12. August 1830, er følgende Sang bevaret:

¹) Søn af Grosserer Peter Fenger, født i Lybeck og Else Brock, en Søster til den bekendte Legatstifter Niels B., saa hendes Efterkommere have Adgang til disse Legater. Paa hosstaaende store Billede af P. Fenger og Hustru med deres Børn, der antagelig er malet ved Aar 1770, ses Nicolaj Ernst som det fjerdeældste Barn.

²) Datter af Urtekræmmer i Kjøbenhavn Hans Pay og Mette Christina Laursdatter.

Den 12te August 1830.

Mel.: »Mit fulde Glas og Sangens raske Toner.
 See, Gjæstmildhedens favre Blomsterkjæde
 Omslynger dette Vennelag!
 Et helligt Krav paa hele Kredsen Glæde
 Har, Venner, denne skønne Dag:
 Det er en ædel Moders Fest!
 Hil den, som tolker Glæden bedst!

Hvorhen Du her Dit Moderøie vender,
 Du skuer idel Kjærlighed,
 En elsket Kreds af Dine Børn erkjender
 Din Daad for dem fra første Fjød;
 Taknemmeligheds fromme Røst
 Spaaer Moderhjertet barnlig Trøst.

Erkjendtlighed og Huldskab Dig omringe
 Og gyde Himlen i Din Sjel;
 O, hvilket Offer kan da Venskab bringe,
 Som overgaaer Dit høie Held?
 Dog eet forøge vil Din Lyst:
 Medfølelsen i Venners Bryst!

Paa Hæder er Din Stilling riig i Livet:
 Hver Dag paa Lykke vorde riig!
 Som Æmhed, Agt og Venskab blev Dig givet,
 Saa Helbreds Engel følge Dig!
 Tidt juble vi i Vennelag:
 Hil vor Venindes Fødselsdag!

Ved Nicolaj Ernst Fengers Død skrev Broderen Rasmus Fenger¹⁾, der fra 1794 var Præst ved Vor Frelses Kirke paa Christianshavn:

Kan troefast Venskab gjøres uforglemmelig,
 Da udslættes aldrig Mindet
 Om
 NICOLAJ ERNST FENGER.
 Han var født den 8de December 1762
 Og levede blot for sine Venner.
 Han fandt den bedste Veninde og kjærligste Ægtemage
 i
 JOMFRU MARIE SOPHIE PAY,
 Som han forenede sig med i Ægteskab den 2den August 1797.
 Deres Kjærligheds Baand knyttedes endnu stærkere
 Da hun glædede ham med en liden Datter.
 Men ak det stærkeste Venskabs Baand maatte briste
 Ved hans Død den 3die September 1798.
 Dog Venner søger ikke!
 Thi Eders uforglemmelige Ven døde med den Forsikkring,
 At han skal see Eder igjen,
 I en bedre og saligere Tilstand.

¹⁾ Grundtvig var i de sidste Aar hans Kapellan og holdt Ligtalen over Rasmus Fenger, og deri skildrede han ham »som en af de Stille i Landet, hvis Øine ikke kan fordrage Uretfærdighed», og til hans Jordefærd digtede Grundtvig Salmen: »Som Markens Blomst henvisner fage Alt, hvad af jordisk Rod oprandt».

Ogsaa Datteren Mette Elisabeth Fenger døde tidligt og efterlod sin Mand med en 16-aarig Søn og en 11-aarig Datter. Fra 22. Maj 1847 til sin Død sad Frederik Hjort Enkemand.

236. *Andreas Hjort*, f. 18. Oktober 1830. (Omtales nedenfor).

237. *Marie Sophie Hjort*, f. 25. Februar 1836 i Kjøbenhavn, døbt 8. Maj i Trinitatis Kirke. Faddere: »Fru Christensen, Frøken (Charlotte) Hjort, Christensen, Bankdirektør, og Faderen«. Hun lever nu i Kjøbenhavn.

236. *Andreas Hjort*, f. 18. Oktober 1830 i Kjøbenhavn, døbt 8. Maj 1831 i Helligaands Kirke. Faddere vare: »Forældrene, Jomfru Noline Christensen og Grosserer Christensen, begge fra Christianshavn«. Blev kun 5½ Aar gammel sat i Blegdamskolen, hvorfra han 1839 kom ind i Borgerdydskolen paa Christianshavn og gik nogle Aar efter over i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn, hvorfra han blev Student 1847 og tog Aaret efter anden Eksamen med Laud; studerede nu Jura i 4 Aar, men da han mente ikke

at egne sig til Studeringer og ej havde Lyst til Embedsvejen, tog han, efter at have aftjent sin Værnepligt ved Fodfolket i Rendsborg, ud at lære Landvæsen fra 1854 til 1856 paa Hovedgaarden Kastrup ved Fuglebjerg og derefter et Aar paa Jægersborg Slotsgaard; lærte saa Gartneri til 1860 hos den bekendte Gartner Mathiesen i Korsør, hørte

Mette Christina Laursdatter.

En ubekjendt Fenger¹⁾.

atter i 2 Aar paa Forelæsningerne ved Kjøbenhavns Universitet og købte i April 1862 en lille Gaard (14 Tdr. Land, 1½ Td. Hartkorn) i Vemmeløv mellem Korsør og Slagelse, som han drev med stor Interesse til sin Død 16. Februar 1887. I mange Aar har Hjort ført en interessant og omhyggelig Dagbog, væsentlig omhandlende Land- og Havebrug. Han var begavet med en udmærket god Forstand og mange Interesser samt en sjælden god Hukommelse, der fra Barndommens Tid og senere havde udviklet sig hos ham til en sjælden Grad af Fuldkommenhed, der beundredes af alle, som kjendte ham.

Andreas Hjort indgik 18. Juni 1862 Ægteskab i Taarnborg Kirke med *Ane Marie Andersen*, f. 15. Septbr. 1833, ældste Datter af Gaardejer i Halseby ved Korsør Anders Hansen²⁾, f. i Heininge

¹⁾ Er afbildet her efter et Maleri hos Udgiveren for om muligt at faa oplyst, hvem det er. Jeg antager ham nærmest for at være Broder eller Farbroder til Nicolaj Ernst F.

²⁾ Han ejede et gammelt Sølvkrus, der havde været i Familien ca. 250 Aar, og alle Ejernes Navne skal være indgraverede i det. Oven paa Laaget fandtes 2 Skibsankre (det skal være givet i Brudegave af en Søkkaptajn) med Aarstallet 1651 og indgraveret »Mit Haab til Gud alene«.

27. November 1802, d. 22. November 1880 (Søn af Sognefoged Hans Jensen i Heininge og Ane Marie¹⁾ fra Skovsø Mølle), og Kirsten Christensdatter, f. ved Fastelavn 1810, d. 21. Maj 1876 (Datter af Gmd. Christen Nielsen (f. i Tøjerup) paa Vaarby Mark i Vemmeløv Sogn). Ane Marie Andersen og Andreas Hjort har 4 Børn, og efter sin Mands Død driver hun selv sit lille Landbrug til den Dag i Dag.

238. *Frederik Hjort*, f. 15. Juli 1863; efter Undervisning i Almueskolen kom han ud at lære Landvæsen paa forskellige Gaarde, sidst under det Classenske Fideikommis paa Næsgaard paa Falster, hvorfra han afgik 27. April 1883 og erholdt ved Eksamen 1. Karakter med Udmærkelse, blev umiddelbart derefter antagen som Forvalter, først paa Marienborg paa Møen, senere paa Boderup, Hesselagergaard og Daurup, indtil han 13. Februar 1891 købte Avlsgaarden Baagegaard ved Tommerup St. (130 Tdr. Ld., 12½ Td. Hartkorn). Ved Siden af sin daglige Gjerning har Hjort til Tider syslet lidt med Personalhistorie, har saaledes udgivet »Peter Gierløfs Efterkommere« 1889, »Slægten Thurah gennem 300 Aar« 1894, »Baagegaard i ældre og nyere Tid« 1896 og »Gamle Næsgaardianere« 1899, der blev udgivet i Anledning af den Classenske Agerbrugsskoles 100-aarige Jubilæum. Sin Interesse for Agrarsagen har Hjort lagt for Dagen ved Afholdelsen af en Del Foredrag i forskjellige Egne af Landet om denne Sag, ligesom han i 1897 var med til at starte »Agrardagbladet« og senere i 1898 og 1901 paa Opfordring stillede sig til Valg til Folkethinget, henholdsvis i Hurup og Frederiksværk paa et ret udpræget agrarisk Standpunkt, idet han i den Politik, som da blev ført af Venstre og Højre, ikke kunde øjne væsentlig andet Maal end Kampen om Magten, medens han i Agrarbevægelsen saa Kærnen, hvorfra Fremtidens Politik nødvendig vilde fremspire og bære den sande, folkelige og konservative Frugt til Velsignelse for hele det danske Samfund; men Hjort opnaaede ikke Valg, lige saa lidt som nogen af de andre Agrarkandidater.

Hjort er Formand for »Den landøkonomiske Forskudsforening for den vestlige Del af Odense Amt« fra 1898, Formand for »Foreningen Tommerup og Omegn« fra dens Oprettelse, blev tillige i Aaret 1902 valgt ind i et Udvalg for Opførelsen af en ny Kirke ved Tommerup Station, er Medlem af Bestyrelsen for »Fornningen til Fremme af Landbrugets Udførsel«.

Den 25. April 1891 indgik Frederik Hjort Ægteskab med *Anna Marie Cathrine de Thurah*, f. 8. September 1864 i Kjøbenhavn (en Datter af forhv. Folkethingsmand for Møen, senere Sognepræst i Hesselager Christian Henrik de Thurah, f. 9. Juli

¹⁾ Hun skal være af en Familie Stampe. Skovsø Mølle ses at være bortskjødet 21. November 1785 af *Anna Marie Nielsdatter Tarum*, Poul Bissersups Enke, til Jens Povel Grejsen.

1830, d. 16. November 1898, og Thora Marie Frederikke Andersen¹⁾, f. 7. Juni 1836). Hun nedstammer i lige Linie fra den Christian Henrik de Thurah, der 22. April 1773 blev optagen i *den danske Adelsstand*, efter at hans to Farbrødre, Diderik og Laurits de Thurah²⁾, der 14. Oktober 1740 vare blevne adlede, ikke efterlod sig mandligt Afkom. De skulde som danske Adelsmænd for dem og deres Efterkommere bære Navnet *de Thurah* og føre hosstaaende Vaaben og Skjoldmærke. Røgelsekarrerne hentyde til Navnet Thura, der er Flertallet af det latinske Ord »*thus*«, ♂: Røgelse, medens Morianhovederne er »de With'ernes« Vaaben, en bekjendt hollandsk Familie, hvorfra deres Moder stammede. Det lille Hjerteskjold i Midten hentyder til de to Brødrers Livsstilling, Skibsbygmester og Hofbygmester.

Anna Marie Cathrine de Thurah og Frederik Hjort har følgende 6 Børn:

239. *Andreas Christian Hjort*, f. 10. April 1892 paa Baagegaard og døbt 16. Juni s. A. i Tommerup Kirke. Efter at have gaaet i Forberedelsesskolen fra sit 6. Aar kom han 19. August 1903 i Kathedralskolen i Odense.

240. *Ebba Marie Elisabeth Hjort*, f. 29. Juni 1895 i Hesselager, d. 4. Juli 1895 og begravet i Hesselager.

241. *Johan Helge Hjort*, f. 19. Juni 1897 paa Baagegaard, d. 30. Juni 1897, begravet i Tommerup.

242. *Ragna Valborg Hjort*, f. 4. Maj 1899 paa Baagegaard og døbt 25. Juni 1899 i Tommerup Kirke.

243. *Kay Fritjof Hjort*, f. 25. September 1900, hjemmedøbt s. D. paa Baagegaard, d. 4. Marts 1902, begravet i Tommerup.

244. *Helga Aagot Hjort*, f. 5. Oktober 1903, hjemmedøbt 11. Oktober og død 26. Oktober 1903, begravet i Tommerup.

245. *Anders Hjort*, f. 13. August 1865 i Vemmeløv. Efter Undervisning i Almueskolen kom han ud at lære Landvæsen paa forskjellige Gaarde og gennemgik 1883 et Kursus paa Folkehøjskolen Hindholm og senere et Landbrugskursus paa Tune, var derefter en Tid Forvalter paa Søgaard paa Langeland og bestyrede efter Faderens Død Gaarden for Moderen, indtil han 4. Marts 1891 købte Avlsgaarden Kildegaard (85 Tdr. Ld., 11½ Td. Hartkorn) i Stillinge Sogn, Nord for Slagelse. En Ejendom, som Hjort i de 13 Aar, han har ejet den, har faaet arbejdet op til en sjælden Grad af økonomisk Kultur, skjønt han i flere Aar kun har haft et yderst lille Kvæghold. Endvidere købte han 31. Oktober 1901 St. Ellegaard i Husum ved Kjøbenhavn (55 Tdr. Ld.), en i højeste Grad forsømt Ejendom, som han alt har faaet i god Orden.

¹⁾ Hun er en Datter af Etatsraad og Ridder Andreas Christian Andersen, Chatol- og Hof-Kasserer hos Enkedronning Marie, f. 24. August 1801, d. 20. Oktober 1857, og Anna Marie Stoffel, f. 27. November 1805, d. 1875.

²⁾ De vare begge Sønner af Biskop i Ribe Laurits Thurah og Helene Catharina de With, der paa Mødrenes Side nedstammede fra den gamle, danske, adelige Familie *Mule*.

Anders Hjort ægtede 2. December 1892 *Ane Marie Jørgensen*, f. 7. November 1868 i Hallenslev, Datter af Gaardejer Christen Jørgensen¹⁾, f. 20. Oktober 1835 i Øster Stillinge, og Ane Margrethe Jensdatter, f. 18. Juli 1830 (Datter af Fæster paa Langebjerggaard under Valdbygaard Jens Pedersen, f. 29. Februar 1798, og Sidse Rasmusdatter, f. 5. December 1803).

Ane Marie Jørgensen og Anders Hjort har følgende 6 Børn:

246. *Andreas Hjort*, f. 8. August 1893 paa Kildegaard, d. 17. Oktober 1893, begravet i Stillinge.

247. *Marie Hjort*, f. 14. August 1894 paa Kildegaard.

248. *Christian Hjort*, f. 20. Januar 1896 s. S.

249. *Laurits Hjort*, f. 5. August 1897 s. S.

250. *Johanne Hjort*, f. 30. Oktober 1898 paa Kildegaard, d. 15. Marts 1899, begravet i Stillinge.

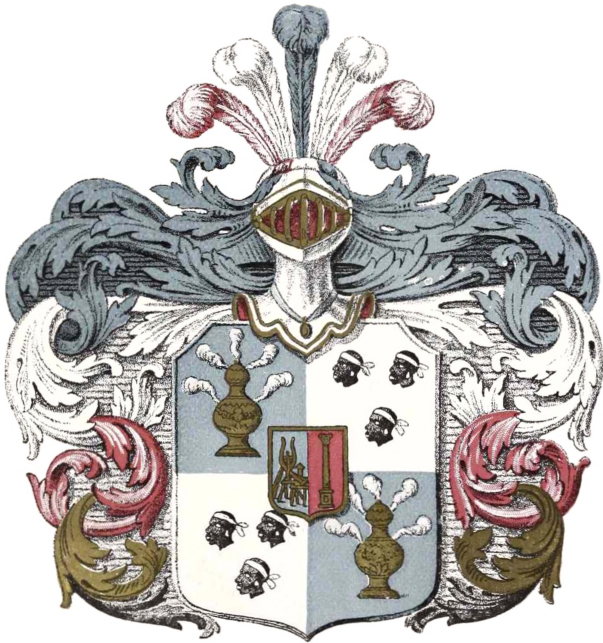
251. *Jenny Hjort*, f. 4. Marts 1901 paa Kildegaard.

252. *Elisabeth Hjort*, f. 28. Juli 1868 i Vemmeløv, hvor hun ogsaa døde 19. Oktober 1879, begravet i Vemmeløv.

253. *Knud Hjort*, f. 13. Februar 1871 i Vemmeløv; gik først i Almueskolen og senere i Realskolen i Slagelse, indtil han 1. Maj 1887 blev Elev paa den Classenske Agerbrugsskole paa Næsgaard paa Falster, hvorfra han 26. April 1889 tog Eksamen med 1. Karakter. Derefter var Hjort i nogle Aar Forvalter, først paa Fuglsang paa Lolland og senere paa Liselund paa Falster, ligesom han ogsaa i nogle Aar bestyrede Moderens Gaard, indtil han 25. Februar 1897 købte Avlsgaarden Gammelrand ved Svebølle (250 Tdr. Ld., 13 Tdr. Hartkorn), som i nogle Aar havde været ejet af den danske Landmandsbank. Denne store, ejendommelige Gaard har en fuldstændig jydsk Natur under Ø-Forhold, der gjør, at den kræver den største Agtpaagivenhed og Paapassenhed af sin Mand, en Opgave, som de fleste under Nutidens vanskelige Landbrugsforhold vilde snuble over, men Knud Hjort synes at kunde magte Sagen.

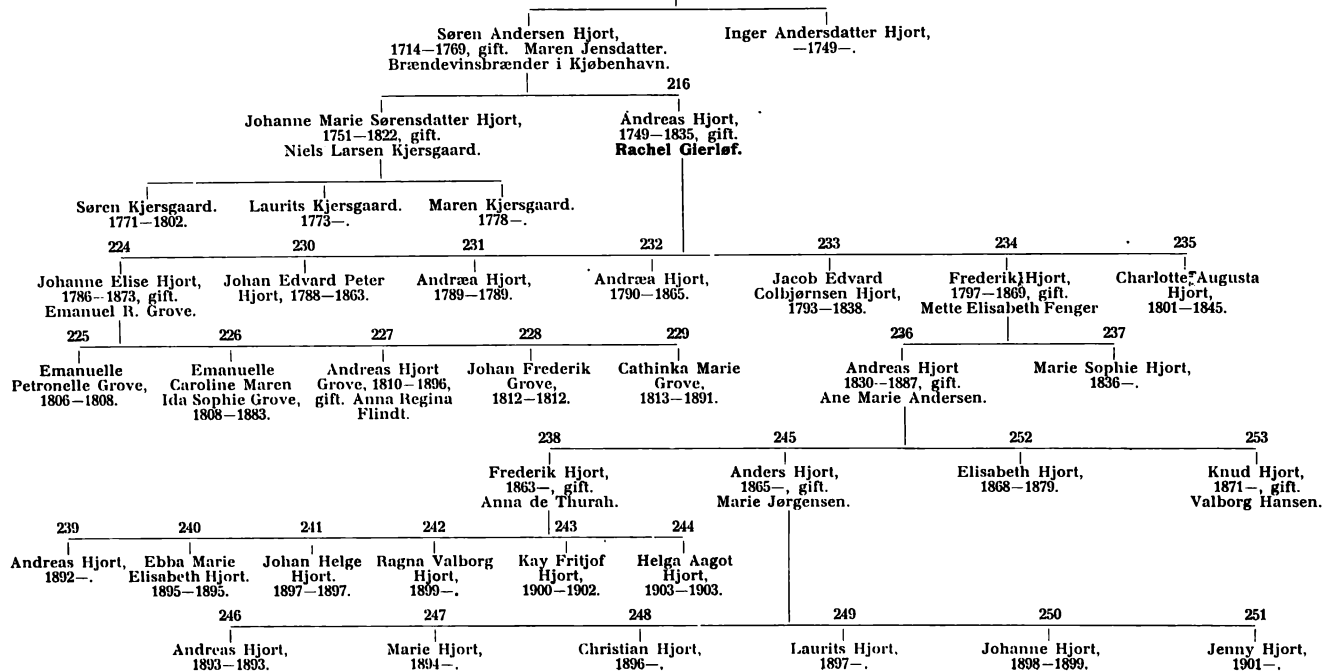
Han giftede sig 4. Februar 1904 med *Valborg Gjertrud Johanne Hansen*, f. 16. Marts 1876 paa Eskelund i Højen Sogn ved Vejle, som ejedes af Faderen Niels Julius Hansen, f. 4. August 1829, Moderen hed Samueline Dorothea Kjems, f. 28. September 1834, d. 1. Januar 188 .

¹⁾ Faderen Jørgen Pedersen, Fæstegaardmand, og Moderen Ane Christensdatter.

Slægten de Thurah's Vaaben og Skjoldmærke.

Anders (Sørensen Hjort),
Bonde i Jylland.
-1714-.

217. **Christian Gierløff**

var næstældste Barn og ældste Søn af Grosserer i Kjøbenhavn Johan Gierløf og Else Marie Hansen. Han blev født i Kjøbenhavn 17. December, døbt 22. December 1759 i Helligaands Kirke. Faddere: »Groshandler Borres Hustru fra Christianshavn, Jomfru Inger Cathrine Cramer, Sr. Fischer, Skriver paa Holmen, Sr. Niels Wandal, Hørkræmmer, Poul Gierløf, Kjøbmand«. Kom til Toldvæsenet og træffes 1779 som Fuldmægtig hos Tolderen i Kragerø i Norge, udnævntes 19. Juni 1783 til Toldbetjent sammesteds. I Generaltoldkammerets Forestilling indstilles han som Nr. 1 med Ordene: »*Christian Gierløf* har i 4 Aar tjent som Fuldmægtig hos Tolderen i Kragerø Cammerraad Hnøpfer,

Christian Gierløff.

fra hvem han har meget got Vidnesbyrd. Han er Søn af En gammel Borger her i Staden, som forhen levede af Porcellains Handel, men tabte denne Næring da Porcellains Fabriken her i Staden blev anlagt og Forbudet mod fremmed Porcellain i den Anledning udkom, hvorudover

Anna Kirstine Holst.

han skal være kommen i yderlige Omstændigheder«. Senere avancerede Chr. Gierløff til Overtoldbetjent i Kragerø, hvor han døde 27. Januar 1815. Endnu 1811 skrev han sit Navn med et f, men i de sidste Aar skal han have benyttet to fer, hvilket ogsaa alle hans Efterkommere har gjort. I et Brev af 7. Oktober 1794 siger Faderen om ham: »han roses meget og er lidt af alle«. Christian Gierløff blev, efter Datoen i hans Fingerring, gift 7. Maj i Kjøbenhavn, men efter Kjøbenhavns Korpurationsprotokol viet i Februar 1794 i Helligaands Kirke med *Anna Kirstine Holst* (Datter af Supercargo paa Kina [hvor han døde] Etatsraad Jens Holst og Hustru Anna Borup¹) f. 7. Marts

¹ Hun var en Datter af Krigsraad Christen Christensen Borup og Anna Marie Bersøe og saaledes Halvsøster til Rachel Gierløf, der blev Stammøder til Berth'erne. Anna Borup var hjemmedøbt, og 14. November 1749 blev Daaben konfirmeret i Frue Kirke. Faddere vare: »Justitsraad Peder Fieldrup Lassen, Sr. Christen Pedersen Borup,

1772 i Kjøbenhavn. Forældrene boede i Brolæggerstræde, da ovennævnte Datter blev døbt i Helligaands Kirke 13. Marts 1772. Faddere vare: »Mad. Berth bag Børsen, Jmf. Brasen, Kjøbmagergade, Hector Friederich Wulff, Mundkok hos Juliane Maria, Notarius Publicus Smidt, Captain Hans Lind«. Død 16. December 1864 i Kragerø. Hun havde en Kusine, Jane Holst, der var gift med Professor Phister. Anna Kirstine Holst og Christian Gierløff havde 5 Børn, af hvilke den ældste var

254. *Johanne Marie Gierløff*, f. 1. Februar 1796 i Kragerø, d. ugift 16. Juni 1884 i Viby Præstegaard ved Aarhus. Hun var i nogle Aar i Huset hos den bekendte Professor Nielsen i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn.

255. *Christian Gierløff*, f. 13. December 1798, d. 5. Januar 1856 som Skibsrheder og Trælasthandler i Kragerø.

Christian Gierløff.

Han kom i sin Ungdom paa Kontoret hos Trælasthandler Dahll i Kragerø, for hvem han i 7

Vintre efter hinanden

rejste ned til Østfries-

land (Hannover) for at

anbefale Firmaet og ord-

ne Pengeaffærer for Dahll.

Den aller væsentligste

Petronelle Marie
Grønbeck Klem.

Omsætning af Trælast foregik nemlig paa den Tid til Østfriesland og det nordlige Holland ved smaa Skibe, Kuffer og Tjalker, som de kaldtes og endnu kaldes, da Kragerø endnu aarlig gjæstes af 50—60 af disse Fartøjer, som hente forskellige Slags Trævarer.

Christian Gierløff etablerede 1823 sin egen Forretning i Kragerø, købte et Hus med Trælasttomt og drev samme Forret-

Brygger paa Vestergade, Mr. Andreas Nielsen. Maler i Trompetergangen, Madame Inger, bemeldte Andreas Niensens, bar Barnet, og Jfr. Kirstine Busch hos Justitsraad Larsen holdt Huen«. Christen Borup er døbt i Nicolaj Kirke 1720 11. Januar og Søn af *Christen Pedersen Borup* og *Anne Hansdatter Qvie*. 1748 6. Maj fik han Borgerskab som Urtekræmmer, men da han 1757 4. April fik en Søn, Niels Giested, døbt i Frue Kirke, kaldes han Brygger paa Vestergade; formodentlig er Faderen, der var Fadder til hans ældste Barn, død i Mellemtiden, og Sønnen har arvet hans Bryggeri. Hans anden Hustru, *Anne Cathrine Giested*, var død, da Barnet blev døbt, men hans tredje Hustru, *Charlotte Sophie Ericius*, overlevede ham. Han døde 1764, 44 Aar gammel, af Forkølelse og blev 18. April indsat i Helligaands Kirkes Kor. Ved hans Død kaldes han Brygger og Krigsraad paa Vestergade. I Skiftet efter ham siges, at han kun efterlod en Datter, Anna, hans eneste Barn af første Ægteskab; Sønnen Niels Giested maa altsaa være død som lille.

ning som sin gamle Principal. Hans Broder, Emanuel Gierløff, kom saa paa hans Kontor og rejste om Vinteren til Østfriesland for der paa Broderens Vegne at knytte Forbindelser til Forretningen.

Chr. Gierløff var en munter, gjæstfri og jovial Mand, der havde mange Venner baade blandt store og smaa. Han giftede sig 15. Januar 1827 med *Petronelle Marie Grønbech Klem* (Datter af Sognepræst til Stokke Gustavus Klem og hans første Kone Regine Paulsen), f. 8. Maj 1801 i Laurdal, d. 15. Juni 1881 i Kragerø.

256. *Regine Kirstine Gierløff*, f. 2. December 1827 i Kragerø; gift 15. Februar 1850 med *Johan Frederik Falchenberg* (Søn af Stiger ved Langø Gruber Hartvig Falchenberg og Sina Cathrine Røhl), f. 19. Februar 1819; var Skibskaptajn i Kristiania og Lærer ved Skoleskibet »Kristiania« m. m., død 3. August 1896.

257. *Christian Gierløff Falchenberg*, f. 31. Oktober 1850; var Skibskaptajn i Kragerø. Forlist i Januar 1894 med Skib »Tordenskjold« paa Rejse fra Port Natal til Rangoon. Gift med *Pauline Marie Schultz*, født i Hamburg 10. Januar 1869. Hun er senere bleven gift med Bygningsinspektør *Arneberg* i Kristiania.

258. *Herman Christian Falchenberg*, f. 28. August 1891.

259. *Maria* (»Majen«) *Sofie Falchenberg*, f. 3. November 1892.

260. *Cathrine Marie Falchenberg*, f. 22. April 1852; fra 1874 Lærerinde ved Laurvigs Almueskole, fra 1878 ved Kristiania Almueskole; gift 29. December 1879 med *Aksel Ekeberg* (Søn af Erik Olsen Ekeberg, Gaardbruger i Lier og Anne Kirstine), f. 31. August 1857 i Tønsberg; Seminarist 1871 fra Asker, blev 1878 Lærer ved Kristiania Almueskole og nu Fattigforstander i Kristiania.

261. *Sigrid Ekeberg*, f. 21. September 1880.

262. *Margrit Ekeberg*, f. 31. Marts 1882.

263. *Birger Ekeberg*, f. 1889.

264. *Johanne Regine Falchenberg*, f. 4. April 1854, d. 2. December 1884.

265. *Hartvig Falchenberg*, f. 24. Juli 1857, d. 3. December 1886; var ansat paa et Mæglerkontor i Greenock.

266. *Birger Andreas Falchenberg*, f. 14. April 1860, d. 5. Februar 1884 som Styrmand paa Rejse til Vestindien.

267. *Petronelle Marie Falchenberg*, f. 18. Maj 1863; gift 1893 med *Tellef Plesner*, Agent. Bosat paa Nordstrand ved Kristiania.

268. *Christian Hartwig Plesner*, f. 2. September 1894.

269. *Regina Plesner*, f. 1898.

270. *Cato Plesner*, f. 1899.

271. *Else Plesner*, f. 1902.

272. *Laura Hermandine Falchenberg*, f. 15. Juni 1865; Lærerinde ved Kristiania Almueskole; gift 24. April 1888 med *Christian Stadheim* (Søn af Gaardbruger John Stadheim og Pernille Martha), f. 10. September 1852 i Sunelven; Seminarist 1873 fra Stordøen og 1884 Lærer ved Kristiania Almu^eskole.

273. *Johan Frederik Falchenberg Stadheim*, f. 5. Februar 1889.

274. *Anbjørg Pernille Stadheim*, f. 22. Februar 1895.

275. *Ingolf Stadheim*, f. 1899.

276. *Johan Frederik Falchenberg*, f. 16. November 1868, d. 26. Januar 1870.

277. *Sophie Klem Falchenberg*, f. 11. Juni 1871 i Frederiksværn, d. 10. Juni 1876 i Kristiania.

278. *Christian Gierløff*, f. 1. Februar 1829; overtog i 1863 sin Moders Forretning som Skibsrheder og Trælasthandler, hvilken han siden Faderens Død havde bestyret; drev Skibsværft paa »Øen« i Kragerø, hvor 7 Skibe byggedes, og Savbrug i Kjølebrønd. Han har i 30 Aar været Medlem af Kragerø Fattigkommission, 14 Aar af Formandskabet, i 1887 Ordfører; Medlem af Direktionen i Sparebanken, Assurance-Foreningen og Sø-Forsikringselskabet samt gjentagne Gange Valgmand. Christian Gierløff overdrog sin Forretning til sin Søn Christian 1. Januar 1902 og fraflyttede Kragerø den 3. August 1902 og bosatte sig paa Villa »Solbakken«, Holmenkollen, den 23. Oktober 1902 med sin Datter Aagot og Søn Johan samt sin Søster Johanne.

Da ingen af de to foregaaende Grene af Familien Gjerløff — Christian og Gabriel — har forplantet Navnet, bliver han gjennem Oldefaderen Johan Gierløf saaledes det egentlige Hoved for Slægten Gjerløff.

Gift 21. August 1867 i Bergen med sin Kusine *Sophie Regine Klem* (Datter af Gustav Gottfried Klem, Overtoldbetjent i Bergen, og Hedevig Charlotte Neumann), f. 3. November 1842 i Kristiania, d. 11. Januar 1899 i Kragerø.

279. *Gustav Klem Gierløff*, f. 23. Juli 1868, d. 27. Febr. 1869.

280. *Petronelle Marie Gierløff* (kaldet »Eina«), f. 3. September 1869, d. i Kragerø 30. Maj 1891 og begravet paa Kalstad Kirkegaard.

281. *Christian Gierløff*, f. 3. Januar 1872; overtog Faderens Grossererforretning i Kragerø, efter at han i sin tidlige Ungdom havde taget Styrmandseksamen og rejst til Søs og faret vidt omkring paa Australien og Syd-Amerika o. s. v.; men efter at Broderen Gustav, der havde passet Faderens Kontor, var død i Aaret 1893, maatte Chr. Gierløff hjem for at hjælpe Faderen, hvis Forretninger med Hus og Tomt i Kragerø, Savbrug, Høvleri og Isforretning paa Kjølebrønd han overtog 1. Januar 1902.

Gift 25. Marts 1897 med *Malene Marie Weisser*, f. 23. Februar 1868 (Datter af Toldbetjent i Kragerø Georg Bernhard Weisser, f. i Frederikshald 8. Marts 1828, d. i Kragerø 4. August 1873, og Elise Mathilde Svendsen, f. i Kragerø 23. Juli 1840).

282. *Eina Marie Gierløff*, f. 31. Januar 1898.

283. *Sophie Regine Gierløff*, f. 2. Marts 1899.

284. *Christian Gierløff*, f. 19. Marts 1900.

Det er vistnok temmelig enestaaende, at denne unge Mand har baade samme Fornavn og Efternavn som sin Fader, Bedstefader, Oldefader, Tipoldefader og Tipoldefaders Bedstefader i lige Linie. Kun hans Tiptipoldefader Johan Gierløf og dennes Bedstefader Peder Gierløf danner en Undtagelse.

Den Skik at opnævne Bedsteforældrene gaar meget langt tilbage i Tiden, endogsaa til den hedenske Tid. Og Pligten til at opkalde sine Slægtninge saa klart og udtømmende staar ikke alene; den optræder i tidligere Tid i nøje Forbindelse med andre Vedtægter, skabte ud af de gamle Tidens stærke Følelse for Ættens Sammenhæng. Efter de ældste nordiske Kilder opkaldte man alene de afdøde Frænder, og en saadan Skik findes blandt Almuen paa sine Steder i Danmark endnu i det 20. Aarhundrede. Den naturlige Pietet indgiver Menneskene Trængen til at bevare Mindet om den bortgangne ved at fæstne hans Navn ved et nyt Menneske, i hvilken en Del af hans Blod kan siges at strømme; men i Oltidssagn, saavel som i nyere norsk Folketro, opfattes det ikke blot saaledes; selve den afdøde viser sig i Drømme inden Barnets Fødsel og kræver at blive opkaldt, for at Sjælen ikke længer skal leve Dødningetilværelsen i Højen, men med sin personlige Ejendommelighed gjenfødes i Barnet.

Ved at sammenknytte denne Folketro med spredte Udsagn fra Oldtiden har en nyere Forsker søgt Udspringet til disse

Folkeskikke i Forestillingen om en Sjølevandring, der stadig lod de afdøde Frænder gjenfødes i Efterslægten¹⁾).

Ud fra den gamle Pligt til stadig at forny Navnet indenfor Ætten er denne Opkaldelse med baade Fornavn og Efternavn trængt saa stærkt ind blandt Folkets Sædvaner, at den staaer som en mærkelig Fortidslevning, baaren oppe af den sønlige Ærbødighed, hvormed gamle Familieskikke overholdes.

285. *Ester Elisa Gierløff*, f. 18. Februar 1902.
- 286 a. *Hedvig Agatha Gierløff*, f. 25. Maj 1903.
- 286 b. *Georg Bernhard Gierløff*, f. 15. Juli 1904.
287. *Gustav Klem Gierløff*, f. 22. Februar 1873; var til sin Død, 30. April 1893, paa Faderens Kontor. Begravet paa Kalstad ved Kragerø.
288. *Carl Sophus Gierløff*, f. 5. Marts 1875, d. 22. Aug. 1875.
289. *Hedevig Charlotte Gierløff*, f. 22. Juli 1876, d. 15. Maj 1880.
290. *Andreas Gierløff*, f. 12. Februar 1879, d. 28. Juli 1879.
291. *Anna Kirstine Hedvig Gierløff*, f. 12. Maj 1881, d. i Valdernes 17. Marts 1902, begravet i Kragerø.
292. *Aagot Gierløff*, f. 15. Februar 1883.
293. *Sophie Regine Gierløff*, f. 14. Maj 1885, d. paa Lovisenberg Sygehus i Kristiania 31. Decbr. 1902, begravet i Kragerø.
294. *Johan Iver Neumann Gierløff*, f. 12. Marts 1889; opkaldt efter to af sine Tipoldeforældre.
295. *Gustav Klem Gierløff*, f. 22. April 1831; var fra 1850 til 1873 Skibsfører, væsentlig for Huset Rømer i Kragerø; fra 1874 Associé med Broderen Ole Duus Gierløff, drivende Trælastforretning, og Direktør for Sømandsskolen, men flyttede 1901 fra Kragerø tll Kristiania. Gift 15. Januar 1863 med *Marie Sophie Cathrine Hassel* (Datter af Grosserer i Kragerø Peter Johan Hassel og Elise Cathrine Sørensen), f. 21. Maj 1844.
296. *Christiane Marie Gierløff*, f. 26. Septbr. 1864; gift 14. Febr. 1893 i Bergen med Dampskibsfører *Anton Pedersen*. Bor i Bergen.
297. *Brita Pedersen*, f. 1896.
298. *Gothardt Pedersen*, f. 1897.
299. *Alfild Pedersen*, f. 1900.
300. *Elise Petronelle Gierløff*, f. 22. Marts 1867; gift 15. Februar 1893 med praktiserende Læge, Dr. *Gustav Klem* i Porsgrund (Søn af Skibsrheder i Laurvig Peder Grønbeck Klem og Sophie Magda-

¹⁾ »Dansk Navneskik« af Fr. Nielsen m. fl.

lene Lewetzau Schafalitzky de Munkedal Klem), f. 11. Decbr. 1858, d. 8. April 1899 i Kristiania, hvor Enken nu bor med sine 4 Børn.

301. *Evy Klem*, f. 9. December 1893.

302. *Peder Gotfred Klem*, f. 16. April 1895.

303. *Johannes Michal Klem*, f. 23. November 1896.

304. *Gustav Gierløff Klem*, f. 7. Januar 1899.

305. *Peter Hassel Gierløff*, f. 12. Januar 1869; var en Tid Discipel ved Østerdalens Apothek, blev Student 1899 og har underkastet sig 1ste Afdeling af medicinsk Embedseksamen.

306. *Gustav Klem Gierløff*, f. 11. Marts 1871; Kaptajn og Dampskibsfører. Gift 27. November 1896 med *Ingeborg Bernth* fra Nykjøbing Falster (hvor Faderen er Kjøbmand), f. i Juni 1876.

307. *Borgny Gierløff*, f. 31. December 1898.

308. *Marie Gierløff*, f. 28. November 1872.

309. *Gottfried Klem Gierløff*, f. 21. Januar 1874. Omkom ved Skibet »Tordenskjold« s Forlis i Januar 1894.

310. *Sophus Klem Gierløff*, f. 3. Januar 1876. Arkitekt.

311. *Christian Peter Grønbech Gierløff*, f. 6. Juni 1879; Journalist, ansat ved »Ørebladet« i Kristiania. Han udgav 1903 en interessant Rejsebeskrivelse »Til Amerika med Emigranter«, i Form af Dagbogsblade.

312. *Kate Gierløff*, f. 30. November 1881.

313. *Birger Johannes Gierløff*, f. 13. Maj 1884; gaar paa den tekniske Skole i Porsgrund.

314. *Trygve Hassel Gierløff*, f. 10. Oktober 1887.

315. *Agatha Gierløff*, f. 27. September 1832; drev en Tegne- og Broderiforretning i Kragerø; d. 31. December 1895.

316. *Marie Christiane Gierløff*, f. 1835, d. 1846.

317. *Johanne Sophie Gierløff*, f. 17. September 1837; var før Lærerinde ved en Pigeskole, drev senere sammen med Søsteren en Tegne- og Broderiforretning og styrer nu Huset for Broderen paa Holmenkollen.

318. *Ole Duus Gierløff*, f. 19. Januar 1840; efter i 2 Aar at have faret til Søs var han indtil 1874 ved sin Moders og Broders, Christians, Forretning, men etablerede da i Forening med Broderen Gustav egen Skibsrheder- og Trælastforretning i Kragerø;

Karen Kirstine
Philippine Gierløff.

gift i Bergen 24. September 1871 med sin Kusine *Agathe Klem* (Datter af Gustav Klem, Overtoldbetjent i Bergen, og Hedevig Charlotte Neumann), f. 13. Oktober 1851, d. 18. September 1872.

319. *Agatha Magdalene Gierløff*, f. 24. August 1872.

320. *Karen Kirstine Philippine Gierløff*, f. 22. Marts 1806, d. 28. Marts 1878; gift med *Jens Duus* (Søn af Morten Henrik Duus og Hustru Caroline Margrethe), f. 9. Marts 1796, d. 18. Juli 1852 som Kjøbmand i Kragerø.

321. *Morten Christian Duus*, f. 19. November 1828, d. 23. December 1861; ugift.

322. *Rasmus Frederik Duus*, f. 15. Maj 1831, d. i London 1. Januar 1903; levede som Mægler i London; gift med *Evelyn Elisabeth Coc* (Datter af Oswald Coc og Hustru født Mc Intosch), f. 1. September 1844.

Emanuel Rasmus Gierløff.

323. *Oscar Frederik Duus*,

f. 11. Marts 1874.

324. *Harald Mc Intosch Duus*, f. 4. April 1875; var med som frivillig i Boerkrigen paa Englands Side.

325. *Lillian Evelyn Duus*, f. 7. September 1876.

Ida Schwitters.

326. *John Lloyd Duus*, f. 24. Februar 1880.

327. *Charles Ernest Duus*, f. 22. Juli 1881.

328. *Nina Frederika Duus*, f. 3. November 1882.

329. *Dorothy Mary Agnes Duus*, f. 27. August 1884.

330. *Anine Margrethe Duus*, f. 9. September 1833.

331. *Johan Adolf Duus*, f. 23. Maj 1839; er Agent i Kragerø.

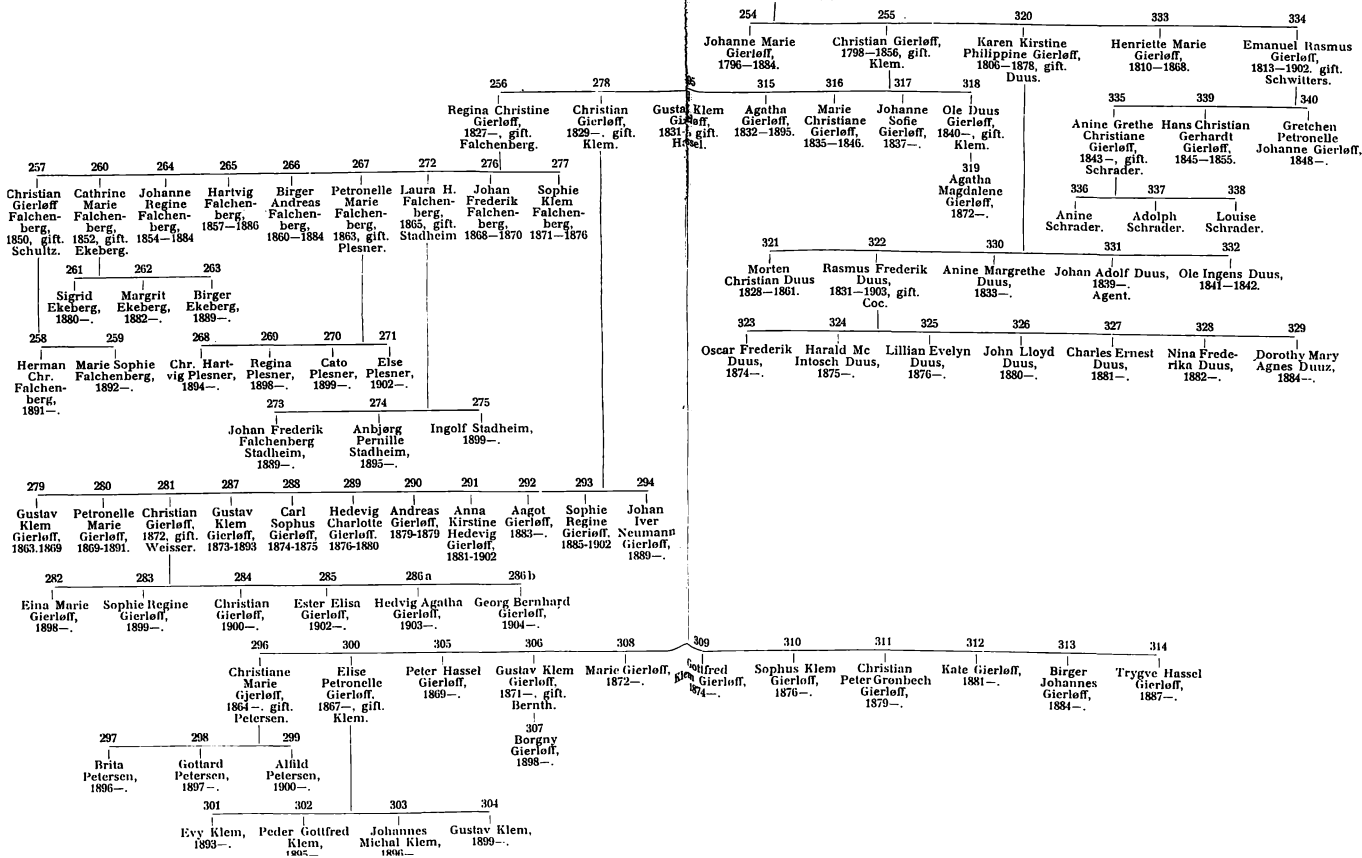
332. *Ole Ingens Duus*, f. 1841, d. 1842.

333. *Henriette Marie Gierløff*, f. 13. Januar 1810, d. 18. Juni 1868 i Kragerø; ugift.

334. *Emanuel Rasmus Gierløff*, f. 13. Marts 1813; kom som ganske ung, da Broderen Christian havde etableret Forretning i Kragerø, paa hans Kontor og rejste i flere Vintre ned til Østfriesland (Hannover) for at anbefale Broderens Forretning og ordne Pengeaffærer for ham. Her blev Emanuel Gierløff saa gift med *Ida Schwitters* (Datter af en Værtshusholder Schwitters),

217
Christian Gierløff,
 1759–1815, gift.
 Anne Kirstine Holst.

Tavle V.

f. 13. Februar 1809. Han forblev som Kjøbmand i Dornum i Hannover, hvor han døde 25. November 1902.

Ida Schwitters og Emanuel R. Gierløffs Børn ere:

335. *Anine Grethe Christiane Gierløff*, f. 16. Maj 1843; gift 1861 med *Louis Schrader*, udvandret til Amerika og nu bosiddende i New York.

336. *Anine Schrader*.

337. *Adolph Schrader*.

338. *Louise Schrader*.

339. *Hans Christian Gerhardt Gierløff*, f. 28. November 1845, d. 11. Oktober 1855.

340. *Gretchen Petronelle Johanne Gierløff*, f. 12. April 1848; bor endnu i Dornum; ugift.

16. **Povel Gierløff**

var syvende og yngste Søn af Brygger Christian Gierløf og Rachel Jørgensdatter og deres niende Barn; kun en Datter var yngre. Han blev døbt 9. Januar 1715 i Frue Kirke. Faddere vare: »Jens Lassen, Kjøbmand, Hans Riber, Politifuldmægtig, Lars Opdal, Procurator, Madam Hans Ursins, Brøggers og Byfoged-Fuldmægtig Peder A. Høgs, Kjøbmandsdatter«. Som syvende Søn har det aabenbart knebet lidt for Forældrene at finde en af de afdøde Slægtninge, som var værdig til at blive opkaldt, og i sin Vaande har man da tyet til Barnets Bedstefaders, Borgmester Jørgen Niensens første Hustrus Valborg Hieronimusdatters første Mand Povell Jensen, der døde omkring 1652, eller ogsaa til Povel Gierløff Bedstemoders Broder, Povel Johansen Strop.

Povel Gierløffs Efterkommere maa have syntes, at dette var for »søgt«, thi naar undtages hans nedenfor nævnte Barnebarn, der døde uden at efterlade Afkom, findes ikke en eneste af Slægten til denne Dag, der har baaret hans Navn, og dog er Povel Gierløff den eneste af de 7 Brødre, som har forplantet Navnet Gjerløff i Danmark, idet Johan Gierløfs danské Gren uddøde og den norske synes vedblivende udelukkende at ville forblive i Norge; i alle Tilfælde har den hidtil holdt sig »fjernt fra Danmark«.

Povel Gierløff var først Danzigerfarer og Kjøbmand, blev senere The- og Porcellænshandler, boede først (før 1746) paa

Østergade, senere i Adelgade, og ved sin Død paa Hjørnet af store og lille Grønnegade i Nr. 183. Povel Gierløff, som er den eneste af alle de 8 Søkende, der skrev sit Navn med ff, giftede sig 5. Maj 1745 ifølge Frue Kirkebog med *Maren Jacobsdatter Fussing* (»i Huset ved 5 Slet«), født 1718, der var en Datter af Brygger paa Nørregade Jacob Christensen Fussing¹⁾ og Karen Andersdatter (han var fra Randers og tog Borgerskab i Kjøbenhavn 1712 25. April og har rimeligvis taget Navn efter Landsbyen Fussing Nordvest for Randers). Blandt Povel Gierløffs Efterkommere lever endnu et svagt Sagn om, at hans Ejendele skulde være brændt for ham; om dette er i Overensstemmelse med Virkeligheden vides ikke, dog kunde det fattige Bo, han efterlod ved sin Død, tyde derpaa, især da han synes tidligere at have haft bedre Raad, idet han lod sin Søn studere og gav ham Undervisning i Hjemmet fra 1758 til 1765, hvilket dog har kostet noget. Men paa den anden Side ved man jo med Vished, at alt brændte 1728 for Povel Gierløffs Fader, saa det er maaske nok saa rimeligt, at Sagnet refererer sig dertil.

Povel Gierløff døde 18. August 1786 og blev begravet »paa den nye Kirkegaard uden Nørre Port« 21. August.

Skifte efter Poul Gierløff.

Kjøbenhavns Hof- og Stadsrets Skiftekommissions Forsegingsprotol.
Nr. 5. Litra G. Side 320—22.

Nr. 3160.

Anno 1786 den 18de Augustii indfandt Skiftecommissionen sig ved Fuldmægtig Borch med Betienten Mathias Holm hos Enken Maren Fussing boende i Spækhøker Peder Hansen Jubels Huus Nr. 183 paa Hjørnet af store og lille Grønnegade for efter hendes forlangende, at foretage annotations Forretning efter hendes i Dag afdøde Mand, forrige Porcellains Handler Poul Gierlev; — Herved tilstæde Enken, som tilkiende gav, at den afdøde af Egteskabet med hende efterlader en Søn, Christian Gierlev, Sognepræst for Widberg og Løngsø Meenigheder i Jylland. — Videre var tilstæde Tieneste Pigen Karen, hvorefter Retten Blev givet Anviisning paa følgende som strax blev registreret og af bemelte Betient vurderet saaledes:

1. 1 Jndlagt Dragkiste.....	3								
2. 1 lidet Skab med Glasdørre	1	—	»	—	»	—	»	—	»
3. 1 firkantet Bord og et rundt The Bord	»	—	4	—	»	—	»	—	»
4. 4 adskillige Stoele	»	—	4	—	»	—	»	—	»

¹⁾ Han havde en Broder, Niels Christensen Fussing, der ogsaa var Brygger og boede 1713 paa Vestergade og var gift med Lucie Hansdatter. En anden Broder, Jens Christensen Fussing, var da Brygger i Raadhusstræde; hans Hustru hed Bente.

			»	Mk.	»	Sk.
5.	1 gammelt Jndlagt Skatol	2 Rdl.	»	—	»	—
6.	1 Nyrnberger Uhr	»	—	4	—	»
7.	1 gammel Skakseng	»	—	3	—	—
8.	2 adskillige Dynere og 3 Puder samt 4 par Lagen	8	—	»	—	»
9.	1 Kuffert	»	—	2	—	»
10.	3 gamle Servietter	»	—	1	—	8
11.	6 gamle Natskiorter	1	—	»	—	»
12.	2 gamle Tin Skaaler og 1 Tin Stage	»	—	1	—	8
13.	1 Kaaber The Kiedel	»	—	3	—	»
14.	2 smaae Messing Kiedler og en do. Lyse Stager	»	—	2	—	8
15.	2 Jern Pander	»	—	4	—	»
16.	1 Jern Gryde	»	—	1	—	8
17.	2 Trefødder og en Jldskuffe	»	—	2	—	»
18.	4 Grynbotter og 6 Truge	»	—	2	—	»
19.	2 Spande og en Ballie	»	—	3	—	»
20.	1 Hakkebret med Kniv	»	—	2	—	»
21.	1 lidet Bord	»	—	»	—	8
22.	2 gamle sorte Kioler. 1 Vest og 1 par Buxer ...	»	—	3	—	»
23.	2 adskillige gamle Kioler	»	—	4	—	»
24.	2 adskillige Fraqver	2	—	3	—	»
25.	4 Sæt Lintøj	»	—	3	—	»
26.	2 gamle Hatte, 2 par uldne Strømper og 1 par Skoe	»	—	1	—	»

26 Rdl. » Mk. 8 Sk.

Videre erklærede Enken ikke at være eyende. — Derimod anmeldte hun at have af en Liigkasse til Begravelsen 50 Rdl., hvorfors hun lovede at aflegge Regning og Rigtighed og at være ansvarlig til det registrede. Hvorved det beroer.

Borch.

Maren Fussing
med paaholden Pen.

Hof- og Stadsrettens Behandlingsprotokol Nr. 5. Lit. E. Side 646.

Side 3160.

Anno 1786 den 28. August, blev foretaget Session i afgangne Porcellainshandler Poul Gierlefs Boe. — Enken mødte og begierede Boet udsadt i 8 Dage, som blev bevilget.

Side 656. Nr. 3160.

Anno 1786 den 4. September blev foretaget Session i afgangne Porcellainshandler Poul Gierlefs Boe. — Hvordan mødte Stervboe Enken og fremlagde en Regning over den afdødes Begravelses Udgifter m. v., hvorefter hun faaer til Rest tilgode 40 Rdl., for hvilke 40 Rdl. som prioriterende, hun begierede Sig de faae Registerede og ikkun for 26 Rdl. 8 Sk. vurderede Effecter udlagde, eftersom hun og anmeldte, at de af hende af en Liig Casse oppebaarne 50 Rdl. ere førte til afgang i hendes Regning. — Thi som Boets Formue ikke nær er tilstrækkelig til den anmeldte prioriterede Giæld, saa bleve de Registerede og for 26 Rdl. 8 Sk. vurderede Effecter Enken paa den begierte Maade udlagde imod hendes Qvittering ved haands Underskrift her i Protocollen, og imod at hun erlagde i Sallarium til Sportel Cassen 1 Rdl. 3 Mk., hvorved denne Forretning saaledes er sluttet.

Maren Salig Gierlef
med ført Pen.

Hans efterladte Hustru, Maren Fussing (der blev døbt i Frue Kirke Mandagen den 12. November 1718, ved hvilken Lejlighed som Faddere nævnes: »Sr. Herman Harmsted, Stads-Capitain og To-

backspinder paa Vestergade, Sr. Christian Gierløf, Brøgger paa Nørregade, Sr. Niels Christensen Fusing, Brøgger paa Vestergade, barnets Farbroder, Mad. Utilia, Sr. Harmsted supra b. B., Mad. Anne Lisbeth, Sr. David Berntzøns, Hørkræmmer paa Vestergade H. d. o. D., Msl. Anneche Richters, Sammesteds h. C. H.«), er vist umiddelbart efter Mandens Død rejst over til Sønnen i Hvidbjerg, hvor hun døde 4. Marts 1795, 78 Aar.

Povel Gierløff og Maren Fusing havde foruden Sønnen en Datter, døbt 12. Januar 1746 i Nicolaj Kirke, kaldet

341. *Rachel Cathrine Gierløff*. Faddere: »Niels Fusing, Brygger paa Nørregade, Christian Gierløf, Brygger paa Vestergade, Peder Gierløf, loger i Skindergade, og Jomfru Delia Fusing, Bryggerdatter«. Hun maa være død tidlig, da hun ikke nævnes senere, ej heller i Skiftet.

Der var saaledes kun det ene Barn:

342. *Christian Gierløff*, som blev født 26. August, døbt 30. August 1747 i Nicolaj Kirke. Faddere: »Brygger Jacob Fusing, Brygger Johan Gierløf, Brygger Peder Larsen, Andreas Stubbe, Collega, Fru Johanne Marie Schrøder og Jomfru Delia Fusing«. Han blev den første af Gierløff'erne, som ikke fulgte Traditionen i Familien, at blive Forretningsmand, men slog ind paa Embedsvejen, paa hvilken enkelte have fulgt efter ham. Chr. Gierløff blev Student 26. Juli 1765, tog Aaret efter Filosofikum med 1. Karakter og blev 1768 cand. theol. haud. illaud. Derefter blev han 18. Marts 1773 udnævnt til Missionær ved Jacobshavn og Ritenbenk i Grønland og ved Omanak i Juli 1777 indtil 5. Oktober 1783. Iøvrigt findes følgende om hans Ungdom i

»vitæ candidatorum«.

1765—82. Pag. 205.

(Oversættelse fra Latin.)

Jeg, Christian Gierløff, er født i Kjøbenhavn den 26. August 1747. Min Fader er Paul Gierløff, som paa den Tid var Handelsmand i Kjøbenhavn, og min Moder Maria Fusing. Fra Aar 1758 til Aar 1765 nød jeg Undervisning i Hjemmet og sendtes da til Akademiet i Kjøbenhavn, hvor jeg samme Aar indskrives som akademisk Borger af den daværende Rektor magnificus Christ. Got. Kratzenstein, den kyndige Professor i Medicin og Physik, og inden det følgende Aar var til Ende, tog jeg Filosofikum med 1. Karakter. Den 22. Juni Aar 1768 indstillede jeg mig til theologisk Embedseksamen hos D. P. Rosenstand-Goiske og Joh. And. Cramer og bestod den med 2. Karakter. Den 20. Februar 1773 aflagde jeg Prøve i Homiletik i Trinitatis Kirke, hvor jeg prædikede

over 5. Salme, 5. Vers, for hvilken det theologiske Fakultet tilkjendte mig 1. Karakter. Idet jeg adlyder det guddommelige Forsyn og den kongelige Bevilling af 18. Marts nedenstaaende Aar drager jeg frivillig ud som Evangeliets Forkynder blandt det grønlandske Folk. Den 26. Marts 1773 er jeg i Vor Frue Kirke højtidelig bleven indviet til paa rette Maade at optage denne Gjerning af vor fremragende, højærværdige Biskop Ludvig Harboe. Give Gud, at dette maa blive til Din Ære og til min og min Næstes Frelse.

Skrevet i Kjøbenhavn den 2. April 1773.

Christian Gierløff.

Efter sin Hjemkomst fra Grønland virkede han i nogle Aar som Hjælpepræst, saaledes i Stenløse paa Sjælland, indtil 19. Maj 1786, da han blev Sognepræst for Hvidbjerg og Lyngsø paa Thyholm, til hvilket Embede han blev øverst indstillet af nogle og tyve Ansøgere, og 1803 blev Christian Gierløff tillige Provst for Refs Herred. Død 22. November 1821 i Nykjøbing paa

Mors. Han blev gift første Gang 21. April 1773 i Trinitatis Kirke med *Anna Cathrine Blom*, f. 1740, d. 26. April 1784, og havde med hende de 3 Sønner:

Carl Christian Henninger, kgl. Mundkok.

343. *Povel Gjerløff*, f. i Grønland; kom vistnok i Urtekræmmerlære, men iøvrigt mangle Oplysninger om ham; han er vist død kort efter 1786.

Mundkok Henningers Hustru, født Warberg.

344. *Christian Gjerløff*, f. 24. August 1777 paa Kolonien Omanak i Grønland. Faddere: »Kjøbmand Nicolaj Daniel Muus, Skipper Jacob Andersens Kone, Styrmand Svend Holm og Missionær Peder Rasmussen, og blev holdt over Daaben af Kjøbmand I. C. Hamond«. Han kom i Snedkerlære, og han har Aar 1811 underskrevet et Arvedokument, i hvilket han erklærer sig tilfreds med Arven efter sin Fader; død ugift. Videre Oplysninger mangle.

345. *Jacob Fussing Gjerløff*, født i Grønland; var Snedkersvend og har underskrevet samme Dokument som Broderen Christian 1811; han var i 28 Aar hos sin Halvbroder og døde der ugift omkring 1844.

Christian Gierløff blev gift anden Gang 14. Juli 1786 i Frue Kirke med *Barbara Sophie Warberg*, f. 5. Marts 1751 i Kjøbenhavn, d. 24. Marts 1829 i Nykjøbing paa Mors. Hendes Lig blev

siden ført til Hvidbjerg paa Thyholm. Hun var en Datter af Tolder i Norge Niels Warberg og Barbara Cathrine Schmidt og en Plejedatter af kgl. Mundkok Carl Christian Henninger¹⁾. I dette Ægteskab var 3 Børn.

Christian Gierløffs Død bekendtgjøres af Sønnen ved følgende Udtalelse:

Den algode Gud har kaldt til Hvile sin tro Tjener, min retskafne Fader, Christian Gierløff, Provst, Sognepræst for Hvidbjerg og Lyngsø Menigheder i Aalborg Stift, i en Alder af 74½ Aar, efter at han i 11 Aar havde udstaaet store Lidelser.

Han var Ordets utrættelige Forkynder i 48½ Aar; først i Grønland, siden paa dette Sted, hvor han nu hviler efter sit Arbejde. Hans Hjærte afskyede Svig; hans Læber bevarede Sandhed; hans Vandel var en Christens; derfor var rolig og glad paa sit Dødsleje, hvor han blideligen opgav sin troende Aand den 22. November om Natten Kl. 12½. Hvilket herved paa min blinde Moders — med hvem den Hensovede førte et sjældent lykkeligt Ægteskab —, mine Søskendes og egne Vegne sørgeligt bekendtgjøres for Familien og Venner af hans Søn Carl Christian Gierløff, Sognepræst for Hassing og Villerslev.

Hassing Præstegaard, 27. November 1821.

Under Anmærkninger i Kirkebogen er anført ved hans Død: »Præst i disse Menigheder siden 1786«, altsaa i ca. 35 Aar.

346. *Carl Christian Henninger Gierløff*, f. 14. April 1787 i Hvidbjerg, døbt 22. April. Faddere: »Hr. Landdommer Lautrup, d'Hrr. Wilse og Leth, Fru Lautrup og Jfr. Ørsnes«. Blev Student fra Aalby 1807 med Laud., cand. theol. 14. Januar 1812 med haud. illaud., aflagde 8. Marts 1813 den homiletiske og kateketiske Prøve, begge med Laud., blev 17. Juni 1814 Andenlærer ved Snested Seminarium og 22. November 1820 Sognepræst til Hassing og Villerslev²⁾, hvor han var til 2. Marts 1832, da han blev forflyttet til Ferlslev, Dal og Volsted i Viborg Stift. Herfra blev C. C. H. Gierløff 6. Januar 1838 forflyttet til Aardstrup, Budderup og Gravlev i samme Stift og døde 18

1) Mundkok Henninger og Hustru var Faddere til et Barn i Slotskirken 1754 16. Juli.

2) Hans Autobiografi i Protokollen for Kaldsbreve i Aalborg Stift lyder i Oversættelse som følger:

Jeg, Carl Christian Gierløff, er født 14. April 1787 i Ægteskab mellem min gode Fader, Christian Gierløff, Provst for Refs Herreds Provsti, Sognepræst for Hvidbjerg og Lyngsø Menigheder i Aalborg Stift, og min kjære Moder, Barbara Sophia Warberg, som begge, Gud være lovet, lever endnu.

I mit trettende Aar blev jeg sat i Aalborg Katedralskole. Blandt mine Lærere vil jeg altid med Tak og Ærbødighed mindes Skolens Rektor, magister artium, Professor Kisbye, som nu har udtjent, og Konrektorens Stedfortræder, Dr. phil. P. N. Frost, nu Sognepræst for Ringkjøbing Menighed. Efter 7 Aars Forløb blev jeg i Aarets 1807 dimitteret og bestod Eksamen artium saaledes, at jeg fik Karakteren mg. I det følgende Aar bestod jeg baade den filologiske og filosofiske Prøve med laud.

Bestemt til det guddommelige Ord's sande Tjeneste allerede fra Barnearene begyndte jeg det theologiske Studium, og i Begyndelsen af Aaret 1812 vovede jeg, skjønt syg, at underkaste mig theologisk Eksamen og fik Karakteren haud illaudabilis.

Efter at have gennemgaaet den akademiske Uddannelse søgte jeg hjem til min Faders Hus, hvor jeg ikke drev Tiden ørkesløst hen, men altid var optaget, enten af

September 1851 i Juelstrup Præstegaard (Præstegaardens Navn i sidstnævnte Embede).

Under sin Embedsgjerning i Aardestrup døde Sognepræsten for Budolphi Menighed i Aalborg, Jens Krarup, der tillige var Stiftsprovst for Aalborg Stift, og ved dennes Begravelse 3. December 1836 holdt Gierløff Ligtalen, som findes udgiven i Trykken og vidner om den klart tænkende og varmt følende Præstemand.

Ogsaa paa det praktiske Omraade fulgte Gierløff med, mere end man skulde tiltro en gejstlig Herre. Dette viste han bl. a., da der blev Tale om Anlæg af en Jernbane op gennem Jylland; i Drøftelsen af denne Sag tog han ivrig Del og udgav saaledes et Skrift 1847, der grundigt og godt forsvarede Jernbanen og dens store Betydning for Jylland. Skriftet bærer noksom Præg af, at der flyder sundt Handelsblod i de velærværdige Aarer.

Som et Vidnesbyrd om C. C. H. Gierløffs Nidkjerhed kan ogsaa nævnes den Grundighed og Omsorg, hvormed han tog sig af sine Konfirmander, hvilket ses af en gammel »Skudsmaalsbog for Mandfolk«, trykt 1838, hvori Gierløff fra 1844 har skrevet fire Gange paa tilsammen ialt 4½ Side og deri karakteriseret Bogens Ejer.

I C. C. H. Gierløffs unge Dage, medens Faderen var Præst i Hvidbjerg, levede endnu den bekjendte *Niels Trap*, der paa samme Tid var Degn i Hvidbjerg og boede paa Frøhøjgaard (f. 11. April 1720, f. 11. Oktober 1798¹⁾). Han var gift 3 Gange, først med Maren Pedersdatter Sejersbøl, d. 1754, anden Gang med Mette Marie Andersdatter Færregaard, f. 24. Januar 1733, d. 5. November 1784, og tredie Gang 5. Maj 1786 med Maren Svindt, d. 1. Juli 1809. Med disse tre Hustruer skal han have haft 23 Børn, hvoraf en blev Fader til den bekjendte Gehejmeraad Trap. En anden Søn løste Faderen af som Degn i Hvidbjerg og blev gift med Præsten Laurifs Thurs Datter, Cathrine

at øve mig i Katekisation og Prædiken eller af at belære to Skolemestre i den skola-stitiske Kunst eller af at beskæftige mig med den historiske Videnskab.

I Marts 1813 fik jeg Ros under Prøverne i Homiletik og Katekisation af den lærde og højærværdige Biskop E. Jansen, R. af D. Gjennem disse Studier følte jeg mig opfordret til at søge Embedet som Andenlærer ved Seminariet i Snedsted, hvilket Embede den milde Konge ogsaa overdrog mig 17. Juni 1814. Da jeg havde røgtet dette Embede i 7 Aar med Flid og, som jeg mener, ikke uden Frygt, blev jeg ved den højærværdige Konges Naade 22. November 1820 ansat som Guds Ords Lærer i Hassing og Villerslev Sogne i Aalborg Stift.

Den algode Gud hjælpe mig altid for sin Mildheds Skyld til at virke levende og helligt i denne Gjerning.

Skrevet i Aalborg 23. Februar 1821.

Carl Christian Gjerløff.

¹⁾ Skiftet findes i Refs gejstlige Skifteprotokol.

Jacobe Thura og en Datter, *Mette Marie Trap*, født 12. Juni 1788, død i Randers 7. April 1863, der var bleven opdragen hos Broderen, Sorenskriver L. B. Trap i Egersund, og i Aaret 1820—21 opholdt sig i Hvidbjerg Præstegaard, blev 5. Marts 1821 gift med Præsten Carl Christian Henninger Gjerløff. I en Ansøgning af 22. Juli 1809 meddeler Mette Marie Trap, at hendes Moder da nylig er død. Denne havde som Enke maattet ernære sig ved at »konditionere« og til sidst opholdt sig hos Svigersønnen Jørgen With paa Sønberg Bisgond (Student og Skolelærer i Ydby). Ansøgningen gik ud paa, at hun maatte faa Tilladelse til under Kurator at modtage sin Arv, hvilket blev tilstaaet 5. September 1809. Mette Marie Trap og Carl C. H. Gjerløff havde 3 Sønner og 1 Datter, hvoraf den ældste

347. *Christian Gjerløff* blev født 24. Maj 1822 i Hassing, død 23. Juni 1887 i Hobro. Han var Landmand, først fra 1843 Forpagter hos Faderen af Juelstrup Præstegaard, senere købte han 1853 Stubberupgaard og Vandmølle ved Hobro (220 Tdr. Land), som han ejede til 1875, da han flyttede til Hobro og levede af sine Midler. Chr. Gjerløff blev gift 15. Juni 1843 med *Pouline Cathrine Christensen Søgaard*, f. 16. September 1819 paa Halkjær Hovedgaard som Datter af Ejeren af denne Gaard Laurits Christensen Søgaard og Bolette Noerkjær fra Bjørum i Vendsyssel. De havde ingen Børn, men adopterede en Dreng, *Laurits Christian Kock-Gjerløff*, f. 28. August 1841 i Nibe (Søn af Snedkermester Kock og Meta Christensen-Søgaard fra Halkjær). Han var en Tid Forpagter paa Korupgaard ved Odense, men rejste senere til Sjælland; gift 1879 med *Kirstine Andersen* (Datter af Proprietær Peder Andersen, Brændekildegaard ved Odense, men tidligere havde ejet Imosegaard i Vissenbjerg Sogn). Ingen Børn.

348. *Laurits Trap Gjerløff*, født 17. August 1824 i Hassing, blev Student fra Aalborg 1842 med 1. Karakter, cand. theol. med Laud. 31. Oktober 1850; i Mellemtiden Huslærer nogen Tid. Paa Grund af Sygdom og vanskelige økonomiske Omstændigheder begyndte han først 1846 paa Studierne til Embedseksamen, var derefter Manuduktør og Lærer ved Skoler i Kjøbenhavn. I 1861 18. September blev Gjerløff Kapellan pro p. for Besser og Onsbjerg paa Samsø; 1863 Sognepræst for Ulfborg og Raasted i Ribe Stift, hvorfra han forflyttedes 19. Maj 1877 til Randlev og Bjergager i Aarhus Stift, men døde allerede 15. Januar 1878.

Laurits T. Gjerløff kom som ung meget blandt Grundtvigs Venner og var en udpræget Tilhænger af den religiøse Retning, der bærer Navn efter ham, tog ivrig Del i Drøftelsen af kirkelige Spørgsmaal, udgav saaledes 1865 »En Gravers Meddelelser om sit Levned og sin Tid«, der nærmest var et Indlæg i den Søren Kierkegaardske Strid. Han var en virkelig fremragende Theolog, der i sjælden Grad levede efter sin Forkyndelse, og hvis Ord og Gjerning endnu lever i vide Krese. Gjerløff giftede sig første Gang 18. April 1854 med *Anna Sophie Wanding*, født 30. August 1830 i Kjøbenhavn (en Datter af Tømrersvend Friederich Ferdinand Wanding og Magdalene Rasmussen), men hun døde allerede 20. Marts 1867 i Ulfborg efter at have skjænket sin Mand 8 Børn, og forinden den yngste Søn endnu var 2 Maaneder gammel. Kort efter giftede L. T. Gjerløff sig anden Gang 1. Oktober med *Vilhelmine Marie Bruhn*, født 27. Januar 1831 (Datter af Proprietær Thomas Bruhn til Rydbjerg Hovedgaard og Mette Marie Conradine Schönau), død 20. December 1899. I dette Ægteskab er to Børn.

349. *Carl Christian Henninger Gjerløff*, født 14. Januar 1855 i Kjøbenhavn, kom straks efter sin Konfirmation ud at lære Landvæsen og Mejeri paa forskjellige Gaarde, hvorefter han 1876 overtog Forpagtningen af Fjederholdt ved Herning, som han drev indtil 1882. I dette Aar forpagtede Gjerløff Avlsbruget, der hørte under Clasonsborg Klædefabrik ved Herning, som han afstod 5 Aar senere for at udvandre til Nord-Amerika, hvor han nedsatte sig i Livring Spring Jowa, hvor Broderen alt i nogle Aar havde virket. 1888 forpagtede Gjerløff en lille Farm paa 80 Acres ved Livring Spring, og 1894 ombyttede han denne med en anden Forpagtning paa 160 Acres ved Taylor, 6 Mil Nord for den første. Efter at have drevet denne Farm i 4 Aar flyttede Gjerløff hen til en anden og større Forpagtning paa 180 Acres, der ligger 12 Mil Øst for Councill Bluffs, og hvormed han har arbejdet i de følgende 6 Aar indtil Foraaret 1904, da han købte en Farm, Aurora, paa 200 Acres, beliggende i Hamilton Co., Nebraska, og som kostede 12000 Doll.

Forinden sin Afrejse til Amerika overdrog han den flere Gange her i Bogen nævnte gamle Bibel til sin yngre Broder med følgende Ord, der staar anført i Bibelen:

Denne Bibel, som jeg har faaet i Arv efter min kjære Fader Aar 1878, overdrager jeg herved i Arv og Eje til min kjære Broder Thomas Gjerløff og hans Forlovede Mettine Møller.

Kjøbenhavn, den 31. Maj Anno 1886.

C. C. H. Gjerløff.

Carl Chr. H. Gjerløffs blev gift 26. November 1879 med *Wilhelmine Hoffmann*, f. 11. Juli 1850, der havde været Lærerinde i Ulfborg Præstegaard hos Faderen (Datter af Samuel Conrad Hoffmann, f. 2. April 1819 i Kristiania, d. 4. December 1896, der først havde været Landmand og senere Kontormand, og Julie Christine Kock, f. 14. August 1820 i Middelfart, d. 25. December 1894).

Wilhelmine Hoffmann og Carl Chr. H. Gjerløff har 3 Børn, nemlig:

350. *Carl Laurits Samuel Hoffmann Gjerløff*, f. 25. Oktober 1880 paa Fjederholt, Rind Sogn.

351. *Julie Sophie Wilhelmine Gjerløff*, f. 5. August 1882 paa Clasonsborg, Skarrild Sogn.

352. *Kai Thomas Hoffmann Gjerløff*, f. 7. April 1884 paa Clasonsborg.

353. *Ferdinand Wanding Gjerløff*, f. 12. Oktober 1856. Kun 17 Aar gammel rejste han 1873 til nogle Slægtninge i Amerika, hvor han arbejdede hos forskellige Farmere i Clinton County Jowa og Pattowattomie County Jowa samt i det vestlige Nebraska og andre Stedg, indtil han 1881 forpagtede en Farm i Pato-wattomie, ligesom han senere var Forpagter paa forskellige andre Farme indtil 1899, da han købte en Farm i Audoben County Jowa, 4 engelske Mil Øst for Elk Horn, hvor han endnu bor. Ferd. W. Gjerløff blev gift 2. Februar 1882 i Council Bluffs med *Ane Marie Nielsen*, f. 14. Oktober 1858 (Datter af Husmand i Lem ved Ringkjøbing Niels Gregersen og Lene Mathiesen). De have 5 Børn, nemlig:

354. *Emmy Sophie Gjerløff*, f. 4. Juli 1883 i Humbolt Co., Jowa.

355. *Clara Gjerløff*, f. 18. Febr. 1885 i Pattowattomie Co., Jowa.

356. *Signe Gjerløff*, f. 25. April 1887 samme Sted.

357. *Olga Gjerløff*, f. 13. Februar 1889 samme Sted.

358. *Elton Gjerløff*, f. 18. Januar 1894 samme Sted.

359. *Marie Gjerløff*, f. 1858, d. 4 Dage gammel.

360. *Laurits Trap Gjerløff*, f. 18. Juli 1859 i Kjøbenhavn, kom som ganske ung i Handelslære i Ringkjøbing, blev senere Handelskommis i Viborg og udvandrede i 1886 til Tandil i Syd-Amerika, hvor han har været i forskellige Stillinger. Er nu Bogholder ved et Bryggeri.

Laurits Trap Gjerløff er gift med *Karen Margrethe Andersen*,

f. 15. December 1869 paa Møen. I dette Ægteskaber følgende 5 Børn:

361. *Frederika Emilia Gjerløff*, f. 24. Januar 1891.

362. *Nathalia Sophia Bolette Gjerløff*, f. 26. Juni 1893.

363. *Laurits Trap Gjerløff*, f. 19. Februar 1895.

364. *Einar Carl Christian Gjerløff*, f. 24. Juni 1897, d. 17. Marts 1898.

365. *Erna Margrethe Vilhelmine Gjerløff*, f. 21. Marts 1899, d. 16. Maj 1900.

366. *Arvid Egon Carl Ferdinand Gjerløff*, f. 12. Februar 1901.

367. *Konrad Thomas Bruhn Gjerløff*, født i Kjøbenhavn 11. April 1861; gik i Viborg Latinskole fra 1874 til 1877 og derefter til Søs. Efter at have gjort et Par Rejser med danske Sejlskibe til Nordamerika,

Etatsraad Jens Holst¹⁾.

Vestindien og det hvide Hav tog han til London og søgte Hyre derfra. Sejlede indtil Begyndelsen af 1882 med engelske, amerikanske og tyske Skibe i Fart paa Nord- og Sydamerika, Vestindien, Sydafrika, Ostindien, Kina og Japan. Arbej-

Anna Borup¹⁾.

dede i Land i Sydafrika i 3 Maaneder i Omegnen af Port Natal, Durban og Pietermaritsburg samt andre 3 Maaneder i Brasilien i Nærheden af Pernambocu og Maceio i Aaret 1879. Kom tilbage til Danmark Februar 1882 og tog samme Aar Styrmandseksamen fra Kjøbenhavns Navigationsskole. Aftjente Værnepligten 1883 og blev Reserveløjtnant i Flaaden samme Aar. Indtraadte i »Det forenede Dampskibs-Selskab« som Aspirant 1884, blev 2. Styrmand April 1887, 1. Styrmand Januar 1890 og Fører Efteraaret 1901. Sejlede i disse Aar i alle europæiske Farvande. Overtog Turistdamperen »M. G. Melchior« i Foraaet 1902 i Fart paa Stettin, Kjøbenhavn og Kristiania, hvilken Damper han for Tiden fører.

Gift 3. Januar 1890 med *Mettine Marie Møller*, Musiklærerinde i Kjøbenhavn; f. 21. August 1858, Datter af Klokker og

¹⁾ Se om dem Side 160.

Kantor ved Johannes Kirken i Kjøbenhavn, Peter Knud Møller, f. 15. Marts 1824, d. 27. Oktober 1890, og Mettine Marie Lyngbye¹⁾, f. 5. November 1822.

Kaptajn Th. Gjerløff og Mettine Marie Møller har de to Børn:

368. *Ejnar Møller Gjerløff*, f. 15. Juni 1896.

369. *Kaare Møller Gjerløff*, f. 27. Februar 1900.

370. *Nathanael Zahle Gjerløff*, f. 10. Januar 1863 paa Samsø; blev Student 1882 med 2. Karakter og i Sommeren 1889 cand. polit. med haud. illaud. Han var fra ung Student en afholdt Lærer ved Skoler og Kursus i Kjøbenhavn og en søgt Manuduktør, særlig i Mathematik. I Aaret 1891 blev Nathanael Gjer-

¹⁾ Hun var en Datter af Præsten Jens Jacobsen Lyngbye¹⁾, der en Tid var Præst paa Thunø og senere i Thrige. Hans ret ejendommelige Ansøgning til Kongen om at faa Thrige Sognekaald lød saaledes:

Jeg allerunderdanigst søger Thrige,
Thi Præsten dér er i de Dødes Rige,
Fem Gange ti og et paa Jorderige
Jeg levet har, skjøndt knapt og smaat tillige,
Maa nu for mine Kreditorer vige
Og mine Sønner efter Skolen hige.
Gid Deres Majestæt nu vilde sige:
Den tolvtaars Præst paa Thun skal have Thrige.

Frederik VI vendte Ansøgningen og skrev bagpaa egenhændigt: »Den tolvtaars Præst paa Thun skal have Thrige.»

Derefter sendte Jens Lyngbye Kongen følgende Taksigelse:

Maa allerunderdanigst jeg fremsige
Min Tak til Deres Majestæt for Thrige.
Bekymringer nu fra mit Hjærte vige,
Og Haabet for mig selv og Børn tillige
Oplivet er og har begyndt at stige.
Held den, som er i sjette Frederiks Rige,
Hvis Lyst det er enhver med Glæde at berige.
Tak, Deres Majestæt, o, Tak for Thrige.

Endvidere kan passende paa dette Sted anføres det morsomme »*Kjædebrev*» af *Steen Blicher*, skrevet til samme J. Lyngbye, da han endnu var Sognepræst paa Thunø, 1811.

Goddag, Hr. Jens! velkommen hid til Thunø Land,
Velkommen, Nabo! til den tangbeklædte Strand;
Jeg siger Nabo: thi naar Du mod Vesten stander,
Du seer den Hytte, hvor Din gamle Ven nu ligger;
Jeg siger Hytte: thi det er en Præstegaard
Og ikke et Palæ, hvor jeg nu Føden faaar;
Jeg siger Føden: thi det er jo Hovedsagen,
Og en Taar Øl man faaar vel og til Maden;
Jeg siger Øl: thi Vinen nu lidt kostbar falder
Og bare Vand i Tarmene slaarer tidt Rabalder;
Jeg siger Tarmene: thi Mave jeg ei har,
Men er saa tynd og slunken, som jeg altid var;
Jeg siger var: thi nu jeg efter Fedme trægter
Og fra en smal Adjunkt bli'er til en fed Forpagter;
Jeg siger smal Adjunkt: thi de bli'r ikke fede,
Som maae ved Huusmandskost fra et Chatheter svede;
Jeg siger svede: thi en god Motion det gi'r,
Naar baade traadt og sparket man tillige bli'r;
Jeg siger traadt: men mener ellers oversnøflet,
For Disputerelyst tilstrækkelig karnøflet;
Karnøflet siger jeg; thi slig en Hovedgrund
Ei reflekteres let som denne: Knægt, hold Mund!
Jeg siger Hovedgrund: thi hvordan man sig vrider
Man immer dog til sidst i sure Æble bider;
Jeg siger sure: thi det koster megen Møie;
Dumhed igaar, idag, imorgen at fordøie;

¹⁾ Tog Navnet Lyngbye efter sin Fødeby ved Aalborg.

løff Lærer ved Frederiksborg lærde Skole, men afgik allerede Aaret efter ved Døden, 31. Maj 1892, efter kun 2 Aars lykkeligt Ægteskab. Han havde 24. Maj 1890 ægtet *Ida Hedvig Cecilie Fjelstrup*, f. 25. Septbr. 1861 i Vesterhæsinge Præstegaard (Datter af Julius Jonas Collin Fjelstrup, f. 12. April 1825 paa Sindinggaard, d. 7. Januar 1898, Præst i Koldby paa Samsø, og Hustru Elisa Maria Cordelia Gjørling, f. 15. Januar 1829, d. 1881). Hun var i flere Aar Husbestyrerinde for Faderen og har nu som Enke en Broderi- og Tegneforretning i Kjøbenhavn. Ingen Børn.

371. *Frands Winsløv Gjerløff*, f. 17. Januar 1865 i Ulfborg, d. 17. Januar 1867 s. S.

Jeg siger Dumhed; thi det kalder man Sottise,
 Naar der er lidt Forstand i visse Folks Malice;
 Jeg siger visse Folk; thi jeg vil ingen nævne,
 De kunde ellers sig paa mig og Mine hevne;
 Jeg siger Mine; thi jeg haver mig en Kone,
 Som jeg ei bytte gad med Sveariges Throne;
 Jeg siger Svea; thi man dér saa svimmelt sidder;
 Jeg troer, at jeg faldt af, om jeg endog blev Ridder;
 Jeg siger troer; thi man kan dog ei allid vide,
 Om en Forpagter ei Statshesten kunde ride;
 Forpagter siger jeg; thi det er Andens Ager,
 Hvoraf jeg nu skal tærskte Korn til mine Kager;
 Jeg siger Ager; thi her er sletningen Enge,
 Eiheller noget Træ, hvori man sig kan hænge;
 Jeg siger hænge; thi her er sletningen Sø,
 Ja, næppe nok en Dam, hvori man kunde døe;
 Jeg siger kunde; thi det er ei sagt, man vil,
 Man er endnu for ung og lykkelig dertil;
 Jeg siger lykkelig; thi jeg ei Penge har,
 Men Sundhed derimod et cætera, min Fa'er!
 Jeg siger cætera; thi Skjæbnen har bæret
 Mig med sit Venskab og en frugtbar Viv foræret;
 Jeg siger frugtbar; thi alt i det første Aar
 En Vugge med to Rollinger paa Gulvet staaer;
 Jeg siger Rollinger; thi de var bitte smaae,
 Det er kun et Par Aar, da man den første saae;
 Jeg siger Man; thi jeg var ikke selv tilstede,
 Da hans Tilstedeværelse begyndte med stor Glæde;
 Jeg siger Glæde; thi det er en sund Plaiseer,
 Naar tvende Elskende — jeg vil ei sige meer;
 Jeg siger meer; thi sligt tør man slet ikke skrive
 For Hovedet ei af Blufærdighed at rive;
 Jeg siger Hovedet; thi naar først det er borte,
 For Resten jeg ei gi'er en gammel lurvet Skjorte;
 Jeg siger Skjorte; thi jeg haver ingen Særk.
 Nei, stop nu, denne Disgression var lidt for stærk;
 Jeg siger Disgression; thi egentlig jeg vilde
 Dig bede komme ofte her hos mig til Gilde;
 Jeg siger Gilde; men jeg mener Smørrebrød
 Med Ost og Pølse paa samt Godtøl til vor Død.
 Jeg siger til vor Død; thi saa er Smauseri
 Med Kyssen, Drikken og saa videre forbi;
 Jeg siger videre; thi der er mange Løier,
 Som os i Jordens Dal foruden dem fornojer;
 Jeg siger Dal; thi Jylland er et bakket Land.
 En fin, min søde Ven! kom nu, saa snart Du kan;
 Jeg siger kan; men mener ogsaa Din Veninde,
 Jeg ønsker hende snarlig her hos mig at finde;
 Jeg siger snarlig; thi min kjære Hr. Jens Lyngby,
 Naar Vinden østlig er, saa skynd Dig hid til Dyngby;
 Jeg siger Dyngby; men jeg mener Randlef By;
 Did skal Du paa en Skude fra Din Fæstning lye;
 Jeg siger Fæstning; thi Du er for Gjæster sikker,
 Kun ikke for Besøg udaf Din Ven

Steen Blicher.

372. *Frands Winsløv-Gjerløff*, f. 24. Januar 1867, kom 13½ Aar gammel som Discipel paa et Apothek i Kjøbenhavn og tog 17 Aar gammel Medhjælpereksamen. Har senere været Pharmaceut paa forskjellige Apotheker og driver nu en Agentur- og Kommissionsforretning i Nyborg. F. Winsløv-Gjerløff blev gift 18. Juli 1892 med *Anthonie Marie Mouritzen*, f. 9. Maj 1866, Datter af afdøde Manufakturhandler Anders Mouritzen i Tarm og Rasmine Holbeck.

Anthonie Marie Mouritzen og F. Winsløv-Gjerløff har haft to Børn, nemlig:

373. *Kaj Laurids Trap Winsløv-Gjerløff*, f. 22. April 1894, d. 28. Juli 1894 i Vestervig.

374. *Dorit Johanne Holbeck Winsløv-Gjerløff*, f. 19. Februar 1896.

375. *Nicolai Schønau Gjerløff*, f. 11. December 1868. Han er det niende af Pastor L. T. Gjerløffs Børn og den første af andet Ægteskab. Efter i Aaret 1887 at have taget Studentereksamen med 1. Karakter begyndte han at studere Theologi og tog Sommeren 1894 den theologiske Embedseksamen med Laud., blev derefter Huslærer hos Justitsraad, Godsinspektør Bøgh i Tranekjær indtil 1. September 1896. Fra den Tid og til nu har N. S. Gjerløff bestyret Tranekjær Realskole paa Langeland. Gift 14. Juli 1897 med *Olivia Christine Caroline Skov*, f. 21. Juni 1876 i Ferring Sogn ved Lemvig (Datter af Grosserer i Kjøbenhavn Marcus Skov, f. 5. Marts 1841 og Maren Sidelmann, f. 7. Februar 1843, d. 27. Marts 1880).

Olivia C. C. Skov og Nicolai Schønau Gjerløff har 4 Børn:

376. *Ingrid Gjerløff*, f. 23. April 1898.

377. *Vilhelmine Marie Gjerløff*, f. 19. December 1899.

378. *Hakon Gjerløff*, f. 31. Maj 1901, d. 12. Juli 1903.

379. *Vagn Gjerløff*, f. 13. Marts 1903.

380. *Thora Marie Gjerløff*, f. 28. Juni 1871 i Ulfborg, tog 17 Aar gammel alm. Forberedelseseksamen 1888 og var derefter i nogle Aar Lærerinde, først i Ulfborg, senere i Kjøbenhavn. Gift 19. Juni 1894 med *Alfred Johannes Andreas Petri*, f. 10. Marts 1866 i Kjøbenhavn (Søn af Herredsfoged Nicolai Poul Nyholm Petri og Anna Maria Hedevig Neergaard), blev Student 1884 med 1. Karakter, cand. med. & chir. 1891, haud. illaud. 1. Gr. Umiddelbart derefter fik han Ansættelse paa et Hospital som Kandidat, indtil han i Aaret 1894 nedsatte sig i Nørre Aaby paa Fyn som

praktiserende Læge. Efter 8 Aars Virksomhed her blev Petri 1901 ansat som Reservelæge ved Boserup Sanatorium. Herfra flyttede han 1903 til Kjøbenhavn, hvor han praktiserer som Læge i Brystsygdomme.

Læge Petri og Thora Marie Gjerløff har kun et Barn, nemlig:

381. *Svend Nicolaj Gjerløff Petri*, f. 18. Juli 1895 i Nørre Aaby og døbt 16. August s. S.

382. *Sophus Nicolaj Gjerløff*, f. 15. Juni 1827 i Hassing Præstegaard. Frekventerede som Dreng Aalborg Latinskole. Efter sin Konfirmation kom han i Handelslære hos Konsul Sørensen i Hobro, hvor han blev, til han i Aaret 1850 etablerede en Korn- og Trælastforretning i Hadsund. Gift 2. April 1852 med *Saxine Jørgensen* (Datter af Tømrmester Jørgensen i Hobro), f. 19. Juli 1828.

S. N. Gjerløff er Grundlægger af den nu ikke lille Handelsplads Hadsund. Da han begyndte dér, var der nemlig kun en Færgegaard med Krohold og et lille straatækt Hus. Han købte Ejendom af Godsejer Lund, Thygeslund, byggede Kornmagasiner og anlagde Maltgjøroeri og Eksportsalteri samt et Teglværk. Han drev en betydelig Forretning med Korn, Smør, Huder, Skind, Flæsk og Kød, hovedsagelig til Eksport til Norge, Sverrig og Tyskland. Efter paalideligt Udsagn af den daværende Toldembedsmand skulde han en enkelt Dag have haft under Losning 13 Skibsladninger Trælast. Der fandtes den Gang intet Brohoved, men der lossedes langs Stranden. Han gjorde meget for Hadsunds Opkomst. Byggede et Bageri og sørgede for, at der kom Haandværkere til at bosætte sig dér. Nu har Hadsund over 1000 Indbyggere. Gjerløff var ualmindelig godgjørende og meget afholdt. Han døde i en ung Alder den 6. Marts 1866. Hans efterlevende Hustru bor endnu i Hadsund og er den eneste af Byens Beboere, som har opholdt sig der fra dens Grundlæggelse.

Saxine Jørgensen og S. N. Gjerløff havde 5 Børn, nemlig:

383. *Carl Christian Henninger Gjerløff*, f. 10. September 1853 i Hadsund, d. 19. Juni 1889 i Silkeborg. Han lærte Handelen hos Kjøbmand Søren Olsen i Hals, der var gift med en Søster til hans Moder. Da han 1874 blev Kommis, kom han til Kammerraad A. Simon i Randers, hvor han var til 1880, da han i Silkeborg begyndte egen Forretning, bestaaende af blandet Produkt-, Kolonial-, Urtekram-, Støbegods- og Tømmerhandel, som

han alt drev til sin Død. C. C. H. Gjerløff giftede sig 2. November 1880 med *Stine Marie Bursche*, f. 9. November 1856 (Datter af Handelsgartner i Randers Johan Frederik Bursche¹), f. 25. November 1805, d. 29. Marts 1861 og Edele Amalie Bruadine Fibeck²), f. 22. November 1822, d. 16. Juli 1903 i Aarhus).

Efter Mandens tidlige Død flyttede Stine Marie Bursche til Aarhus, hvor hun har et Tegnekontor. C. C. H. Gjerløff havde arvet en Medaillon med vedføjede Portræter af kgl. Mundkok C. C. Henninger og Hustru, der var en Søster til hans Tipoldemoder Barbara Cathrine Schmidt. Med denne gamle Guldmedaillon fulgte et gammelt Dokument af følgende Indhold:

»Carl Christian Henninger, kongelig Mundkok hos Christian d. 6te, Frederik d. 5te og Christian d. 7de; aftaget da han var 70 Aar gl.; han var Onkel til Provstinde Gjerløff, Sophus' Bedstemoder, som han er opkaldt efter; hun var den elskeligste Dame, jeg har kjendt. Carl maa ikke forsmaa den fra sin Bedstemoder« (hans Farmoder).

C. C. H. Gjerløff og Stine Marie Bursche har følgende to Børn:

384. *Carl Christian Henninger Gjerløff*, f. 20. Oktober 1881, kom efter sin Konfirmation i Manufaktur­lære i Aarhus 20. Maj 1896 og blev efter at være udlært Commis i Næstved fra 1. April 1901 til 1. April 1903. Aftjener nu sin Værnepligt.

385. *Nanna Henninger Gjerløff*, f. 20. Maj 1883.

386. *Dagmar Johanne Marie Gjerløff*, f. 29. Juli 1855 i Hadsund, gift 23. April 1884 med *Ricard Robert Stolberg Wirén* (Søn af Institutbestyrer i Kjøbenhavn Peter Robert Wirén og Clara Pouline Petersen), f. 7. Februar 1856, cand. polyt., Kemiker ved Rosenborg Brøndanstalt i Kjøbenhavn siden 1. Januar 1882.

387. *Clara Marie Helene Wirén*, f. 5. Marts 1885.

388. *Gerda Hedvig Elisabeth Wirén*, f. 8. Marts 1887.

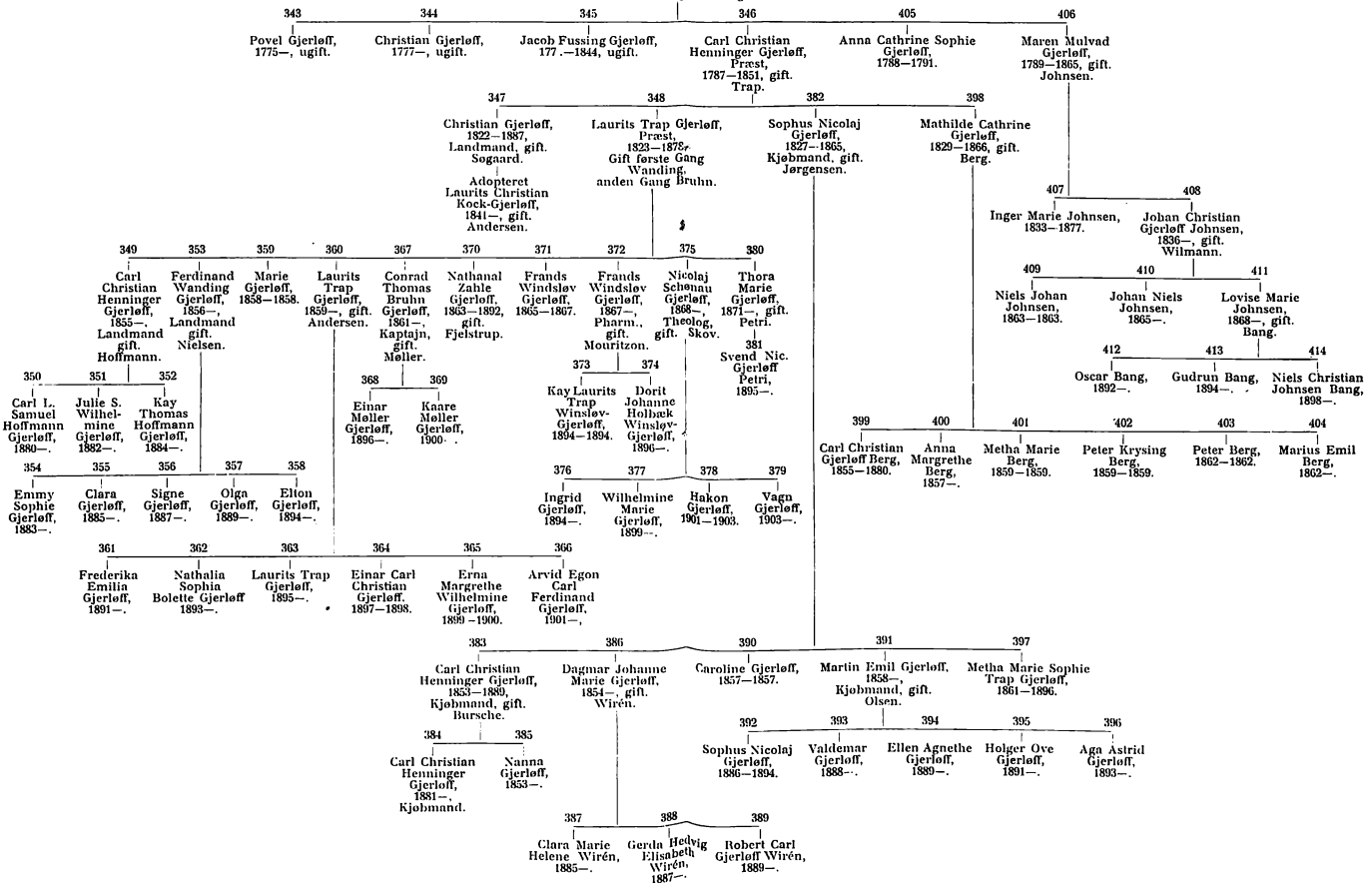
389. *Roberth Carl Gjerløff Wirén*, f. 21. September 1889.

390. *Caroline Gjerløff*, f. 1857 i Hadsund, d. spæd.

¹) Hans Fader var Johan Christian Bursche, født i Gyldenou i Sachsen 12. November 1758, død i Randers 12. Januar 1835. Han var kjendt som en meget dygtig og flittig Mand, der erhvervede sig flere Ejendomme i Randers (kaldtes almindeligt »den tyske Gartner). Sønnen anlagde en Gade, som han skjenkede til Randers By (kaldes nu Burschesgade). J. C. Bursche fik i 1794 det kgl. Landhusholdningsselskabs Guldmedaille for Flid og Dygtighed.

²) Hun var Datter af Sejlmagermester i Aalborg Christian Conrad Fibeck, født i Kjøbenhavn 10. Februar 1780, død 14. April 1842, og Sigrid Amalie Holmen, født i Aalborg 26. November 1786, død i Randers 1848.

342
Christian Gjerløff,
1747—1821, Provst.
Gift første Gang Blom,
anden Gang Warberg.

391. *Martin Emil Gjerløff*, f. 18. August 1858 i Hadsund, kom i 14 Aars Alderen i Handelslære i Mariager (blev 1887 dekoreret med Redningsmedaillen) og var dér til sit 22de Aar, da han skulde aftjene sin Værnepligt ved Infanteriet. Derefter blev han i 1880 Forretningsbestyrer for en Kjøbmandsforretning ved Sulsted St., hvor han var i 2 Aar, til han tog Plads i sin Fødeby Hadsund som 1. Kommis i Byens største Forretning. Men allerede i Aaret 1884 etablerede M. E. Gjerløff sig som Kjøbmand i Aastrup ved Arden St., hvor han i Løbet af 11 Aar drev sin Forretning, som han selv havde grundlagt, op til en af Egnens største Landforretninger. Han er den egentlige Grundlægger af Aastrup Sparekasse, i hvis Bestyrelse han sad, til han i Aaret 1895 solgte sin Ejendom og flyttede til Kjøbenhavn for at overtage Fabrikant P. Rønnings kemiske Fabrik.

Imedens Emil Gjerløff var Handelslærling i Mariager forefaldt en vigtig Begivenhed i hans Liv. idet han kun 18 Aar gammel reddede et andet Menneskes Liv; hvilken Tildragelse bedst kan gjengives ved her at aftrykke Referatet derom i Hobro Avis 17. Marts 1877 og Randers Amtsavis 19. Marts 1877, der begge Steder lyder som følger:

For kort Tid siden (21. Januar), da en Del unge Mennesker og Børn morede sig paa Isen ud for Mariager, havde en Dreng, Søn af Skrædermester Sørensen, vovet sig for langt ud og sank pludselig igjennem. Drengen, der ikke kunde svømme, vilde ufejlbarlig have været Dødens Bytte, dersom Handelslærling Emil Gjerløff, som ogsaa befandt sig paa Isen, ikke straks var ilet den forulykkede til Hjælp. Efter at have brudt Isen, styrtede han sig fuldt paaklædt og med Skøjterne paa i Vandet og svømmede ud til Ulykkesstedet, hvor han ogsaa var saa heldig at faa fat i den alt synkende Dreng, som den gæve Redningsmand derpaa lykkelig bragte i Land, rigtignok i en dødlignende Tilstand. Gjentagne Oplivningsforsøg bragte ham dog atter til Live. For denne behjærtede Daad er Handelslærling Emil Gjerløff, som forleden meddelte, forundt Redningsmedaillen med Tilladelse til at bære samme — en Udmærkelse, han tilfulde har fortjent.

At denne Bedrift skete med stor Fare for Emil Gjerløffs Liv er uomtvisteligt. Han var udsat for selv at komme ind under Isen, idet han var under Vandet mindst 10 Gange, forinden han kom saa langt op med den forulykkede, som han svømmede med paa sin Ryg, at Isen kunde holde, og endnu her maatte han med den tunge Byrde sidde i Vandet i 20 Minutter, til man fik hentet Materiale til at slæbe dem op af Vandet med paa Afstand, da Isen ikke kunde holde saa nær Vaagen og dog var for stærk til, at den udmattede kunde bryde den yderligere

med Haanden. Faa dekorerede bære med større Ære deres Orden end Gjerløff sin Redningsmedaille.

M. Emil Gjerløff blev gift 8. Maj 1885 med *Thora Olsen*, f. 26. December 1859 (Datter af Kjøbmand Søren Olsen i Hals og Kirstine Jørgensen, en Søster til Saxine Jørgensen). De have følgende 5 Børn:

392. *Sophus Nicolaj Gjerløff*, f. 29. Januar 1886 i Aastrup, d. 23. Oktober 1894.

393. *Valdemar Gjerløff*, f. 2. August 1888 i Aastrup.

394. *Ellen Agnete Gjerløff*, f. 19. December 1889 i Aastrup.

395. *Holger Ove Gjerløff*, f. 22. Juli 1891 i Aastrup.

396. *Aga Astrid Gjerløff*, f. 23. Juli 1893 i Aastrup.

397. *Metha Marie Sophie Trap Gjerløff*, f. 28. August 1861, d. 30. November 1896.

398. *Mathilde Cathrine Gjerløff*, f. 21. August 1829 i Hassing; gift med *Niels Thingterp Berg* (Søn af Kjøbmand i Randers Peter Krysing Berg og Ane Margrethe Hall), f. 4. April 1830, d. 1886 som Kjøbmand i Randers.

399. *Carl Christian Gjerløff Berg*, f. 1855 i Randers, d. 6. November 1880 som Handelskommis.

400. *Anna Margrethe Berg*, f. 13. Maj 1857 i Randers.

401. *Metha Marie Berg*, død som lille.

402. *Peter Krysing Berg*, død som lille.

403. *Peter Berg*, f. 11. Marts 1862, død spæd.

404. *Marius Emil Berg*, f. 11. Marts 1862, Tvillingbroder til Nr. 403; er Handelskommis og i 1886 udvandret til Australien.

405. *Anna Cathrine Sophie Gjerløff*, f. 1. April 1788, døbt 13. April. Faddere: »Hr. Landsdommer Lautrup, d'Hrr. Leth og Wilse, Mad. Fogh og Jmf. Ørnsnis.« Død 18. December 1791 ved et Ulykkestilfælde.

406. *Maren Mulvad Gjerløff*, f. 17. Juli 1789 paa Thyholm, hjemmedøbt 13. April, konfirmeret 23. August. Faddere: »Hr. Landsdommer Lautrup, Fru Lautrup og Jmfr. Ørnsnis.« Død 18. April 1865 i Nykjøbing p. M. Gift med *Niels Johnsen* (Søn af en Normand af Fødsel Johan Johnsen og Inger Marie Pedersdatter), f. 13. Januar 1797, d. i August 1860 som Avlsbruger; deres Børn ere:

407. *Inger Marie Johnsen*, f. 28. Februar 1833 i Nykjøbing p. M., d. 30. Juni 1877.

408. *Johan Christian Gjerløff Johnsen*, f. 8. Juni 1836; er Kjøbmand i Nykjøbing p. M.; gift 1862 med *Caroline Johanne Wilmann*, f. 8. September 1837 (Datter af Skolelærer i Sahl Niels Lorentzen Wilmann, f. 10. Februar 1804 i Ribe, d. 5. Juni 1854 i Sahl, og Lovise Magdalene Schannong, f. 8. November 1803 i Rendsborg, d. 24. December 1851 i Sahl).

409. *Niels Johan Johnsen*, f. 12. Juli 1863 i Nykjøbing p. M., d. 13. September 1863.

410. *Johan Niels Johnsen*, f. 7. April 1865. Har lært Handelen og er nu Medhjælper i Faderens Kjøbmandsforretning, ligesom han i det væsentligste styrer Faderens store Landbrug.

411. *Lovise Marie Johnsen*, f. 17. April 1868 i Nykjøbing p. M., gift 31. Maj 1891 med *Frederik Otzen Schade Bang*, f. 2. Januar 1861 i Nykjøbing, hvor Faderen, Niels Mathias Bang, f. 26. Marts 1826, d. 13. Februar 1890, drev Kjøbmandshandel. Moderen Amalie Schade, f. 16. Marts 1838. F. O. S. Bang overtog 1887 Faderens Forretning og drev samme til 1902, da han blev Direktør i Sparekassen, en Stilling, han endnu bestrider, ligesom han siden Aaret 1900, 1. Januar, har været Medlem af Nykjøbing Byraad. 3 Børn.

412. *Oskar Bang*, f. 5. Maj 1892.

413. *Gudrun Bang*, f. 20. September 1894.

414. *Niels Christian Johnsen Bang*, f. 12. Marts 1898.

I Dr. O. Niensens »Historisk-topografiske Efterretninger om Hjerm og Ginding Herreder« Side 448 under Stubbergaard nævnes: »1690 viser sig en ny Besidder, nemlig Kongen, idet en Del Parter ere tilfaldne Staten for Skatterestancer. Hans Del bestyredes af *Christian Gjerløv*.

Denne Christian Gjerløv kan næppe være den samme, som her er nævnt som født i Randers 15. Juli 1667, men er muligvis identisk med dennes Broder *Christen Gierløf*, som jeg ikke tidligere har kunnet finde noget om efter 1692, hvorfor jeg her fremfører enkelte Udskrifter af Kirkebøger og Retsprotokoller for muligen derigjennem at faa Vished for, om denne *Gjerløf* hører med til Slægten eller ikke. Dette, at han kalder en Søn *Jens*, kunde tyde derpaa.

Sevel Sogns Kirkebog 1686—1710.

1690 Festo gratiarum Actionis blev Christian Gierlows Barn døbt, kaldet *Jens*, baaret af min Hustru.

	Faddere:	
Min Hustruis Fader		Helle Morten Niensens og
Hr. Dieteric Christophers		Peiter Meilands Hustrue af
Morten Nielsen af Nørkiær.		Treuel.

1690. Dom. oculi.

Christen Gierlows Hustru paa Stubbergaard¹⁾ introducta.

Sevel Sogns Kirkebog 1686—1710.

1692. Domin: 3 a Trin.

Blev Christian Gierlows tvende Børns Daab confirmeret i Sevel Kirke. Den ene kaldet tilforn ved Hjemmedaaben *Ingeborrig Marie*, baaret af Apelone Hr. Christens i Haderup, den anden kaldet *Per-Nille*, baaret af Anne Marie Hasse af Ringkiøbing.

	Faddere:	
Peiter Mailand i Trovell.		Helle Lauridzd: og Mette
Frands Mikkelsen af Nørkiær.		Nielsdatter af Nørkiær
		Ingeborg af Ringkiøbing.

¹⁾ Kirsten Clemensdaatter paa Stubbergaard, Fadd. 16. Februar 91 ved Præstens Barns Daab.

Dette er alt, hvad Sevel Sogns Kirkebøger indeholder om ham, og et Eftersyn af enkelte andre Kirkebøger fra denne Kant af Landet gav intet Resultat. Derimod fandtes nedenstaaende Uddrag i Hjerm og Ginding Herreders Thingbog for 1690—96, der synes at være den eneste Protokol, der er gammel nok til at kunne give Oplysninger fra det eftersøgte Tidsrum. Dokumenterne gaa ikke tilstrækkelig langt tilbage i Tiden, og i Ringkjøbing Amts Arkiv er ikke fundet Arkivalier, der indeholde yderligere Oplysninger om det eftersøgte.

Hjerm—Ginding Herreders Thingbog 1690—96.

1690 d. ³¹/₁. Chr. Pedersen af Diel paa Sr. Christian Gierlow hans Vegne fremlagde et Siufn saa lydendis: A^o 1689 den 26. Junj vare beschichede 2de Mand — begge boende udj Sevel By, paa Stubbergaard, oc besigtede Hans Mays. Anpart Huuse efter Anmodning af Christian Gierlow Dernæst fremlagt en Seddel saa lydendis: Kald og Varsel for den Siøn Monsj. Christian Gierløf agter at tage paa Hs. Majs. Part udj Stubbergaard og dessen Bristfeldighed. er ieg hannem herudj gestendig, som tiener Rettens Betjenter til Siøns Vinders Udstedelse til Efterretning.

Ringkjøbing, den 30. Octbr. Anno 1689.

W. Andersen.

Og var for^m Christen Pedersen paa Sr. Gierlows Vegne Tingsvidne begierende.

1691 ²⁴/₄. Sr. Christian Gierlof optræder paa Regentsskriver Lorentz Møllers Vegne mod 3 Beboere i Sevel Sogn, der er borttrømt fra deres Gaarde.

— ¹/₅. Ligeledes i samme Sag.

1692 ²⁹/₄. Jep Christensen Schoulending paa Regentsskriver Sr. Lorentz Ditlofsen Møllers Vegne lader indstefne Christian Gierleuf paa Stubbergaard for Dom, for Restandtze paa Kgl. May. Vegne, til velbem^{te} Regentsskriver schyldig er. Jep Christensen fremlægger Specification paa huis Christian Gierleuf haffuer anammet af Rytterbønderne paa mine Vegne udi Lundenis Ampt Summarum 113 Sldr. Dernæst blev fremlagt et Indlæg saalydendis: Saasom *Forpagteren* paa Stubbergaard Christian Gierleuf en Deel Hs. May. besatte og øde Gødsis Afgifter der i Amtet ved mig har været betroet, og for sammes Oppebørsler efter ofte givet skriftlig og mundtlig Erindringer ej nogen sinde hafuer villet fuldkommen gjort Rigtighed, langt mindre saadant efter Pligt betale. Og foruden det imod gifne Lejebref thuende aars Forpagtning af bem^{te} Stubergaard mudtvillig haver indeholdt. Saa hafver ieg formedelst slig vlovlig Forhold verit forarsaget hannem efter Lovens maade at tiltale sætte udi rette, formenende at bem^{te} Gierleuf pligtig blifuer, og uden ringeste Ophold for slig sine Indteger med ofuersiddende Interesser og bør at betale, eller derfor udi hans Indboe og vdhafue til Restancens Afbetaling efter foregaende Arrest d: 17. April sidst, att hafue Indvisning og fornøyelse. Belangende Forpagtningens Claring, da som hand ej (det dog sche burde) aarlig og i rette Tide derfor haffuer gjort Rigtighed formener ieg billig, dend retsindige Dommer, Sessionens Resolution af 18. Marts sidst bifalder, og hannem efter Lovens Maader, meerbem^{te} Sted hin kiender, som saaledes tuende Aars Tid, til højstbem^{te} Hs. Kgl. Majs. Nachdeel er besiddet til første

Philip Jacobbj, ligesaa fuldkommen og forsvarlig, som hand dend i Biugning og Sæd efter lovlig Beviis antaget haffuer, bør at qvittere

Oustrup, den 28. Marts 1692.

Lauridtz Ditlefsen Møller E. H.

1692 ^{o/s}. *For Retten afsagt*: Saasom Christian Gierlouf findes louligen at være indstefnet for Afgifter af en Deel Hs. Kgl. Maj. bestalte Gods og Engeleje hannem hafver været betroet for dez opbørsel Rigtighed at gjøre. med tuende Aars Forpagtning af Stubbergaard, og efter 3de Gangis paarobingen er mødt herimod at suare, da sees ej Christian Gierlouf at hand befries, mens hannem tilfindis at suare des Rigtighed og Afgifter efter i Rettesettelsen, saavit ej med loulige qvitteringer hand afbevises, og des schadesløs inden 15 Dage, eller ide [?]visning udj hans Godtz og gode hvor det findes efter Loven. Vdj det øfrige Gaarden at gjøre rødelig efter loulig Opsigelse, og dend efter Lovens Maader fra sig at lefuere, saa fuldkommelig i alle Maader, som hand dend annammet haffuer, eller haffue det udj de vedkommende paa Hs. Majs. Vegne, deres Villie og Minde.

1692 ^{1^o/s} tager Christian Gierlouf Tingsvidne »belangende Hs. Majs. Part i Stubbergaard, huorledes detz Aufling blev antaget af for^m Gierlouf A^o 1689, saa oc huorledes det nu med Ised oc Auflings Drift efterlades. For Retten fremstod Niels Pedersen i Raag og vandt, at det Aar 89 da Christian Gierlouf antog Hs. Majs. Anpart af Stubbergaards March, da var der ej saaed andet end anden oc tredie Kierf Rug, mens nu findes i det Aar fellit [et] fuld aars Togt til Biug oc Boghvede oc endeel Giøde vdragt paa samme Jord, oc trej fulde Aars Tegter at være saaed med Rug, giødnings anden oc tredie Kierf.

Søren Jensen i Sevel By vandt ligeledes

Oc var saa herefter Tingsvinde begierendis.

Her synes alle Kilder at stoppe; hvor denne Christian Gierløf og hans er bleven af, vides ikke for Tiden.

Desuden findes en Birkedommer *Niels Gierløf*, der fra 1767 nævnes som Forvalter ved Fussingøe og 1773 bliver Birkedommer baade ved Skjern og Fussingøe Birker. Efter hans Hustrus Død findes et Skifte, der dog ikke oplyser andet, end at Parret ingen Børn efterlod sig, hvorfor Enken nogen Tid efter sin Død ved Testamente indsatte en Mand uden for Familien til Universalarving. Som det vil ses af nedenstaaende Kirkebogsuddrag, havde han haft en Søn, som bar det ikke helt ualmindelige Navn i denne Slægt, *Christian*, hvilket maaske turde opfattes som et Tegn paa, at ogsaa han hører med her, men jeg savner Materiale til at kunde bestemme, hvor hans Plads findes.

Bjerregrav-Aalum-Taanum Kirkebog 1752—77.

1770 ^{o/12} læst over Forvalter Gierleffs¹⁾ Søn af Fussingøe, som for Svagheds Skyld var inddøbt og kaldet *Christian Ludwig*, baaren af Sr. Jens Splid Bays Hustrue, hos hende gik Jomfrue Anne Margrethe Han-

¹⁾ Kirkebogen for Vester Velling og Skjern nævner ham som Forvalter ved Fussingøe fra 1767.

sen, Weyermester Hansens Datter. Fadd: Hr. Cancellieraad og Amtsforsvalter Stauning, Hr. Raadmand Carøe og Seigr. Jens Budtz, alle fra Randers.

Aalum Sogns Kirkebog.

1795, den 16. Januar, begravet Birkedommer Niels Gjerleff i Fussingøe Vasehuus — 56 Aar gl.

1812, den 25. September, begravet afg. Birkedomer Gjerleffs Enke *Anne Medea Mathiesen* i Fussingøe Vasehuus — 74 Aar.

Aalum Sogns Kirkebog 1777—1812.

1808, 24. Marti, begr. Madame Gierløfs Søn i Vasehuset *Christian Ludvig* — 38 Aar.

1789, 29. Maj, kastet Jord paa Birkedommer Gierlefs Svigerfader i Vasehuset, Sr. Mathias Laursen Bagge, barnefød og siden Borger og Bager i Kiøbstaden Stege paa Møen — 80 Aar.

1790, 9. April, begr. Birkedommer Gierlefs Svigermoder Mad. Annike Weisbachsdatter Bagge, fød ved Colling, døde i Fussingøe Vasehuus den 1. April 1790 — 87 Aar.

REGISTER.

Hvor der kun findes nævnt et enkelt Navn — Efternavn — i Registret, vil der paa den betegnede og følgende Sider findes omtalt en eller flere af den paagjældende Familie, ligesom de Personer, hvis fulde Navn er anført, ogsaa undertiden findes omtalt flere Steder, medens den angivne Side som Regel er den første, hvor de nævnes. Personer, der ikke væsentlig vedrører Slægten, findes ikke optaget i dette Register.

Side.		Side.		Side.	
Ahlefeldt.....	125	Den forgyldte Nøgle....	53	Grove.....	151
Ahrentzen.....	125	Demang.....	130	Hall.....	189
Allerup.....	119	Dohler, Conrad.....	98	Hans Olufssen.....	32
Andersen.....	123, 155, 180	Doré.....	108	Hansen.....	119, 158
Anders Stubbe.....	92	Dreier.....	125	Hansen, kgl. Fuldmægtig	130
Anna Cathrine Blom.....	174	Dreyer.....	118	Hansen, Mursvend.....	130
Anna Marie Severin.....	130	Duus.....	167	Hartvigsen, Claus.....	74
Anne Johansdatter Cuur.....	31	Dørge.....	126	Hassel.....	165
Anne Cathrine Cuur.....	32	Engel Coep.....	32	Henninger.....	174
Arnoldus Hofgaard.....	72	Englisch.....	119	Henningsen.....	123
Arveskoug.....	103	Ekeberg.....	130	Henrich Johansen Coep.....	32
Asmussen.....	122	Ellen Pedersdatter.....	53	Hjort.....	137
Banner, Niels.....	68	Else Marie Hansen.....	129	Hoffmann.....	179
Bang.....	190	Falchenberg.....	162	Holbeck.....	183
Bagger.....	107	Fenger.....	153	Holmen.....	187
Becker.....	108	Fibeck.....	187	Holst.....	110, 160
Begtrup.....	100	Fjelstrup.....	182	Jacobsen.....	125
Berg.....	189	Flindt.....	151	Jacobsen.....	103
Bernth.....	166	Fog.....	107	Jacob Eriksen.....	20
Bersøe.....	110	Frederiksen.....	101	Jacob Johansen Strop.....	20
Berth.....	111	Friis, Christian.....	58	Jacob Rasmussen.....	53
Blicher, Steen.....	181	Fussing.....	170	Jensen.....	119
Borup.....	110	Gabriel Jacobsen Kyng.....	53	Jens Bloch.....	19
Brock.....	153	Gascki.....	126	Jens Christensen.....	15
Bruhn.....	178	Gerhardt.....	125	Jens Ebbesen.....	72
Bruun.....	100	Gerlev.....	11	Johan Cuur.....	18
Bruun.....	130	Gerlovius.....	11	Johan Jørgensen Strop.....	17
Bugge.....	106	Giedske Nielsdatter.....	84	Johnsen.....	189
Bursche.....	187	Giedsted.....	161	Jolly.....	119
Caroc.....	101	Gierlew.....	11	Jørgensen.....	106, 158, 186
Christian Johansen Strop.....	20	Gjedsted.....	126	Jørgen Nielsen.....	19
Christian Lemman.....	19	Gjerlev.....	12	Jørgen Nielsen.....	53
Christiansen.....	106	Gjerløff.....	13	Karen Gabrielsdatter.....	53
Clausen.....	106	Gjerløv.....	12	Karen Johansdatter Strop.....	17
Coc.....	167	Gjarling.....	182	Karen Nielsdatter.....	18

	Side.		Side.		Side.
Kjems	158	Nielsen	179, 107	Schultz	101, 162
Kjer	126	Numsen	130	Schumacher, Peter	67
Kjersgaard	141	Oehlenschläger	130	Schweder Christensen	85
Klein	126	Olsen	189	Schwitters	167
Klem	161	Oluff Ericksen	36	Sidelmann	183
Klevenou	94	Pardun	123	Smithett	119
Kock	179	Pay	153	Skov	183
Kock-Gjerløff	177	Peder Andersen Stubbe	73	Sophie Cuur	32
Lange	130	Petersen	123, 119	Stadheim	163
Lehn	123	Peterson	124	Stoffel	157
Lisbeth Johansdtr. Cuur	32	Petri	183	Sylvia	124
Lund	109	Pfeiffer	103	Søgaard	177
Lyngbye	181	Philipsen	126	Søren Westesen	87
Lykke, Kay	58	Plesner	162	Thurah, de	156
Løvenbalck	19	Povel Johansen Strop	20	Timroth	106
Maren Jensdatter	143	Qvie	161	Trap	176
Maren Montoft	97	Rachel Jørgensdatter	53	Trier	109
Margr. Christensdatter	18	Rasch, Claus	47	Vogelsang (Lillendahl)	119
Margrethe Nielsdatter	18	Rausch	119	Walborg Hieronimusd.	58
Martha M. Hansen (Oehlenschlägers Moder)	129	Rehdelig	110	Wanding	178
Mathiasen	123	Riiber	98	Warberg	175
Michel Madsen Wilsby	32	Roed	122	Weisser	164
Mouritzen	183	Rosenkrantz, Niels	73	Werkner	124
Mule	157	Rosenvinge	122	Wilmann	190
Müller	124	Rostrup	108	Willemoes	108
Møller	99, 180	Schade	190	Wirén	187
Nannestad	103	Schanong	190	With, de	157
Neble	109	Schmidt	175	With, Jørgen	177
Neergaard	183	Schrader	170	Zachriassen	106
Neumann	103	Schröder	124	Æreboe	151
		Schul	125	Øllegaard Gyldenstjerne	58
